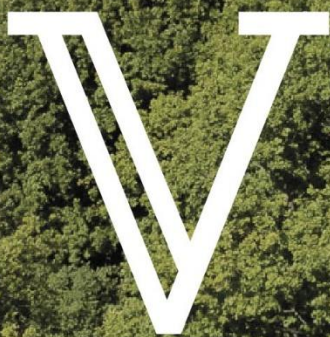

Jaarstukken 2024

Jaarverslag & Jaarrekening

**gemeente
vaals**

Inhoudsopgave

Aanbieding jaarstukken 2024	4
Deel 1 Strategische koers.....	5
Deel 2 Programmaverantwoording	11
Programma Mens & Voorzieningen	12
Programma Wonen & Verkeer	16
Programma Werk & Economie	22
Programma Bestuur & Dienstverlening	26
Deel 3 Financiële verantwoording	29
Financiële resultaten 2024 en financiële positie	30
Leeswijzer bij de financiële verantwoording van de programma's	47
Programma Mens & Voorzieningen	48
Programma Wonen & Verkeer	52
Programma Werk & Economie	58
Programma Bestuur & Dienstverlening	61
Deel 4 Paragrafen	67
Paragraaf Bedrijfsvoering.....	68
Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing.....	77
Paragraaf Lokale Heffingen	86
Paragraaf Financiering.....	94
Paragraaf verbonden partijen	95
Paragraaf Grondbeleid	115
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	120
Openbaarheidsparagraaf.....	126
Deel 5 Jaarrekening 2024.....	129
Balans per 31 december 2024.....	130
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	131
Toelichting op de balans	134
Baten, lasten en toelichting 2024.....	151
Staat van reserves en voorzieningen	154
Rechtmatigheidsverantwoording 2024	155
SiSa Bijlage Jaarrekening 2024	157
Bijlage taakvelden BBV	162
Verplichte beleidsindicatoren BBV	172

Aanbieding jaarstukken 2024

Geachte lezer,

Graag bied ik u de jaarstukken 2024 van de gemeente Vaals aan. Ook in 2024 heerste er op veel plekken in de wereld nog steeds onrust. Dagelijks merken wij bijvoorbeeld nog altijd de gevolgen van de oorlog in Oekraïne en sijn pelen langzaam de gevolgen van het nieuwe Amerikaanse beleid door. De prijzen van levensmiddelen stijgen gestaag en de huizenmarkt is nog steeds overspannen. Daarbij is de mondiale politieke situatie en de gevolgen daarvan voor Nederland, allerminst "rustig" te noemen.

Het was dus een jaar met bestaande en nieuwe uitdagingen en verdere maatschappelijke ontwikkelingen. Voor onze gemeente was 2024 desondanks ook een jaar vol nieuwe initiatieven en van stabiliteit in roerige tijden. Hoewel wij een negatief saldo van €270.000 euro realiseren, is dit saldo beter dan begroot.

In het kader van het accommodatiebeleid is de stap gezet om de Suisse aan te kopen en deze om te vormen tot ontmoetingsruimte waar initiatieven samenkomen. Hiervoor zijn gesprekken met de gebruikers van de huidige accommodaties gevoerd. In het nieuwe beleid dat binnenkort aan de gemeenteraad zal worden voorgelegd, wordt de balans gezocht tussen het efficiënt gebruik van ruimten en de behoeften van de initiatieven die de gemeente rijk is. Dit sluit aan bij ons beleid van verbinding en ontmoeting.

In 2024 is veel energie gestoken in participatietrajecten met bewoners. Zo is in samenspraak met omwonenden richting gegeven aan de invulling van de ruimte die vrijgekomen is na de sloop van het voormalige VVV-kantoor. De uitvoering/realisatie, welke nog dit jaar zal plaatsvinden, gaat zorgen voor een mooie groene doorsteek vanaf het Pr. Willem-Alexanderplein naar het Von Clermontpark, niet alleen qua groen, maar ook qua beloopbaarheid en beleving.

Daarnaast is in 2024 een meerjarig omvangrijk investerings- en onderhoudsprogramma vastgesteld. Dit programma zal een belangrijke positieve bijdrage leveren aan de toekomstige leefbaarheid in de gemeente, waarmee we ook inspelen op de consequenties van klimaatveranderingen zoals: bestrijding van wateroverlast, tegengaan van hittestress en vergroting van biodiversiteit.

De hiervoor genoemde initiatieven leiden tot een betere leefomgeving niet alleen op fysiek vlak (meer groen, schoon, structuur) maar zeker ook op sociaal vlak (meer betrokkenheid bij elkaar, minder overlast, meer perspectief voor persoonlijke ontwikkeling).

Tevens creëerden wij een nieuwe en fijne bestuurscultuur, die niet alleen vruchten afwerpt voor de interne bestuurscultuur voor de gemeente maar ook voor de inwoners. Bijvoorbeeld door het introduceren van community processing op de "Mijn Vaals"-dag (nieuwe route). Hierbij worden inwoners actief betrokken bij besluiten die van invloed zijn op hun eigen leefomgeving.

Al met al werken wij aan een bruisend Vaals en de inzet van inwoners en medewerkers van de gemeente op onze recente Europadagen tonen aan dat wij op het juiste pad zitten!

Namens het college van B & W wens ik u veel leesplezier.

Met vriendelijke groet,

Jean-Paul Kompier
Wethouder Werk & Economie/Financiën

Deel 1

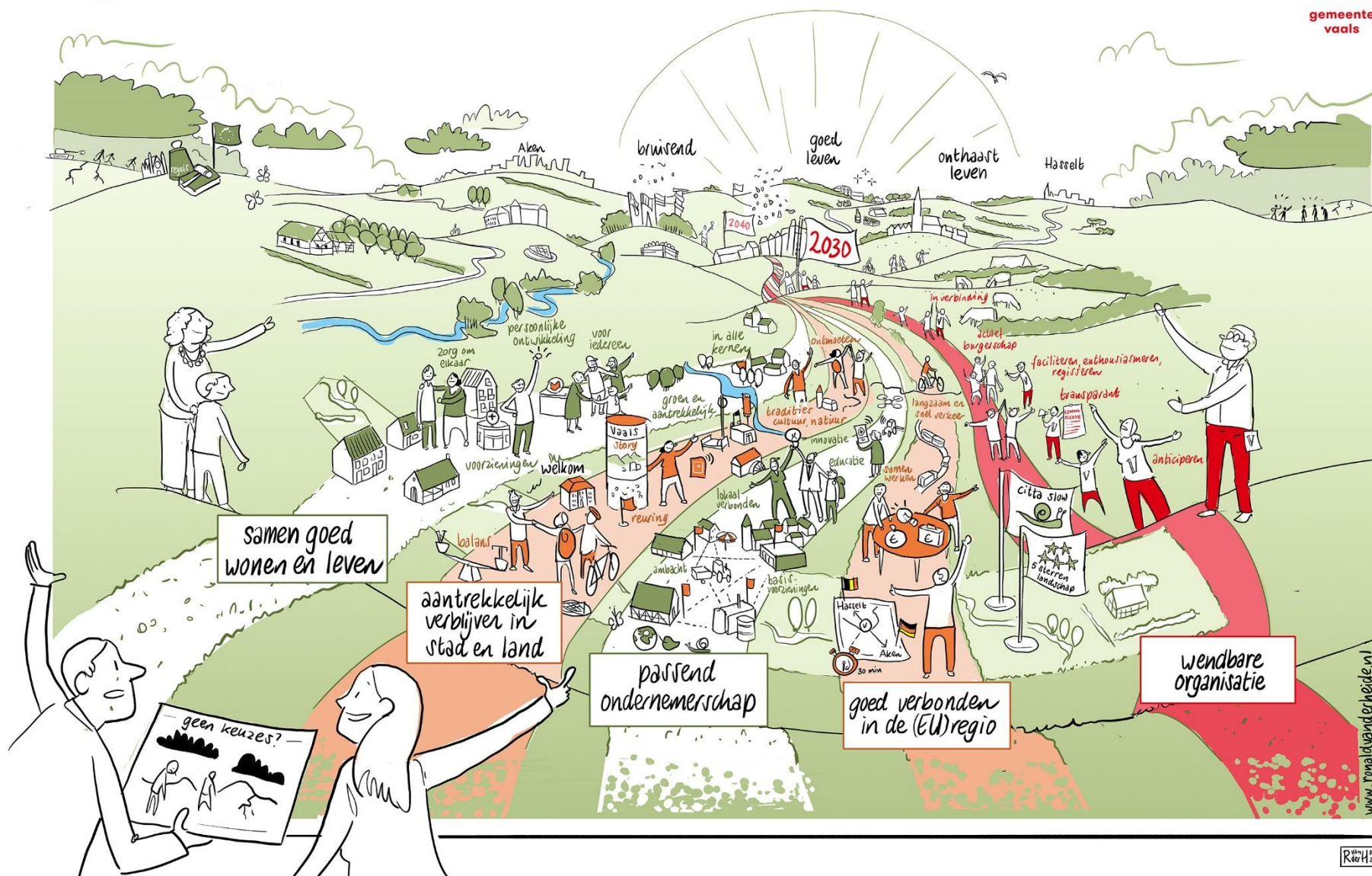
Strategische koers

Strategische koers Gemeente Vaals

Een stip op de horizon is cruciaal om als gemeente vooruit te komen. In tal van strategische documenten op gemeentelijk en regionaal niveau wordt een toekomstbeeld geschetst. Op korte en lange termijn liggen er voor de gemeente Vaals diverse uitdagingen in het verschiet. Om structuur aan te brengen in de verschillende strategische documenten is één strategische koers ontwikkeld, die grafisch is weergegeven in onderstaande routekaart.

Uiteraard blijft onze Transitievisie "Vaals Verbind(t)" leidend en neemt de hier geschetste strategische koers die positie niet over. De routekaart is bedoeld om het beeld compacter te maken. De strategische koers is tot stand gekomen door het analyseren van bestaande strategische documenten. De inhoud van de koers is niet nieuw, maar wel aangescherpt. Er is gekozen voor vijf paden. Deze paden sluiten aan op de eigenheid van de gemeente Vaals en bevatten waardevolle kansen die samen leiden naar het uiteindelijke doel van de strategische koers. Deze strategische koers is als volgt geformuleerd:
"In 2030 is de gemeente Vaals een landschap waarin mensen in verbinding staan en elkaar naar nieuwe hoogten tillen, goed en onthaast leven." De strategische koers is op de volgende pagina in één afbeelding weergegeven.

-Vaals Verbindt!

Vallisveld

Wellicht het meest passende voorbeeld van een project waarbij een brede 'ontmoeting' op inhoud plaatsvindt en waarin meerdere paden samenkomen is ons project voor de Regio Deal Zuid-Limburg 2023-2025. Een project waarvoor een bedrag van € 1 miljoen aan subsidie is toegekend.

Samen met de partners Envida en Krijtland Wonen zijn we aan de slag met de wijkaanpak transitie Aan de Noot/Hoogbouwflats/Vallisveld' in Vaals.

We werken aan de transitie naar een kansrijke, veerkrachtige, sociale, groene en gezonde wijk.

Een wijk waarin bewoners zelf en samen welzijn en veiligheid creëren en ervaren, het gezondheidsaspect is versterkt en waar de zorg dichtbij is.

Integrale toekomstvisie met uitvoeringsprogramma 2035

Wat gaan we 'echt' en wanneer doen?

Participatie is gestart met een participatief actieonderzoek dat is opgevolgd door een behoeftepeiling. Behoeften die zijn opgehaald bij de inwoners en ook bij hen zijn getoetst. Vanuit de bewoners zijn de voornaamste behoeften: het begeleiden van nieuwe inwoners, ontmoeting & ontmoetingsplekken en schone omgeving & gebouwen.

In 2024 is met werkgroepen van bewoners in samenwerking met de kerngroep aan deze drie behoeften gewerkt. Een organische aanpak die stap voor stap bijdraagt aan het aanpakken van de behoeften. Een groep actieve vrijwilligers die vanuit deze aanpak is ontstaan is als koplopers in de wijk actief. De vrijwilligers organiseren activiteiten in de wijk die de sociale samenhang in Vallisveld versterkt.

Een andere voorname behoefte van de inwoners is het hebben van een wijkverbinder. Deze wijkverbinder is aangesteld vanuit Krijtland Wonen en is in 2024 zeer actief vanuit participatie in de wijk aan de slag geweest.

Voor de transformatie van wonen met zorg zijn eind 2024 de eerste woningen beschikbaar gekomen die tot zorgwoningen kunnen worden getransformeerd. In deze woningen kunnen zorg-cliënten van Envida gaan wonen. Vanuit een gedegen voorbereiding is de noodzakelijke verbouwingsinvestering om tot zorgwoning getransformeerd te worden voor deze woningen in kaart gebracht. De daadwerkelijke ingebruikname van de eerste zorgwoningen zal na de zomer van 2025 plaatsvinden.

Voor de transformatie van de fysieke omgeving heeft de gemeenteraad middelen beschikbaar gesteld voor het verbeteren van de paden in het Bloemendalpark. Het verbeteren van de toegankelijkheid draagt bij aan de

ontmoetingsfunctie die het park heeft voor de wijk. Met het verbeteren van de paden wordt een eerste stap gezet in de transformatie van de fysieke omgeving.

Al met al is het transitieproces voor Vallisveld in volle gang en krijgt in 2025 en de komende jaren een vervolg. Waarbij participatie van inwoners elementair blijft om de gewenste beweging in gang te zetten en houden.

De uitvoering vindt plaats vanuit de samenwerking tussen gemeente Vaals, wonen (Woningstichting Krijtland) en zorg (Envida) en wordt in 2025 vanuit de ingeslagen weg voortgezet.

Deel 2

Programmaverantwoording

Programma Mens & Voorzieningen

Als gemeente willen we meerwaarde bieden voor onze inwoners in kwaliteit van leven. In de huidige tijd en in deze complexe samenleving is de behoefte aan sociale binding groot. De transitievisie Vaals verbind(t) geeft een aantal uitgangspunten en ontwikkelpaden die de gewenste ontwikkelingen in het sociaal domein ondersteunen. Eén van de belangrijke uitgangspunten hierbij is dat de gemeente niet voor de inwoners bedenkt wat zij nodig hebben, maar dat in samenspraak met haar inwoners onderzoekt. Als gemeente zoeken we deze verbinding met de leefwereld van onze inwoners om van daaruit passende interventies te plegen.

Meerjarige ambitie

Het meerjarig beleid wordt met name afgeleid uit het coalitieakkoord 2022 – 2026 en kent de volgende ambities:

- Stimuleren van zelfstandigheid en participatie door in verbinding te zijn met onze inwoners en partners.
- Nadrukkelijk inzetten op preventie. Investeren aan de voorkant, aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners om het verschil te kunnen maken.
- Een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen.
- Een kansrijke start; wegnemen van gezondheids- en onderwijsachterstanden.
- Integraal (samen)werken, ook over de domeinen heen.

Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- De inwoner van Vaals is de baas over zijn eigen leven.
- De inwoner doet zelf wat hij zelf kan zo nodig met hulp van zijn persoonlijk en/of het maatschappelijk netwerk.
- Wanneer dit (even) niet lukt, denkt de gemeente mee over een oplossing die past bij de situatie van de inwoner.
- De gemeente heeft een breed aanbod dat zo nodig aansluit bij de situatie van de inwoner.

Speerpunten jaarplan 2024

De ambities hebben in 2024 onder meer invulling gekregen door te werken aan de volgende speerpunten:

WijVaals

In 2024 is de aanpak WijVaals doorontwikkeld. Nieuwe medewerkers zijn getraind om vanuit het gedachtegoed beweegmakelaar (niet vanuit wet- en regelgeving, maar vanuit de leefwereld starten) te denken en er is getraind op efficiënte toepassing van de Nieuwe Route methodiek. Voorts zijn in 2024 stappen gezet voor wat betreft de communicatie naar buiten vanuit WijVaals. Oude informatie is van de website verwijderd en WijVaals is beter vindbaar gemaakt.

De organisatie van de MijnVaals dag via de methodiek van community processing is in 2024 georganiseerd. Daaruit zijn initiatieven voortgekomen die door inwoners gedragen zijn en de gemeente heeft gefaciliteerd, conform het beleidsplan Jeugd en Wmo alsmede het uitvoeringsplan sociaal domein.

Door in te zetten op de ontwikkeling van de onafhankelijke cliëntondersteuning wordt de meest kwetsbare inwoner zoveel mogelijk ondersteund in het aansluiten bij de leefwereld van de inwoner waar soms de vaardigheden of het vertrouwen ontbreekt om zich voor hulp tot de overheid te wenden.

Intern heeft onderzoek plaatsgevonden naar het beter bereiken van inwoners die het ontbreekt aan basisvaardigheden. Met de bibliotheek is de aanpak via extra subsidies versterkt, bijvoorbeeld door versterking van het punt digitale overheid. Ook zal het team WijVaals een verdiepende cursus krijgen om het gebrek aan basisvaardigheden te herkennen en daar op de juiste manier hulp voor aan te bieden.

Laaggeletterdheid

Met de bibliotheek hebben we actie ingezet op het ondersteunen van inwoners met een gebrek aan basisvaardigheden via het infopunt digitale overheid (IDO). Daarnaast hebben we intern een training gedaan om te borgen dat consultants op de juiste wijze handelen als er signalen zijn van een gebrek aan basisvaardigheden en hoe hierover het gesprek aan te gaan.

Met name aan de herkenbaarheid van het aanbod is in 2024 gewerkt. Overigens is in de monitoring van deze initiatieven geconstateerd dat er een behoefte is aan ondersteuning voor anderstaligen naar Nederlands (met name met Arabische of Oost-Europese achtergrond). Via de aanpak beweegmakelaar wordt onderzocht hoe aan die behoefte invulling te geven.

Onderwijs en jeugd

Door de stevige inzet op regie op casuïstiek en het aansturen op de juiste zorg voor de jeugdige (ook als de investering in eerste instantie iets hoger is), is het resultaat dat er op dit moment "maar" twee jeugdigen in Vaals gebruik maken van de zwaarste vorm van jeugdzorg die we kennen (Klinische jeugdzorg in de gesloten inrichting). Aan het begin van 2024 waren dat er acht. De eerlijkheid gebied te zeggen dat dit niet alleen komt door de inzet op regie, maar dat hier ook een niet-beïnvloedbaar element in verwerkt zit (bijvoorbeeld afname door verhuizingen).

In 2024 hebben we stappen gezet door de inhuur van een kinderpsycholoog om laagdrempelige hulp aan jeugdigen eerder te kunnen bieden, zodat de problematiek niet verergert en men tijdig (zonder lange wachtlijst) hulp krijgt. Deze inzet is opgezet in samenwerking met de huisartsen, waarbij de huisartsen ook de mogelijkheid hebben jeugdigen naar de kinderpsycholoog te verwijzen. De insteek is dat daarmee verdere instroom naar jeugdhulp wordt voorkomen. De pilot loopt nog te kort om over die resultaten al iets te zeggen.

Voorts is met netwerkpartners ingezet op het opzetten van een brugteam dat de verbinding vormt tussen het gezin, het kind op school en het kind thuis. Doel is dat kinderen die ondersteuning nodig hebben, dat sneller kunnen ontvangen en niet alleen eenzijdig wordt ondersteund (alleen op school), maar ook de brug naar de thuisomgeving wordt gemaakt om te borgen dat ook daar de juiste ondersteuning wordt geboden, waar nodig. Achterliggende gedachte is dat kinderen niet (voldoende) ondersteund kunnen worden door alleen inzet op school of alleen inzet thuis. Kijken naar het hele gezin is noodzakelijk, zodat het hele gezin (zowel kind als ouder) de juiste hulp krijgt. De maatschappelijk werker van de gemeente heeft hierin een coördinerende rol en schakelt waar nodig met netwerkpartners om de juiste hulp op de juiste plek te krijgen. Doel is dat eerder hulp kan worden geboden. Door het vormgeven van de brugfunctie in teamverband wordt ook geborgd dat de aanpak integraal en over diverse disciplines wordt verzorgd. Voor wat betreft het brede zorglandschap in de jeugdregio Zuid-Limburg is relevant op te merken dat een taskforce onderzoek heeft gedaan naar wat er nodig is in de regio om weer tot een gezonde jeugdhulpregio te komen. Daarvoor liggen niet alleen acties bij de regio, maar zeker ook bij het Rijk en de zorgaanbieder.

GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord)

In 2024 was de netwerkbijeenkomst valpreventie een groot succes. Ouderen zijn zich bewust geworden van hun kwetsbaarheid en hebben meteen ondersteuning gekregen om weer minder kwetsbaar te worden. De groepen die met oudere inwoners aan de slag gaan, lopen momenteel nog steeds.

Via GALA wordt ook gewerkt aan concepten als Welzijn op Recept en bevordering van beweeg- en sportaanbod. Zowel gericht op jongeren als op ouderen.

Door financiering met GALA-gelden zijn ook initiatieven opgepakt via de aanpak beweegmakelaar, waarvan Zin in Koken er één is. Dit initiatief raakt een aantal van de kernwaarden waarvoor GALA staat: ontmoeting, gezond eten en aandacht voor leefbaarheid. Zo wordt bijvoorbeeld ook aandacht besteed aan hoe te koken met de inhoud van een pakket van de voedselbank zodat ook inwoners met een kleine portemonnee kunnen deelnemen.

IZA (Integraal Zorg Akkoord)

In 2024 waren de regioplannen gereed, maar nog geen concrete plannen goedgekeurd. Dat is inmiddels wel gebeurd. Eind 2024 zijn onverwacht budgetten door gemeenten ontvangen uit de regio. Het was daarmee gelet op de tijd praktisch onmogelijk om nieuwe initiatieven te financieren met de ontvangen middelen.

Bibliotheek

De bibliotheek is in 2024 een lopend aandachtspunt geweest. Uw raad is op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in de samenwerking van de drie gemeenten (Vaals, Valkenburg a/d Geul en Eijsden-Margraten) met het bestuur van de Stichting Heuvelland Bibliotheken.

Door inzet van o.a. een kwartiermaker en een nieuw bestuur van de stichting, zijn inhoudelijke stappen gezet om te voldoen aan de gemeentelijke zorgplicht op grond van de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen. De Stichting heeft inmiddels een meerjarig beleidsplan aan de gemeente voorgelegd, waarin wordt ingezoomd op punten die specifiek in de gemeente aandacht behoeven. Aan de andere kant heeft de gemeente gezorgd voor duidelijke werkafspraken met de bibliotheek en die zoveel mogelijk uniform gemaakt tussen de drie deelnemende gemeenten. De genomen stappen geven vertrouwen om uiteindelijk te komen tot een maatschappelijke bibliotheekvoorziening in de gemeente die kan voldoen aan de eisen die de wet daaraan stelt.

Accommodatiebeleid en subsidiebeleid

Het subsidiebeleid zoals de gemeente dat kent, is vergeleken met dat van buurgemeenten en vergeleken met de adviezen die de VNG in dit kader aan gemeenten heeft gegeven. Daaruit is geconcludeerd dat de subsidieverordening met name juridisch gezien aanpassing behoeft om die meer wendbaar te maken en flexibeler op ontwikkelingen te kunnen inspelen. Na de zomer 2025 zal de nieuwe verordening aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Daarin is van belang dat er inhoudelijk geen veranderingen in de subsidieverordening worden beoogd.

Voor wat betreft het accommodatiebeleid zijn gesprekken gevoerd met gebruikers van huidige accommodaties en is de stap gezet om de Suisse aan te kopen en die te gaan vervormen tot ontmoetingsruimte en ruimte waar initiatieven kunnen samenkomen. Het nieuwe beleid wordt in de eerste helft van 2025 aan de gemeenteraad voorgelegd. Van belang daarin is dat een balans is gezocht tussen het efficiënt gebruik van de ruimten en de behoeften van alle initiatieven die de gemeente rijk is.

Inburgering

In 2024 kende de gemeente in totaal een taakstelling voor de huisvesting van 22 personen. De gemeente heeft daarin nog een achterstand in de taakstelling meegenomen over 2023 van 11 personen.

Ambitie over 2024 was om de taakstelling te realiseren, maar wegens een aantal ontwikkelingen is dat niet gelukt.

Bijvoorbeeld het feit dat de ontwikkelingen aan de Maastrichterlaan 80 stil liggen en het feit dat met name alleenstaande statushouders aan de gemeente zijn gekoppeld die vaak niet voor beschikbare woningen in aanmerking komen.

De provincie heeft het toezicht op de gemeente voor het niet behalen van de taakstelling wel naar beneden bijgesteld omdat de gemeente in staat is geweest stevig in te lopen op de achterstand.

Alle gevestigde personen zijn verplicht een inburgeringstraject te volgen. Een aantal gevestigden zijn inmiddels gestart, maar er is een wachtlijst bij het Vista College.

Programma Wonen & Verkeer

De portefeuille "Ruimte" omvat een diversiteit aan beleidsterreinen in het fysieke domein. Het gaat zowel om lokaal beleid, met autonome bevoegdheden voor de gemeente, maar ook over de uitvoering van diverse wettelijke taken. De integraliteit van het beleid krijgt steeds meer vorm, mede op basis van een nieuw wettelijk kader door de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024.

Met het programma Wonen & Verkeer streven we 4 maatschappelijke effecten na.

Het eerste maatschappelijk effect is **brede duurzaamheid**. Binnen Vaals streven we naar een zo goed mogelijk leefklimaat voor iedereen en zetten wij vol in op de energietransitie. We werken aan vier grote duurzaamheidsthema's, te weten energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie en biodiversiteit. We blijven inzetten op bewustwording en kennisdelen.

Het tweede maatschappelijk effect dat we nastreven is het realiseren van een **aantrekkelijk woon- en leefklimaat**. Aan de woonwensen en de woningbehoefte van al onze inwoners (starters, doorstromers en senioren) willen wij zoveel mogelijk binnen onze gemeentegrenzen tegemoetkomen. We vinden het van belang om de kernwaarden en de identiteit van onze gemeente daarbij in stand te houden. We zoeken naar de juiste balans tussen het bieden van een passend woonperspectief voor onze inwoners, het voorzien in de woonbehoefte van elders en het behoud van de ruimtelijke kwaliteiten van de gemeente. Daarbij zetten we in op het aantrekken van specifieke doelgroepen, zoals jonge gezinnen met midden- en hogere inkomens. Een sterke lokale economie en een gezond ondernemersklimaat zijn van belang voor onze inwoners en dragen bij aan de vitaliteit van de gemeente. Hier willen wij ons voor inzetten door te ondersteunen en te faciliteren. Doel is dat het prettig wonen en werken is voor iedereen in Vaals. De druk op het Heuvelland vanuit diverse belangen (wonen, werken, recreëren, agrarisch gebruik, versterking natuurwaarden, energie transitie) maakt dat een goede afweging nodig is tussen economische en natuurbelangen.

Een ander maatschappelijk effect dat we nastreven is het centraal stellen van het **'Ja, mits'-principe als basis voor ruimtelijke ontwikkelingen en het faciliteren van particulier initiatief**. Dit betekent niet primair kijken naar wat in het initiatief niet mogelijk is, maar zoeken naar kansen die op een verantwoorde wijze wel mogelijk zijn. We werken gebiedsgericht samen aan ruimtelijke vragen en opgaven. We kennen de gebieden, de netwerken daar en de behoeften van onze inwoners. Meer participatie en samenwerking leidt tot democratische legitimering, draagvlak en uiteindelijk een prettige en fijne woonomgeving voor de inwoners van Vaals. Dit doel wordt mede ondersteund door de invoering van de Omgevingswet en de omgevingsdialoog.

Het vierde maatschappelijk effect is dat we de komst van de Omgevingswet willen gebruiken om de **ruimtelijke kwaliteit te behouden en te versterken**. Bij vraagstukken rondom de ontwikkeling van het gebied streven we naar een beter evenwicht tussen economie en de (milieu)druk op mens en omgeving. Daarbij kijken we naar wat ontwikkelingen bijdragen aan het realiseren van doelstellingen ten aanzien van het behoud en versterken van ruimtelijke kwaliteit op de thema's duurzaamheid, klimaat en leefbaarheid.

Meerjarige ambitie

Voor de komende periode staan de volgende trends en ontwikkelingen centraal:

1. De taken en ontwikkelingen die verband houden met het klimaatakkoord, zoals de Regionale Energiestrategie (hierna: RES), het verduurzamen van panden, het opstellen van een Warmtevisie en een daarbij behorende uitvoeringsagenda, klimaatadaptatie, circulaire economie en de veranderingen in het fysiek domein die hiermee samenhangen.
2. Het creëren van vitale leefbare kernen met een woningvoorraad waarbij voldoende woningen beschikbaar zijn voor elke doelgroep.
3. De druk op het Heuvelland door nieuwe functies, wetgeving en de transitie van de landbouw.
4. De (beleids)kaders met betrekking tot de ruimtelijke kwaliteit moeten ervoor zorgen dat geen sprake is van ad-hoc-aanpassingen, maar van een ontwikkeling die ook op de lange termijn bijdraagt aan Vaals als aantrekkelijke woon en leefomgeving.
5. Het wettelijke kader zal veranderen door de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze wetswijziging heeft effect, maar versterkt ook de speerpunten van de dienstverlening in het bijzonder op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Leefomgeving

Een belangrijk strategisch instrument om invloed uit te kunnen oefenen op het verbeteren van de leefomgeving is het in 2023 ingestelde Ontwikkelfonds. Dit fonds heeft tot doel om met financiële ondersteuning van de gemeente impulsen te kunnen geven aan ontwikkelingen welke de sociaal-maatschappelijke situatie in een bepaalde buurt of wijk kunnen verbeteren. Een betere leefomgeving niet alleen op fysiek vlak (meer groen, schoon, meer structuur) maar zeker ook op sociaal vlak (meer betrokkenheid bij elkaar, minder overlast, meer perspectief voor persoonlijke ontwikkeling). Daarom wordt jaarlijks, ten laste van de exploitatie/algemene middelen, een bedrag van € 250.000 toegevoegd aan het ontwikkelfonds. Bedoeling is tevens dat dit fonds als 'hefboom' werkt; de gemeentelijke middelen in het fonds worden aangevuld door andere partners zoals bijvoorbeeld Krijtland Wonen, en/of met subsidies van andere overheden, zoals Provincie of Rijk.

Middelen uit het fonds worden ingezet op het moment dat zich (strategische) kansen voordoen, bijvoorbeeld omdat er een beweging ontstaat in een wijk, waarbij kan worden aangesloten, of omdat een woning te koop komt, welke een cruciale rol kan vervullen in een verbeteringslag. Om kleinschalige stappen te kunnen zetten, te faciliteren, beschikt het college over een werkbudget van € 50.000 per jaar. De grotere investeringen worden telkens ter besluitvorming aan de raad voorgelegd (het fonds is een reserve). Bij het samenstellen van de begroting 2024 zijn er een 2-tal concrete ontwikkelingen, waar we met middelen uit dit fonds op willen inspelen. Het eerste betreft de ontwikkeling van de buurt Aan de Noot/hoogbouwflats. Zie voor nadere toelichting het deel Strategische koers "VallisVeld". Het tweede betreft het zogenaamde 'Plan Huisman', dat in onderstaand speerpunt, "Stadsrevisie", wordt uitgelicht.

Speerpunten jaarplan 2024

De ambities hebben in 2024 onder meer invulling gekregen door te werken aan de volgende speerpunten:

Monumentenbeheer

In het beleidsplan toezicht- en handhaving is hoge prioriteit toegekend aan de handhaving van rijksmonumenten. Het wordt belangrijk geacht om de bouwwerken met een beschermde status ook daadwerkelijk te beschermen. In dit kader is de gemeente, in samenwerking met de Monumentenwacht Limburg, handhavend aan het optreden tegen een drietal rijksmonumenten die in een slechte staat verkeren (voormalig Postkantoor, Cereshoeve, Hoeve Camerig 2).

Toezicht en handhaving op rijksmonumenten is een tijdrovende, complexe opgave, vanwege de specifieke kennis die op het gebied van monumenten en de wet- en regelgeving vereist is. Het oppakken van voornoemde handavingsdossiers en de beperkte capaciteit van de gemeentelijke organisatie heeft ertoe geleid dat een actualisatie van de inventarisatie van beeldbepalende panden is getemporeerd.

Maar met deze temporisering staat het thema rondom beeldbepalende panden zeker niet stil. Middels een raadsinformatieavond zal met uw raad (in Q2 2025) over de aanpak / bescherming van beeldbepalende panden van gedachte worden gewisseld.

Wonen

Het thema "Wonen" vormt in de agenda brede leefbaarheid een van de inhoudelijke pijlers. We maken daarbij gebruik van de zogenaamde 'veerkracht-methodiek'. Het voorstel van de agenda brede leefbaarheid zal in de raadsvergadering van 30 juni 2025 geagendeerd worden.

In de veerkracht-methodiek worden sociale en fysieke opgaven gekoppeld en is er gelijktijdige aandacht voor 1) het sturen op een geleidelijke verandering van de wijk samenstelling en 2) het versterken van de draagkracht en leefomgeving in bestaande buurten. Met oog voor de gevolgen van de keuzes in een specifieke wijk voor de opgave in andere wijken, om daarmee de juiste balans te houden tussen wat goed is voor de buurt en wat nodig is om invulling te geven aan de totale gemeentelijke en de regionale opgave.

De veerkracht- analyse is in 2024 gestart. De analyse wordt naar verwachting in Q2 2025 opgeleverd.

Gelet op het bovenstaande zal een nieuw woningbouwprogramma worden opgesteld, nadat de resultaten uit het veerkrachtonderzoek bekend zijn. De veerkrachtmethodiek zal richtinggevend zijn voor alle inzet van partijen op nieuwbouw, verduurzaming, betaalbaarheid, leefbaarheid, wonen met zorg en een goede balans in de huisvesting van alle doelgroepen (incl. doorstroming).

Strategische ontwikkellocaties

De in 2025 door de raad vast te stellen Agenda Brede Leefbaarheid zal met name ook kaders/richting geven aan de beoogde invulling/ontwikkeling van onze strategische locaties. Vooralnog baseren we ons op de Woonvisie 2017 en het Woonbehoefte-onderzoek 2019. Voor 2024 is in de begroting de ontwikkelingsrichting voor de diverse locaties vastgelegd. Deze is als volgt:

Locatie	Starters	Gezinnen	Senioren	Laag/Mid.	Midden	Mid./Hoog
Von Clermontpark	✓	✓	✓		✓	
Vijlen Zuid-Oost	✓	✓	✓		✓	✓
Pastoerswei			✓		✓	
Esso-locatie	✓		✓	✓		
Grenslanthal	✓			✓		
Hekkert-terrein		✓				✓
Selzerbeekgebied		✓				✓
Studentenhuisvesting	✓			✓		

Voor de inhoudelijke informatie per ontwikkellocatie verwijzen we graag naar de paragraaf Grondbeleid.

Eind 2024 zijn een tweetal locaties volop in de verkoop (Pastoerswei en Von Clermontpark) en op grond daarvan kunnen we de eerste voorzichtige conclusies trekken, gericht op de vraag of we middels het aanbod de beoogde doelgroepen uit onze gemeente dan wel komend van elders kunnen bereiken.

Locatie en woningtype	Gemeente Vaals	Elders	Doelgroep	Prijsklasse
Von Clermontpark:				
Stadswoningen en bouwkavels	7/22 = 32%	13/22 = 59%	starters/ gezinnen	middensegm.
Appartementen	6/27 = 22%	9/22 = 41%	senioren	middensegm.
Pastoerswei:				
Levensloopbest. woningen	5/18 = 28%	13/18 = 72%	senioren	middensegm.

Het gewenste verkoopsegment wordt bij beide projecten grotendeels gehaald. Dat heeft ermee te maken dat de gemeente daar ook bij de afspraken met de ontwikkelaar op stuurt.

Als we naar de producten kijken dan zien we dat, gerelateerd aan de korte verkooptermijn, er ruim behoefte is aan het aangeboden type woningen. We zien echter ook dat bij alle producten de belangstelling/daadwerkelijke koop van buitenaf groter is dan vanuit inwoners van onze gemeente. Op zich was dat te verwachten, gezien het aangeboden prijssegment. Het lijkt er echter op dat het aanbod aan nieuwe seniorenwoningen (bijvoorbeeld in de Pastoerswei) in onvoldoende mate zorgt voor een doorstroming op de lokale woningmarkt (woningen van senioren die daarmee vrijkomen). Om dat te bewerkstelligen zijn blijkbaar andere/meerdere instrumenten voor nodig.

Leegstand

Leegstand en ruimtegebruik zijn en blijven belangrijke thema's binnen het ruimtelijke domein. Daarbij maken we onderscheid tussen leegstaande commerciële ruimten in het kernwinkelgebied van Vaals en leegstaande woonruimte binnen onze gehele gemeente.

Commerciële ruimtes

Het kernwinkelgebied van Vaals is het aandachtsgebied voor de leegstandsaanpak. In 2024 zijn de leegstaande panden in het winkelgebied van Vaals geïnventariseerd. Alle winkel- en horecapanden die leeg staan zijn in kaart gebracht: Maastrichterlaan, Kerkstraat, Koperstraat en Tyrellsestraat. Dit betreft in totaal ca. 30 panden, waarbij voor een aantal panden actief gezocht wordt naar een invulling.

(Toekomstig) detailhandelsprogramma

In 2024 is gestart met een onderzoek naar het functioneren en de toekomst van het centrum, omdat het belangrijk is om een goed beeld te krijgen van de huidige situatie, knelpunten en kansen voor het centrum. De resultaten van het onderzoek vormen input voor toekomstig beleid en aanpak van leegstand binnen het kernwinkelgebied.

Woningen

Naast het bestrijden van leegstaand commerciële ruimten, zetten we de leegstandsaanpak ook gericht in op woonruimten.

Om een duidelijk beeld te krijgen welke panden leeg staan is in 2024 gestart met het vormgeven van een leegstandlijst. Vanuit deze leegstandlijst wordt contact gelegd met eigenaren van leegstaande panden, waarbij de leegstand langer duurt dan 6 maanden. Het doel van deze gesprekken is het achterhalen van de reden van de leegstand, om vervolgens samen een plan op te stellen om het pand bewoond te krijgen. De eigenaar zal verantwoordelijk zijn voor de uitwerking en uitvoering van het plan. De aanpak gebeurt gebiedsgewijs, waarbij in Q2 2025 gestart wordt met het contacteren van eigenaren van 40 leegstaande panden aan de Maastrichterlaan en Omgeving (kern Vaals).

2024: het jaar van de omgevingswet

Omgevingsvisie

Vanwege bepalende ontwikkelingen in regelgeving op rijks- en provinciaal niveau, is de totstandkoming van de Omgevingsvisie in 2024 getemporeerd, om te voorkomen dat de visie, die voor een periode van 5 tot 10 jaar leidraad voor beleid moet zijn, op korte termijn, na vaststelling van de provinciale en rijksnota's, weer aangepast moet worden.

Was de oorspronkelijk besluitvorming voorzien in de 2e helft 2024; de nieuwe planning voorziet in besluitvorming in de 2e helft 2025.

Omgevingsplan

Het opstellen van het omgevingsplan is veelomvattend en complex. Het is ook een relatief nieuw instrument. Er moeten (tien)duizenden (wettelijke) bepalingen worden omgezet. Er moet tijdens de opbouw ook nog ruimte zijn voor participatie met de omgeving. Hierdoor zal zeker bijna de volledige transitieperiode nodig zijn.

Ondanks de complexe opgave wordt zoveel als mogelijk een vlekkeloze en efficiënte transitie beoogd. Om die transitie goed te verlopen en te begeleiden, is in 2024 gestart met het opstellen van een concreet plan van aanpak. In dit plan worden de belangrijkste aspecten die te maken hebben met de totstandkoming van een "nieuw" omgevingsplan voor de gehele gemeente Vaals uiteengezet.

In het plan van aanpak richten we ons voorts op een gefaseerde gebiedsgerichte aanpak. Dit betekent dat we voor een specifiek deelgebied de daar geldende planologische regelgeving zullen analyseren en omzetten naar een definitief omgevingsplan.

Door het project op te delen in "kleinere onderdelen" is focus aan te brengen en is de omzetting en uitwerking van het integraal gebiedsdekkend omgevingsplan beter te beheersen en te monitoren. Mogelijke fouten of problemen die zich voordoen zijn zo sneller te herstellen. Ook voortschrijdende inzichten in de transitieperiode zijn makkelijker te verwerken.

Energiebeleid

In de **Regionale Energie Strategie (RES) 1.0** heeft de gemeenteraad besloten om de ambitie te leggen bij het gebruik van zon op daken in de bebouwde omgeving. Zonneweides en windenergie zijn weliswaar technisch onderzocht in het kader van de RES 1.0, maar niet in de ambities opgenomen. De beleidsdiscussies op regionaal en provinciaal niveau over wat waar wel/niet kan verlopen moeizaam. Naast de beleidsimpasse werkt ook de netcongestie niet mee aan een voortvarende aanpak. Tot slot is het energiebeleid verknoopt geraakt met de discussie over stikstofbeleid en de voorgenomen uitkoop van boeren. Mede hierom zetten wij stevig in op dat wat we lokaal wel kunnen doen: inzetten op besparingsprogramma's, isolatieprogramma's en voorlichting aan huurders en eigenaren over kleinschalige mogelijkheden.

Na de uitrol van een zeer brede campagne in het kader van de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) voor kleine, alledaagse besparingsmogelijkheden in de vorm van LED-lampen, radiatorfolie, tochtstrips, etc., waarmee we 3.284 woningen bereikt hebben, is een project opgestart ter bestrijding van armoede. Binnen dit project worden energiekussers ingezet om relatief kleine besparingsmaatregelen daadwerkelijk in huis uit te voeren en wordt advies gegeven over langdurige gedragsverandering die direct een kostenbesparing voor de energierekening opleveren. In 2024 zijn circa 652 huishoudens bereikt, bestaande uit huishoudens die in aanmerking gekomen zijn voor de energietoeslag en huurders in de sociale sector.

In 2024 is tevens een bijdrage van € 311.000 uit het Nationaal Isolatie Programma toegekend. De woningen die onder dit programma vallen, zijn door het rijk geselecteerd op basis van energielabel en WOZ-waarde. Doel van het programma is om isolatiemaatregelen uit te voeren aan de 159 in de gemeente Vaals geselecteerde woningen.

Klimaat

Los van de vraag naar oorzaken, snelheid en toekomstige omvang, constateren we allen een verandering in klimaat; een verandering die van grote invloed zal zijn op met name onze bebouwde omgeving en dus op onze inwoners. Reden om een strategie te ontwikkelen hoe daarmee om te gaan. Aangezien het klimaat nog maar beperkt te beheersen is/likt, is de strategie gebaseerd op meebewegen met de effecten en het voorkomen van calamiteiten.

Op basis van de onderliggende Klimaatadaptatiestrategie en het Waterprogramma heeft de Gemeenteraad inhoudelijke, financiële en procesmatige kaders voor het Masterplan Openbare Ruimte vastgesteld, die vervolgens weer vertaald zijn de beheer- en onderhoudsprogramma's openbare ruimte. In 2024 is hard gewerkt om alle data op orde te krijgen en een realistische planning voor te leggen. De raad heeft dit programma op 10 juni 2024 vastgesteld. Het programma is in z'n integraliteit het eerste in zijn soort voor Vaals. Water en groen zijn de twee belangrijkste draaiknoppen om wateroverlast, droogte en hittestress te bestrijden, maar ook om de effecten van klimaatverandering financieel te kunnen behappen.

Masterplan

Investerings in de openbare ruimte richten zich traditioneel op riool, wegen en groen. Als gevolg van actuele flankerende beleidsthema's en opgaven zoals bestrijding van wateroverlast, het tegengaan van hittestress en bijdragen aan biodiversiteit, is er enerzijds behoefte aan een heroriëntatie op doelen en maatregelen en anderzijds aan een nieuwe, integrale wijze van plannen en uitvoeren. Het Masterplan Openbare Ruimte vervult daarin een cruciale rol omdat de kern van het Masterplan een set van beleidsmatige criteria en een integrale afwegingsmethode omvat.

Naast de beleidsmatige noodzaak is er ook een financiële aanleiding. Investerings in de openbare ruimte zijn fors, zeker met de aanvullende eisen die heden ten dage gesteld worden, en moeten opgebracht worden via de algemene middelen, deels vanuit lokale heffingen. Het streven is om de investeringen zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten, mede gelet op het onder druk staande koopkrachtplaatje van onze inwoners. Eén van de middelen om efficiënt en effectief te investeren is door actief op zoek te gaan naar koppelmogelijkheden, waarbij één plus één wellicht drie kan worden. Daarnaast levert een integrale aanpak ook voordelen op voor de doorlooptijd van projecten en de overlasttijd voor inwoners.

In 2024 is gewerkt om alle data op orde te krijgen en een realistische planning aan de gemeenteraad voor te leggen. Uiteindelijk zijn de inhoudelijke, financiële en procesmatige kaders vertaald in door de gemeenteraad vastgestelde Masterplan Openbare Ruimte, afkoppelstrategie, meerjareninvesteringsplan en beheer- en onderhoudsprogramma's Openbare Ruimte.

Stadsrevisie

Hoewel er nog 'grote stappen' zijn gezet in de verdere uitvoering van het zogenaamde 'Plan Huisman', is in 2024 veel energie gestoken in participatietrajecten met bewoners. Zo is in samenspraak met omwonenden richting gegeven aan de invulling van de ruimte die vrijgekomen is na de sloop van het voormalige VVV-kantoor. Deze samenspraak heeft geleid tot een ontwerp dat de basis vormde voor het raadsbesluit dat in 2024 is genomen en waarbij een krediet is gevoteerd van € 75.000. De uitvoering/realisatie, welke in 2025 zal plaatsvinden, gaat zorgen voor een mooie groene doorsteek vanaf het Pr. Willem-Alexanderplein naar het Von Clermontpark, niet alleen qua groen, maar ook qua beloopbaarheid en beleving.

Op een min of meer zelfde manier is met inwoners nagedacht over het beschilderen van het Pr. Willem-Alexanderplein. Uiteindelijk heeft dit ertoe geleid dat een lokale kunstenares de opdracht heeft gekregen om een 3-tal voor Vaals typerende ontwerpen voor een grondschildering uit te werken. Begin 2025 zijn deze ontwerpen gepubliceerd en konden inwoners hun stem uitbrengen. Het winnende ontwerp zal in 2025 worden aangebracht.

Verder is in 2024 gesproken met de eigenaar van winkelcentrum Drieland over een vergroening, verbetering van de uitstraling. Dat heeft tot nog toe tot zeer weinig beweging bij de eigenaar geleid. En met betrekking tot een vergroening/verbetering van de belevingskwaliteit/gezelligheid van het Koningin Julianaplein is landschapsbureau Verbeek gevraagd om een eerste studie naar mogelijkheden uit te werken. Deze studie zal in het voorjaar van 2025 met de gemeenteraad worden besproken. Conform afspraak met de raad zijn de onderzoeks-/voorbereidingskosten voor de uiteindelijke plannen gedekt uit het jaarlijkse werkbudget Ontwikkelfonds/Stadsrevisie. In 2024 is uitgegeven: € 14.697 m.b.t. de voorbereidingen voor de aanpassing doorsteek voormalig VVV-kantoor € 8.820 m.b.t. de voorbereidingen voor de schets/groenplan bureau Verbeek/KJP.

Programma Werk & Economie

Centraal in dit programma staat het stimuleren van de lokale en (eu)regionale economie, waarbij het toerisme en het "funshoppen", de belangrijkste lokale pijlers zijn. Het historische centrum, de diversiteit van evenementen en activiteiten, zijn een voorbeeld van de beleving die ons structureel voor ogen staat. De grensligging biedt veel perspectief, zowel voor het ondernemerschap als ook voor onze werkgelegenheid. Er wordt zeer actief gewerkt aan het zo optimaal mogelijk benutten van die kansen. In samenwerking met ketenpartners zoals Podium24, de sociale dienst Maastricht-Heuvelland en Hallo Collega, wordt actief gewerkt aan het begeleiden van mensen naar werk. En daar waar arbeidsmogelijkheden (tijdelijk) ontoereikend zijn wordt het accent gelegd op maatschappelijke participatie van mensen die zonder werk zitten.

Meerjarige ambitie

Het meerjarig beleid wordt met name afgeleid uit het Coalitieakkoord 2022-2026 en kent de volgende ambities:

- De toeristische recreatieve sector is in economisch opzicht belangrijk voor Vaals. De keerzijde is dat er druk ontstaat op onze woon- en leefomgeving. Voor de toekomst willen we de draai naar kwaliteitstoerisme maken ondersteund door nieuw beleid wat ruimte biedt voor nieuwe impulsen. Deze impulsen willen we mede vormgeven in nauwe samenwerking met de lokale toeristisch-recreatieve ondernemers.
- We willen meewerken aan impulsen voor een kwalitatieve opwaardering van de grote publiekstrekker Drielandenpunt, als volwaardige partner met de Provincie, buurgemeenten en de lokale ondernemers.
- Met hulp van de evenementen-adviescommissie gaan we op zoek naar spraakmakende en aansprekende evenementen om Vaals meer op de kaart te zetten en bepaalde doelgroepen, zoals bijvoorbeeld jongeren, meer te kunnen bieden.
- In verbinding met onderwijspartijen onderzoeken we de mogelijkheden om scholing (digitaal dan wel fysiek) dichtbij te halen voor branches/vakgebieden waar inwoners (o.a. jongeren) in de nabije toekomst in de direct omgeving aan de slag zouden kunnen.
- De transitievisie Vaals verbind(t) stelt dat de zwakke sociale structuur wellicht het grootste en meest complexe probleem is dat de gemeente Vaals heeft, met daaraan gekoppeld de transitie m.b.t. armoede. Structureel werken aan kansengelijkheid voor de inwoners van de gemeente Vaals is de drijfveer van beleid en uitvoering. Daarbij hanteren we een laagdrempelige toegang, een integrale aanpak en heldere, begrijpelijke communicatie.

Speerpunten jaarplan 2024

De ambities hebben in 2024 onder meer invulling gekregen door te werken aan de volgende speerpunten:

Commerciële plint Koningin Julianaplein

Nadat in het voorjaar van 2024 alle benodigde omgevingsvergunningen onherroepelijk zijn geworden, is initiatiefnemer voortvarend gestart met de voorbereidingen voor de daadwerkelijke bouwactiviteiten. Begin november is gestart, maar al vrij snel zijn de werkzaamheden weer gestaakt. Oorzaak: verschil van mening over opdracht en betaling tussen opdrachtgever en de aannemer. Inmiddels zoekt initiatiefnemer naar een andere aannemer. Duidelijk is dat opening van de eerste zaken, eerder voorzien medio 2025, niet haalbaar zal zijn. De ontwikkeling van dit plein, het hart van Vaals, in die zin dat er meer levendigheid en daarmee meer leefbaarheid ontstaat, is echter van groot belang voor het centrum van Vaals. Er ontstaat steeds meer onzekerheid over de haalbaarheid van de oorspronkelijke plannen.

Armoede

In 2024 heeft de raad de bijstandsnorm bijgesteld naar 120%. Desalniettemin kwam in de loop van 2024 naar voren dat de gemeente Vaals – na de gemeente Amsterdam – het grootste aantal inwoners heeft dat in armoede leeft.

Daaruit is geconcludeerd dat het gefragmenteerde beleid en daaruit volgende interventies onvoldoende zijn om echt het verschil te maken. Het besluit is daarom genomen om te gaan werken naar een nieuw beleidsplan schuldhelpverlening en armoede. Daarin zal ook aandacht worden besteed aan de specifieke kenmerken van armoede binnen onze gemeente. Dat betekent niet dat we in 2024 hebben stil gezeten. Er is aandacht geweest voor de ontwikkeling van het inlooppreekuur om mensen sneller te kunnen ondersteunen en er is besloten de kledingpakketten structureel als voorziening in te bedden.

Schuldhelpverlening

Het inlooppreekuur is succesvol omdat we merken dat de toestroom onverminderd hoog is. Ook zorgt de aanwezigheid van netwerkpartners bij het inlooppreekuur voor meer onderlinge verbinding waardoor sneller tussen instanties kan worden geschakeld om de juiste hulp aan een inwoner te kunnen bieden. Niet alleen tijdens het inlooppreekuur, maar ook daarbuiten plukken we daar de vruchten van omdat de lijntjes tussen professionals op de werkvloer korter zijn. Een evaluatie van het inlooppreekuur is aan het college en de gemeenteraad aangeboden.

De werkplaats financiën heeft aan stabiliteit gewonnen omdat er een vrijwilliger aan de bestaande formatie is toegevoegd en omdat "Humanitas" inmiddels is aangesloten. Dat maakt dat inwoners weer laagdrempelig kunnen worden ondersteund bij vragen rondom financiën.

De vroegsignalering is in onze gemeente inmiddels ingebed en andere gemeenten vragen aan de gemeente Vaals om hen te wijzen op best practices en hen daarin te ondersteunen. De laagdrempelige werkwijze is hierin naar onze mening essentieel.

De samenwerking met netwerkpartners is over het algemeen in positieve zin verbeterd.

Participatiewet

De participatiewet is in 2024 onder de aandacht geweest. Zowel door het voornemen om de re-integratieketen te gaan samenvoegen maar ook vanwege nieuwe wettelijke ontwikkelingen als gevolg van nieuw beleid van het Rijk.

Feit is dat ook Wajongers binnenkort een beroep gaan doen op de Participatiewet als voorziening om hen van een zinvolle dagbesteding te voorzien.

Uitgangspunt in de nieuwe Participatiewet is dat inwoners zoveel mogelijk worden geplaatst bij reguliere bedrijven waarbij wel aandacht blijft voor aanpassingen in de werkomgeving om dit voor de inwoner mogelijk te maken. Nog maar in heel uitzonderlijke gevallen zal de gemeente aan de lat staan voor het creëren van werkplekken voor inwoners.

Dat neemt niet weg dat ook de Ruilwinkel in 2024 haar succes heeft bewezen door instroom van vrijwilligers en de ontwikkeling die zij daar hebben doorgemaakt. Ook de inzet van een mental coach heeft tot goede resultaten geleid in die zin dat personen met een werkfitheid van 50% of minder toch via begeleiding aan het werk zijn geholpen. Dit betrof in 2024 in ieder geval 10 burgers met een investering van ongeveer € 42.000.

Toerisme en economie

Omschrijving:

Het toeristisch beleid van de gemeente Vaals omvat beleid, projecten en activiteiten op het snijvlak van (vrijtijds-)economie en leefbaarheid.

Beleidskader:

Visie Vrijtijdseconomie Zuid Limburg (VTE): Bestemming Zuid Limburg 2030 (raadsbesluit mei 2020). Deze kent een aantal speerpunten, waaronder:

- landschap versterken via de vrijetijdseconomie
- kernkwaliteiten beter beleefbaar maken
- aanspreken van nieuwe doelgroepen
- in balans brengen van vraag en aanbod verblijfsaccommodaties
- intergemeentelijk samenwerken.

Doel:

Toerisme is dé kurk waar de economie en de werkgelegenheid in onze gemeente op drijft. Tegelijkertijd kent de toeristische aantrekkingskracht ook zijn keerzijde en staat soms de leefbaarheid voor onze inwoners onder druk. De vraag hoe de lusten en lasten zo veel mogelijk in balans kunnen worden gehouden, speelt in de hele regio Zuid Limburg. Daarom zijn we op lokaal en regionaal niveau op zoek naar kwaliteitstoerisme en een goede balans met de leefbaarheid.

Cijfers:

Inkomsten Toeristenbelasting 2024: € 1.668.996 (vergelijk begroting: € 1.632.000). Inkomsten in 2024 zijn nagenoeg gelijk in verhouding met 2023 (€ 1.653.876) en zijn met 6% gestegen in verhouding met 2022 (€ 1.576.760).

Aantal overnachtingen in 2024: 622.533 (vergelijk begroting: 623.500)

Resultaat:

In 2024 heeft het voortraject plaatsgevonden voor de vaststelling van de agenda vrijetijdseconomie. Hiervoor is een jaar lang met vele partijen gesproken. De belangrijkste doelen van de agenda zijn het aantrekken van de kwaliteitsbezoeker, het versterken van de kernkwaliteiten en het verminderen van hinder door bezoekers. Het cittaslow gedachtegoed staat centraal in de agenda en in de actiepunten die met behulp inwoners, ondernemers, stakeholders en raadsleden in 2024 zijn opgehaald. De Agenda Vrijtijdseconomie is in maart 2025 vastgesteld.

In 2024 is ook het regionale uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie van start gegaan, waaraan de gemeente Vaals samen met de andere 16 gemeenten bijdraagt. Dit programma geeft uitvoering aan de regionale visie vrijetijdseconomie "Bestemming Zuid-Limburg 2030". In 2024 is de programmamanager begonnen en is er een "go" gegeven op het door ontwikkelen van een Limburgse datahub voor de vrijetijdseconomie. Met deze datahub komt o.a. informatie over bezoekersstromen vrij, waardoor er beter gestuurd kan worden op drukte. Daarnaast zijn in regionaal verband verdere stappen gezet voor de uitrol van het knopenlopen netwerk, dat in 2025 zal worden opgeleverd.

Evenementen

Omschrijving:

Evenementen vormen een mooi instrument om mensen meer bijeen te brengen, zowel tijdens het evenement als ook in de voorbereiding ervan. Onder evenementen verstaan we in dit verband activiteiten van vermaak, welke voor publiek toegankelijk zijn.

Beleidskader:

Beleidsnota Evenementenbeleid is vastgesteld in 2024. Hierbij worden initiatieven gestimuleerd die passen binnen de 4 V's van de gemeente Vaals:

- Verbinden;
- Versterken;
- Verleiden;
- Vertellen.

Daarnaast geeft het nieuwe beleid kaders voor de operationele uitvoering van evenementen.

Doel:

Het doel van (ondersteuning van) evenementen is tweeledig: primair zien we evenementen, welke voortkomen uit onze eigen samenleving en waaraan actief wordt meegewerkt door (verenigingen uit) die samenleving, als een middel om onderlinge samenhang en een gevoel van meedoen en trots zijn op te versterken; anderzijds willen we enkele spraakmakende (en terugkerende) evenementen waarmee we de aandacht op onze gemeente vestigen, waarmee we meer bezoekers trekken, hetgeen een positieve spin-off moet hebben voor onze samenleving.

Cijfers:

- De volgende subsidies zijn verleend voor evenementen in 2024:
- Vols Tropical & 3Landfeest: € 15.000
- Bondschuttersfeest Vijlen: € 2.250
- Völser Adventstreff: € 2.250

Resultaat:

In 2024 zijn de nieuwe beleidsregels Evenementen vastgesteld. Dit is samen met de inwoners van de gemeente Vaals middels een participatietraject vormgegeven. De beleidsregels zorgen voor veilig verloop van evenementen en bevorderen de leefbaarheid in de gemeente Vaals.

Naast de vele jaarlijks terugkomende evenementen (zoals Kunstmarkt, Vocallis, Adventstreff) zijn er in 2024 ook een aantal vernieuwde festiviteiten georganiseerd. Bijvoorbeeld heeft de gemeente de bekende Ullemarkt zelf georganiseerd met groot succes. Daarnaast is het evenement Vols Tropical eenmalig uitgebreid met een 3Landefest.

De kwaliteit en de uitstraling van deze evenementen, alsmede de daarmee gepaard gaande beleving voor de bezoekers, zorgen voor meer levendigheid in onze gemeente. Met name van evenementen die bezoekers verleiden om een hele dag in Vaals te vertoeven kan de lokale middenstand de vruchten plukken. Waar een aantal evenementen reeds kan terugvallen op de naamsbekendheid en de expertise die door de jaren heen is opgebouwd, zijn andere nog bezig hierin te groeien.

Programma Bestuur & Dienstverlening

'Van buiten naar binnen denken' past bij de ontwikkeling dat het steeds belangrijker is te weten wat burgers, bedrijven en andere belanghebbenden belangrijk vinden. En met die wetenschap ook iets te willen doen. In onze visie gaat het er voor gemeenten om dat ze de participatie van burgers en ondernemers binnen hun mogelijkheden (tijd en geld) op een gedegen manier oppakken. Een voorbeeld daarvan is niet alleen te zorgen voor goed klantcontact met de aanvrager van een vergunning (op tijd antwoorden, eventueel meedenken over alternatieven), maar daar op tijd ook andere belanghebbenden bij betrekken. Het lokale bestuur (en haar organisatie) kan zo van grote meerwaarde zijn als er gedacht en gehandeld wordt vanuit de nabijheid van mensen en de kennis van de context waarin ze leven.

Om te kunnen handelen naar de veranderende behoefte van "buiten" hebben we een organisatie nodig die hierop kan anticiperen, de bedrijfsprocessen moeten hiervoor waar nodig worden versterkt.

Meerjarige ambities

Het meerjarig beleid wordt met name afgeleid uit het coalitieakkoord 2022 – 2026 en kent de volgende ambities:

- **Behoud van zelfstandigheid:** zolang de aan inwoners geboden kwaliteit van dienstverlening aan de maat is. Die zelfstandigheid wordt mede geborgd door samenwerking met omliggende gemeenten.
- **Versterken van de organisatie:** We moeten zorgen dat onze organisatie van voldoende omvang en kwaliteit is en kan anticiperen op de veranderende behoefte uit de samenleving.
- **Kwaliteit van dienstverlening en communicatie:** onderscheidend zijn voor en met onze inwoners, waarbij we de inwoner in zijn (vaak complexe) omgeving centraal stellen. Inspelen op vragen en behoeften vanuit die context is uitgangspunt van ons handelen. Als het nodig en mogelijk is worden procedures en regels losgelaten in het belang van de inwoners.
- **Actievere burgerparticipatie:** vanuit verbinding en in aansluiting op de Transitievisie achten wij het van belang om de komende jaren werk te maken van een versterking van burgerparticipatie. De inzet van participatie is gebaseerd op het besef dat onze inwoners bij uitstek deskundig zijn op het punt van leven, wonen en werken in Vaals.
- **Veiligheid en veilige leefomgeving:** hierbij gaat het niet alleen om de feitelijke veiligheid (cijfers), maar ook om het veiligheidsgevoel, de beleving van veilige buurten. De inwoners van Vaals moeten veilig kunnen wonen, leven en werken. Bezoekers moeten veilig kunnen recreëren.

Speerpunten jaarplan 2024

De ambities hebben in 2024 onder meer invulling gekregen door te werken aan de volgende speerpunten:

Dienstverlening

Zoals bekend kenmerkt het KCC zich door een relatief groot aandeel baliebezoek, minder dan gemiddeld digitale afhandeling en een evenwichtige verdeling tussen vrije inloop en afspraken. Een en ander hangt direct samen met de samenstelling van onze bevolking en is van daaruit een bewuste keuze. Digitale en fysieke kanalen worden naast elkaar ingezet en niet als vervanging van elkaar. Uit reacties van inwoners menen wij te mogen concluderen dat deze onze inspanningen waarderen. Ook in 2024 zijn de digitale productencatalogus en het aantal afspraakblokken verder uitgebreid. De vrije inloophmomenten worden zeer druk bezocht.

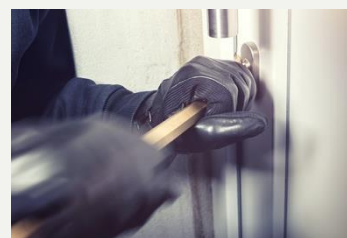

Integraal veiligheidsplan en robuuste driehoek

Omschrijving:

De veiligheidsopgaven van de vijf Heuvelland gemeenten vertonen veel overeenkomsten, worden steeds complexer en manifesteren zich over de gemeentegrenzen heen. Tegelijkertijd is de beschikbare capaciteit voor een effectieve aanpak van deze opgaven, bij elk van deze gemeenten beperkt. Dat alles maakt een bundeling van krachten en een gezamenlijke aanpak noodzakelijk.

De 4 geprioriteerde thema's uit het IVP, waarop de Heuvelland gemeenten gaan intensiveren, zijn jeugd & veiligheid, zorg & veiligheid, ondermijnende criminaliteit en fysieke veiligheid. Hiervoor is een gezamenlijke strategisch beleidsadviseur Openbare Orde en Veiligheid aangesteld in augustus 2024.

Beleidskader:

Integraal Veiligheidsplan Plan 2024 – 2027 Heuvelland vastgesteld 25 maart 2024.

Cijfers:

Begroting strategisch beleidsadviseur: € 25.000 (de deelnemende gemeenten dragen elk 1/5 deel bij)
Realisatie: € 9.400

Resultaat:

Jeugd en veiligheid:

- Het RIEC stelt een Integraal Ondernijningsbeeld Jeugd op (IOB-Jeugd). Voordat dit IOB opgemaakt kan worden leveren de deelnemende gemeenten een signaaldocument op. Het IOB wordt door het RIEC in 2025 opgeleverd. Verdere uitvoering n.a.v. de aanbevelingen in het IOB.

Zorg en veiligheid:

- Opgestart Model Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE-model). Dit is een escalatiemodel voor de zorg- en veiligheidsketen.

Ondermijnende criminaliteit

- Limburgse norm: Actiepunten uitgezet binnen de gemeente voor het weerbaarder maken van de organisatie.
- Uniformering beleid: In 2024 zijn het Damocles beleid en het Bibob beleid geactualiseerd.
- In 2024 is het ACT! ingezet binnen de gemeente Vaals voor controles op onder andere garageboxen: Hierbij zijn verdovende middelen, grondstoffen en materialen in beslag genomen. Politie verricht verder onderzoek.

Regionale ondernijningstafel

Omschrijving:

Door grensoverschrijdende casuïstiek aan de ondernijningstafel gezamenlijk te behandelen, kon kennis worden gebundeld en versterkt en een waterbedeffect worden voorkomen.

Beleidskader:

Integraal Veiligheidsplan Heuvelland 2024-2027 vastgesteld 25 maart 2024.

Cijfers:

Begroting: € 15.000 (de deelnemende gemeenten dragen elk 1/5 deel bij)
Realisatie: € 9.400

Resultaat:

De regionale ondernijningstafel is voortgezet in 2024. Echter is de regisseur regionale ondernijningstafel in de loop van 2024 gestopt en is de functie daarna niet meer ingevuld. Gesprekken over de noodzaak van handhaving van de functie van de regisseur regionale ondernijningstafel zijn gaande. Door de inzet van het ACT! Interventieteam zijn de casussen die in aanmerking kwamen inzake ondernijning aangepakt.

Communicatie

In 2024 is de aandacht vanuit communicatie uitgegaan naar diverse projecten en thema's. Denk hierbij aan:
Beroep Regionaal Beleidsplan, nieuwe zendmachtiging voor de lokale omroep, het Bocagelandschap, de vernieuwde versie van de Beweegwijzer, gratis kledingpakketten voor kinderen en de inwonersbijeenkomst MijnVaals.

Online kanalen

De gemeente Vaals is, naast de website, actief op verschillende online kanalen: Instagram, Facebook en LinkedIn. Daarnaast bieden we de mogelijkheid om te abonneren op de wekelijkse digitale nieuwsbrief. In 2024 is verder ingezet op het verbeteren van deze kanalen, de groei hiervan gaat stabiel en gestaag. Dit zorgt ervoor dat we efficiënter en gericht met specifieke doelgroepen kunnen communiceren. Zo heeft onze digitale nieuwsbrief een stijging van 5,02%, LinkedIn een stijging van 10,45%, Facebook een stijging van 4,5% en Instagram een stijging van 14,7% (periode 1 juni tot en met 10 februari).

Persgesprek

Sinds eind november vindt structureel een persgesprek plaats. Tijdens dit gesprek kan het college onderwerpen aandragen om te bespreken met de pers. Ook de pers heeft de mogelijkheid om vooraf vragen te stellen of onderwerpen aan te dragen. Met een structureel persgesprek kan de gemeente Vaals de pers proactief informeren over de ontwikkelingen in de gemeente. Dit zorgt voor betere berichtgeving over besluiten en beleid. Meer en betere berichtgeving leidt op zijn beurt weer tot meer kennis en draagvlak onder inwoners.

Aansluiten bij inwoners

In 2024 is veelvuldig aangesloten bij externe bijeenkomsten om verhalen op te halen bij inwoners, verenigingen of instanties. Door het ophalen van verhalen en deze te verwerken in (nieuws)berichten, worden deze persoonlijker en kunnen ze beter worden afgestemd op behoeftes van verschillende doelgroepen.

Bij participatiebijeenkomsten is communicatie steeds meer vanaf het begin van het traject betrokken om zo vorm te geven aan het traject en ook qua communicatie op verschillende momenten in te kunnen spelen.

Strategisch communicatieplan

Het strategisch communicatieplan wordt vernieuwd. Dit plan zorgt ervoor dat de organisatie communicatiebewust(er) wordt gemaakt en dat communicatie vanuit een overkoepelende visie doelgericht, structureel en geïntegreerd plaatsvindt. De verwachting is dat dit in het najaar van 2025 wordt afgerond, de eerste aanzet hiervoor is eind 2024 gedaan.

Deel 3

Financiële verantwoording

Financiële resultaten 2024 en financiële positie

Onderstaand wordt nader inzicht gegeven in de financiële positie van de gemeente Vaals middels de volgende volgorde:

- A) Rekeningresultaat 2024
- B) Analyse rekeningresultaat 2024:
 - 1. Bijstellingen 2024
 - 2. Mutaties per programma
 - 3. Realisatie dekkingsplan
 - 4. Consequenties geraamde "p.m."-posten
 - 5. Rekeningresultaat vóór en na reserveringen
- C) Reserves en voorzieningen
- D) Reserves en Voorzieningen
- E) Besluitvorming jaarstukken

3A. Rekeningsresultaat 2024

Het meest in het oog springend in een jaarrekening is vanzelfsprekend het resultaat. Wordt het jaar afgesloten met een overschot of met een tekort? **Het jaar 2024 laat een negatief resultaat zien van € 270.000.**

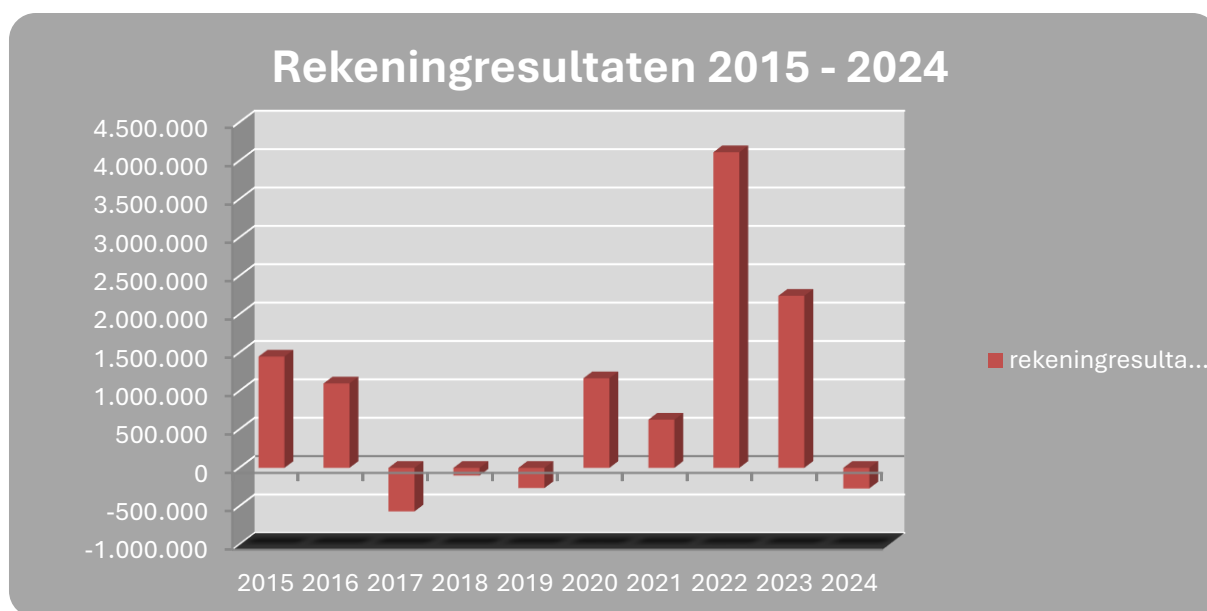
Het rekeningresultaat is het uiteindelijke verschil tussen baten en lasten. De primaire begroting 2024 toonde een voordelig saldo van € 796.000. In de loop van 2024 is dat oorspronkelijke resultaat bijgesteld. Uit onderstaande tabel blijkt dat na de laatste begrotingswijziging in december een resultaat werd geraamd van negatief € 691.000.

Het resultaat blijkt nu € 421.000 hoger te liggen dan in december na de laatste begrotingswijziging werd verwacht.

Dit komt tot uitdrukking in onderstaand schema waarin de begrotingsbijstellingen in de volgorde van de genomen raadsbesluiten worden getoond.

Rekeningresultaat 2024		Bedrag
Primaire begroting 2024 (november 2023) (positief)	+	796.000
Raadsbesluit 4 november 2023 Amendementen	-/-	593.000
Raadsbesluiten 28 maart 2024	-/-	320.000
Raadsbesluiten 10 juni 2024	-/-	180.000
Voorjaarsnota Rb 1 juli 2024	+	78.000
Najaarsnota 16 december 2024	-/-	468.000
Raadsbesluit 16 december Rb 24.0032216	-/-	4.000
Totaal gewijzigde begroting 2024 (negatief)	-/-	691.000
Effecten bij het opmaken van de jaarrekening 2024 (voordeel)	+	421.000
Saldo jaarrekening 2024 (negatief)	-/-	270.000

Deze eindstand noemen we het resultaat voor resultaatbestemming. In onderdeel E 'besluitvorming jaarstukken' wordt nader ingegaan op de resultaatbestemming. Hierin wordt voorgesteld om diverse (verplichte) reserveringen te doen, waardoor per saldo € 655.000 (€ 270.000 + € 385.000) zal worden onttrokken aan de algemene reserve.

Deze grafiek toont de rekeningresultaten (voor resultaatbestemming) van de afgelopen 10 jaren. In de volgende onderdelen volgt een verdere analyse van het rekeningresultaat 2024.

3B. Analyse rekeningresultaat 2024

De raad heeft ten behoeve van begrotingsjaar 2024 alle wijzigingen tot en met de decembervergadering geaccordeerd. Enerzijds zal dan ook de totstandkoming van het verschil tussen het positieve saldo van € 796.000 van de primaire begroting 2024 en het negatieve saldo van € 270.000 na het laatste raadsbesluit met financiële consequenties worden geanalyseerd (onderdeel A in de tabel in onderdeel B.1). Anderzijds zullen ook de verschillen bij het opmaken van de jaarrekening 2024 geanalyseerd worden (onderdeel B in de tabel in onderdeel B.1).

In die paragraaf wordt verder ingegaan op de afwijkingen per programma, de mate van realisatie van het dekkingsplan 2024 en de effecten van de oorspronkelijk in de begroting 2024 opgenomen p.m.-posten. Deze uitgebreide analyse heeft voornamelijk tot doel inzicht te krijgen in de leereffecten (in financieel opzicht) voor de volgende jaren.

3B.1 Bijstellingen 2024

In de volgende tabel wordt een inzicht gegeven in de wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2024, die hebben geleid tot het uiteindelijke rekeningresultaat 2024. Deze bijstellingen zijn voor een deel reeds door de Raad geautoriseerd (deel A) en voor een deel gebleken bij het opmaken van de jaarrekening (deel B). Een '-' teken voor de lasten betekent een nadeel → hogere lasten. Bij de baten betekent een '-' een lagere opbrengst.

Analyse rekeningresultaat 2024		Effecten 2024	Saldo 2024
	Lasten	Baten	
Resultaat primaire begroting			796.000
A. Geautoriseerde bijstellingen (a.d.h.v. raadsvergaderingen 2024)			
<u>Raadsbesluiten november 2023 t/m december 2024:</u>			
Raadsbesluit 4 november 2023 Amendementen	593.000		-/-593.000
Raadsbesluiten 28 maart 202	320.000		-/-320.000
Raadsbesluiten 10 juni 2024	3.165.000	2.985.000	-/-180.000
Voorjaarsnota Rb 1 juli 2024	686.000	764.000	+78.000
Najaarsnota 16 december 2024	468.000		-/-468.000
Raadsbesluit 16 december Rb 24.0032216	4.000		-/-4.000
Subtotalen raadsbesluiten begroting 2024	691.000		
Begroot jaarresultaat 2024 na begrotingswijzigingen			-/-691.000

Analyse rekeningresultaat 2024	Effecten 2024		Saldo 2024
B. Nog niet geautoriseerde bijstellingen in verband met het opmaken van de jaarstukken 2024	Lasten	Baten	
Transport Begroot jaarresultaat na			-/- 691.000
Nadeel Jeugd (m.n. gespecialiseerde en intensieve jeugdzorg)	-393.000		
Voordeel Wmo	73.000		
Voordeel Ontheemden Oekraïne	40.000		
Voordeel Samenwerking sociaal domein	26.000		
Voordeel Preventie Sociaal Domein	40.000		
Voordeel Preventieve gezondheidszorg	78.000		
Voordeel Vrijwilligerswaardering	10.000		
Voordeel Cultureel verenigingsleven	50.000		
Voordeel Beheerskosten bibliotheek	16.000		
Voordeel Sport	78.000		
Voordeel Stadsvernieuwingsplannen en Transitievisie	68.000		
Voordeel Advisering bestemmingsplannen	81.000		
Nadeel Grondexploitatie voormalig Esso tankstation	-150.000		
Voordeel Omgevingswet	59.000		
Voordeel Wandelpaden	200.000		
Voordeel Onderhoud openbaar groen	13.000		
Voordeel Rioleringen en pompgemalen	27.000		
Voordeel Infrastructuur	125.000		
Nadeel Parkeren	-35.000		
Voordeel Gemeenschappelijke regeling WOZL	55.000		
Nadeel Participatiewet en SZMH/ Podium	-203.000		
Voordeel Toeristisch recreatief beleid	8.000		
Nadeel Toeristenbelasting		-29.000	
Voordeel Dienstverlening centrale balie / legesafdrachten	16.000		
Voordeel Leges centrale balie		30.000	
Voordeel Vergunningverlening	12.000		
Voordeel Leges vergunningverlening		16.000	
Voordeel Veiligheid	34.000		
Voordeel Anti-Discriminatie voorziening	10.000		
Nadeel Gemeentefonds		-95.000	
Voordeel Belastingen		13.000	
Voordeel Stelposten	120.000		
Nadeel Systeem en gebruikersondersteuning	-12.000		
Nadeel Image communication	-26.000		
Voordeel Energielasten	68.000		
Nadeel Kapitaallasten	-26.000		
Overige voordelen -en nadelen	24.000		
Totaal bijstelling begrotingsjaar 2024	486.000	-65.000	421.000
Rekeningresultaat 2024 is negatief			-/-270.000

Na verwerking van het laatste raadsbesluit met financiële consequenties in 2024 was het begrote resultaat € 691.000 **negatief**. De opmerkelijkste verschillen (positief en negatief) die leiden tot het hogere resultaat van € 270.000 **negatief** worden als volgt toegelicht.

Jeugd (nadeel € 393.000)

Dit nadeel bestaat in hoofdzaak uit een nadeel Jeugdhulp van € 414.000 en een voordeel op Jeugd preventie van € 18.000:

Jeugdhulp (nadeel € 414.000). Jeugdhulp (nadeel € 414.000). In de 3e helft van 2023 en 1e helft van 2024 hebben we binnen onze gemeente een hoge piek gehad t.a.v. het aantal kinderen in verblijf. Een groot deel van de zorg en begeleiding voor deze jeugdigen in de zwaarste jeugdcasussen, verloopt via bepalingen van de gecertificeerde instellingen zoals Bureau Jeugdzorg. Gelet op de hoge tarieven van deze zorg, lopen deze kosten snel en hoog op, in enkele gevallen soms tot meer dan € 1.000 per dag. Binnen onze gemeente hebben we enkele exceptionele gevallen van jeugdzorg met een hoog inhoudelijk en financieel risico. Met betrekking tot deze exceptionele jeugdigen zijn daarnaast ook nog nagekomen kosten gekomen vanuit een gecertificeerde instelling alsook een zorginstelling. Dit wordt bij het opstellen van de jaarrekening (in februari) altijd uitgevraagd bij deze instellingen. De gemeente is wettelijk verplicht deze kosten tot vijf jaar terug te vergoeden.

Het risico van dergelijke hoge kosten m.b.t. deze zware jeugdcasussen is echter beschreven in de risicoparagraaf van de begroting(en). Daarbij is van belang dat het in de paragraaf beschreven risico recentelijk bij de begroting 2025 nog extra is aangescherpt (verhoging van kans en bedrag) en dit risico nu heeft plaatsgevonden. Op dit risico is al vaker binnen de P&C-cyclus geweest. Tot slot leidt een tariefsverhoging - die is ontstaan door gewijzigde (wettelijke) kaders voor GIK-J - tot een nadeel van € 44.000.

Jeugd preventie (voordeel € 18.000).

Recentelijk hebben we een bedrag ontvangen van € 18.000. Het betreft een restant van eerder regionaal ingezet geld voor de transformatie jeugdhulp vanuit het landelijke kader. Dit resterende deel van het regionale budget zou in de loop van 2024 weer aan de gemeenten ter beschikking worden gesteld zodat de gemeenten dit voor de hervormingsagenda konden aanwenden. Aangezien de middelen laat zijn ontvangen, kunnen deze pas in 2025 worden besteed. Omdat de hervormingsagenda jeugd van 2023 tot en met 2028 een stevige lokale opgave inhoudt (voor de lokale teams) is dit bedrag van € 18.000 toegevoegd aan de reserve overloop voor besteding in 2025 (Zie hiervoor onderdeel 3E Besluitvorming jaarrekening 2024).

WMO (Voordeel € 73.000)

Dit voordeel bestaat in hoofdzaak uit de volgende onderdelen:

Wmo ZIN 18+ (voordeel € 10.000). Op het onderdeel huishoudelijke hulp is een voordeel ontstaan van circa € 10.000. Ondanks dat de aantallen sinds september fors zijn opgelopen (met circa 30 cliënten), zijn de kosten toch wat achter gebleven. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de gemiddelde benutting (verzilvering) in de laatste maanden van 2024 lager ligt dan de periode er voor. Dit betekent dat er wel meer mensen zijn geholpen maar er gemiddeld gezien minder minuten per huishouden zijn ingezet.

WMO preventie (voordeel € 13.000). Een voordeel van € 13.000 heeft betrekking op geraamde kosten voor één tegen eenzaamheid die dit jaar via het gezond en actief leven akkoord konden worden gefinancierd waardoor incidenteel dit voordeel ontstaat. Door reguliere budgetten te vergoeden vanuit GALA ontstaat er in de exploitatiebudgetten meer ruimte. Zodoende worden de GALA budgetten optimaal benut en hoeven deze niet te worden terugbetaald.

WMO vervoer (voordeel € 60.000). GR Omnibuzz heeft voor gemeente Vaals een positief resultaat dat vooral een gevolg is van het feit dat in 2024 minder hulpbehoevende cliënten gebruik maakten van de vervoersvoorzieningen. In de begroting is uitgegaan van meer vervoersbewegingen, waardoor dit voordeel ten opzichte van de begroting is ontstaan.

WMO Woonvoorzieningen (nadeel € 10.000). De kosten voor woonvoorzieningen zijn de laatste maanden van 2024 nog iets toegenomen. De uitgaven kunnen iets schommelen doordat sommige voorzieningen incidenteel worden toegekend. Het merendeel betreft trapliften. Deze woonvoorzieningen passen bij het landelijk beleid om inwoners langer thuis te laten wonen waardoor het verloop van de kosten past bij de beleidsmatige verwachting.

Vluchtelingen Oekraïne (voordeel € 40.000)

Dit budget bestaat voor een deel uit huisvesting en opvang van de Oekraïense vluchtelingen en een tweede deelbudget dat aanvullend is geraamd om de zelfredzaamheid van de ontheemden te bevorderen door middel van taalonderwijs. In dit laatste budget is een voordeel ontstaan van € 40.000 door lagere uitgaven dan begroot voor taalonderwijs voor de ontheemden met het daarbij behorende vervoer. Dit taalonderwijs is gegeven door vrijwilligers waardoor op kosten kon worden bespaard en dit voordeel van € 40.000 is ontstaan.

Het budget voor huisvesting en opvang van ontheemden Oekraïne is budgettair neutraal verlopen terwijl in de begroting een nadeel van € 250.000 werd aangenomen. De reden daarvoor is dat de kosten van afbouw van de opvanglocatie Hotel de Linde en andere kosten subsidiabel bleken te zijn.

Samenwerking sociaal domein (voordeel € 26.000)

Dit overschot van € 26.000 ontstaat omdat niet alle werkzaamheden door de gemeente Maastricht (als centrumgemeente/trekker) zijn uitgevoerd waardoor de in rekening gebrachte kosten lager waren dan begroot. Er zijn bijvoorbeeld minder kosten gemaakt omdat geen grote aanbestedingen in 2023 hebben plaatsgevonden.

Preventie Sociaal Domein (voordeel € 40.000)

De kosten voor onderzoek en standpuntbepaling in verband met een onafhankelijke cliëntondersteuning worden ten laste van deze begrotingspost gebracht. Het voordeel ontstaat hoofdzakelijk door een daarvoor ontvangen hogere subsidie (voordeel € 32.000) omdat ook de personele inzet declarabel bleek te zijn. Verder ontstond in 2024 een voordeel door een geringer beroep op het noodfonds dat eveneens deel uitmaakt van deze begrotingspost.

Preventieve gezondheidszorg (voordeel € 78.000)

Het voordeel bestaat uit een voordeel GGD van € 44.000 en een voordeel lokaal gezondheidsbeleid van € 34.000.

GGD (voordeel € 44.000). Via de gemeenschappelijke regeling GGD heeft de gemeente Vaals nogmaals een compensatie ontvangen voor de kosten van de bestrijding van huiselijk geweld. Dit betreft een uitvloeisel van de Decentralisatie uitkering vrouwen opvang. De in de december ontvangen afrekening bedraagt € 20.000. (Een eerder bedrag dat in de najaarsnota was opgenomen bedroeg € 19.000). Verder lagere kosten vanwege een restitutie van bijdragen ad € 8.000 vanwege het positieve jaarresultaat en voor een bedrag van € 16.000 aan afrekeningen voor zowel het rijksvaccinatieprogramma JGZ alsook en enkele andere kosten.

Lokaal gezondheidsbeleid (voordeel € 34.000). De kosten van het lokale gezondheidsbeleid waren lager door deze kosten te vergoeden via de specifieke uitkering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (verder te noemen GALA). Door reguliere budgetten te vergoeden vanuit GALA ontstaat er in de exploitatiebudgetten meer ruimte. Zodoende worden de GALA budgetten optimaal benut en hoeven deze niet te worden terugbetaald.

Vrijwilligers (voordeel € 10.000)

De vrijwilligerswaardering wordt onder meer ingevuld middels het organiseren van een vrijwilligersdag. Deze dag wordt niet elk jaar georganiseerd, maar één keer per twee of drie jaar in een uitgebreide versie. De laatste vrijwilligersdag vond plaats in 2023 waardoor het budget van 2024 niet is benut.

Cultureel verenigingsleven (voordeel € 50.000)

In de begroting is voor cultureel verenigingsleven € 50.000 structureel beschikbaar voor uitvoering van het subsidiebeleid. Dit budget is een structurele stelpost die is ingebracht in de begroting 2023. Aangezien het subsidiebeleid nog niet is vastgesteld en het budget daardoor niet is benut, valt dit voordeel in het resultaat 2024.

Beheerskosten bibliotheek (voordeel € 16.000)

De afrekening van de beheerskosten brengt de bibliotheek elk jaar in rekening. De afrekening 2023 die in 2024 plaatsvond bleek € 16.000 voordeliger dan was voorzien in de jaarrekening 2023.

Sport (voordeel € 78.000)

Dit voordeel ontstaat voornamelijk door toekenning en ontvangst van een specifieke uitkering sport € 32.000. Verder ontstaat een voordeel vanwege een bijstelling van de indexatie van de huur van de Sporthal € 36.000 in gunstige zin en een voordeel op sport- en beweegbeleid van € 18.000 doordat de uitgaven voor een deel konden worden verantwoord bij de specifieke uitkering GALA.

Door reguliere budgetten te vergoeden vanuit GALA ontstaat er in de exploitatiebudgetten meer ruimte. Zodoende worden de GALA budgetten optimaal benut en hoeven deze niet te worden terugbetaald.

Stadvernieuwingsprojecten en Transitievisie (Voordeel € 68.000)

De werkbudgetten voor Stadsvernieuwing en Transitievisie zijn in totaal begroot voor € 100.000 maar niet volledig besteed aan de lopende projecten, waardoor aan de raad wordt voorgesteld € 50.000 van genoemd voordeel van € 68.000 aan te wenden voor dekking van de lasten van een opknopbeurt van het groen en het prieel in het Bloemendalpark.

Door het bedrag van € 50.000 dat nodig is voor de opknopbeurt, te oormerken binnen de algemene reserve kunnen daaruit de uitgaven worden gedekt. Dit oormerk van € 50.000 is als voorstel opgenomen in onderdeel "3E Besluitvorming jaarrekening 2024".

Advisering bestemmingsplannen (voordeel € 81.000)

De adviseringskosten zijn als personele kosten geboekt, waardoor op deze post het voordeel van € 81.000 kon ontstaan.

Grondexploitatie voormalig Esso tankstation (nadeel € 150.000)

Een toevoeging van € 150.000 aan de verliesvoorziening bestemmingsplannen leidt tot een hogere last en daarmee tot dit nadeel. Deze toevoeging is gebaseerd op een bijstelling van de verwachte verliezen op de grondexploitatie van het voormalig Esso tankstation. Door middel van deze toevoeging heeft de voorziening weer een voldoende omvang.

Omgevingswet (Voordeel € 59.000)

Dit voordeel ontstaat door het niet geheel besteden van het budget voor het opstellen van het omgevingsplan. Mede vanwege het feit dat de rijksoverheid de verplichting tot het realiseren van één, gemeentedekkend Omgevingsplan in de tijd naar achteren geschoven heeft tot eind 2031, is voor 2024 een voordeel ontstaan. De begrote kosten zullen echter toch gemaakt moeten worden, alleen meer gefaseerd dan bij de begroting 2024 aangenomen.

Het voordeel van € 59.000 is daardoor opgenomen in het voorstel om dit budget via de reserve overloop over te hevelen naar 2025 (Zie hiervoor onderdeel 3E Besluitvorming jaarrekening 2024).

Wandelpaden (voordeel € 200.000)

De uitvoering van de werkzaamheden in verband met het geplande groot onderhoud aan de wandelpaden Bloemendalpark is verschoven naar 2025 waardoor een voordeel ontstaat van € 185.000. De totale aanneemsom is € 274.000 en wordt voor € 89.000 gedekt uit de algemene reserve. Deze dekking zal ook in 2025 nodig zijn en wordt daarvoor in de algemene reserve geoormerkt.

Derhalve is het bedrag van € 185.000 opgenomen in het voorstel om het budget via de reserve overloop mee te nemen naar 2025 (Zie hiervoor onderdeel 3E Besluitvorming jaarrekening 2024).

Daarnaast bleken de uitgaven o.a. voor bewegwijzering aan de wandelpaden in het buitengebied ook iets lager dan begroot waardoor het totale voordeel € 200.000 bedraagt.

Onderhoud openbaar Groen (voordeel € 13.000)

Als gevolg van arbeidsmarktontwikkelingen was er bij de aannemers iets minder capaciteit beschikbaar waardoor de kosten voor het onderhoud van de bomen en het maaien € 12.000 lager uitvallen. Enkele inventarisaties die voorafgaan aan de werkzaamheden en die in 2024 uitgevoerd hadden moeten worden zullen alsnog in 2025 moeten gebeuren.

Het voordeel van € 13.000 is opgenomen in het voorstel om via de reserve overloop het budget over te hevelen naar 2025, zodat de werkzaamheden in 2025 alsnog uitgevoerd kunnen worden (Zie hiervoor onderdeel 3E Besluitvorming jaarrekening 2024).

Rioleringen en pompgemalen (voordeel € 27.000)

Dit voordeel van € 27.000 ontstaat door een saldo van hogere baten rioolheffingen (voordeel € 53.000) ten opzichte van hogere lasten op het beleidsveld riolen en pompgemalen (nadeel € 26.000).

Deze bedragen worden verwerkt in de jaarlijkse nacalculatie van de kostendekkendheidsberekening (zie paragraaf lokale heffingen). In deze berekening wordt eveneens rekening gehouden met andere kostencomponenten zoals indirecte kosten en BTW. Het saldo van de opbrengst van de rioolheffingen minus de totale kosten uit die berekening ad € 18.000 wordt via de bepaling van de tarieven weer teruggegeven aan de burgers (begroting 2026) via de voorziening voor egalisatie van de rioolheffing.

Infrastructuur (voordeel € 125.000)

Dit voordeel wordt in hoofdzaak gevormd vanwege een drietal oorzaken.

- Doordat het wegenbestek eindigde was er binnen het bestek geen ruimte meer om enkele opdrachten te geven, waardoor in totaal € 46.000 lagere kosten werden gerealiseerd. Met name ging het om de kosten voor het herstel van het asfalt. Dit herstel is nodig als gevolg van de het openbreken van de wegen door nutsbedrijven voor het werk aan de leidingeninfrastructuur.
- Ten tweede bedroegen deze baten € 80.000 meer dan begroot in 2024 (voordeel in de baten). Volgens opgave is een bedrag van € 105.000 benodigd voor het definitieve herstel van de wegen dat uit de bovenbeschreven overschotten kan worden betaald.

Door het oormerken van bovenstaande middelen van € 105.000 in de algemene reserve kunnen deze in 2025 ten gunste van het herstel van de wegen worden begroot respectievelijk besteed. Dit oormerk komt in de algemene reserve. (Zie hiervoor onderdeel 3E Besluitvorming jaarrekening 2024).

- Een derde onderdeel dat binnen het beleidsveld leidt tot genoemd voordeel van € 125.000 is een voordeel van € 20.000 voor het nog niet uitvoeren van herstelwerkzaamheden Valliverte. Deze herstelwerkzaamheden konden in 2024 nog niet plaatsvinden omdat het doel is om eerst eigendom te verkrijgen. Verkrijging van het eigendom heeft nog niet plaatsgevonden in 2024 waardoor de uitvoering naar 2025 verschuift.

Voorstel is om het budget van € 20.000 over te hevelen naar 2025 via de reserve overloop. De baten die tegenover deze uitgave zouden staan worden dan ook in de begroting 2025 opgenomen (Zie hiervoor onderdeel 3E Besluitvorming jaarrekening 2024)..

Parkeren (nadeel € 35.000)

Dit nadeel ontstaat met name door het achterblijven van de naheffingen (baten) van het parkeren langs de openbare weg.

Een mix van oorzaken leidt tot een lagere opbrengst: Een verbetering van het parkeergedrag, het parkeren op een terrein net over de grens in Duitsland en een deels andere inzet van de medewerkers op andere thema's binnen handhaving.

Daarnaast is binnen dit beleidsveld sprake van lagere materiaalkosten.

Gemeenschappelijke regeling WOZL (voordeel € 55.000).

Dit betreft in hoofdzaak een verrekening van een eenmalige rijksbijdrage ter versterking sociaal ontwikkelbedrijf. In 2024 ontving de gemeente een eenmalige rijksbijdrage van €48.000, via de algemene uitkering van het gemeentefonds.

Deze bijdrage is bedoeld om deze organisaties beter toe te rusten op hun rol binnen de Participatiewet, onder andere op het gebied van organisatieontwikkeling, professionele begeleiding en duurzame inzetbaarheid van medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt. De ontvangen middelen zijn aanvankelijk doorgestort aan WOZL. In overleg is besloten dat WOZL het bedrag terugbetaalt aan de deelnemende gemeenten, zodat zij het in 2025 kunnen inzetten zodra het betreffende project van start gaat. De bijdrage is incidenteel van aard en is in deze jaarrekening afzonderlijk verantwoord.

Voor het overige is er een positief resultaat van € 6.000 bij WOZL dat voornamelijk is toe te schrijven aan lagere bedrijfsvoeringskosten en een hogere subsidie per gerealiseerd arbeidsjaar. Deze extra subsidie was nog niet meegenomen in de tweede begrotingswijziging van 2024, waardoor het uiteindelijke resultaat positiever uitvalt dan eerder begroot.

Door dit proces zijn de middelen niet in 2024 uitgegeven voor het bovenbeschreven doel, maar zal dit bedrag voor het project pas in 2025 kunnen worden uitgegeven in het kader van het mens-ontwikkelbedrijf. Derhalve is het bedrag van € 55.000 opgenomen in de reserve overloop. (Zie hiervoor onderdeel 3E Besluitvorming jaarrekening 2024).

Inkomenszorg (nadeel beleidsveld van in totaal € 203.000)

Per saldo is sprake van hogere lasten van € 203.000,- deze kunnen in grote lijnen verklaard worden door:

Beleidsveld Vaals werkt & schuldhulpverlening (voordeel € 4.000). Lagere lasten van € 19.000 Er heeft een verschuiving plaatsgevonden tussen de beleidsvelden Vaals werkt en Schuldhulpverlening. Door een afname in het aantal aanvragen voor lichte schuldhulpverlening, zijn de kosten verschoven naar zwaardere trajecten die door de Kredietbank worden behandeld. Dit resulteert in een verlaging van de lasten met € 19.000 in Vaals werkt, terwijl Schuldhulpverlening een kostenstijging van € 15.000 ervaart.

Mental Coach (nadeel € 42.000). Vanuit de werkwijze van de gemeente Vaals wordt breed gekeken naar hoe we onze inwoners kunnen helpen. Vaak gebeurt dit voorliggend of in de vorm van een Wmo- of jeugdindicatie. In sommige casussen wordt echter ook gebruik gemaakt van andere mogelijkheden zoals een mental coach, die enkele van onze inwoners weer weerbaar maakt en in staat stelt om beter te re-integreren in onze samenleving. Regelmatig komt het voor dat eerst een indicatie vanuit de Wmo wordt ingezet om vervolgens later via een gericht traject weer deel te nemen aan de arbeidsmarkt. Deze gerichte trajecten zijn derhalve meer re-integratietrajecten (inwoners stromen immers uit de uitkering) dan Wmo-voorzieningen. In 2024 hebben enkele van deze trajecten plaatsgevonden (met succesvol resultaat) maar zijn deze op de Wmo geboekt terwijl deze beter passen onder de Participatiewet. Vandaar dat de kosten die samenhangen met deze trajecten zijn overgeboekt van de Wmo naar het Participatie-budget. Wet Werk en Bijstand (nadeel € 180.000). Hogere lasten van € 180.000 voor beleidsveld inkomensdeel Wet werk en bijstand. De cijfers zijn gebaseerd op de voorlopige jaarrekening 2024 van SZMH. De uitkeringen aan cliënten bedragen € 180.000 hoger dan geraamd.

Loonkostensubsidie (nadeel € 25.000). Hogere lasten van € 25.000; de bijdrage aan de Gemeenschappelijke regeling Podium 24 is hoger dan in de najaarsnota werd geraamd.

Minimabeleid (voordeel € 40.000). Lagere lasten van € 40.000. Uit de voorlopige jaarrekening 2024 van SZMH blijkt een besparing van € 40.000 op de lasten, veroorzaakt door hogere terugontvangen bedragen van bijzondere bijstand dan geraamd. Dit resultaat is te danken aan de intensievere inzet van de sociale recherche, die heeft geleid tot een effectievere opsporing van bijstandsfraude en het terugvorderen van onterecht verstrekte bijstand.

Toeristisch recreatief beleid (voordeel € 8.000)

Het voordeel van € 8.000 is een optelsom bestaande uit een voor- en nadeel met betrekking tot 2 deelbudgetten:

- Voordeel (€ 15.000): Dit betreft het restant 2024 van het projectbudget Knopen lopen. De voortgang van het project werd vertraagd tijdens de maanden dat het veldwerk was gepland voor uitvoering (weersomstandigheden). Daardoor heeft het proces om te komen tot een definitief bestek langer geduurd dan verwacht waardoor deze uitgaven in 2024 werden bespaard en dit voordeel kon ontstaan. De oplevering van het netwerk zal uiterlijk in Q3 2025 plaats vinden. Het restant van 2024 voor dit project dat € 15.000 bedraagt is daarom in het voorstel voor de resultaatbestemming (zie onderdeel 3E) in de reserve overloop meegenomen. Via de reserve overloop wordt het budget naar 2025 overgeheveld.
- Nadeel (€ 7.000): Op dit budget zijn de kosten voor VVV begroot en geboekt. Het nadeel bestaat uit een hogere afrekening (inflatiecompensatie) voor VVV Zuid-Limburg (€ 3.000) en een afrekening voor aanpassing in het fietsroutenetwerk (€ 4.000).

Toeristenbelasting (nadeel € 29.000)

Dit betreft een verrekening van de omzet van voorgaande jaren, die volgt uit aanpassingen van de in die jaren opgelegde aanslagen. Deze aanpassingen kunnen bijvoorbeeld ontstaan na afronding van ingediende bezwaren.

Centrale balie (voordeel € 16.000).

Dit voordeel kan worden verklaard doordat duidelijk minder gezondheidsverklaringen werden afgegeven dan begroot waardoor lagere kosten leiden tot dit voordeel.

Leges centrale balie (voordeel € 30.000)

Elk jaar zien we grote(re) fluctuaties op de baten en lasten. In 2024 wordt het nadeel op lasten voor reisdocumenten en naturalisatie ruimschoots goed gemaakt door de leges hiervan. Daarnaast zijn de leges voor bijvoorbeeld huwelijken en leges overige duidelijk hoger dan begroot. In de laatste weken van 2024 zijn meer leges voor overige en naturalisatie ontvangen dan verwacht waardoor dit voordeel ten opzichte van de begroting ontstaat.

Vergunningverlening (voordeel € 12.000)

Het budget voor de ondersteuning van de implementatie ter beschikking gestelde kostenbudget van € 12.000 is in 2024 niet benut door het herhaaldelijk uitstellen van de omgevingswet waardoor de kosten voor aanschaf van de benodigde software komen met ingang van 2025. Deze worden gedekt door de decentralisatieuitkering in het Gemeentefonds.

Leges vergunningverlening (voordeel € 16.000)

In de laatste periode van 2024 zijn additionele baten gerealiseerd door een aantal leges door particuliere aanvragers van de vergunningen.

Veiligheidsplan (voordeel € 34.000)

Met ingang van 2024 is structureel budget geraamd voor een beleidsadviseur OOV en een regisseur voor de regionale ondermijningstafel. De vijf deelnemende gemeenten dragen hieraan elk 1/5 deel bij. Een van de functies werd pas vanaf de tweede helft van 2024 ingevuld en de andere functie is vanaf afgelopen zomer weer vacant gekomen en niet meer ingevuld in 2024. Daardoor kon de uitvoering van het in het veiligheidsplan opgenomen beleid (voor ondersteuning van de robuuste driehoek en aanpak van ondermijnende criminaliteit) slechts deels worden uitgevoerd. Waardoor dit voordeel van € 34.000 ontstaat.

Anti discriminatievoorziening (voordeel € 10.000)

Recentelijk hebben we van de gemeente Maastricht de POK gelden (parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag) ontvangen. Volgens de uitkomsten van de parlementaire ondervraging is het aan te bevelen om nadere aandacht te geven aan het voorkomen van etnisch profileren. Door het geld in te zetten voor training van medewerkers en netwerkpartners en preventiebeleid op dit gebied, wordt de verdere ontwikkeling van het antidiscriminatiebeleid ondersteund.

Derhalve wordt voorgesteld om het bedrag van € 10.000 in de reserve overloop mee te nemen zodat de training in 2025 alsnog kan plaatsvinden.

Gemeentefonds (nadeel € 95.000).

Uit ontvangen naverrekeningen met betrekking tot voorgaande jaren blijkt het nadeel. Zie de toelichting van Programma Bestuur & Dienstverlening.

Onroerende Zaak Belasting (voordeel € 13.000)

Dit voordeel ontstaat in de baten. De OZB van de Eigenaren woningen zijn hoger dan begroot door een stijging van de WOZ- waarden ten opzichte van de begroting.

Stelposten (voordeel € 120.000 op programma Bestuur & Dienstverlening)

In de begroting 2024 is een budget van € 190.000 opgenomen voor ambities die voortvloeien uit de perspectiefnota 2024.

Dit voordeel ontstaat in Programma Bestuur & Dienstverlening terwijl de uitgaven elders in de programma's worden gerealiseerd.

In de Programma 's Wonen & Verkeer en Werk & Economie zijn besteed:

€ 30.000 voor aanpak toeristisch verkeer,

€ 20.000 voor de verhoging van de Bijstandsnorm naar 120%,

€ 20.000 voor kledingpakketten "Stop kinderarmoede".

Na aftrek van deze bestedingen bedraagt het voordeel € 120.000.

We stellen voor om een deel van dit voordeel beschikbaar te houden voor besteding in 2025 door overheveling via de reserve overloop. Het betreft:

Intensivering evenementen € 30.000. Een bedrag van € 30.000 is opgenomen ter bevordering van kwalitatief hoogwaardigere evenementen om Vaals in de regio te promoten. Aangezien voorbereidingen voor evenementen tijd- en personeel-intensief zijn, konden deze additionele middelen niet in 2024 benut worden. Het is de bedoeling om in het voorjaar van 2025 samenhangend met het geplande EU-feest op het Drielandenpunt een kwalitatief hoogwaardig evenement in en voor Vaals te organiseren.

Derhalve wordt voorgesteld om het bedrag van € 30.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2025. Zodoende blijft dit bedrag beschikbaar voor het doel van intensivering evenementen in 2025. (Zie hiervoor onderdeel 3E Besluitvorming jaarrekening 2024).

Systeem- en gebruikersondersteuning (nadeel € 12.000)

Hogere lasten zijn te verklaren door het vervangen van verouderde apparatuur en werkplekken en het aanschaffen van nieuwe apparatuur voor nieuwe medewerkers.

Image communication (nadeel €26.000)

De hogere lasten zijn vooral te verklaren door de aanschaf van een zogenoemde "virtuele" telefooncentrale voor het Klant Contact Centrum die voorheen in eigen beheer was, geïndexeerde kosten voor mobiele telefonie en extra lasten voor het beheer van o.a. Gemnet door Parkstad IT.

Energiekosten (voordeel €68.000)

In de najaarsnota is de stelpost energielasten reeds vrijgevallen. De onderschrijding van dit budget is vooral te verklaren door de verder dalende energieprijzen en besparende maatregelen (locaties sportverenigingen en brede school).

Kapitaallasten (nadeel € 26.000)

Door een nadere uitwerking van de BBV richtlijn dat ook de implementatiekosten van software doorgaans niet geïnvesteerd mogen worden, zijn de uitgaven van het verbeterplan DIV weer ten laste van het resultaat gebracht, zodat aan de gewijzigde interpretatie van verslagleggingsregels van BBV wordt voldaan.

3B.2 Mutaties per programma

In dit onderdeel wordt belicht op welke wijze het rekeningresultaat 2024 tot stand is gekomen, gezien vanuit de afwijkingen per programma ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2024.

Rekeningresultaat 2024 (bedragen * € 1.000)	Begroting 2024			Rekening 2024			Resultaat-afwijking	
	Primair							
Programma's	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Abs.	%
Mens & Voorzieningen	-12.457	2.313	-10.144	-15.299	4.406	-10.893	-749	-7%
Wonen & Verkeer	-8.523	5.338	-3.185	-11.854	5.858	-5.996	-2.811	-88%
Werk & Economie	-8.779	6.294	-2.485	-9.788	6.778	-3.010	-525	-21%
Bestuur &	-5.344	488	-4.856	-5.550	644	-4.906	-50	-1%
Subtotaal programma's	-35.103	14.433	-20.670	-42.491	17.686	-24.805	-4.135	-20%
Overhead	-4.325	14	-4.311	-5.315	219	-5.096	-785	-18%
Financiering / algemene dekkingsmiddelen	-2.569	28.346	25.777	-3.704	33.335	29.631	3.854	15%
Totaal	-41.997	42.793	796	-51.510	51.240	-270	-1.066	134%

Voorgaand zijn de verschillen belicht tussen de oorspronkelijke ramingen in de begroting 2024 en de uiteindelijke realisatie in de jaarrekening 2024. Aangegeven is dat een deel van deze wijzigingen reeds door de gemeenteraad bij eerdere raadsbesluiten is geaccordeerd. In de financiële verordening gemeente Vaals 2024, welke 22 april 2024 door de Raad is vastgesteld, zijn bepalingen opgenomen omtrent het autoriseren van begrotingsoverschrijdingen.

De wijzigingen, die bij het opmaken van de jaarrekening naar voren komen, zijn per definitie nog niet door de Raad geautoriseerd. De volgende tabel gaat in op deze vergelijking.

Rekeningresultaat 2024	Begroting 2024			Rekening 2024		
(bedragen * € 1.000)	na wijzigingen					
Programma's	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mens & Voorzieningen	-13.766	2.474	-11.292	-15.299	4.406	-10.893
Wonen & Verkeer	-12.570	5.424	-7.146	-11.854	5.858	-5.996
Werk & Economie	-9.689	6.863	-2.826	-9.788	6.778	-3.010
Bestuur & Dienstverlening	-5.769	578	-5.191	-5.550	644	-4.906
Subtotaal programma's	-41.794	15.339	-26.455	-42.491	17.686	-24.805
Overhead	-4.971	34	-4.937	-5.315	219	-5.096
Financiering/ algemene dekkingsmiddelen	-3.393	34.094	30.701	-3.704	33.335	29.631
Totaal	-50.158	49.467	-691	-51.510	51.240	-270

Volgens de financiële verordening zijn de vooraf niet geautoriseerde overschrijdingen van de lasten, hoger dan € 15.000 per programma, strikt genomen onrechtmatig.

Geconstateerd is dat in het programma Mens & Voorzieningen, Werk en Economie, Bestuur & Dienstverlening en het onderdeel Overhead de overschrijding van de werkelijke totale lasten, afgezet tegen de laatst bijgestelde begroting, hoger zijn dan de genoemde marge van € 15.000. De lasten in het programma Mens- en Voorzieningen, zijn overschreden met € 1.533.000 voornamelijk door de hogere kosten in het beleidsveld Jeugd en Jongeren en een overschrijding in het beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning door opvang van ontheemden Oekraïne. De lasten in Werk en Economie zijn met € 99.000 overschreden in het beleidsveld inkomenszorg (met name door lasten van de bijstandsuitkeringen, loonkostensubsidie en Vaals werkt). De lasten in Bestuur en Dienstverlening zijn met € 436.000 overschreden met name in het beleidsveld financiering (toevoeging verkoopwinst Pastoerswei in de algemene reserve) en het beleidsveld Overhead (voornamelijk personeelslasten). Bovenstaande overschrijdingen worden daarom aan uw Raad ter autorisatie voorgelegd.

Als de getrouwheid van de Jaarrekening in de rechtmatigheidsverantwoording afwijkt ten opzichte van de begroting maar door het College op een correcte wijze is verantwoord, betreft de accountant deze niet bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden afgegeven. In de rechtmatigheidsverantwoording is nu ook het begrotingscriterium verantwoord.

3B.3 Realisatie dekkingsplan

In een dekkingsplan wordt aangegeven wat de dekking is van de beleidskeuzes waarover nog niet eerder is besloten of het worden de maatregelen aangegeven om de begroting sluitend te krijgen ten gevolge van die beleidskeuzes. In de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 waren voor dat doel geen maatregelen zoals een belastingverhoging of inzet van een reserve geraamd. De in de begroting 2024 benoemde beleidskeuzes hebben in 2024 niet geleid tot maatregelen zoals een belastingverhoging of inzet van een reserve.

3B.4 Realisatie P.M.-posten

In de begroting 2024 is gewezen op een aantal zogenaamde p.m.-posten. Bij deze posten kon bij het opstellen van de begroting niet concreet worden aangegeven wat de financiële impact ervan zou zijn. Voor deze posten werd derhalve geen bedrag geraamd. Wat dat betreft hielden deze posten een zodanig risico in, dat bij het oordeel omtrent de financiële positie hiermee rekening moest worden gehouden. In het volgende overzicht blijkt in welke mate deze posten tot consequenties voor de jaarrekening 2024 hebben geleid. Hier wordt ingegaan op de p.m.-posten die voor begrotingsjaar 2024 verwacht werden.

In de begroting opgenomen PM-posten	Realisatie	Toelichting
Kleine financiële impact < € 25.000	Bedrag	2024
Het onderhoud aan bruggen / kunstwerken en graffitiwrijving is vanaf de begroting 2017 PM geraamd, omdat de omvang daarvan niet te bepalen is. Reparaties gebeuren op basis van visueel inspecteren en controleren. Een regelmatige jaarlijkse cyclus zit hier niet in. De afgelopen jaren schommelden de werkelijke uitgaven op dit onderdeel tussen de € 0 en € 7.000.	€ 0	Er is door de raad in 2024 onder meer een beheersplan voor deze kunstwerken goedgekeurd. Geen uitgaven in 2024.
Gemeenten zijn op grond van art. 21 van de Wet Lijkbezorging verantwoordelijk voor de lijkbezorging van overledenen, indien niemand anders (nabestaanden) daarin voorziet. Of dit voorkomt en in welke mate, en de daarmee gemoeide kosten, is vooraf niet te voorspellen. Vandaar dat deze post als PM-post staat geraamd.	€ 0	Geen uitgaven in 2024.
Financiële impact tussen € 25.000 en € 100.000		
Uitgangspunt van de nieuwe Wet Open Overheid (Woo) is alle informatie openbaar te maken, geanonimiseerd, die voor een burger op een makkelijke manier toegankelijk is. Uitvoeringskosten gaan pas volop spelen met ingang van het begrotingsjaar 2024. Op dit moment van de begroting waren de kosten nog niet inzichtelijk.	€ 55.000	Het bedrag van de realisatie betreft personele inzet die is toegelicht in de paragraaf WOO.
Grote financiële impact > € 100.000		
In de beleidsbegroting (programma Wonen & Verkeer) is gewezen op de mogelijke keuzes die hun weerslag hebben op een wijziging in de omvang van de financiële lasten. Het daar benoemde effect van het meerjarige investeringsplan volgt in 2025 terwijl de eveneens op het Masterplan volgende beheersplannen invloed hebben op de beheerslasten zoals onderhoud in de beleidsvelden openbaar groen, riool en infrastructuur. De effecten daarvan zijn benoemd in het in juni 2024 genomen raadsbesluit inzake de beheersplannen. De jaarlast is in 2024 voor een bedrag van € 160.000 hoger is begroot dan de primaire begroting terwijl een voorziening achterstand groot onderhoud wegen is gevormd van € 2.895.000. In totaal bedraagt de begroting voor de plannen na toevoeging van deze bedragen aan de begroting een bedrag van € 4.118.000.	€ 4.096.000	Er zijn door de raad in 2024 beheersplannen voor groen, riolen en wegen goedgekeurd. De bijgestelde begrotingen n.a.v. de beheersplannen zijn gerealiseerd met uitzondering van beleidsveld openbaar groen zoals toegelicht bij onderdeel 3b analyse rekeningresultaat.

3C. Rekeningresultaat vóór en na reserveringen

De rekening 2024 sluit met een nadelig verschil tussen baten en lasten van € 270.000. Toch is dit resultaat niet puur het verschil tussen baten en lasten. Wat hierin meespeelt zijn de onttrekkingen, alsmede de toevoegingen aan reserves. Met andere woorden, het resultaat komt mede tot stand door deels de zogenaamde "gemeentelijke spaarpotten" aan te wenden en/of aan te vullen. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) dient het totale begrotings- en jaarrekeningresultaat echter zowel inclusief als exclusief de onttrekkingen aan reserves inzichtelijk te worden gemaakt. Uit onderstaand overzicht blijkt dat als wordt afgezien van onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves, sprake is van een exploitatiesaldo van € 2.087.000 positief. Onderstaand wordt gespecificeerd aangegeven hoe we vanuit dit resultaat tot het nadeel van € 270.000 zijn gekomen.

Analyse rekeningresultaat vóór en ná reserveringen (bedragen * € Rekening 2024			
Programma-resultaten excl. reserveringen	Lasten	Baten	Saldo
Mens & Voorzieningen	-15.299	4.406	-10.893
Wonen & Verkeer	-11.854	5.858	-5.996
Werk & Economie	-9.788	6.778	-3.010
Bestuur & Dienstverlening	-5.550	644	-4.906
Overhead	-5.315	219	-5.096
Totaal programma's	-47.806	17.905	-29.901
Financiering/Algemene dekkingsmiddelen	-6.597	38.585	31.988
Resultaat vóór reserveringen	-54.403	56.490	2.087
Reserveringen per programma	Toevoeging	Onttrekking	
Mens & Voorzieningen			
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. vluchtelingen Oekraïne en vervoer Oekraïners		-18	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. taalonderwijs		-40	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. Zoek de noden op		-100	
Onttrekking aan de reserve overloop ten behoeve van inburgering		-21	
Wonen & Verkeer			
Onttrekking aan algemene reserve t.b.v. omgevingswet		-48	
Onttrekking aan reserve Masterplan t.b.v. onderhoud wegen		-191	
Toevoeging aan reserve Masterplan t.b.v. onderhoud wegen	191		
Toevoeging algemene reserve verkoop Pastoerswei	494		
Werk & Economie			
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. energiearmoede		-91	
Bestuur & Dienstverlening			
Onttrekking reserve Ontwikkelfonds		-26	
Toevoeging reserve Ontwikkelfonds	276		
Overhead & financiering			
Onttrekking aan algemene reserve t.b.v. incidentele lasten DIV		-13	
Onttrekking aan reserve overloop 2022 t.b.v. resultaat 2024		-35	
Toevoeging aan algemene reserve resultaat 2023	0		
Toevoeging aan algemene reserve t.b.v. begroting 2023	250		
Onttrekking aan algemene reserve t.b.v. vorming voorziening		-2.985	
Mutaties tussen reserves / voorzieningen			
Onttrekking algemene reserve t.b.v. voeding reserve overloop (resultaatbestemming 2023)		-182	
Onttrekking aan algemene reserve t.b.v. vorming reserve		-400	
Onttrekking aan algemene reserve t.b.v. vorming reserve		-100	
Onttrekking aan algemene reserve t.b.v. additionele voeding reserve Ontwikkelfonds		-1.000	
Toevoeging res. overloop t.b.v. resultaatbestemming 2023	182		
Toevoeging (vorming) nieuwe reserve Buitenfonds	400		
Toevoeging (vorming) nieuwe reserve Kwetsbare groepen	100		
Toevoeging reserve Ontwikkelfonds (additionele voeding)	1.000		
Totaal reserveringen	2.893	-5.250	-2.357
Resultaat inclusief reserveringen	-51.510	51.240	-270

Toelichting bij bovenstaande tabel:

Vormen van de voorziening Achterstand groot onderhoud wegen (nadeel € 2.985.000).

De voorziening achterstand groot onderhoud wegen is in juni 2024 gevormd ten laste van de algemene reserve op basis van een raadsbesluit van 10 juni 2024.

Reserves (voordeel € 35.000).

Ten aanzien van reserves heeft er op basis van een door het BBV verplicht gestelde actualisering een vrijval (bate) gerealiseerd van de reserve overloop van 2022.

Vorming van de voorziening Bindingsbeleid (nadeel € 55.000).

De voorziening bindingsbeleid is per balansdatum 31.12.2024 gevormd ten laste van de exploitatie. Einde 2024 is via de alleo app een budget van € 500 per medewerker ter beschikking gesteld voor persoonlijke ontwikkeling. Echter is beperkt gebruik gemaakt van dit budget gezien de late beschikbaarstelling. Daarom is besloten om het budget voor 2025 alsnog beschikbaar te houden voor het beoogde doel.

Bij de meeste onttrekkingen- en toevoegingen gaat het veelal om beleid waartoe in eerdere jaren is besloten (zoals bijvoorbeeld incidentele kosten omgevingswet, de toevoeging aan het ontwikkelfonds e.d.). Alle mutaties in de reserves zijn op grond van een raadsbesluit uitgevoerd.

3D. Reserves en voorzieningen

Voor een juist inzicht in de financiële positie is het van groot belang om de omvang van het eigen vermogen van de gemeente nader te beschouwen. Dit eigen vermogen wordt gevormd door de reserves. We onderscheiden daarbij de algemene reserve, die dienstdoet als zogenaamde "buffer" voor toekomstige incidentele tegenvallers, enerzijds en de bestemmingsreserves, gelden die opzij gezet zijn voor specifieke bestemmingen, anderzijds. Verder is het ook van belang om oog te hebben voor de omvang en vooral de toereikendheid van de diverse voorzieningen, waarmee toekomstige risico's en verplichtingen zoveel mogelijk dienen te worden afgedekt. In onderstaand overzicht wordt de omvang (en het verloop) van de diverse reserves en voorzieningen in 2024 ten opzichte van de begroting 2024 neergezet.

Verloop reserves / voorzieningen	Begroting 2024			Jaarrekening 2024			
(bedragen * € 1.000)	Begin 2024	Mutaties 2024	Eind 2024	Begin 2024	Resultaatbestemming	Mutaties 2024	Eind 2024
Algemene reserve	8.031	-5.193	2.838	9.118	2.242	-4.093	7.267
Bestemmingsreserves	2.008	1.914	3.922	1.191		1.736	2.928
Totaal reserves	10.039	-3.279	6.761	10.310	2.242	-2.357	10.195
Voorzieningen	1.761	2.423	4.184	3.976		3.961	7.936
Totaal reserves en voorzieningen	11.801	-856	10.945	14.285	2.242	1.604	18.131

De reserves en voorzieningenportefeuille neemt in 2024 met € 3.846.000 toe (resultaat 2023 van € 2.242.000 en mutaties in 2024 van € 1.604.000). De resultaatbestemming van deze jaarstukken is in bovenstaande saldi nog niet meegenomen. Onderstaand worden de mutaties in 2024 nader belicht.

Mutaties reserves / voorzieningen 2024	Beginsaldo	Resultaatbestemmingen	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
Algemene reserve	9.118.100	2.241.500	744.000	-4.836.700	7.266.900
Onttrekking t.b.v. incidentele middelen				-47.500	
Onttrekking t.b.v. Energiearmoede				-91.000	
Onttrekking t.b.v. incidentele middelen DIV				-13.000	
Onttrekking t.b.v. incidentele middelen Oekraïne				-18.200	
Onttrekking t.b.v. vorming voorziening achterstallig onderhoud wegen				-2.985.000	
Onttrekking t.b.v. voeding reserve overloop				-182.000	
Onttrekking t.b.v. additionele voeding reserve				-1.000.000	
Onttrekking t.b.v. vorming reserve Buitenfonds				-400.000	
Onttrekking t.b.v. vorming reserve Kwetsbare				-100.000	
Toevoeging voeding algemene reserve			250.000		
Toevoeging middelen verkoop Pastoerswei			494.000		
Bestemmingsreserves	1.191.500		2.123.026	-386.926	2.927.600
Onttrekking reserve overloop 2022 t.g.v. exploitatie				-17.000	
Onttrekking reserve overloop 2022 t.g.v. exploitatie				-11.000	
Onttrekking reserve overloop 2022 t.g.v. exploitatie				-4.900	
Onttrekking reserve overloop 2022 t.g.v. exploitatie				-2.000	
Onttrekking reserve overloop 2023 t.g.v. exploitatie				-100.000	
Onttrekking reserve overloop 2023 t.g.v. exploitatie				-40.000	
Onttrekking reserve overloop 2023 t.g.v. exploitatie				-21.000	
Onttrekking reserve Masterplan				-191.000	
Onttrekking reserve Ontwikkelfonds				-26	
Toevoeging reserve overloop 2023			182.000		
Toevoeging reserve Ontwikkelfonds			250.000		
Toevoeging reserve Ontwikkelfonds (additionele toevoeging)			1.000.000		
Toevoeging reserve Masterplan			191.000		
Toevoeging reserve Ontwikkelfonds			26		
Toevoeging (vorming) reserve Buitenfonds			400.000		
Toevoeging (vorming) reserve Kwetsbare groepen			100.000		
Voorzieningen	3.975.700		4.587.400	-626.700	7.936.400
Onttrekking t.b.v. onderhoud gemeentelijke				-534.500	
Onttrekking voorziening riolering				-10.400	
Onttrekking voorziening Pensioenen gewezen				-67.400	
Onttrekking voorziening voormalig personeel				-14.400	
Toevoeging vorming voorziening achterstallig			2.985.000		
Toevoeging vorming voorziening Bindingsbeleid			54.500		
Toevoeging voorziening gemeentelijke gebouwen			401.600		
Toevoeging voeding voorziening			276.500		
Toevoeging voeding voorziening verliezen			150.000		
Toevoeging voeding voorziening dubieuze debiteuren			1.300		
Toevoeging voeding voorziening kwaliteitsfonds			15.700		
Toevoeging voeding egalisatie rioolheffing			18.300		
Toevoeging voeding egalisatie afvalstofheffing			159.200		
Toevoeging voeding Pensioenen gewezen wethouders			495.300		
Toevoeging voeding Verlofsparen			30.000		

Bij de meeste onttrekkingen- en toevoegingen gaat het veelal om reeds jaren geleden ingezet beleid, waartoe in eerdere jaren is besloten (zoals bijvoorbeeld incidentele kosten omgevingswet, de toevoeging aan het ontwikkelfonds e.d.). Alle mutaties in de reserves zijn op grond van een raadsbesluit uitgevoerd.

3E. Besluitvorming jaarrekening 2024

Met het vaststellen van de Jaarstukken 2024 verleent de gemeenteraad het College van Burgemeester en Wethouders decharge over het gevoerde beleid van 2024. Daarnaast wordt de raad gevraagd in te stemmen met de bestemming van het negatieve jaarrekeningresultaat van € 270.000.

Voorgesteld wordt:

1. Het negatieve rekeningresultaat 2024 van € 270.000 ten laste te brengen van de algemene reserve;
2. Een bedrag van € 385.000 van de algemene reserve toe te voegen aan de reserve overloop, zijnde niet in 2024 ingezette budgetten waarvan de overtuiging bestaat dat deze budgetten in 2025 ingezet zullen worden voor het uitvoeren van deze activiteiten.
3. Te oormerken binnen de algemene reserve:
 - a) Een bedrag van de algemene reserve van € 105.000 te oormerken voor degeneratie uitgaven. Voorstel hanteren methode uit begroting 2025 vanwege doel herstel wegen.
 - b) Een bedrag van de algemene reserve van € 50.000 te oormerken voor het "Prieel".

Ad 2 Reserve overloop (resultaatbestemmingen)

No.	Onderwerp	Bedrag	Omschrijving reden en bestemming
1	Transformatieplan Jeugdhulp	€ 18.000	Ontvangen middelen hervormingsagenda
2	Fasering omgevingsplan	€ 59.000	Vanwege een veranderde verdeling of fasering van de lasten.
3	Wandelpaden Bloemendaalpark	€ 185.000	Doorschuiven geplande werkzaamheden groot onderhoud
4	Onderhoud Groen Inventarisatie	€ 13.000	Onderhoud groen (maaien en bomen)
5	Valliverte lasten	€ 20.000	Valliverte naar 202 naar 2025 i.v.m. eigendomsverkrijging, die daaraan
6	Valliverte baten	€ - 20.000	Schadevergoeding
7	WOZL	€ 55.000	Deze bijdrage is bedoeld om organisaties beter toe te rusten op hun rol binnen de Participatiewet. Te besteden voor de reïntegratieketen via het mensontwikkelbedrijf.
9	Project "Knopen lopen"	€ 15.000	Vertraging van het project "Knopen lopen" door weersomstandigheden tijdens de maanden dat het veldwerk werd uitgevoerd, waardoor het proces om te komen tot een definitief bestek langer heeft geduurd dan verwacht. De oplevering van het netwerk is uiterlijk Q3 2025.
10	Intensivering evenementen	€ 30.000	Uit P-nota 2024 stelpost voor activiteiten ter intensivering van evenementen; in 2024 door andere werkzaamheden (workload) niet kunnen opstarten; middelen worden ingezet voor evenementen (EU feest 10 mei - promotie van Vaals)
11	Anti- discriminatievoorziening	€ 10.000	Ontvangen POK middelen voor inzet op het gebied training en preventie
Totaal naar reserve overloop		€ 385.000	

Ad Te oormerken in de algemene reserve

	Nieuwe oormerken Algemene		
12	Bestemming overschot degeneratie uitgaven	€ 105.000	Voorgestelde methode begroting 2025 hanteren vanwege doel herstel wegen. Toevoeging in de reserve Masterplan in 2025.
13	Bestemming Prieel Bloemendalpark	€ 50.000	Ontvangst subsidie leidt tot restant op stadsrevisie en transitievisie. Oormerk opnemen in de algemene reserve.
	Totaal nieuwe oormerken	€ 155.000	

Het resultaat komt ten laste van de algemene reserve. De toevoegingen aan de reserve overloop komen ten laste van de algemene reserve . Dit resulteert in een netto afname van de algemene reserve van € 655.000 (€ 270.00 + € 385.000).

Voor een toelichting van de posten in de bovenstaande tabel zijn vermeld wordt verwezen naar de analyse van het rekeningresultaat in onderdeel 3B.

Leeswijzer bij de financiële verantwoording van de programma's

Dit deel van de Jaarstukken 2024 bevat de financiële toelichtingen per programma.

Zowel de lasten als baten in een jaarrekening moeten afzonderlijk zichtbaar zijn (mogen niet worden gesaldeerd).

De financiële verantwoording in dit deel laat dat zien.

Waardoor:

- Eerst de lasten en vervolgens de baten per beleidsveld worden toegelicht.
- De regels waarvan de lasten en baten bij elkaar opgeteld € 0 bedragen, zijn op die manier eerst in de lasten en vervolgens in de baten zichtbaar. Dit wordt ook "budgettair neutraal" genoemd. Ofwel die post heeft geen invloed op het jaarresultaat.
- Dit is bijvoorbeeld het geval als de kosten 1:1 worden gedekt uit een (eerder) ontvangen subsidie of vergoeding.
- Kosten die worden gedekt middels een onttrekking uit een reserve hebben geen invloed op het resultaat.
- De salarislasten worden in de kolom realisatie verdeeld op basis van een inschatting van de ingezette capaciteit. Hierdoor worden op het ene beleidsveld meer en op het andere beleidsveld minder salarislasten verantwoord dan begroot. In totaliteit heeft dit geen invloed op de gerealiseerde salarislasten.

Programma Mens & Voorzieningen

bedragen x € 1.000				
	realisatie	raming 2024 (begroting)	raming 2024 (na wijzigingen)	realisatie
	2023			2024
Lasten:				
Leefbaarheid buurten & wijken	-61	-66	-60	-62
Jeugd & Jongeren	-3.752	-2.951	-3.611	-4.072
Onderwijs	-871	-900	-946	-934
Ouderenzorg	-20	-18	-18	-17
Maatschappelijke ondersteuning	-5.879	-5.275	-5.715	-7.077
Gezondheidszorg	-886	-1.018	-1.101	-987
Vrijwilligers	-67	-78	-78	-64
Cultureel verenigingsleven	-616	-676	-737	-680
Kunst & vorming	-407	-341	-361	-378
Sport	-1.050	-1.134	-1.139	-1.028
Totaal lasten:	-13.609	-12.457	-13.766	-15.299
Baten:				
Leefbaarheid buurten & wijken	-	0	0	0
Jeugd & Jongeren	4	3	3	28
Onderwijs	310	247	275	288
Ouderenzorg	0	0	0	0
Maatschappelijke ondersteuning	4.795	1.671	1.671	3.543
Gezondheidszorg	230	217	331	303
Vrijwilligers	1	3	3	3
Cultureel verenigingsleven	112	105	126	131
Kunst & vorming	50	6	10	42
Sport	78	61	55	68
Totaal baten:	5.580	2.313	2.474	4.406
Saldo programma:	-8.029	-10.144	-11.292	-10.893

Toelichting realisatie versus raming na wijzigingen

Leefbaarheid Buurten en Wijken

De lasten en baten verlopen nagenoeg zonder afwijking ten opzichte van de begroting.

Jeugd en jongeren

Hogere lasten dan begroot van per saldo € 461.000, hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 393.000 hogere lasten Jeugd (Zorg in Natura). Zie hiervoor de uitgebreidere toelichting die is opgenomen in de financiële analyse van het jaarresultaat 2024.
- € 62.000 hogere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

Hogere baten van € 25.000 voornamelijk door:

- € 18.000 hogere baten door ontvangst van een restant van eerder regionaal ingezet geld voor de transformatie jeugdhulp vanuit het landelijke kader;
- € 4.000 hogere baten door afwikkeling van een subsidie voor het project Doe Mee.

Onderwijs

Lagere lasten dan begroot voor in totaal € 12.000 in hoofdzaak te verklaren door:

- € 41.000 lagere rentelasten. Door een lager rentepercentage dan begroot is ook de rentelast in euro's lager.
- € 16.000 hogere lasten vanwege een lagere beschikbare subsidie van NPO middelen voor onderwijsachterstanden. De werkelijke kosten waren hoger dan de geraamde dekking van de kosten.
- € 7.000 hogere lasten vanwege een hogere bijdrage dan begroot in de uitvoeringskosten voor leerlingenvervoer. In 2024 is een onderzoek leerlingenvervoer uitgevoerd.
- € 4.000 hogere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

Hogere baten dan begroot van

- € 13.000 hoofdzakelijk te verklaren door vrijval van een restant van impulsmiddelen voor brede scholen, sport en cultuur (combinatiefuncties).

Ouderenzorg

Nagenoeg geen afwijking in baten en lasten ten opzichte van de begroting.

Maatschappelijke ondersteuning

Hogere lasten dan begroot voor in totaal € 1.362.000. Hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 1.509.000 hogere lasten Vluchtelingen Oekraïne. Deze lasten waren hoger door de kosten die waren verbonden aan de afbouw en herstelkosten van Hotel de Linde en daarnaast hogere kosten doordat meer opvangplekken werden gerealiseerd. Bij het opstellen van de jaarrekening 2024 blijken nagenoeg alle kosten declarabel te zijn.
- € 195.000 hogere lasten voor de opvang van statushouders (Vaalsershof). De kosten werden gedekt door een specifieke uitkering.
- € 124.000 lagere lasten doordat minder inburgeringstrajecten zijn gerealiseerd (waardoor eveneens minder baten vanuit de specifieke uitkering zie de toelichting van de baten).
- € 10.000 lagere lasten huishoudelijke hulp. Ondanks dat de aantallen cliënten sinds september fors zijn opgelopen (met circa 30 cliënten), zijn de kosten toch wat achter gebleven. Er zijn meer mensen geholpen maar gemiddeld gezien minder minuten per huishouden ingezet.
- € 33.000 lagere lasten WMO preventie. Een voordeel van € 13.000 heeft betrekking op geraamde kosten voor één tegen eenzaamheid die dit jaar via het gezond en actief leven akkoord konden worden gefinancierd waardoor incidenteel dit voordeel ontstaat. Een tweede voordeel van € 20.000 betreft de tijdelijke projectopdracht aan MEE (inzake een restantbudget 2023 waarvan de besteding naar 2024/ 2025 zou verschuiven. In 2024 heeft de uitgave nog niet plaatsgevonden). Het voordeel is budgettair in voorliggende jaarrekening verwerkt doordat ook de bate (de dekking uit de reserve overloop op Programma Bestuur & Dienstverlening) niet is gerealiseerd (nadeel voor hetzelfde bedrag).
- € 10.000 hogere lasten WMO woonvoorzieningen. De kosten voor woonvoorzieningen zijn de laatste maanden van 2024 nog iets toegenomen. Het merendeel betreft trapliften. Deze woonvoorzieningen passen bij het landelijk beleid om inwoners langer thuis te laten wonen waardoor het verloop van de kosten past bij de beleidsmatige verwachting.
- € 78.000 lagere lasten WMO vervoer. GR Omnibuzz heeft voor gemeente Vaals een positief resultaat dat vooral een gevolg is van het feit dat in 2024 minder hulpbehoevende cliënten gebruik maakten van de vervoersvoorzieningen. In de begroting is uitgegaan van meer vervoersbewegingen, waardoor dit voordeel ten opzichte van de begroting is ontstaan.
- € 26.000 lagere lasten doordat dat niet alle werkzaamheden door de gemeente Maastricht (als centrumgemeente/trekker) zijn uitgevoerd waardoor de in rekening gebrachte kosten lager waren dan begroot.
- € 83.000 lagere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

Hogere baten dan begroot van € 1.872.000 met name te verklaren door:

- € 1.781.000 hogere baten vanwege noodopvang van Oekraïense vluchtelingen. In de begroting 2024 werd verwacht dat de kosten voor de noodopvang ontheemden Oekraïne de rijksbijdrage zouden gaan overstijgen met een bedrag van € 250.000 (dat uit de algemene reserve wordt gedekt). Bij het opstellen van de jaarrekening 2024 blijken bijna alle meerkosten declarabel te zijn waardoor dit voordeel van € 272.000 ten opzichte van de lasten ontstond.
- € 185.000 hogere baten voor de opvang van statushouders. (zie toelichting lasten).
- € 124.000 lagere baten doordat minder inburgeringstrajecten zijn gerealiseerd en waardoor eveneens lagere lasten voor hetzelfde bedrag (waardoor de subsidieuitvoering budgettair neutraal verloopt).
- € 13.000 hogere baten doordat de ontvangen eigen bijdragen voor Wmo ZIN 18+ hoger waren dan begroot. Vanuit het abonnementsstarief bij de Wmo ontvangen wij als gemeente een eigen bijdrage. Met name de stijging van ondersteuningsvragen binnen de huishoudelijke hulp leidt tot een hogere ontvangst van eigen bijdragen en daarmee deze hogere baten.
- € 18.000 lagere baten Wmo vervoer. Door het lagere beroep op Wmo vervoer zoals al aangegeven bij de toelichting van de lasten dalen daardoor baten (eigen bijdragen).

- € 32.000 hogere baten voor het project onafhankelijke cliëntondersteuning die hoofdzakelijk ontstaan doordat ook de personele lasten declarabel bleken te zijn, waardoor de subsidieontvangst hoger werd dan begroot.

Gezondheidszorg

Lagere lasten dan begroot van € 114.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 62.000 lagere lasten Integraal zorgakkoord (verder IZA). In dit akkoord staan afspraken die zijn gemaakt tussen het ministerie van VWS en een groot aantal partijen in de zorg zoals overkoepelende organisaties van ziekenhuizen, de geestelijke gezondheidszorg en de ouderenzorg. Aan gemeenten zijn specifieke uitkeringen ter beschikking gesteld maar deze budgetten zijn zowel landelijk als in Vaals voor een deel niet besteed doordat de gemeenten binnen IZA onvoldoende de positie hadden om de beweging van zorg naar gezondheid te kunnen beïnvloeden. Deze specifieke regeling verloopt budgettair neutraal, waardoor genoemde lagere lasten leiden tot lagere baten (zie ook toelichting baten).
- € 38.000 lagere lasten bestaande doordat uitgaven voor het lokaal gezondheidsbeleid nu onder de dekking van de specifieke uitkering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (verder te noemen GALA) vallen.
- € 12.000 lagere lasten GGD die voornamelijk ontstaan vanwege het te keren jaarresultaat GGD 2024 (inclusief Veilig thuis).

Lagere baten dan begroot van € 28.000 hoofdzakelijke te verklaren door:

- € 62.000 lagere baten IZA. In dit akkoord staan afspraken die zijn gemaakt tussen het ministerie van VWS en een groot aantal partijen in de zorg zoals overkoepelende organisaties van ziekenhuizen, de geestelijke gezondheidszorg en de ouderenzorg. De regeling is budgettair neutraal waardoor lagere baten een gevolg zijn van de lagere lasten.
- € 38.000 hogere baten voor GGD. Dit zijn de 2 uitkeringen ter compensatie voor de kosten van de regeling duurzame vrouwenopvang.

Vrijwilligers

De lasten en baten verlopen nagenoeg conform begroting met uitzondering van de vrijwilligerswaardering (Vrijwilligersdag zoals toegelicht in onderdeel 3B analyse rekeningresultaat).

Cultureel Verenigingsleven

Lagere lasten dan begroot van € 57.000 met name door:

- € 50.000 lagere lasten doordat het budget voor subsidiebeleid niet is benut zoals toegelicht in onderdeel B analyse rekeningresultaat.
- € 21.000 hogere afschrijvingslast vanwege een aanpassing van de grondexploitatie waardoor - conform de verslagleggingsregels – de locatie Lemiers is belast met deze afschrijving.
- € 30.000 lagere energiekosten. Het in onderdeel 3B analyse rekeningresultaat toegelichte voordeel energiekosten wordt voor een deel van € 30.000 behaald in de maatschappelijke locaties zoals uitvoeringszalen en multifunctionele accommodaties.

De baten verlopen nagenoeg conform begroting.

Kunst en vorming

Hogere lasten dan begroot van € 17.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 16.000 lagere lasten doordat de beheerskosten 2023 bij afwikkeling in 2024 gunstiger bleken te zijn (voordeel).
- € 32.000 hogere lasten vanwege de versterking van het bibliotheekwerk in verband met het opstellen van een beleidsnotitie en werkzaamheden door een adviesbureau. Deze kosten worden gedekt uit een specifieke uitkering (derhalve budgettair neutraal).

Hogere baten dan begroot van € 32.000 met name te verklaren doordat de hogere kosten van de versterking van het bibliotheekwerk worden gedekt uit de specifieke uitkering.

Sport

Lagere lasten dan begroot van € 111.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 52.000 lagere lasten sportaccommodaties- en terreinen vanwege een bijstelling van de indexatie van de huur van de Sporthal in gunstige zin (€ 36.000), lagere energiekosten € 24.000 en lagere onderhoudskosten (€ 10.000). Verder lagere kapitaallasten vanwege een lager rentepercentage dan begroot (€ 6.000).
- € 24.000 lagere energiekosten. Het in onderdeel 3B analyse rekeningresultaat toegelichte voordeel energiekosten van € 68.000 wordt voor een deel van € 24.000 behaald door de sportaccommodaties.
- € 18.000 lagere lasten sport en beweegbeleid én sportstimulering. Door reguliere budgetten te vergoeden vanuit GALA ontstaat er in de exploitatiebudgetten meer ruimte. Zodoende worden de GALA budgetten optimaal benut en hoeven deze niet te worden terugbetaald.
- € 13.000 lagere salarislasten vanwege een andere verdeling van de inzet van medewerkers.

Hogere baten dan begroot van € 13.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 32.000 hogere baten door de specifieke uitkering sport.
- € 18.000 lagere baten vanwege sportaccommodaties- en terreinen door het terugbetalen van de kapitaallastenvergoeding van zonnepanelen over voorgaande jaren. De vergoeding voor de kapitaallasten is daarnaast in 2024 niet in rekening gebracht.

Investeringsprojecten programma Mens & Voorzieningen

Lopende investeringen	Oorspr. plan jaar van uitvoering	Gevoteerd krediet	Huidige stand van zaken			
			Raadsbesluit	Bedrag	Gerealiseerd	Restant Gereed
Sporthal Grenslandhal	2022	2022		16.000	19.704	-3.704 2024*
Watertappunten	2023	2023		18.000	6.350	11.650 2024
Sporthal Grenslandhal	2022	2022		16.000	19.704	-3.704 2024*

*Budget en besteding specifiek voor de Grenslandhal (vanwege verkoopdoelstelling)

Verloop Jeugd en WMO

Jeugd	2021	2022	2023	2024
Aantal unieke jeugdigen	170	151	144	138
Aantal ingezette jeugdarrangementen**	326	288	257	265
Percentage inzet via alternatieve route	44%	43%	45%	48%

**Vanwege wijzigingen in de wijze van inkoop van maatwerkvoorzieningen is dit niet 1 op 1 te vergelijken omdat deze inhoudelijk niet gelijk zijn. Sommige producten worden toegevoegd of juist uit de arrangementen gehaald. Zoals crisis.

Wmo	2021	2022	2023	2024
Aantal Wmo meldingen + klantgesprekken	*	1.105	1.147	1.189
Aantal unieke cliënten Wmo Huishoudelijke hulp	398	382	364	396
Aantal unieke cliënten Wmo Begeleiding	142	148	128	142
Aantal unieke cliënten overige Wmo-voorzieningen	301	305	311	317

*Vanwege een overgang naar een nieuwe applicatie met nieuwe werkprocessen is deze situatie niet meer 100% vergelijkbaar.

Programma Wonen & Verkeer

bedragen x € 1.000				
	realisatie	raming 2024 (begroting)	raming 2024 (na wijzigingen)	realisatie
	2023			2024
Lasten:				
Volkshuisvesting	-4	-7	-107	-108
Woningbouw	-118	-60	-81	-52
Monumentenzorg	-14	-19	-25	-24
Ruimtelijke ordening	-1.054	-777	-1.010	-1.068
Buitengebied	-27	-53	-331	-41
Openbaar groen	-1.369	-1.352	-1.417	-1.423
Algemene begraafplaats	-3	-25	-25	-18
Milieu	-638	-804	-895	-475
Afval	-1.396	-1.677	-1.676	-1.746
Riolen	-1.026	-1.250	-1.248	-1.277
Infrastructuur	-1.550	-1.647	-4.742	-4.680
Verkeer	-299	-258	-317	-284
Parkeren	-635	-594	-696	-658
Totaal lasten:	-8.133	-8.523	-12.570	-11.854
Baten:				
Volkshuisvesting	0	0	0	0
Woningbouw	10	0	0	8
Monumentenzorg	0	0	3	2
Ruimtelijke ordening	45	2	2	604
Buitengebied	0	0	0	0
Openbaar groen	13	14	14	9
Algemene begraafplaats	6	6	6	15
Milieu	270	502	566	253
Afval	2.030	2.363	2.363	2.420
Riolen	1.311	1.590	1.589	1.641
Infrastructuur	101	51	121	201
Verkeer	2	7	7	6
Parkeren	550	803	753	699
Totaal baten:	4.338	5.338	5.424	5.858
Saldo programma:	-3.795	-3.185	-7.146	-5.996

Toelichting realisatie versus raming na wijzigingen

Volkshuisvesting

De baten en lasten zijn vrijwel geheel conform begroting gerealiseerd.

Woningbouw

Lagere lasten dan begroot van € 29.000. Voornamelijk te verklaren door:

- € 26.000 lagere lasten voor stadsvernieuwingsprojecten. Dit werkbudget voor projecten is in de begroting opgenomen voor € 50.000. Na uitgaven voor onder meer een schetsontwerp voor de voormalige VVV locatie en de Groenvisie Vaals in december 2024 resteert nog een bedrag van € 26.000. Dit restant wordt ingezet voor het prieel in het Bloemendalpark.

Hogere baten dan begroot van € 7.000 voornamelijk te verklaren door:

- huurontvangsten Vereinschoes (€ 8.000).

Monumentenzorg

De baten en lasten zijn vrijwel geheel conform begroting gerealiseerd.

Ruimtelijke ordening

Hogere lasten dan begroot van in totaal € 58.000 ontstaan voornamelijk door:

- € 93.000 hogere lasten project aan de Noot (lasten die zijn gedekt door een subsidie voor een gelijk bedrag).
- € 150.000 hogere lasten bestemmingsplannen als gevolg van een toevoeging aan de voorziening in verband met te verwachten verliezen voormalig Esso station.
- € 41.000 hogere kapitaallasten bestemmingsplannen waarvan € 39.000 door een hogere rentelast. Deze hogere last ontstaat doordat in de begroting werd aangenomen dat (nog) meer grond uit grondexploitatie zou zijn verkocht. Nu de verkopen lager zijn is de boekwaarde waarover de rente wordt berekend hoger, waardoor een hogere rentelast is gerealiseerd.
- € 231.000 lagere lasten omgevingswet. Deze lagere lasten ontstaan als gevolg van een fasering van het omgevingsplan. Daartegenover staat een lagere bate op programma bestuur en dienstverlening doordat de geraamde onttrekking aan de algemene reserve niet plaatsvindt (nadeel in baten). Daarna bedraagt het voordeel per saldo € 59.000. Zoals toegelicht bij onderdeel 3B de analyse van het rekeningresultaat.

Hogere baten dan begroot van € 602.000 hoofdzakelijk als volgt te verklaren.

- € 93.000 hogere baten voor het project aan de Noot als gevolg van een voor het project verleende subsidie, zodat sprake is van een budgettair neutraal verloop.
- € 496.000 hogere baten dan begroot vanwege de verkoopopbrengst van de Pastoerswei. De verkoopopbrengst is ten gunste van de algemene reserve geboekt in Programma Bestuur & dienstverlening.
- € 13.000 omgevingswet door bijdragen van de lijn-50 gemeenten voor de kosten van Fase 2 van de Omgevingsvisie.

Buitengebied

Lagere lasten dan begroot van € 290.000 ontstaan door:

- Het doorschuiven van het groot onderhoud aan de wandelpaden Bloemendalpark en het minder onderhoud aan de wandelpaden in het buitengebied. De onttrekking aan de algemene reserve (bate) vindt daardoor ook niet plaats.

Openbaar groen

Hogere lasten dan begroot van € 6.000 die voornamelijk ontstaan door:

- € 17.000 lagere lasten voor onderhoud groen in hoofdzaak door een gebrek aan personeel bij aannemers waardoor enkele inventarisaties in verband met de werkzaamheden 2024 alsnog in 2025 zullen moeten plaatsvinden.
- € 22.000 hogere salarislaster vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

Lagere baten dan begroot van € 5.000 ontstaan door:

- het achterwege blijven van verkopen reststroken en vergoedingen voor incidentele werkzaamheden zoals het verplaatsen van bomen.

Algemene begraafplaats

Lagere lasten van € 7.000. Vanwege het ontbreken begravingen voor onbemiddelden en lagere kosten onderhoud computerapparatuur zijn de lasten lager dan begroot.

Hogere baten van € 9.000. Door ingebruikname van meerdere graven zijn de opbrengsten hoger dan begroot.

Milieu

Hogere lasten lager dan begroot van € 420.000 in hoofdzaak door:

- € 110.000 lagere salarislaster vanwege een andere verdeling van de personele inzet.
- € 314.000 lagere lasten vanwege de (nog niet afgeronde en beginnende fases van) uitvoering van projecten die volledig gedekt worden door baten in de vorm van specifieke uitkeringen en daardoor budgettair neutraal in de jaarstukken zijn verwerkt.

Het betreft de volgende projecten:

- € 26.000 hogere lasten voor Energiek Heuvelland. Dit is een project voor het aanjagen van verduurzaming van het woningbestand met lage energie-labels dat voor 50% door de Provincie en voor 50% door enkele gemeenten wordt gefinancierd. In 2024 zijn de VVE loketten ingericht. Voor appartementen is een actieve vereniging van eigenaren (VVE) nodig om duurzaamheidsmaatregelen in appartementen te realiseren. Het VVE loket ondersteunt de VVE bij het vinden van de weg om verduurzaming te kunnen realiseren.

- € 174.000 lagere lasten in verband met het dekken van de kosten voor capaciteit die wordt ingezet voor het klimaat- en Energiebeleid (CDOKE). Onder meer een deel van de eigen personele inzet en voor het inhuren van expertise ter voorbereiding van projecten kon worden gedekt via deze subsidieregeling.
- € 127.000 lagere kosten voor geluidswerende maatregelen verkeerslawaaï. Dit project is voorbereid in 2024 en de uitvoerende partij is inmiddels gevonden, waardoor de start in 2025 kan plaatsvinden.
- € 78.000 lagere kosten voor de aanpak van de energie-armoede. Dit betreft een afwikkeling van het project uit 2023. Het deel dat over is kan worden ingezet voor de doelen van het Nationaal Isolatieprogramma.
- € 15.000 hogere kosten voor de start van het Nationaal Isolatieprogramma. Het betreft kosten om tot een meerjarige lokale integrale isolatie-aanpak te komen waarin ook eigenaar-bewoners deelnemen.
- € 25.000 hogere kosten voor de kosten van een tijdelijke medewerker voor het Nationaal Programma lokale warmtetransitie.

Lagere baten van € 313.000. Dit zijn de baten die de dekking vormen van bovengenoemde projecten. Doordat voor enkele projecten nog een lagere dekking nodig is in deze fase, zijn ook de baten lager.

Afval

Hogere lasten dan begroot van € 70.000 hoofdzakelijk door:

- € 159.000 hogere lasten als gevolg van de storting in de voorziening voor egalisatie van de afvalstoffenheffing. Dit betreft het integrale 'overschot' op de geïnde afvalstoffenheffing, dat zal worden ingezet ter bepaling van de tarieven 2026.
- € 100.000 lagere kosten door lagere verwerkingskosten van € 69.000 en lagere perceptiekosten Bsgw (voordeel € 15.000) en het resultaat van Rd4 over 2024 (voordeel € 16.000).
- € 12.000 hogere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.
- € 3.000 lagere rentelasten vanwege een lager rentepercentage dan begroot.

Hogere baten dan begroot van € 57.000. Dit betreft in hoofdzaak de volgende verklaring.

- € 38.000 hogere baten door een hogere ontvangst van heffingen. Met name door meer ledigingen dan begroot. Daarnaast enkele nakomende baten voorgaande jaren.
- € 19.000 hogere baten door vergoedingen voor ingezameld papier, metalen en glas (marktafhankelijke vergoedingen).

Riolen

Lagere lasten dan begroot van € 29.000 met name door:

- € 85.000 voor lagere kapitaallasten. Door een lager rentepercentage zijn de rentekosten lager dan begroot (inspecties, proeven, kwaliteitscontroles, reinigingen, en ontstoppingen).
- € 86.000 hogere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.
- € 26.000 hogere lasten met name door de storting in de voorziening voor egalisatie van de rioolheffing.

Hogere baten van € 52.000 hoofdzakelijk te verklaren door hogere WOZ waarden.

Infrastructuur

Lagere lasten dan begroot van € 62.000 in hoofdzaak als volgt te verklaren:

- € 46.000 lagere lasten op klein onderhoud wegen, onderhoud veldwegen (lagere kosten € 26.000) en kantongericht werken (€ 13.000 lagere kosten) voor een groot deel vanwege een tekort aan capaciteit bij aannemers om opdrachten uit te voeren.
- € 48.000 lagere kapitaallasten vanwege een lager rentepercentage dan begroot.
- € 16.000 hogere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.
- € 9.000 hogere lasten vanwege een hoger verbruik van elektriciteit voor de openbare verlichting.

Hogere baten dan begroot van € 80.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 80.000 hogere baten vanwege vergoedingen van derden. Deze derden zijn in de regel nutsbedrijven die een vergoeding betalen voor het openbreken van de wegen om de leidingeninfrastructuur te onderhouden. Met ingang van 2025 worden deze vergoedingen aangewend voor het definitieve herstel van het asfalt door dit onderhoud aan de leidingen.

Verkeer

Lagere lasten dan begroot van € 33.000 met name te verklaren door:

- € 31.000 hogere lasten met name vanwege expertise voor de bevordering van verkeersveiligheid en aanpak verkeersdoorstroming.
- € 52.000 lagere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.
- € 12.000 lagere kapitaallasten met name vanwege een lager rentepercentage dan begroot.

De baten verlopen nagenoeg conform begroting.

Parkeren

Lagere lasten dan begroot van € 38.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 19.000 lagere kosten vanwege een lager materiaalverbruik parkeren openbare weg.
- € 17.000 lagere kosten vanwege een lager elektriciteitsverbruik van de parkeerautomaten.

Lagere baten dan begroot van € 54.000.

- In de baten blijven met name de naheffingen van de parkeeropbrengst openbare weg achter bij de raming zoals toegelicht onder 3B analyse rekeningresultaat.

Investeringsprojecten programma Wonen & Verkeer

Lopende investeringen	Oorspr. plan jaar van uitvoering	Gevoteerd krediet			Lopende investeringen	Oorspr. plan jaar van uitvoering
		Raadsbesluit	Bedrag	Huidige stand van zaken Gerealiseerd		
Groenstructuurplan	2010 – 2024	Rb. 17.07.09	475.000	175.000	300.000	n.t.b.**
Wegreconstructie en rioolvervang Camilluspark	2014	Kadernota 2011 / voorjaarsnota 2017	2.000	2.000	0	Vervallen i.v.m. masterplan
Wegreconstructie en rioolvervang Zevensterweg	2019	Begr. 2017 en voorjaarsnota 2017	0	0	0	Vervallen i.v.m. masterplan
Wegreconstructie en rioolvervang St. Martinusstraat	2020	Begr. 2017 en voorjaarsnota 2017	0	0	0	Vervallen i.v.m. masterplan
Wegreconstructie en rioolvervang Irmgardstraat	2022	Begr. 2019	0	0	0	Vervallen i.v.m. masterplan
Wegreconstructie en rioolvervang Schoolstraat Lemiers	2024	Begr. 2021	0	0	0	Vervallen i.v.m. masterplan
Rehabilitatie wegennetwerk	2015 – 2019	Begr. 2015	1.175.000	1.035.404	139.596	2024
Verbet. Beloopbaarheid Clermontplein	2025	Begr. 2025	750.000	0	750.000	2025
Uitvoering Deltaplan Vaals	2019	Rb 15.04.2019	470.000	396.562	73.438	2024
Relinen riolering Viergrenzenweg	2020	Begr. 2018	250.000	0	250.000	2025
Verkeersveilig- /leefbaarheid Vijlen e.o.	2023	Rb 12.12.2022	358.400	14.700	343.700	2025
Afwatering rotonde randweg	2023	Begr. 2021	145.000	0	145.000	2025
Ontwikkeling plangebied Aken	2022	Jaarrek. 2022	11.000	10.640	360	n.t.b.***
Ontwikkeling Selzerbeek gebied	2022	Jaarrek. 2022	250.000	116.990	133.010	n.t.b.***
Zonnepanelen gebouwen	2018 – 2019	Rb 25.06.2018	275.388	0	275.388	2024
BP Vijlen Zuid Oost 3 ^e fase	2023	Rb 08.11.2022	346.000	355.820	-9.820	2024
Nieuw parkeerbeleid (PRISS)	2016 / 2017	Rb. 27.06.2016	50.000	0	50.000	n.t.b.
Vorbereidingskrediet verkeerspanel	2019	Begr. 2019	100.000	20.196	79.804	2024

Aanschaf voertuig buitendienst	2025	Begr. 2022	40.000	0	40.000	2025
Aanschaf voertuig buitendienst	2025	Begr. 2022	40.000	0	40.000	2025
Aanschaf voertuig buitendienst	2025	Begr. 2022	40.000	0	40.000	2025
Aanschaf voertuig buitendienst	2026	Begr. 2022	40.000	0	40.000	2026
Aanschaf voertuig buitendienst	2026	Begr. 2022	50.000	0	50.000	2026
Aanschaf voertuig buitendienst	2027	Begr. 2023	50.000	0	50.000	2027
Aanschaf voertuig buitendienst	2027	Begr. 2023	50.000	0	50.000	2027
Vervanging Lichtarmaturen	2023	Rb 10.07.2023	465.000	423.040	41.960	2024
Vervanging Zoutsilo	2023	Rb 10.07.2023	92.000	94.075	-2.075	2024
Uitvoeringszaal Suisse	2025	Begr. 2025	2.575.000	6.529	2.568.471	2026
Veldwegen 2024	2024	Begr. 2025	105.000	0	105.000	2025
Waterbuffer Noord eo Fase 1	2025	Rb 16.12.2024	1.650.000	0	1.650.000	2025**
Wegreconstructie Hilleslagerweg Prioriteit 1	2025	Rb 16.12.2024	879.500	0	879.500	2025**
Wegreconstructie Schepenbankstraat Prioriteit 2	2025	Rb 16.12.2024	348.500	0	348.500	2026**
Herstraten Tyrellsestraat	2025	Begr. 2025	90.000	0	90.000	2025
Relinen riolering Von Clermontpark	2025	Najaarsnota 2024	124.000	0	124.000	2025
Inrichting en vergroening doorsteek voormalig VVV	2025	Rb 30.09.2024	75.000	0	75.000	2025
Voetpad Schurberigsweg	2025	Rb 16.12.2024	35.000	0	35.000	2025
Groot Onderhoud Bruggen	2025	Rb 16.12.2024	450.000	0	450.000	2025
Parkeerinstallatie Parkeergarage	2024	Begr. 2025	100.000	0	100.000	2025
Cameravolgsysteem	2025	Begr. 2025	150.000	0	150.000	2025
Afkoppelen Selzerbeeklaan en Irmgardstraat deel 1 voorbereidingskrediet Fase 2	2026	Rb 16.12.2024	170.000	0	170.000	2026**
Afkoppelen Selzerbeeklaan en Irmgardstraat deel 1 Fase 2	2028	Rb 16.12.2024	1.576.000	0	1.576.000	2028**
Afkoppelen Selzerbeeklaan deel 2 voorbereidingskrediet Fase 3	2026	Rb 16.12.2024	150.000	0	150.000	2026**
Afkoppelen Selzerbeeklaan deel 2 Fase 3	2028	Rb 16.12.2024	950.000	0	950.000	2028**
Afkoppelen Aan de Noot voorbereidingskrediet Fase 4	2028	Rb 16.12.2024	150.000	0	150.000	2028**
Afkoppelen Aan de Noot Fase 4	2029	Rb 16.12.2024	500.000	0	500.000	2029**
Vervanging riool Oude Trichterweg en Past. Schleidenstraat voorbereidingskrediet Fase 5	2030	Rb 16.12.2024	176.000	0	176.000	2030**
Vervanging riool Oude Trichterweg en Past. Schleidenstraat Fase 5	2031	Rb 16.12.2024	1.088.000	0	1.088.000	2031**

Reconstructie Ceresstraat voorbereidingskrediet Fase 6	2031	Rb 16.12.2024	176.000	0	176.000	2031**
Reconstructie Ceresstraat Fase 6	2032	Rb 16.12.2024	1.810.000	0	1.810.000	2032**
Wegreconstructie Aan de Weverij Prioriteit 3	2027	Rb 16.12.2024	357.000	0	357.000	2027**
Wegreconstructie Eenbesweg Prioriteit 4	2028	Rb 16.12.2024	115.500	0	115.500	2028**
Wegreconstructie Wolfskersweg Prioriteit 4	2028	Rb 16.12.2024	135.500	0	135.500	2028**
Wegreconstructie Akkerroosweg Prioriteit 4	2028	Rb 16.12.2024	92.500	0	92.500	2028**
Wegreconstructie Bergvlierweg Prioriteit 4	2028	Rb 16.12.2024	70.500	0	70.500	2028**
Wegreconstructie Morettistraat Prioriteit 5	2029	Rb 16.12.2024	198.750	0	198.750	2029**

** Deze kredieten vormen een onderdeel van het meerjarig investeringsplan. In 2024 is dit plan verder uitgewerkt en zijn de uitvoeringsjaren conform besluitvorming boven weergegeven. A.d.h.v. uitkomst voorbereidingskrediet kunnen bedragen bijgesteld worden.

*** Budget en besteding specifiek voor ontwikkelingen plangebieden Aken respectievelijk Selzerbeek zijn na vaststelling jaarstukken 2023 herzien.

Programma Werk & Economie

bedragen x € 1.000				
	realisatie	raming 2024 (begroting)	raming 2024 (na wijzigingen)	realisatie
	2023			2024
Lasten:				
Inkomenszorg	-9.161	-8.224	-8.993	-9.108
Economie	-259	-165	-234	-231
Toerisme	-223	-228	-265	-252
Evenementen	-150	-162	-197	-197
Totaal lasten:	-9.793	-8.779	-9.689	-9.788
Baten:				
Inkomenszorg	4.875	4.599	5.099	5.062
Economie	153	63	132	119
Toerisme	1.682	1.632	1.632	1.597
Evenementen	6	0	0	0
Totaal baten:	6.716	6.294	6.863	6.778
Saldo programma:	-3.077	-2.485	-2.826	-3.010

Toelichting realisatie versus raming na wijzigingen

Inkomenszorg

Hogere lasten dan begroot van in totaal € 115.000 in hoofdzaak te verklaren door:

- € 55.000 lagere lasten voor de Gemeenschappelijke regeling WOZL. Dit betreft in hoofdzaak een verrekening van een eenmalige rijksbijdrage ter versterking sociaal ontwikkelbedrijf zoals beschreven in de analyse van het rekeningresultaat in onderdeel 3B
- € 19.000 lagere lasten voor Vaals werkt. Er heeft een verschuiving plaatsgevonden tussen de producten Vaals werkt en Schuldhulpverlening. Door een afname in het aantal aanvragen voor lichte schuldhulpverlening van Vaals Werkt, zijn de kosten verschoven naar zwaardere trajecten die door de Kredietbank worden behandeld. Dit resulteert in een verlaging van de lasten met € 19.000 in Vaals werkt.
- € 15.000 hogere lasten voor Schuldhulpverlening vanwege bovengeschetste verschuiving.
- € 42.000 hogere lasten voor Mental Coach. Vanuit de werkwijze van de gemeente Vaals wordt breed gekeken naar hoe we onze inwoners kunnen helpen. Vaak gebeurt dit voorliggend of in de vorm van een Wmo- of jeugdindicatie. In sommige casussen wordt echter ook gebruik gemaakt van andere mogelijkheden zoals een mental coach, die enkele van onze inwoners weer weerbaar maakt en in staat stelt om beter te re-integreren in onze samenleving. Regelmatig komt het voor dat het eerst een indicatie vanuit de Wmo wordt ingezet om vervolgens later via een gericht traject weer deel te nemen aan de arbeidsmarkt. Deze gerichte trajecten zijn derhalve meer re-integratietrajecten (inwoners stromen immers uit de uitkering) dan Wmo-voorzieningen. In 2024 hebben enkele van deze trajecten plaatsgevonden (met succesvol resultaat) maar zijn deze op de Wmo geboekt terwijl deze beter passen onder de Participatiewet. Vandaar dat de kosten die samenhangen met deze trajecten zijn overgeboekt van de Wmo naar het Participatie-budget.
- € 173.000 hogere lasten voor beleidsveld Wet werk en bijstand. De cijfers zijn gebaseerd op de voorlopige jaarrekening 2024 van SZMH. De uitkeringen aan cliënten waren in 2024 € 173.000 hoger dan geraamd.
- € 25.000 hogere lasten voor de loonkostensubsidie. De bijdrage aan Podium 24 is hoger dan in de najaarsnota werd geraamd.
- € 40.000 lagere lasten voor minimabeleid. Uit de voorlopige jaarrekening 2024 van SZMH blijkt een besparing van € 40.000 in de lasten, veroorzaakt door hogere terugontvangen bedragen van bijzondere bijstand dan geraamd. Dit resultaat is te danken aan de intensievere inzet van de sociale recherche, die heeft geleid tot een effectievere opsporing van bijstandsfraude en het terugvorderen van onterecht verstrekte bijstand.

Lagere baten dan begroot van € 37.000 te verklaren door:

- € 29.000 Lagere baten TOZO. Tegenover deze lagere baten staan lagere lasten voor hetzelfde bedrag waardoor er sprake is van een budgettair neutraal effect.
- € 7.000 lagere baten voor de ontvangsten van het rijk in het kader van de participatiewet.

Economie

De lasten van beleidsveld Economie verlopen nagenoeg conform begroting.

Lagere opbrengsten dan begroot van € 13.000 door enkele kleinere bedragen.

- Een lagere bate voor het glasvezelproject die wordt gecompenseerd door eveneens lagere lasten (€ 2.000). Daarnaast een lagere ontvangen een vergoeding voor elektriciteitsverbruik van € 3.000 en een lagere ontvangst van marktgelden van € 7.000.

Toerisme

Lagere lasten dan begroot van € 13.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 15.000 lagere lasten. Dit betreft het restant 2024 van het projectbudget Knopen lopen. De voortgang van het project werd vertraagd tijdens de maanden dat het veldwerk was gepland voor uitvoering (weersomstandigheden). Daardoor heeft het proces om te komen tot een definitief bestek langer geduurd dan verwacht waardoor deze uitgaven in 2024 werden bespaard en dit voordeel kon ontstaan. De oplevering van het netwerk zal uiterlijk in Q3 2025 plaats vinden. Het restant van 2024 voor dit project dat € 15.000 bedraagt is daarom in het voorstel voor de resultaatbestemming (zie onderdeel 3E) in de reserve overloop meegenomen. Via de reserve overloop wordt het budget naar 2025 overgeheveld. Derhalve is het resterende bedrag van € 15.000 in het voorstel voor de resultaatbestemming in de reserve overloop meegenomen. Via de reserve overloop wordt het budget naar 2025 overgeheveld.

Lagere baten dan begroot van € 35.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 37.000 Lagere baten voor de toeristenbelasting. Dit betreft een verrekening voorgaande jaren vanwege aanpassingen van de toen opgelegde aanslagen. Deze aanpassingen kunnen bijvoorbeeld ontstaan na afronding van ingediende bezwaren. Op het product bestaat verder nog een voordeel van de perceptiekosten (BsgW).

Evenementen

De lasten en baten van dit beleidsveld verlopen nagenoeg volgens begroting.

Aantallen per 31-12	2021	2022	2023	2024
WWB – participatie wet	267	265	237	248
IOAW	14	12	11	10
IOAZ	2	2	1	1
BBZ	2	1	1	1
				1
Totaal	285	280	250	261

Bron: SoZa MH

Uitstroom	2021	2022*	2023	2024
Arbeid uit dienstbetrekking (banen v15-64 jr)	37%	42%	39%*	n.b.

*(2023 per 1-1-2022) Bron: waarstaatjegemeente.nl

	2021	2022*	2023	2024
Vol Werkloosheidspercentage Vaals	n.b.	2,3%	4,5%	4,5%
Werkloosheidspercentage Nederland	n.b.	2,1 %	3,5%	3%

*(per 1-1-2023) Bron: waarstaatjegemeente.nl

Minimaregelingen Vaals	2021	2022	2023	2024
Bijzondere bijstand	176	169	159	140
Langdurigheidstoeslag (individuele inkomenstoeslag)	158	162	157	151
Gemeentelijke regelingen:				
Premie aanvullende ziektekostenverzekering	183	168	171	169
Schoolkosten	21	15	22	16
Participatieregeling schoolgaande kinderen	256	242	218	210
Jeugdsportfonds	91	77	67	68
Jeugdcultuurfonds	19	13	14	8
Leergeld	54	54	67	130
Peuterspeelzaalregeling	2	3	1	0

Bron: SoZa MH

Programma Bestuur & Dienstverlening

Jaarrekening BESTUUR en DIENSTVERLENING		bedragen x € 1.000		
	Realisatie 2023	raming 2024 (begroting)	raming 2024 (na wijzigingen)	Realisatie 2024
Lasten:				
Bestuur	-2.621	-1.969	-2.240	-2.187
Samenwerking	-11	-30	-5	-14
Dienstverlening	-1.866	-2.088	-2.195	-2.077
Openbare orde en veiligheid	-1.178	-1.257	-1.329	-1.272
Financiering	-2.512	-2.569	-3.393	-3.704
Overhead	-4.820	-4.325	-4.971	-5.315
Totaal lasten:	-13.008	-12.238	-14.133	-14.569
Baten:				
Bestuur	66	20	20	44
Samenwerking		0	0	0
Dienstverlening	287	468	528	572
Openbare orde en veiligheid	29	0	30	28
Financiering	29.750	28.346	34.094	33.335
Overhead	19	14	34	219
Totaal baten:	30.151	28.848	34.706	34.198
Saldo programma:	17.143	16.610	20.573	19.629

Toelichting realisatie versus raming na wijzigingen

Bestuur

Lagere lasten voor € 53.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 42.000 lagere lasten Transitievisie. Dit werkbudget voor projecten is in de begroting opgenomen voor € 50.000. Het restant wordt voor een bedrag van € 24.000 ingezet voor het priel in het Bloemendalpark.
- € 46.000 lagere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.
- € 25.000 hogere kosten vanwege de hogere inzet van extern juridisch advies inzake een aantal projecten en casussen.
- De realisatie valt qua omvang binnen de budgetruimte, dit levert een voordeel van € 11.000 ten opzichte van de begroting op.
- € 10.000 hogere kosten lidmaatschap VNG. De hogere lasten zijn met name te verklaren door een duidelijk hogere bijdrage voor VNG dan begroot.
- € 15.000 hogere lasten voor het beheer en bezwaarcommissie. De lasten in 2024 waren € 15.000 hoger dan begroot. Door de bijdrage van de deelnemende gemeenten wordt dit nadeel (en de kosten van de inzet gecompenseerd).

Hogere baten dan begroot van € 24.000 in hoofdzaak te verklaren door:

- € 35.000 hogere baten door de vergoeding van deelnemende gemeenten voor de kosten van beheer voor de bezwaarcommissie (€ 31.000) en daarnaast het doorberekenen van juridisch advies aan Valkenburg en Eijsden Margraten voor advisering van juridische advieskosten.
- € 11.000 lagere baten in verband met een WGA traject (werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten). De personele kosten zijn hierdoor ook lager waardoor genoemd traject budgettair neutraal verloopt.

Samenwerking

Hogere lasten dan begroot van € 9.000. Het budget voor regionale samenwerking betreft mede dekking voor kosten voor samenwerking middengebied. Vanwege deze samenwerking rest nog een verplichting van € 9.000 ten opzichte van een andere gemeente.

Dienstverlening

Lagere lasten dan begroot van € 118.000. Voornamelijk te verklaren door:

- € 16.000 lagere lasten voor de Centrale balie. Deze lagere lasten kunnen worden verklaard doordat duidelijk minder gezondheidsverklaringen werden afgegeven dan begroot.
- € 12.000 lagere lasten voor de vergunningverlening. Door het herhaaldelijk uitstellen van de omgevingswet is het budget voor ondersteuning en aanschaf van de software niet benut. Deze kosten worden gedekt door de decentralisatieuitkering in het Gemeentefonds.
- € 91.000 lagere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

Hogere baten dan begroot van € 44.000 voornamelijk te verklaren door.

- € 27.000 hogere baten voor Leges centrale balie. Elk jaar zien we enige fluctuatie in de baten en lasten. In 2024 wordt het nadeel op lasten voor reisdocumenten en naturalisatie ruimschoots goed gemaakt door de leges hiervan. Daarnaast zijn de leges voor bijvoorbeeld huwelijken en leges overige duidelijk hoger dan begroot. In de laatste weken van 2024 zijn meer leges voor overige en naturalisatie ontvangen dan verwacht waardoor dit voordeel ten opzichte van de begroting ontstaat.
- € 16.000 hogere baten voor leges vergunningverlening. In de laatste periode van 2024 zijn additionele baten gerealiseerd door een aantal leges door particuliere aanvragers van de vergunningen.

Openbare orde en Veiligheid

Lagere lasten dan begroot van € 57.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 34.000 lagere lasten voor de Brandweer. Met ingang van 2024 is structureel budget geraamd voor een beleidsadviseur OOV en een regisseur voor de regionale ondermijningstafel. De vijf deelnemende gemeenten dragen hieraan elk 1/5 deel bij. Een van de functies werd pas vanaf de tweede helft van 2024 ingevuld en de andere functie is vanaf afgelopen zomer weer vacant gekomen en niet meer ingevuld in 2024. Daardoor kon de uitvoering van het in het veiligheidsplan opgenomen beleid (voor ondersteuning van de robuuste driehoek en aanpak van ondermijnende criminaliteit) slechts deels worden uitgevoerd. Waardoor deze lagere lasten van € 34.000.
- € 7.000 lagere lasten voor de brandweer. Door een gunstig jaarresultaat kan de gemeenschappelijke regeling dit bedrag restitueren.
- € 11.000 lagere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

De baten verlopen per saldo nagenoeg conform begroting.

Financiering

De grootste onderdelen van de post 'financiering' vormen de algemene uitkering uit het gemeentefonds, de gemeentelijke belastingen (zie paragraaf lokale heffingen) en de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (zie deel 1 van deze jaarstukken). Onderstaand volgt een toelichting op de ontwikkelingen van de algemene uitkering in het afgelopen jaar.

De algemene uitkering uit het gemeentefonds vormt de voornaamste inkomstenbron voor de gemeente. Ongeveer 50% van alle kosten worden hieruit gefinancierd. Het gemeentefonds is tot en met 2025 direct gekoppeld aan de omvang van de rijksuitgaven: hogere rijksuitgaven betekenen voor gemeenten een hogere uitkering uit het gemeentefonds (nog onder het motto "gelijk de trap op en gelijk de trap af"). Dit effectueert zich in het zogenaamde accres.

Sinds de meicirculaire 2022 wordt het accres daarnaast gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijging en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres. Daarnaast is het volumedeel van het accres tot en met 2026 vastgezet. Bijstelling vindt plaats op basis van loon en prijsontwikkeling, zoals deze door het CPB wordt geraamd.

Zoals bekend bestaat nog steeds veel onzekerheid omtrent de algemene uitkering vanaf het 'ravijnjaar' 2026.

Algemene uitkering gemeentefonds	Raming 2024 (begroting)	Raming 2024 na wijzigingen	Vershil	Realisatie 2024	Vershil
Basisuitkering:					
Basisbedrag algemene uitkering	23.865.762	24.518.389	652.627	24.431.328	-87.061
Korting algemene uitkering i.v.m. belastingcapaciteit	-1.318.959	-1.318.959		-1.318.959	
Suppletie uitkering lage inkomens		102.593	102.593	102.969	376
Algemene uitkering:	22.546.803	23.302.023	755.220	23.215.338	-86.685
<i>Integratie- en decentralisatie uitkeringen:</i>					
Participatie	1.522.534	1.676.572	154.038	1.676.572	
Alleenverdieners		12.280	12.280	12.280	
Armoedebestrijding kinderen	43.778	43.778		43.778	
Voorschoolse voorziening peuters	18.407	18.172	-235	18.172	
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	1.000	1.000		1.000	
Vergunning, toezicht & handhaving	29.186	29.186		29.186	
Inburgering		2.718	2.718	2.718	
Spreidingswet				23.878	23.878
Extra capaciteit BOA 's	30.218	30.218		30.218	
Wet betaalbare huur		26.504	26.504	28.917	2.413
Wet kwaliteitsborging bouw	8.816	8.816		8.816	
Taal voor ontheemde Oekraïne					
Antidiscriminatie voorziening		1.430	1.430	1.430	
Veilig wonen	7.062	7.062		7.062	
Uitvoeringskosten Omgevingswet		68.637	68.637	68.637	
Meerkosten Oekraïne sociaal domein				33.338	33.338
Register extern veiligheidsrisico				10.000	10.000
Vangnetregeling energietoelage				23.959	23.959
Landelijke aanpak adreskwaliteit		2.409	2.409	2.409	
Stelpost BTW Compensatiefonds (BCF)	180.000		-180.000		
Afrekening voorgaande jaren				-102.221	-102.221
<i>Uitkeringsfactor (gerelateerd aan accres gemeentefonds)</i>	<i>1,395</i>	<i>1,42</i>	<i>0,025</i>	<i>1,42</i>	<i>-</i>
Totaal algemene uitkering gemeentefonds 2024	24.387.804	25.230.805	843.001	25.135.487	-95.318

De ramingen van de algemene uitkering in de begroting 2024 waren gebaseerd op de septembercirculaire 2023. Op basis van het inzicht op dat moment was een totale omvang van de algemene uitkering van € 24.388.000 geraamd.

De algemene uitkering is zoals gebruikelijk bijgesteld in de mei- en de septembercirculaire met per saldo € 843.000 (meeropbrengst) tot een totale uitkering van € 25.231.000.

Het daadwerkelijk ontvangen bedrag over 2024 bedraagt € 25.135.000. Dat betekent dat de uitkering gemeentefonds voor het jaar 2024 na de septembercirculaire is afgenomen met € 95.000. Dit wordt met name veroorzaakt door afrekeningen van voorgaande jaren van € 102.000 (nadelig).

Algemene uitkering. De algemene uitkering gemeentefonds valt in werkelijkheid € 87.000 lager uit dan begroot na wijzigingen. Dit komt met name door de actualisatie van de aantallen voor de maatstaf "Huishoudens met een laag inkomen met drempel". Deze aanpassing heeft een negatief effect op de hoeveelheidsverschillen in het algemene deel van de uitkering gemeentefonds in 2024.

Specifieke uitkeringen. De hogere opbrengst specifieke uitkeringen is grotendeels het gevolg van een aantal nieuwe decentralisatie-uitkeringen, zoals bijvoorbeeld Meerkosten Oekraïne sociaal domein (+ € 33.000), Spreidingswet (+ € 24.000) en Vangnetregeling Energietoelage (+ € 24.000).

Afrekening voorgaande jaren. De afrekening voorgaande jaren van € 102.000 (negatief) valt uiteen in 2022 (€ 25.000 voordeel) en 2023 (€ 127.000 nadeel).

Omdat diverse maatstaven, die de omvang van de algemene uitkering bepalen, pas in een later stadium definitief worden vastgesteld door het CBS, volgt na afloop van het boekjaar nog een afrekening. Deze posten kunnen vooraf niet worden voorzien.

Gemeentelijke belastingen

€ 13.000 Hogere baten dan begroot voor de onroerende Zaak Belasting. De OZB van de Eigenaren woningen zijn hoger dan begroot door een stijging van de WOZ waarden ten opzichte van de begroting.

Overhead

Hogere lasten dan begroot van € 343.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 44.000 hogere lasten overhead. Deze hogere lasten zijn te verklaren door het vervangen van verouderde apparatuur en werkplekken en het aanschaffen van nieuwe apparatuur voor nieuwe medewerkers. Voor systeem- en gebruikersondersteuning (hogere lasten € 12.000) en aanschaf van een "virtuele" telefooncentrale voor het Klant Contact Centrum die voorheen in eigen beheer was, geïndexeerde kosten voor mobiele telefonie en extra lasten voor het beheer door Parkstad IT (hogere lasten € 26.000).
- € 10.000 hogere lasten vanwege een bezoek met andere gemeenten aan een VNG congres waartegenover een vergoeding staat van deze gemeenten.
- € 289.000 hogere lasten vanwege een andere verdeling van de personele lasten. Voor de personele last in verband met de WIA die hier is opgenomen zijn er zoals in de baten is toegelicht ook baten opgenomen.

Hogere baten van € 183.000 dan begroot van te verklaren door:

- € 154.000 hogere baten vanwege ontvangsten van centraal beheer in verband met WIA verzekering die zijn aangewend ter dekking van de personele lasten.
- € 14.000 hogere baten door terugontvangsten van studiekosten van medewerkers die niet meer in dienst
- € 10.000 hogere baten door bijdragen van andere gemeenten voor gezamenlijk bezoek aan het VNG congres.

Investeringsprojecten programma Bestuur & Dienstverlening

Lopende investeringen	Oorspr. plan jaar van uitvoering	Gevoteerd krediet		Huidige stand van zaken	Lopende investeringen	Oorspr. plan jaar van uitvoering
		Raadsbesluit	Bedrag			
Upgrade Corsa-omgeving	2021	Begr. 2023	75.000	67.013	7.987	2024
Verbeterplannen DIV.	2021	Begr. 2021	100.000	42.414	57.586	2024
Inbraak- en	2025	Najaarsnota	61.000	0	61.000	2025

	Jan 2021 – dec 2021	Jan 2022 – dec 2022	Jan 2023 – dec 2023	Jan 2024 – dec 2024
Aantal omgevingsvergunningen	88	85	87	67
Waarvan aantal geconstateerde	4	8	16	4
Waarvan aantal stilleggingen	1	4	4	4
Aantal controles op Rijksmonumenten en cultuurhistorische bebouwing	6	7	43	34
Waarvan aantal handhavend opgetreden	1	3	6	4
Waarvan aantal stilleggingen	0	1	2	1
Aantal controles bouw- en woningtoezicht	4	7	25	39
Waarvan handhavend (waarschuwingbrief)	2	4	14	3
Aantal meldingen/klachten	51	56	64	29
Afgehandelde meldingen/klachten	36	33	36	26

Deel 4

Paragrafen

Paragraaf Bedrijfsvoering

Deel 1 – Kaders

1.1 Inhoud paragraaf

De bedrijfsvoering betreft het hele spectrum van taken die nodig zijn om de gemeentelijke dienstverlening en het extern opereren mogelijk te maken. Hieronder vallen de onderdelen management & organisatie, planning & control, personeelszaken, informatisering & automatisering, huisvesting en sinds 2023 rechtmatigheid.

1.2 Beleidskaders

Beleidskaders BEDRIJFSVOERING

Lopend beleid

De zelfstandige gemeente Vaals levert vanuit nabijheid bij de burger en diens omgeving een substantiële meerwaarde aan de kwaliteit van leven. Dat doet de gemeente door: vanuit de kennis van de context, de aandacht voor de context, en het specifieke van de situatie te handelen.

De manier waarop gemeentebestuur en organisatie hieraan invulling geven wordt bepaald door van buitenaf naar processen te kijken en zich voortdurend af te vragen wat een inwoner nodig heeft en van de gemeente mag verwachten. De context bepaalt of, en zo ja welke, interventies (via de gemeente) gewenst zijn, wat een inwoner nodig heeft. Hierbij kan (lokaal) maatwerk leidend zijn.

In principe zijn er twee manieren van organiseren die passen bij de aard van de processen:

- systeemgedreven: van binnen naar buiten, managen van processen, procedures en regels, vooral bij standaardproducten, per definitie geen maatwerk gewenst
- contextgedreven: van buiten naar binnen, minder regels, vooral kaders, creativiteit faciliteren, per definitie maatwerk gewenst.

Een zelfstandig Vaals, dat in staat is om meerwaarde te leveren aan de kwaliteit van leven, moet de kwaliteiten in bestuur en organisatie hebben om de burgers de voordelen van de kleinschaligheid te laten voelen. Dat betekent ook dat we keuzes moeten maken, ons concentreren op zaken die er toe doen en geen onnodige energie verspillen en risico's lopen op zaken die anderen beter kunnen. Vanuit onze **bedrijfsvoeringsfilosofie** vullen we dit als volgt in:

Diensten en processen waarbij de context van groot belang is vormen de 'corebusiness' van de gemeente Vaals en blijven per definitie lokaal.

De gemeente kan dit, vanuit kleinschaligheid/nabijheid bij de inwoner, beter dan elke andere instantie. Voor deze processen profiteren we van het schaalniveau Vaals. Op deze processen maakt de gemeente het verschil en levert de kwaliteit, die vooral wordt ingegeven door het verrichten van de juiste ondersteuning vanuit de kennis van en aandacht voor de situatie en de omgeving van de inwoner.

Naarmate de processen steeds minder context- en vooral maar systeemgedreven zijn, wordt de samenwerking met andere overheden of wel de zoektocht naar schaalvergroting, op afstand plaatsen en uitbesteden, groter. In deze processen spelen factoren als vakdeskundigheid en efficiency een grote rol.

De organisatie-inrichting en de daarbij geldende uitgangspunten rondom verantwoordelijkheden en dergelijke zijn geregeld in de **Organisatieverordening** Gemeente Vaals.

De verantwoordelijkheden, bevoegdheden, mandaten en dergelijke zijn vastgelegd in het **Mandaatbesluit** Gemeente Vaals 2022. De specifieke verantwoordelijkheden en bevoegdheden van budgethouders en budgetbeheerders zijn vastgelegd in de **Budgetregeling** Gemeente Vaals.

Het gemeentelijk **personeelsbeleid** is vastgelegd in de cao Gemeenten en het Personeelshandboek gemeente Vaals. De gemeentelijke zorgtaken op het gebied van de Arbowetgeving zijn vastgelegd in de Arbowet en in onze nota Arbobeleid en getoetst met de Risico Inventarisatie- en Evaluatie van 2024.

In 2013 heeft de Raad de **I&A visie** vastgesteld. Het uitgangspunt van deze visie, gebaseerd op door de Raad vastgestelde kaders, is dat de gemeente Vaals haar burgers centraal stelt: de dynamiek in de huidige samenleving vraagt dat wij op elke vraag, op elk door de burger gewenst moment via elk kanaal een antwoord hebben. Het uitgangspunt van deze visie is nog steeds actueel. Vanuit dit uitgangspunt wordt onze (digitale) dienstverlening doorontwikkeld.

Het beleid inzake communicatie en voorlichting is vastgelegd in het **Strategisch Communicatieplan 2011**. Het communicatiebeleid draagt ertoe bij dat de communicatie structureel en geïntegreerd plaatsvindt, rekening houdend met de strategische, tactische en operationele doelstellingen van de gemeente Vaals. Het Cittaslow-gedachtegoed wordt integraal verankerd in het communicatiebeleid en wordt zowel bij in- als externe communicatie uitgedragen.

De huisvesting van de gemeentelijke organisatie en diensten is gebaseerd op het **Huisvestingsplan 2011**. Dit huisvestingsplan is dynamisch waarbij de feitelijke huisvesting bij behoefte wordt aangepast als dit in het belang van de dienstverlening en de organisatie is.

Het beleid rondom het gemeentelijk proces van inkopen (waaronder ook aanbesteden) is vastgelegd in het **Aanbestedingsbeleid 2022**. In dit beleid zijn ook aspecten van duurzaamheid, Cittaslow en SocialReturn opgenomen

De onderdelen van de financiële functie hebben hun beslag gekregen in de volgende regelingen:

- Treasury Statuut (2024)
- Nota Reserves en Voorzieningen 2021
- Nota Risicomanagement
- Nota Activabeleid 2021
- Verordeningen inzake de financiële functie ex artikel 212 (2023), 213 en 213a Gemeentewet (in 2023 op actualiteit beoordeeld)

Realisatie 2024

Het Treasury Statuut is in 2024 geactualiseerd en opnieuw vastgesteld.

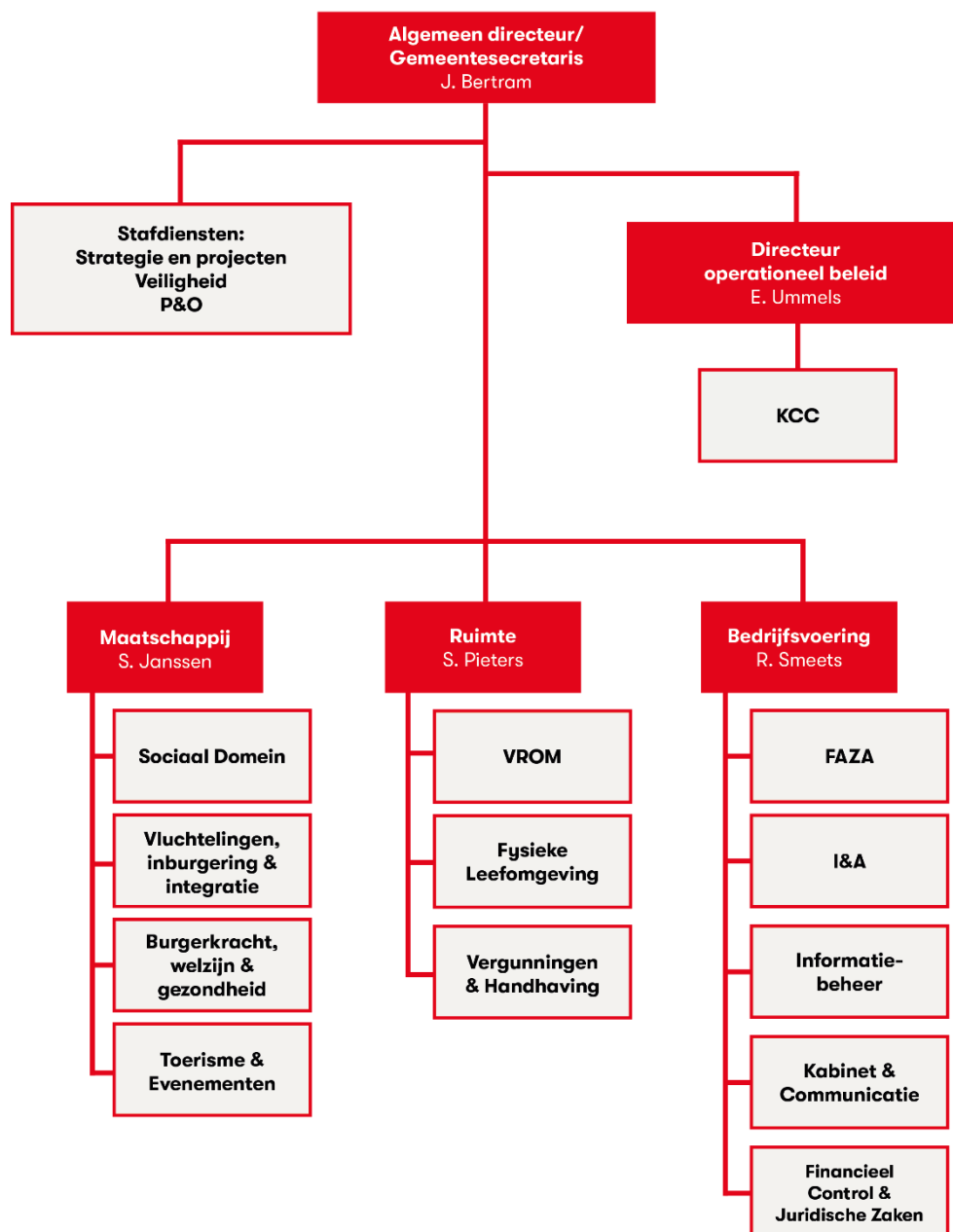
In 2024 is de Risico Inventarisatie- en Evaluatie (RI&E) uitgevoerd. Tevens is in 2024 als onderdeel van de RI&E het Periodiek Medisch Onderzoek (PMO) uitgevoerd.

Een onderzoek op basis van verordening 213a heeft in 2024 niet plaatsgevonden.

1.3 Personele kaders

In ons bedrijfsvoeringsmodel sturen we op een integrale benadering van elk beleidsveld of opgave. De medewerker van de gemeente Vaals moet in staat zijn een vraag vanuit diverse invalshoeken te kunnen bekijken. Bij de insteek past eigenlijk geen organisatie-plaatje waarin lijntjes en hokjes zijn getekend. Toch is die structuur natuurlijk wel aangebracht, anders is het niet mogelijk een organisatie te sturen. We werken met de volgende organisatiestructuur.

Organogram Gemeente Vaals

SALARISLASTEN

De ambtelijke organisatie kent eind 2024 een totale toegestane omvang van 105,3 full-time-equivalent, bestaande uit 113 medewerkers, die een totale salarislust van 11 miljoen vertegenwoordigen.

Onderstaande tabel geeft de totale salarislust van de gemeentelijke organisatie weer.

Salarislust	Begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Bestuur (raad, griffie, college)	€ 833.200	€ 774.700	€ 763.266
Ambtelijke organisatie	€ 9.131.400	€ 9.791.401	€ 9.861.548
Overige personele budgetten	€ 910.423	€ 533.922	€ 467.409
Totale salarislust	€ 10.875.023	€ 11.100.023	€ 11.092.223

De realisatie van de totale salarislust blijft binnen de begrote lasten.

De samenstelling van het personeelsbestand ziet er als volgt uit:

Personeelsbestand gemeente Vaals	2023		2024	
	Medewerkers	Fte's	Medewerkers	Fte's
Directie en MT leden	5	5	5	5
Stafdiensten	13	13,8	14	13,8
Maatschappij	22	18,9	23	19,9
Openbare ruimte	19	20	21	21
Ruimte	10	11,4	12	12,4
KCC	12	8,6	12	8,6
Bedrijfsvoering	26	23,1	26	24,6
TOTAAL ORGANISATIE VAALS	107	100,8	113	105,3

De formatie is met 4,5 fte toegenomen door de volgende aanpassingen:

1. Uitbreiding sociaal domein (1.0 fte): Dit komt voort uit het Amendement A2315 "WijVaals op volle sterkte"
2. Uitbreiding Fysieke Leefomgeving (1.0 fte): Deze uitbreiding dient als vervanging van één gedetacheerde medewerker vanuit de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening)
3. Informatie Manager DIV/I&A (0.5 fte): Deze aanpassing komt voort uit de begroting 2024
4. Medewerker bedrijfsvoering (1.0 fte): Dit komt voort uit Amendement A2332; wordt ingezet voor specifieke projecten.
5. Uitbreiding afdeling Ruimte (1.0 fte): Dit komt voort uit Amendement A2322

PERSONEELSBESTAND – samenstelling

In 2024 zijn 14 medewerkers in dienst gekomen bij de Gemeente Vaals en 16 medewerkers uit dienst getreden. Een viertal medewerkers heeft de dienst verlaten vanwege langdurige ziekte dan wel verlening van de WIA- uitkering. De overige vertrokken wegens (vroeg) pensionering dan wel loopbaanmogelijkheden elders. In sommige situaties is tussentijds overlap geweest op eenzelfde functie, bijvoorbeeld met als doel de nieuwe medewerker in te kunnen werken en andere zijn van inhuur overgenomen in rechtstreekse dienst.

Leeftijd	2023	2024	Schaal	2023	2024	Omvang Betrekking	2023	2024
< 24	0,5%	1,5%	1 t/m 3	0%	0%	0,0- 0,39	0%	0%
25-35	23%	19%	4 t/m 6	13%	13%	0,4-0,59	4%	8%
35-45	20%	37%	7 t/m 9	53%	53%	0,6-0,79	18%	16%
45-55	25%	17%	10 t/m 13	32%	32%	0,8-0,99	13%	12%
55-59	15%	9%	14	2%	2%	Fulltime	63%	62%
>59	16%	16%				>Fulltime	2%	2%

In de opbouw van het personeelsbestand zijn procentueel geen of kleine veranderingen opgetreden. Hierop is geen specifiek beleid gevoerd echter uitkomst van werving en selectieprocedures. De organisatie is in zijn opbouw een mix van jonge talentvolle medewerkers en ervaren senior collega's. Het grootste deel van het personeelsbestand bevindt zich in de categorie tussen de 35 en 55 jaar. De gemeente Vaals blijft zich inzetten om een stabiele mix van ervaren en jeugdige medewerkers te realiseren en behouden, hetgeen gezien de krappe arbeidsmarkt een bijzondere uitdaging vormt. De grootste categorie betreft de groep medewerkers van schaal 7 t/m 9.

Het aantal medewerkers met een part time dienstverband is gestegen; medewerkers in een hoger part time dienstverband zijn minder uren gaan werken. Het aantal full time medewerkers is met 1 afgenomen. Hiervoor is geen specifieke reden of achtergrond bekend.

Deel 2 – Doelstellingen en activiteiten

In dit deel wordt per onderdeel in beeld gebracht wat we per speerpunt willen gaan bereiken in de komende periode en wat we daarvoor gaan doen. Tevens wordt aangegeven wanneer een en ander qua tijdspad te verwachten is en, indien mogelijk, hoe het bereikte resultaat meetbaar gemaakt kan worden.

2.1 Management & Organisatie

Het voornaamste inrichtingsprincipe is dat **'de inhoud centraal'** staat. Daarnaast wordt voor een belangrijk deel gewerkt op basis van **integraal management en integrale verantwoordelijkheid**.

De strategisch/tactische aansturing van de organisatie geschiedt door het managementteam. Het managementteam draagt de ambtelijke verantwoordelijkheid voor de realisatie van de producten en taken van de organisatie. De aansturing van de organisatie vindt plaats op basis van onderlinge afstemming en minder vanuit een vaste structuur. Een MT-lid is niet enkel belast met functioneel leidinggevende taken, maar ook voor een belangrijk deel met inhoud op het betreffende vakgebied.

De organisatie zal blijvend de komende jaren een verdere **transitie** ondergaan. Dit past ook nadrukkelijk bij de transitievisie Vaals Verbindt. Vanuit de kracht van de participatie van de samenleving wordt een verdere transitie ingezet in de manier van werken. We kijken heel bewust naar samenwerking met andere partners. De organisatie moet dynamisch en veerkrachtig meebewegen met wat gevraagd wordt. Een stevige doelstelling die past bij een gemeente met ambitie.

De organisatie moet blijvend worden meegenomen in de veranderende rol en positie van de gemeente. De wereld om ons heen is aan blijvende verandering onderhevig, daarmee ook de rol en positie van gemeenten. Dit vraagt een vorm van continue mee-veranderen; een organisatie is daardoor nooit af. De aanpak die daarbij gekozen wordt, sluit aan bij de wijze waarop de gemeente ook de burgers wil benaderen. Daarbij gaat het om aandacht voor het individu. Dat wil zeggen dat vooral vanuit de individuele omstandigheden gekeken wordt naar ontwikkelmogelijkheden. Ingezet wordt op het beter benutten van de sterke kwaliteiten van eenieder. Ondanks de geringe omvang van de organisatie en daarmee de hoeveelheid aan 'eenmans-functies' zal getracht worden mensen blijvend meer het werk te laten doen waar ze goed in zijn en dat ze graag doen, waar ze **talenten** voor hebben. Dat betekent dat mensen flexibeler inzetbaar worden en soms los van bepaalde functies taken vervullen.

2.2 Planning & Control

De beleidscyclus van de gemeente wordt ondersteund met documenten die voor Raad, College en management voldoende concrete sturingsinformatie verschaffen en waarbij gepoogd wordt aan te sluiten bij wens en behoeften. Een blijvend aandachtspunt is het vergroten van de 'leesbaarheid' van de producten uit de P&C-cyclus, bijvoorbeeld door de aangepaste opzet en opmaak van de stukken. Met de samenvattingen van de programmateksten in de publieksbegroting probeert het College het beoogde beleid voor de burgers toegankelijk en inzichtelijk te maken en op die manier participatie van de burgers te bevorderen.

Binnen de financiële functie van de gemeente is de afgelopen jaren een behoorlijk instrumentarium geïmplementeerd. Het verbeteren van dit instrumentarium blijft een continu proces.

De rechtmatigheidsverklaring van de jaarrekening is verschoven van de accountant naar het College. Dit betekent dat het college verantwoording aflegt over fouten en onzekerheden omtrent rechtmatigheid en het vangnet van de accountant voor de rechtmatigheidstoets verdwijnt. Hierdoor is het belang van het uitvoeren van interne controlewerkzaamheden toegenomen en wordt gebruik gemaakt van een interne medewerker interne controle. De accountant geeft wel vanuit de getrouwheidsverklaring een oordeel over de rechtmatigheidsverantwoording van het college.

Het Treasury Statuut is in 2024 geactualiseerd en opnieuw vastgesteld

2.3 Personeelszaken

In 2024 is het onderwerp Vitaliteit opgepakt. Er is een vitaliteitsweek georganiseerd waarin verschillende activiteiten hebben plaatsgevonden.

De Alleo-app is geïmplementeerd waardoor medewerkers de mogelijkheid hebben om via deze app hun kosten op het gebied van persoonlijke ontwikkeling te declareren. Daarnaast kunnen medewerkers via de Alleo-app korting krijgen bij bepaalde bedrijven als het gaat om de aanschaf van producten.

Een lease-fietsplan is uitgerold waardoor medewerkers op een aantrekkelijke manier een fiets kunnen leasen. Negen medewerkers hebben hiervan inmiddels gebruik gemaakt.

In 2024 heeft een periodiek medisch onderzoek (PMO) plaatsgevonden. Hiermee is inzicht verschaft in de medisch en mentale gezondheid van onze medewerkers. Het nog nader uit te werken vitaliteitsbeleid in 2025 zal hier mede op gebaseerd worden.

Om te anticiperen op de krapte op de arbeidsmarkt; het moeilijk vinden én behouden van personeel, is beleid voor binden en belonen ontwikkeld. Doel van dit beleid is om medewerkers te binden aan de organisatie en als moderne werkgever aantrekkelijk te zijn voor nieuw en zittend personeel. In 2024 is het ontwikkelde beleid ook uitgevoerd. Verdere invulling zal in 2025 plaatsvinden.

Vanaf januari 2024 zijn we gaan werken met het geïntegreerde personeels- en salarisadministratie systeem AFAS-HR. Hiermee zijn de processen rond personeel- en salarisadministratie geautomatiseerd. Dit systeem biedt de mogelijkheid om meer P & O processen te automatiseren en in 2025 zal dit verder onderzocht worden. Medewerkers kunnen nu ook het AFAS systeem raadplegen via de AFAS pocket app.

2.4 Informatisering & Automatisering

ICT is een onmisbare component in de huidige bedrijfsvoering voor lokale overheden. Het basisuitgangspunt van de visie Informatievoorziening & Automatisering is dat de gemeente Vaals haar **burgers centraal** stelt: de dynamiek in de huidige samenleving vraagt dat wij op elke vraag, op elk door de burger gewenst moment en via elk kanaal een antwoord hebben. Om dit mogelijk te maken werken wij met **Virtual Desktop Infrastructure (VDI)**. Ook in 2024 hebben we geïnvesteerd in de **optimalisatie en actualisatie** van onze technische infrastructuur. Meer en meer kiezen we voor ontzorging op ICT-gebied en nemen we diensten af als **cloudoplossing**. Zoals de het bijhouden van de diverse geo-gerelateerde basisregistraties (BAG/BGT/BRK/WKPB) ondergebracht bij het Gegevenshuis in Landgraaf. De huidige visie Informatievoorziening & Automatisering beschrijft nog steeds onze ambities. Tevens zijn de door de Gemeenteraad vastgestelde kaders die als basis hebben gediend voor de huidige visie nog steeds actueel:

- het inzetten van ICT om de gemeentelijke dienstverlening en bereikbaarheid te optimaliseren;
- het innovatieve en creatieve karakter van de ICT-architectuur moet behouden en gestimuleerd worden;
- het vinden van een oplossing voor de toenemende kwetsbaarheid;
- uniformiteit in het opslaan, bewerken en archiveren van de informatievoorziening.

De ambitie van de afdeling ICT is om de gemeentelijke ICT en informatievoorziening zo te organiseren, dat deze ondersteuning biedt voor een moderne, efficiënte, betrouwbare en integere bedrijfsvoering en

dienstverlening aan inwoners en ondernemers. Team ICT is adviserend, ondersteunend en neemt graag een aanjagende rol aan bij het realiseren van de digitale ambities van onze gemeente. De beveiliging van bedrijfsinformatie speelt een steeds grotere rol. Voor het beveiligen van informatie en data processen passen we de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) toe. Eind 2024 hebben we verantwoording afgelegd over onze informatiebeveiliging door middel van de ENSIA-zelfevaluatie (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) en audit. De IT beveiliging wordt door een gerenommeerde security specialist in kaart gebracht. De bevindingen worden, waar nodig en mogelijk, meegenomen in de optimalisatie van de IT beveiliging welke in 2025 verder worden opgepakt.

De complexiteit van het ICT beheer neemt jaarlijks toe. Om de focus te houden op de specifieke gemeentelijke IT taken gelieerd aan o.a. de omgevingswet, informatie-/dataveiligheid en het sociaal domein worden momenteel enkele basis IT taken (monitoring, update- en patchmanagement) uitgevoerd door een externe IT dienstverlener waarbij we intern de regie houden. Verder kiest de gemeente Vaals steeds vaker voor Cloud based software en SaaS oplossingen (afnemen van een dienst en dus niet in eigen beheer) om de afhankelijk van de eigen IT omgeving te verkleinen en de flexibiliteit te vergroten. Er zijn nieuwe technieken bijgekomen, die de ICT veiligheid verhogen. Het "hybride" werken (combinatie van kantoor-en thuiswerken) blijft, naast dataveiligheid een belangrijke rol spelen bij het maken van keuzes m.b.t. de IT omgeving van de gemeente Vaals.

In 2024 heeft de archivaris een tussentijds verslag opgesteld over de uitvoering van de gemeentelijke taken op het gebied van **informatiehuishouding en archiefbeheer**. De archivaris concludeert in het verslag dat er veel werk is verzet op het gebied van de implementatie van zaakgericht werken en andere aspecten die voor digitaal archiefbeheer noodzakelijk zijn. Er zijn **aantoonbare resultaten** geboekt waardoor er **goede vooruitgang** wordt geboekt op het gebied van informatie- en archiefbeheer. De archivaris heeft er voldoende vertrouwen in dat als er op deze voet wordt doorgegaan, het college in ruime mate **voldoet aan haar archiefwettelijke zorgplicht**.

In 2025 stelt de archivaris een nieuw periodiek verslag op over de uitvoering van de gemeentelijke taken op het gebied van **informatiehuishouding en archiefbeheer**.

Om gecontroleerd een doorontwikkeling te maken richting digitaal werken en een beter informatiebeheer is het **Doorontwikkelingsplan Informatiebeheer** opgesteld. Het **Doorontwikkelingsplan Informatiebeheer** vormt de basis waarmee de organisatie aan de slag is gegaan in 2024. Goed informatiebeheer ondersteunt alle processen binnen de organisatie en voorkomt risico's van bijvoorbeeld informatieverlies of het niet kunnen verantwoorden van besluitvormingsprocessen. Informatiebeheer is een onderdeel van de missie en visie van de organisatie.

Door een aanstaande wijziging van de **Archiefwet** heeft het Historisch Centrum Limburg haar partners geïnformeerd over de mogelijkheid om toe te treden tot een **gemeenschappelijke regeling**. In 2024 is de **verkenning** verder uitgevoerd met een eerste raadsbesluit in januari 2025. Medio 2025 neemt de gemeenteraad een definitief besluit tot toetreding.

De gemeente Vaals neemt inmiddels al vijf jaar deel aan de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis in Landgraaf voor het beheer van onze **geo-data**. Het Gegevenshuis werkt hierbij nauw samen met verschillende partners, zoals de gemeente, BsGW en de Provincie, wat bijdraagt aan het streven naar goede en betrouwbare data.

In 2024 heeft het Gegevenshuis een nieuwe ICT-overeenkomst gesloten met Solido. Daarnaast is eind 2024 de aanbesteding gestart voor een nieuwe applicatie die het beheer van onze openbare ruimte moet ondersteunen. De keuze is inmiddels gevallen op het pakket IASSET van Visma. In het tweede kwartaal van 2025 zal de migratie van onze data plaatsvinden, waarbij we tegelijkertijd streven naar verbeteringen in zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de gegevens. Bij dit proces worden de verschillende beheerders van de gemeente Vaals nauw betrokken.

In 2024 zijn er ook stappen gezet om onze interne kaartviewer uit te breiden met nieuwe onderdelen, zoals informatie over verkeer en landschapselementen. Daarnaast blijven we in gesprek met onze softwareleverancier Pink Roccade om de kaartviewer verder te professionaliseren en door te ontwikkelen. Tot slot onderzoeken we samen met het Gegevenshuis en Pink Roccade hoe we innovatieve ontwikkelingen het beste kunnen inzetten voor de gemeente Vaals, met als belangrijkste doel dat onze medewerkers hiervan profiteren in hun dagelijkse werk.

Wat betreft privacy blijkt dat ondanks de strenge beveiligingsmaatregelen van onze IT afdeling ook in Vaals elk jaar wel een aantal incidenten op dit gebied plaats vinden. Veelal is dit terug te leiden naar menselijk handelen. Derhalve zal het privacyteam meer inzetten op bewustwording. Maar denk ook aan de gebruikelijke beveiligingsmaatregelen zoals encryptie en Two-factor authentication.

Kijkende naar het **contractbeheer** en de inkoop van I&A wordt ingezet op een hoge kwaliteit, acceptabele kosten en partnerschappen met onze leveranciers. Hierbij wordt de inkoopnota van de onze organisatie als leidraad aangehouden. Ook worden contracten met leveranciers (partners), waar mogelijk, niet meer afgesloten voor periodes van 3 tot 5 jaar maar korter, zodat snel 'op -en afgeschaald' kan worden. Hierdoor verhogen wij onze flexibiliteit en wendbaarheid.

2.5 Huisvesting

De huisvesting van de gemeentelijke organisatie en diensten is gebaseerd op het zogenaamde Huisvestingsplan.

Naast het gemeentehuis aan het Von Clermontplein wordt ook gebruik gemaakt van een dependance voor de openbare werken. Dit betreft de zogenaamde gemeentewerf, gelegen aan de Selzerbeeklaan.

Het meerjarig onderhoudsplan (MJOP) is in 2022 geactualiseerd. Hierin zijn naast reguliere onderhoudsmaatregelen ook energiebesparende maatregelen voor de komende jaren opgenomen.

In 2024 zijn de volgende maatregelen uitgevoerd en/of opgestart: In de Brede school is het volledige ketelhuis incl. warmtepompen vervangen & het gehele pand is voorzien van ledverlichting. In de gerenoveerde kleedlokalen bij Rood-Groen zijn een warmtepomp en airco's geplaatst, de overige kleedlokalen worden in de zomerstop (2025) omgebouwd.

De complete verlichting van de entree/receptie van het gemeentehuis is vervangen voor ledverlichting, de conferentiekamer en raadzaal staan voor 2025 op de planning. Voorbereid zijn de projecten; Led-veldverlichting bij RKVVV en TC-Mixed en de zaal/pandverlichting van de Gymzaal Vijlen, dit wordt begin 2025 uitgevoerd.

2.6 Gegevensbescherming (Privacy)

Met de komst van een nieuwe Functionaris Gegevensbeheer is het privacy team weer compleet. Na een periode waarin de adviesfunctie van het privacy team centraal stond, ligt de focus nu op actieve implementatie en meer bewustwording.

Belangrijke ontwikkelingen:

- **i-Navigator en het Register van Verwerkingsactiviteiten:**
 - De implementatie van i-Navigator, een nieuwe applicatie voor het in kaart brengen van gemeentelijke processen is in 2024 afgerond.
 - Een cruciaal onderdeel hiervan is het nieuwe Register van Verwerkingsactiviteiten, dat het huidige register vervangt en zorgt voor een actueel en compleet overzicht van alle gegevensverwerkingen binnen de gemeente, conform de AVG. Dit resulteert in een verbeterde naleving en transparantie.
- **Anonimiseren met SAAS-applicatie:**
 - De in 2023 aangeschafte SAAS-applicatie voor anonimisering van documenten is 2024 volledig operationeel geworden.
 - Vanwege de verwerking van mogelijk zeer gevoelige gegevens is een grondige Data Protection Impact Assessment (DPIA) uitgevoerd. In 2024 is periodiek gecontroleerd of de maatregelen die uit de DPIA voort zijn gekomen nog voldoende bescherming bieden.

2.7 Rechtmatigheid

In de rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties (exclusief SISA-regelingen) het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Voor de complete rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar de bijlage Rechtsmatigheidsverantwoording in deel 5 van deze jaarrekening.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 16 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.088.060. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 957.751 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 1.088.060

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

- Begrotingscriterium € 14.831,-
- Voorwaardencriterium € 942.920,- aan fouten en € 76.288,- aan onduidelijkheden.
- Misbruik – en oneigenlijk gebruik criterium; geen bevindingen.

De fouten en onduidelijkheden worden hieronder toegelicht.

Begrotingscriterium

Beschrijving fouten:

De over – en onderschrijdingen van de lasten op de programmaonderdelen sinds de laatste geautoriseerde begrotingsbijstelling bedragen € 0 , zodoende wordt hier geen toelichting op gegeven.

Overschrijding investeringsbudget € 14.831,-

Bij 4 investeringen werd vanwege inflatie meer geld uitgegeven dan gevoteerd, te weten:

- Led verlichting sportvelden; overschrijding bedraagt € 9.313,-
- Vervanging Zout silo; overschrijding bedraagt € 2.075,-
- Relinen riolering Prins Bernhardstraat € 177,-
- Aanschaf Vervoermiddel buitendienst; overschrijding bedraagt € 3.266,-

Voorwaardencriterium

Voor wat betreft de aanbestedingen is er een bedrag van € 942.920,- (aantal 14 leveranciers) aan onrechtmatigheden geconstateerd.

Dit is op te splitsen in € 115.11 (aantal 5 leveranciers) inzake aanbestedingen die weliswaar onrechtmatig zijn, maar waarvan de fout in 2023 is geconstateerd. Deze oude contracten liepen deels nog door tot 2024 en zijn inmiddels beëindigd en deels werden deze contracten in 2025 wél aanbesteed.

De overige fouten, met een omvang van €827.809, hebben betrekking op het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid. Deze fouten zijn ontstaan door uitbreidingen van bestaande contracten, waardoor de aanbestedingsgrens voor een periode van vier jaar is overschreden.

In dit bedrag is tevens ook de totale omvang van de lasten voor Pink Roccade, de softwareleverancier, meegenomen met een bedrag van € 290.000,- . Hoewel het volgens de officiële regelgeving vereist is om dergelijke software opnieuw aan te besteden, blijkt dit in de praktijk vrijwel onmogelijk. Daarom kiezen de meeste gemeenten ervoor om hiervan af te wijken en geen heraanbesteding te doen.

Verbeterpunten om deze fouten in de toekomst te voorkomen: Bewustwording bij budgethouders is onze grootste prioriteit. Er zijn informatieve teksten richting alle budgethouders gestuurd met tips rondom aanbesteden, deze teksten zijn ook middels een presentatie aan de budgethouders uitgelegd. De informatie zal later terug te vinden zijn in een compact inkoophandboek.

Deel 3 – Financiën

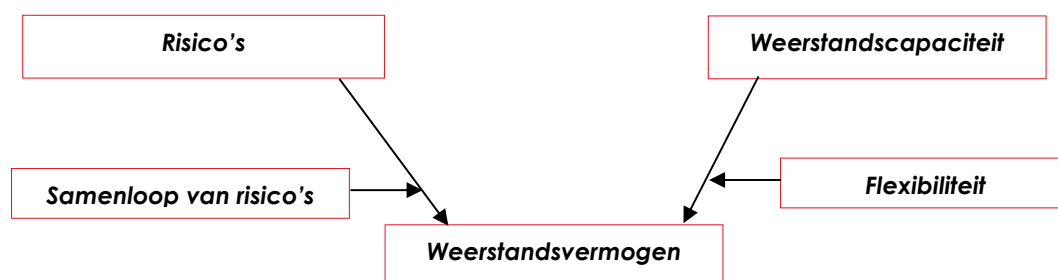
Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van de onderdelen van het taakveld 'overhead'. Het verschil van € 124.000 op het onderdeel M&O wordt vooral veroorzaakt door de extra inhuur van extern personeel.

	Realisatie 2023	Primaire Raming 2024	Raming 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Management & Organisatie	1.483	968	875	989
Kabinet & Communicatie	422	436	446	453
Planning & Control	372	459	485	494
Personeelszaken	105	122	122	128
Automatisering & Informatisering	396	468	433	436
Huisvesting & Facilitaire Zaken	244	241	249	254
Totaal	3.022	2.695	2.611	2.754

Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing

1. Inhoud paragraaf

In deel 3 van deze jaarrekening is al uitgebreid ingegaan op de effecten van deze jaarrekening voor de financiële positie van de gemeente Vaals. Een van de belangrijkste aspecten voor het oordeel omtrent deze financiële positie betreft het zogenaamde "weerstandsvermogen". Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin een gemeente in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het gehele beleid omgegooid moet worden. In andere bewoordingen: de beschikbare financiële ruimte die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar is. Het weerstandsvermogen bestaat uit twee belangrijke onderdelen, namelijk de weerstandscapaciteit en de risico's. Het weerstandsvermogen is de weerstandscapaciteit in relatie tot deze risico's. In onderstaande figuur komt de samenhang tussen de verschillende onderdelen tot uiting.

In de praktijk bestaat niet een precieze eenduidige definitie van de weerstandscapaciteit. De 'ruimte' in de begroting is hierbij een relatief grijs gebied. Op een aantal punten komen de verschillende meningen echter wel overeen. Het eigen vermogen van een gemeente vormt veruit de belangrijkste buffer tegen optredende risico's. Het eigen vermogen van de gemeente Vaals bestaat met name uit de algemene reserve. Daarnaast kan de gemeente na een onvoorzien incident de algemene reserve weer op peil brengen door bijvoorbeeld de belastingopbrengsten op te voeren. Deze maatregel heeft echter pas effect in het jaar daaropvolgend. De onbenutte belastingcapaciteit wordt daarom ook wel gezien als het dynamische deel van de weerstandscapaciteit.

De paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen geeft aan hoe solide de financiële huishouding van de gemeente is en welke risico's de gemeente loopt. Om financiële tegenvallers te kunnen opvangen, moet de gemeente beschikken over weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is in artikel 11 van het BBV gedefinieerd:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

1. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
2. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het minimaal aan te houden weerstandsvermogen is afhankelijk van de grootte van de gemeente, de te onderkennen financiële risico's en het reserve- en voorzieningenbeleid.

2. Beleidskaders

Zoals reeds hierboven aangegeven bestaat het weerstandsvermogen uit de relatie tussen enerzijds de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden, en anderzijds de mate waarin de risico's zijn afgedekt. Het beleid inzake het weerstandsvermogen richt zich dan ook op deze tweedeling. Voor de weerstandscapaciteit is de omvang van de reserves (vanwege de aanwendbaarheid) van belang. Het beleid en de afwegingen rondom reserves en voorzieningen is vastgelegd in de nota Reserves en voorzieningen 2021, welke door de raad in december 2020 is vastgesteld.

In maart 2009 heeft de raad de Nota Weerstandsvermogen & Risicomanagement voor het laatst vastgesteld. De doelstellingen van deze nog altijd vigerende kadernota luiden als volgt:

- Inzicht krijgen in de risico's die de gemeente loopt. Op basis van dit inzicht kunnen risico's eventueel worden afgedekt;
- Ervoor zorgen dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de uitvoering van het bestaande beleid;
- Verder stimuleren van het risicobewustzijn (van medewerkers) in de organisatie en het treffen van maatregelen ter voorkoming of beperking van de risico's;

- Beoordelen van het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit inclusief bepaling van de weerstandsfactor.

De benodigde weerstandscapaciteit stelt de gemeente vast aan de hand van een risico-inventarisatie. Alle sectoren inventariseren hun eigen risico's inclusief de kans van optreden en financiële gevolgen.

3. Risico's

3.1 Algemeen

Welke risico's loopt een gemeente zoal? Het kan bijvoorbeeld gaan om (bedrijfs)economische risico's, maar een gemeente kan ook te maken krijgen met juridische of milieutechnische risico's. Bij het maken van een goede risico-inschatting zijn twee aspecten van belang: wat is de kans dat een risico zich voordoet, en welke orde van schade kan ontstaan als dat gebeurt. Alle risico's moeten daarnaast ook in hun totaliteit worden bekeken: wat is met andere woorden het risicoprofiel voor de gemeente? Veel kleinere risico's samen kunnen bijvoorbeeld een schadebeeld opleveren dat vergelijkbaar is aan één groot risico. De kansen op verschillende soorten tegenvallers kunnen ook nog eens afhankelijk van elkaar zijn. Zo kan een terugval van de economische groei leiden tot een lagere algemene uitkering, hogere rente en meer beroep op bijstand uitgaven.

3.2 Risicoanalyse

Het weerstandsvermogen moet worden afgezet tegen de aanwezige risico's. Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten moedigt gemeenten aan tot het systematisch inventariseren en 'waarderen' van de aanwezige risico's. Er zijn veel indelingen van risico's in omloop.

Wij onderkennen de volgende risico's:

- Financiële risico's: hierbij kan gedacht worden aan risico's voortvloeiend uit eigen beleid of het beleid van de rijksoverheid, samenwerking met andere gemeenten of instanties.
- Risico's op eigendommen: dit betreft zowel risico's op vervreemding of beschadiging van gemeentelijke eigendommen, maar ook de risico's die voortvloeien uit het ontbreken van onderhouds- en/of beheersplannen en risico's rondom het grondbeleid.
- Risico's die samenhangen met de interne bedrijfsvoering: hiermee wordt bedoeld risico's vanuit de informatievoorziening, de administratieve organisatie en de interne controle. Gevolgen kunnen dan liggen in de sfeer van de uitvoering van regelgeving etc.

De rapportagemomenten aan de gemeenteraad zijn als volgt:

- Jaarrekening: inventarisatie risicoprofiel, beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen.
- Begroting: actualisatie risicoprofiel, beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen.
- Tussentijds in raadsvoorstellen bij projecten waar relevante risico's worden gelopen.

3.3 Risicoprofiel Gemeente Vaals

Voor de kans van optreden van een risico hanteert de gemeente een driedeling: Laag, Midden en Hoog. Een exacte inschatting is meestal niet te maken, maar hiermee wordt een indicatie verkregen op basis van een reële inschatting.

Risico's relevant voor de weerstandscapaciteit dienen van materiële betekenis te zijn voor het balanstotaal of de financiële positie. We rekenen met een ondergrens van € 5.000 als minimale tegenvaller. Risico's waarvan de financiële tegenvaller lager dan € 5.000 wordt geschat, achten we object van reguliere bedrijfsvoering. Deze risico's dienen in principe binnen de productenramingen te worden opgevangen. Voor de jaarrekening 2024 hebben we, zoals afgesproken in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement, alleen naar de belangrijkste risico's gekeken.

Tabel 1 Samenvatting geïnventariseerde risico's

Nr.	Risico	Kans	Rekenbedrag 2024	Bedrag in jaarrekening 2024	Toelichting	Doorkijk naar 2025 Rekenbedrag
INCIDENTELE RISICO'S:						
1.	Grondexploitaties	Midden	€ 125.000	€ 150.000	Risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan	€ 250.000
2.	Wachtgeld en wethouders en pensioenen gewezen wethouders	Midden	€ 112.500	€ -	Maatregelen niet meer van toepassing	€ -
3.	Bijdragen tekorten gemeenschappelijke regelingen	Laag	€ 125.000	€ -	Risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan	€ 250.000
4.	Vluchtelingenproblematiek en statushouders	Hoog	€ 200.000	€ -	Risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan	€ 62.500
5.	Energieproblematiek	Midden	€ 62.500	€ -	Risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan	€ 31.250
Subtotaal Incidenteel			€ 625.000	€ 150.000		€ 593.750
Totaal geïnventariseerde incidentele risico's			€ 625.000	€ 150.000		€ 593.750
STRUCTURELE RISICO'S:						
6.	Maatschappelijke/landelijke ontwikkelingen Jeugd en WMO	Midden	€ 175.000	€ 140.000	Risico heeft zich in 2024 voorgedaan	€ 350.000
7.	ICT-risico's	Midden	€ 25.000	€ -	Risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan	€ 12.500
8.	Renterisico	Midden	€ 50.000	€ -	Risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan	€ 25.000
9.	Afname uitkering gemeentefonds	Midden	€ 250.000	€ -	Risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan	€ 250.000
10.	Vennootschap belasting	Laag	€ 12.500	€ -	Risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan	€ 12.500
11.	Indexatie salarissen		€ -	€ -	Risico opgenomen in begroting 2025	€ 62.500
12.	Energietransitie	Hoog	€ 200.000	€ -	Risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan	€ 200.000
13.	Handhaving	Midden	€ 50.000	€ -	Risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan	€ 100.000
14.	Omgevingswet	Hoog	€ 100.000	€ -	Risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan	€ 100.000
15.	Verkeerspanel	Hoog	€ 12.500	€ -	Maatregelen afgerond	€ -

16.	Kapellervoetpad	Laag	€ 12.500	€ -	Risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan	€ 12.500
17.	Planschade	Hoog	€ 200.000	€ -	Risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan	€ 200.000
18.	Overige risico's	Midden	€ 150.000	€ -	Risico heeft zich in 2024 niet voorgedaan	€ 150.000
Subtotaal Structureel			€ 1.237.500	€ 140.000		€ 1.475.000
Totaal geïnventariseerde structurele risico's			€ 1.237.500	€ 140.000		€ 1.475.000
Totaal geïnventariseerde risico's			€ 1.862.500	€ 290.000		€ 2.068.750

Voor de doorkijk naar 2025 zijn de risico's geactualiseerd.

Toelichting van de opgenomen risico's waar het bedrag of de kans dat het ingeschatte risico zich voordoet veranderd is, of als een risico zich in 2024 voorgedaan heeft:

1. Grondexploitaties

Vaals kent een aantal grote grondprojecten zoals Von Clermontpark en het voormalig Esso-tankstation. De grootte van de projecten brengt, zeker in de huidige economische tijd, door hun uniek karakter en complexiteit een zekere mate van (aanvullend) risico met zich mee. Er blijft een risico bestaan dat voor ogen zijnde ontwikkelingen niet in die mate van de grond komen als gedacht. Incidenteel leidt dit tot een restant boekwaarde die niet kan worden terugverdiend. In de begrotingscyclus 2025 werd de kans dat het risico zich voordoet verhoogd van 50% naar 100%. Voor de lopende grondexploitaties zijn inmiddels afspraken met de ontwikkelaars gemaakt. Hierdoor vallen een aantal mogelijke risico's onder de verantwoordelijkheid van de betreffende ontwikkelaar. Niettemin blijft de kans op 100% gehandhaafd, in verband met mogelijke risico's in het realiseren van grondexploitaties. Dit risico heeft zich in 2024 voorgedaan, veroorzaakt door de gestegen lasten voor de grondexploitatie Voormalig tankstation Esso. Als gevolg hiervan is de bestaande verliesvoorziening met € 150.000 verhoogd.

2. Wachtgelden wethouders en pensioenen gewezen wethouders

Voor de begroting 2025 is met dit risico geen rekening meer gehouden. Toekomstige eventuele lasten worden via de voorziening Uitkering Gewezen Wethouders gedekt.

3. Bijdragen tekorten van ontwikkelingen bij Gemeenschappelijke Regelingen (GR's)

De gemeente loopt in het geval van financiële tekorten altijd een risico bij GR's. Omdat de gemeente Vaals een kleine speler is, kunnen besluiten door de overige gemeenten van invloed zijn. Daarnaast bestaat ook een structureel risico, in het geval dat ontwikkelingen zich voordoen bij een GR die leiden tot structureel hogere bijdragen van de gemeenten. Ook hier zal Vaals zich in de meeste gevallen moeten neerleggen bij een besluit van de meerderheid (c.q. grote gemeenten). Bijvoorbeeld: risico's als gevolg van de hoge inflatie of door een project bij een GR waardoor de bijdrage voor de deelnemende gemeenten binnen een paar jaar significant zal stijgen (voor gemeente Vaals betekent dit een hogere bijdrage van ongeveer € 80.000 per jaar). De kans dat het risico zich voordoet is derhalve verhoogd van 25% naar 50%.

4. Vluchtelingenproblematiek en statushouders

Het begrote risico ten aanzien van vluchtelingenproblematiek en statushouders heeft zich in 2024 niet voorgedaan. Voor de begroting 2024 is de inhoud van het risico uitgebreid met huisvesten van statushouders, aangezien extra reële risico's kunnen ontstaan door de algemene woningtekorten en een mogelijk verscherpt toezicht van de provincie, in geval van achterstand bij het huisvesten. Het ingeschatte risico bedrag en ook de kans dat het risico zich voordoet werden daarom verhoogd. Voor 2024 heeft de provincie het toezicht op de gemeente voor het niet behalen van de taakstelling (aantallen te huisvesten statushouders) naar beneden bijgesteld, omdat de gemeente in staat is geweest stevig in te lopen op de achterstand.

De afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden dat er in Nederland sprake is van een opstopping in de asielketen. Dit heeft geleid tot aanvullende reële risico's t.a.v. de kosten die gepaard gaan met de toestroom van vluchtelingen naar Nederland. Door de spreidingswet worden asielzoekers over

alle gemeenten in Nederland verdeeld. Derhalve werd het ingeschatte risico bedrag in de begrotingscyclus 2025 verhoogd met € 50.000 tot een totaalbedrag van € 250.000. In Vaals wordt vanaf de zomer 2025 een tijdelijke gemeentelijke opvang (TGO) voor 200 asielzoekers geopend, onder het beheer van de Veiligheidsregio Zuid Limburg. Met de grootte van deze opvang voldoet de gemeente ruimschoots aan de eisen (aantallen) van de spreidingswet. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het opvangen/huisvesten van Oekraïners. Hiervoor stelt het rijk steeds minder middelen beschikbaar. De kans dat het risico zich voordoet wordt derhalve substantieel naar beneden bijgesteld (van 100% naar 25%).

5. **Energieproblematiek**

Het begrote risico ten aanzien van energieproblematiek heeft zich in 2024 niet voorgedaan. Dit risico heeft betrekking op hulp voor huishoudens met betrekking tot een hoge energierekening. Voor gemeente Vaals betreft dit ongeveer 700 huishoudens (door lage inkomens en/of slechte isolatie). De kans dat het risico zich voordoet kan voor de doorkijk naar 2025 naar beneden bijgesteld worden (van 50% naar 25%), aangezien de gemeente additionele middelen van het Rijk ontvangt voor bijvoorbeeld Nationaal Isolatieprogramma (SPUK).

6. **Maatschappelijke/landelijke ontwikkelingen Jeugd en WMO**

We zien ten aanzien van de jeugdwet (landelijk) een stijging op de zwaardere jeugdzorg en lopen gezien de kosten van met name verblijfstrajecten een reëel risico op (incidentele) budgetoverschrijdingen. Dit risico heeft zich in 2024 voorgedaan, veroorzaakt door een klein aantal jeugdigen in de zwaarste vorm van jeugdzorg die we kennen (Klinische jeugdzorg in de gesloten inrichting). Aangezien een groot deel van de jeugdigen in verblijf via rechters onder toezicht wordt geplaatst is de instroom van deze jeugdigen in verblijf niet te beïnvloeden door de gemeente. De absolute aantallen dalen nog steeds. Uiteraard worden de ontwikkelingen binnen de Wmo en Jeugdwet uitvoerig gemonitord en zijn er veel positieve resultaten door het instellen van preventieve maatregelen behaald. Echter, aangezien het een open-einde regeling betreft waardoor het risico op kostbare indicaties blijft bestaan, is de kans dat het risico zich voordoet en tot budgetoverschrijdingen leidt voor 2025 verhoogd van 50% naar 100% (rekenbedrag doorkijk naar 2025). Gelet op de hoge complexiteit en de uitzonderingspositie van de casuïstiek blijft dit risico zich voordoen.

8. **Renterisico**

Na een periode van historisch lage rentestanden zagen we in 2023 een rentestijging. De rentestijging werd door de ECB met name als bestrijding van de hoge inflatie doorgevoerd. Toename van de rentepercentages kan gevolgen hebben voor de budgettaire ruimte. In 2024 is de rente door de ECB echter weer verlaagd. Zodoende werd de kans dat het ingeschatte risico zich voordoet voor 2025 verlaagd, in vergelijking met de begroting 2024. Dit geldt zowel voor de rente voor vlottende als de rente voor vaste financieringsmiddelen. Voor 2025 wordt met een verdere, stapsgewijze daling van de rente rekening gehouden, omdat een lagere stijging van de inflatie verwacht wordt. Gezien de recente ontwikkelingen, en met name de onzekerheden met betrekking tot een handelsoorlog en een daarop mogelijk volgende wereldwijde recessie, is het ingeschatte risicobedrag en kans dat het risico zich voordoet vooralsnog niet aangepast. We zullen het renterisico tijdens het begrotingscyclus 2026-2029 opnieuw onderzoeken.

11. **Indexatie salarissen**

Voor de jaren 2025-2028 is rekening gehouden met een structureel gemiddelde indexatie van 2,5% voor de salarissen. We verwachten dat de indexering van (gemiddeld) 2,5% voor de komende jaren voldoende is, mede vanwege het te verwachten rijksbeleid (besparingen op overheden). Mocht de loonstijging net als voorgaande jaren hoger uitvallen, dan is uiteraard sprake van een risico. Daarom is de ingeschatte kans dat het risico zich voordoet ingeschat op 25%. Gezien de meest recente signalen (VNG) zal de CAO stijging in totaal ongeveer 7% zijn, verdeeld over twee jaar. Voor 2025 bedraagt de verwachte CAO stijging ongeveer 2,5%. Derhalve kan de ingeschatte kans dat het risico zich voordoet gehandhaafd blijven op 25%.

12. **Energietransitie**

Het begrote risico ten aanzien van energietransitie heeft zich in 2024 niet voorgedaan. Dit risico is opgenomen tijdens de begroting 2024 en gekoppeld aan het realiseren van de klimaatdoelen van Parijs (opwarming van de aarde en de gevolgen daarvan zo mogelijk te voorkomen). Hiervoor moet de overstap gemaakt worden van fossiele brandstoffen op duurzame energiebronnen, zoals zon, wind en water. We zien echter een stagnatie op de uitvoering van de nodige stappen. Tevens groeit het besef dat de gerelateerde kosten veel hoger zullen zijn dan oorspronkelijk verwacht. Ook de systemen (zoals elektriciteitsnetwerk) zijn niet aan de maat. Wij verwachten een hoge kans op dit risico, welk leidt tot structurele kapitaallasten.

13. Handhaving

Het begrote risico ten aanzien van handhaving heeft zich in 2024 niet voorgedaan. De consequenties van de Wet Kwaliteitsborging Bouw (Wkb) worden echter steeds duidelijker. In eerste instantie leek het erop dat deze wet voor een taakverschuiving van openbaar naar privaat toezicht zou zorgen (en daardoor wellicht wat ruimte in capaciteit zou opleveren). Nu is duidelijk geworden dat het zeker voor de komende jaren een taakverzwaring zal gaan betekenen. De nu al onvoldoende capaciteit op handhaving/bouw- en woningtoezicht én de invoering van de Omgevingswet, die zal leiden tot meer regelvrijheid en dus de noodzaak voor meer handhaving en toezicht aan de achterkant, levert een reëel risico op. Derhalve is de kans dat het risico zich voordoet voor de uitkijk naar 2025 verhoogd van 50% naar 100%.

15. Verkeerspanel

De geplande onderzoeken zijn afgerond. De hiermee verwachte financiële risico's hebben zich niet voorgedaan.

4. Weerstandscapaciteit

In principe is een weerstandscapaciteit die alle gesignaleerde risico's volledig (voor 100%) afdekt, toereikend. Aan deze analyse kleven echter ook enkele kanttekeningen. De belangrijkste daarvan zijn:

- niet alle risico's zullen zich tegelijkertijd en in volle omvang voordoen (neiging tot een neerwaartse correctie is aanwezig);
- de waardering en mogelijke kosten van risico's zijn niet objectief meetbaar (andere inschattingen leiden tot andere beelden);
- het aanspreken van de beschikbare weerstandscapaciteit heeft op termijn consequenties (flexibiliteit van de begroting);

Ter afdekking van de risico's is het nodig te beschikken over voldoende veerkracht in de vorm van structurele, dan wel incidentele weerstandscapaciteit.

De structurele weerstandscapaciteit wordt afgeleid uit de posten "vrij te besteden budgetruimte" en "onvoorziene uitgaven", alsmede de onbenutte belastingcapaciteit. De beide eerste posten zijn geraamd in de begroting en de meerjarenraming. De regel is dat onbenutte belastingcapaciteit alleen aanwezig is als de lokale tarieven, uitgedrukt in een percentage van de waarde (zie de paragraaf lokale heffingen), lager liggen dan het zogenaamde artikel 12 tarief, dat voor 2024 0,1614 % bedraagt. In de begroting 2024 is de onbenutte belastingcapaciteit berekend op € 367.000. Dit is echter niet het geval voor de jaarrekening. De onbenutte belastingcapaciteit (OZB) is berekend op € 134.000. De gemeente Vaals heeft echter de mogelijkheid om een hoger tarief te vragen dan het artikel 12 tarief, dus deze onbenutte belastingcapaciteit is geen maximumbedrag.

Indien ruimte bestaat om belastingen en heffingen te verhogen, betekent dit een mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. Het verschil tussen de fictieve opbrengsten bij maximale belastingtarieven en de geraamde opbrengsten is dan de onbenutte belastingcapaciteit. In onze gemeente komt hiervoor uitsluitend de onroerendezaakbelasting (OZB) in aanmerking, daar voor de overige heffingen (rioolrechten en afvalstoffenheffing) kostendekkende tarieven worden gehanteerd.

Het jaarresultaat 2024 bedraagt - € 270.000 (negatief) en wordt tot de weerstandscapaciteit gerekend. De besluitvorming omtrent de reserve overloop 2024 is nog niet in het saldo van de jaarrekening 2024 verwerkt.

Onderstaand wordt de structurele weerstandscapaciteit voor 2024 in beeld gebracht:

Structurele weerstandscapaciteit	
Rekeningsaldo	-€ 270.000
Restant stelpost voor onvoorziene uitgaven	€ 0
Onbenutte belastingcapaciteit (OZB)	€ 134.000
Totale structurele weerstandscapaciteit	-€136.000

De incidentele weerstandscapaciteit heeft een statisch karakter en is niet toe te schrijven aan enig begrotingsjaar. Deze weerstandscapaciteit wordt afgeleid uit de omvang van de algemene reserve (de buffer), het vrij aanwendbaar deel van de bestemmingsreserves en de stille reserves. Met ingang van 2020 mag het vrij besteedbare deel van de bestemmingsreserves niet meer gebruikt worden voor de berekening van de incidentele weerstandscapaciteit. Met deze gewijzigde regelgeving is bij het actualiseren van de

nota reserves en voorzieningen rekening gehouden. Diverse bestemmingsreserves zijn opgeheven en de omvang daarvan is overgeheveld naar de algemene reserve.

De *algemene reserve* is in principe volledig beschikbaar tenzij de raad reeds een gedeelte hiervan geïmporteert heeft zonder dit af te zonderen in een bestemmingsreserve. De algemene reserve bedraagt per 31 december 2024 € 7.267.000. Voor de komende jaren is € 532.000 reeds door de Raad bestemd middels raadsbesluiten. Daarnaast heeft de raad besloten tot toevoeging van € 609.000 aan de algemene reserve. Het te verwachten saldo van € 7.344.000 wordt tot de incidentele weerstandscapaciteit gerekend. Daarnaast wordt de definitieve bestemming van het negatieve jaarresultaat door de raad vastgesteld met de jaarrekening, en is derhalve (nog) niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Van *stille reserves* is sprake indien de reële marktwaarde van de activa (bezittingen) de boekwaarde daarvan overstijgt. In principe dragen de stille reserves bij aan de weerstandscapaciteit. Tot de stille reserves behoren (courante) gebouwen, gronden en deelnemingen. Enkele stille reserves die denkbaar zijn betreffen het gemeentehuis, gebouw Fraiche en de Auw Sjoël. Gezien het ontbrekende inzicht hierin (stille reserves mogen alleen meegenomen worden op basis van een officiële taxatie), is bij de vaststelling van de weerstandscapaciteit op dit moment, **stille reserves op nihil gesteld**.

Onderstaand wordt de **incidentele weerstandscapaciteit** voor 2024 in beeld gebracht:

Incidentele weerstandscapaciteit 2024	
Vrij aanwendbaar deel Algemene Reserve	€ 7.344.000
Stille reserves	€ 0
Totale incidentele weerstandscapaciteit	€ 7.344.000

5. Conclusies

De totale weerstandscapaciteit per 31 december 2024 bedraagt € 7.208.000 (in 2023: € 11.762.000). De totale weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de structurele weerstandscapaciteit en de incidentele weerstandscapaciteit.

De structurele weerstandscapaciteit is beduidend lager dan voorgaand jaar (- € 2.691.000), met name door het negatieve jaarresultaat 2024 ten opzichte van het positieve jaarresultaat 2023.

De incidentele weerstandscapaciteit bedraagt € 7.344.000 ten opzichte van € 9.207.000 in 2023. De daling komt met name door het toevoegen van het negatieve jaarresultaat 2024 (- € 270.000) aan de algemene reserve. Daarnaast is de jaarlijkse toevoeging aan de algemene reserve voor de komende jaren lager begroot dan voorgaande jaren door de verwachte lagere jaarresultaten (voor 2026 negatief).

De risico-inschatting valt in de tabel in twee groepen uiteen. Enerzijds betreffen dit de gerealiseerde bedragen welke zijn verwerkt in de jaarrekening, incidenteel nihil (doorkijk 2025 € 593.750) en structureel € 140.000 (doorkijk 2025 € 1.475.000). Met de berekende risicobedragen voor de doorkijk respectievelijk € 593.750 en € 1.475.000 berekenen we de weerstandscapaciteit.

In het algemeen kan worden geconcludeerd dat de gemeente Vaals per 31 december 2024 over een uitstekend weerstandsvermogen beschikt. De ratio voor de jaarrekening 2024 bedraagt 3,5 (€ 7.208.000 / € 2.068.750). Bij de begroting 2024 werd uitgegaan van een ratio van 3,8. Ten opzichte van de begroting is het verschil niet materieel.

Ratio weerstandscapaciteit = beschikbare weerstandscapaciteit / benodigde weerstandscapaciteit

Ratio	Beoordeling
> 3,0	Uitstekende weerstandscapaciteit
2,0 – 3,0	Ruim voldoende weerstandscapaciteit
1,0 – 2,0	Voldoende weerstandscapaciteit
< 1,0	Onvoldoende weerstandscapaciteit

De gemeente Vaals hanteert als maximale ratio 3,0 en minimale ratio 1,0. Indien de ratio in enig jaar kleiner is dan de minimale norm, kan de continuïteit van de dienstverlening in gevaar komen. Een ratio kleiner dan 1,0 geeft aan dat de gemeente over te weinig middelen beschikt om de erkende risico's te dragen. Dan is de gemeente dus kwetsbaar. Bij een ratio van 1,0 is precies genoeg weerstandscapaciteit aanwezig om de onderkende risico's af te dekken. Als de ratio meer dan 3,0 is, heeft de gemeente meer dan twee keer zoveel geld "voorradig" als benodigd voor risico's die het heeft ingeschat.

Uit de tabel blijkt dat in totaliteit de weerstandscapaciteit van Vaals ruim uitstekend is. Er is geen landelijke norm voor de ratio weerstandscapaciteit.

6. Financiële kengetallen

In juli 2015 is een regeling opgenomen in het BBV dat financiële kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten. De kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente. De wijze waarop de kengetallen meewegen in de uiteindelijke beoordeling van de financiële positie van de medeoverheid is voorbehouden aan het horizontale controle- en verantwoordingsproces.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.

De ratio grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

De ratio structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Dit kengetal geeft aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de provincie of gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde.

Jaarstukken 2024	Realisatie	Begroting	Realisatie
Kengetallen in %	2023	2024	2024
1a. Netto schuldquote	34,2	31,4	22,1
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	34,1	31,4	22,1
2. Solvabiliteitsratio	28,9	31,5	21,5
3. Grondexploitatie	14,0	1,8	8,8
4. Structurele exploitatieruimte	3,8	3,0	-8,2
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	96,9	118,7	105,7

Er worden door de Provincie geen normen bepaald of conclusies getrokken op basis van deze kengetallen. Voor het toekennen van de toezichtsvorm (repressief of preventief) blijven het structureel en reëel sluitend zijn van de (meerjaren)begroting en de tijdige inzending van de begroting en jaarstukken de bepalende criteria, zoals opgenomen in artikel 203 van de gemeentewet.

De netto schuldquote is voor 2024 lager dan de begroting 2024. Dit komt met name door hogere baten. Ten opzichte van de jaarrekening 2023 zijn de vaste en vlottende (kortlopende) schulden ongeveer gelijk en de vorderingen zijn in 2024 hoger dan vorig jaar.

De solvabiliteitsratio, de mate dat de gemeente aan haar financiële verplichtingen kan voldoen, is lager ten opzichte van de begroting 2024 en de jaarrekening 2023. Dit komt met name omdat:

- De totale passiva zijn gestegen terwijl het eigen vermogen gedaald is, hetgeen een slechter verhoudingsgetal met betrekking tot de solvabiliteitsratio oplevert.
- Het eigen vermogen is lager ten opzichte van 2023 door het negatieve jaarresultaat.

Het kengetal grondexploitatie is gedaald ten opzichte van de jaarrekening 2023. De daling is het gevolg van lagere voorraden en hogere baten.

De structurele exploitatieruimte is duidelijk lager dan de begroting 2024. De daling is het gevolg van het nadelige c.q. negatieve exploitatieresultaat.

Bij het analyseren van de gemeentelijke belastingcapaciteit blijkt dat ten opzichte van het landelijke gemiddelde de gemeente Vaals haar belastingcapaciteit meer dan volledig benut. Dit betekent dat het genereren van eigen inkomsten door het heffen van belastingen op een niveau zit dat hoger ligt dan het landelijke gemiddelde.

Paragraaf Lokale Heffingen

1. Inhoud paragraaf

Deze paragraaf heeft betrekking op zowel heffingen waarvan de besteding is gebonden aan een bepaalde specifieke taak van de gemeente en waarvan de besteding ongebonden is.

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid.

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van:

- rechtsgronden gemeentelijke belastingen;
- gevoerd gemeentelijk beleid ten aanzien van de lokale heffingen ;
- de gehanteerde tarieven en opbrengsten 2024;
- resultaat kostendekkendheid gebonden heffingen;
- overzicht lokale lastendruk;
- overzicht kwijtschelding.

2. Beleidskaders

Rechtsgronden gemeentelijke belastingen

De gemeentelijke belastingen 2024 zijn geheven op grond van onderstaande verordeningen en op basis van de vermelde heffingsgrondslagen.

I. Ongebonden heffingen

Soort belasting	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Onroerende zaakbelasting	11 december 2023	Tarief is een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde
Toeristenbelasting	11 december 2023	Per persoon (vanaf 6 jaar) per overnachting gesplitst naar camping/ kampeerboerderij/ groepsaccommodaties en overige verblijven
Forensenbelasting	11 december 2023	Tarief is een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde
Reclamebelasting	11 december 2023	Vast bedrag per vestiging waar sprake is van een reclameaanduiding
Hondenbelasting	11 december 2023	Een vast tarief per hond

II. Gebonden heffingen

Soort belasting	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Rioolheffing	11 december 2023	<i>Eigenaarsheffing</i> Tarief is een percentage van de WOZ-waarde. Verschillende tarieven voor woningen en niet-woningen <i>Gebruikersheffing</i> Tarief gedifferentieerd naar hoeveelheid waterverbruik
Afvalstoffenheffing	11 december 2023	Vast tarief voor één persoons- of meerpersoonshuishouden Aantal ledigingen (volume-frequentie)
Marktgeld	11 december 2023	Per strekkende meter

Leges	11 december 2023	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel
Parkeerbelasting	12 december 2016 laatst gewijzigd 14 december 2020	Afzonderlijke tarieventabel

Gemeentelijk beleid lokale heffingen

De diverse gemeentelijke heffingen en de WOZ-werkzaamheden worden uitgevoerd door de Belasting samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) te Roermond. Op dit moment beslaat het verzorgingsgebied van de BsGW 29 Limburgse Gemeenten en het Waterschap Limburg. BsGW werkt tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening. Naar aanleiding van het harmonisatietraject is de heffing van het marktgeld weer in eigen beheer uitgevoerd door de gemeente. Het aantal bezwaarschriften ingediend tegen de WOZ-waarde is in 2024 aanzienlijk lager dan in 2023. Dit zal ook effect hebben op de proceskostenvergoeding hetgeen zichtbaar zal zijn bij de jaarrekening 2024 van de BsGW.

De gemeentelijke gebonden heffingen (afvalstoffen- en rioolheffing) worden geheven om kosten op een bepaald terrein (o.a. afvalverwijdering en -verwerking of de kosten van rioleringen) te kunnen dekken. Zowel voor de afvalstoffenheffing als voor de rioolheffing zijn in 2024 100% kostendeckende tarieven gehanteerd. In hoofdstuk vier van deze paragraaf wordt de realisatie van deze kostendeckendheid in kaart gebracht.

De gemeentelijke ongebonden heffingen hoeven niet direct in relatie te worden gebracht met de te maken kosten voor een specifieke gemeentelijke taak. Deze heffingen (met name de onroerende zaakbelastingen) worden dan ook aangemerkt als algemeen dekkingsmiddel.

3. Gehanteerde tarieven en opbrengsten 2024

Hieronder wordt per belastingsoort het fiscale resultaat van 2024 weergegeven.

Onroerende Zaakbelastingen

Omschrijving		Opbrengst	Totaal
Eigenaar 2024	Woningen	€ 1.701.856,43	
	Niet-Woningen	€ 368.175,12	
			€ 2.070.031,55
Gebruiker 2024	Niet-Woningen	€ 272.359,73	€ 272.359,73
Opbrengst 2024			€ 2.342.391,28
Opbrengst oude jaren			€ 3.843,82
Vermindering/oninbaar incl. oude jaren			€ 29.582,41
Total opbrengst na vermindering etc			€ 2.316.652,69
Geraamde opbrengst begroting 2024		€ 2.299.203,00	€ 2.299.203,00
Resultaat			€ 17.449,69

De belangrijkste verklaring van de meeropbrengst is de hogere WOZ-waarden bij de aanslagoplegging ten opzichte van de prognose november 2023 van de BsGW.

Forensenbelasting

Omschrijving	Totaal
Opbrengst 2024	€ 26.761,04
Vermindering/oninbaar incl. oude jaren	€ 4.368,10
Totale opbrengst na vermindering etc.	€ 22.392,94
Geraamde opbrengst begroting 2024	€ 26.000,00
Resultaat	€ -3.607,06

Dat de opbrengst niet gehaald wordt heeft met name te maken met de verleende verminderings, waarvan de helft over oude jaren. Hierdoor is de totale heffingsgrondslag (WOZ-waarde) afgenomen.

Reclamebelasting

Omschrijving	Totaal
Opbrengst 2024	€ 29.983,33
Opbrengst oude jaren	€ 333,34
Vermindering/oninbaar incl. oude jaren	€ 1.250,00
Totale opbrengst na vermindering etc.	€ 29.066,67
Geraamde opbrengst begroting 2024	€ 30.000,00
Resultaat	€ 933,33

Opmerking geniet dat in het bovengenoemde resultaat nog geen rekening is gehouden met de perceptiekosten alsmede het uit te keren bedrag aan SOV. Het negatieve resultaat komt met name door het aantal verminderings in relatie tot het aantal opgelegde aanslagen.

Toeristenbelasting

Omschrijving	Totaal
Opbrengst 2024	€ 1.644.089,20
Opbrengst oude jaren	€ 30.892,20
Vermindering/oninbaar incl. oude jaren	€ 79.913,30
Totale opbrengst na vermindering etc.	€ 1.595.068,10
Geraamde opbrengst begroting 2024	€ 1.632.000,00
Resultaat	€ -36.931,90

De negatieve opbrengst is te verklaren door een aantal verminderings over oude jaren die ten laste van 2024 zijn gekomen.

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Overnachtingen	525.966	619.303	680.515	639.862	622.917

Conform actuele opgave overnachtingen door BsGW per april 2024.

Hondenbelasting

Omschrijving	Totaal
Opbrengst 2024	€ 40.013,28
Opbrengst oude jaren	€ 210,21
Vermindering/oninbaar incl. oude jaren	€ 2.468,64
Totale opbrengst na vermindering etc.	€ 37.754,85
Geraamde opbrengst begroting 2024	€ 38.000,00
Resultaat	€ 245,15

De begrote opbrengst wordt nagenoeg gehaald.

Rioolheffing

Omschrijving	Totaal
Opbrengst 2024	€ 1.646.795,79
Opbrengst oude jaren	€ 9.357,64
Vermindering/oninbaar incl. oude jaren	€ 15.309,99
Totale opbrengst na vermindering etc.	€ 1.640.843,44
Geraamde opbrengst begroting 2024	€ 1.588.449,00
Resultaat	€ 52.394,44

In verband met het harmonisatietraject komt nog een bedrag van € 11.333 ten laste van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling BsGW. De hogere opbrengst over 2024 wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere WOZ-waarden ten opzichte van de prognose van BsGW van november 2023.

Afvalstoffenheffing

Omschrijving	Totaal
Opbrengst 2024	€ 2.363.656,09
Opbrengst oude jaren	€ 24.090,63
Vermindering/oninbaar incl. oude jaren	€ 75.240,03
Totale opbrengst na vermindering etc.	€ 2.312.506,69
Geraamde opbrengst begroting 2024	€ 2.274.765,00
Resultaat	€ 37.741,69

In verband met het harmonisatietraject komt nog een bedrag van € 6.368 ten laste van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling BsGW. Het positieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door toename van het aantal bruto ledigingen en de nog opgelegde aanslagen over oude jaren ad. € 21.529.

Marktgelden

Omschrijving	Totaal
Opbrengst 2024	€ 45.707,16
Opbrengst oude jaren	€ -
Vermindering/oninbaar incl. oude jaren	€ 89,75
Totale opbrengst na vermindering etc.	€ 45.617,41
Geraamde opbrengst begroting 2024	€ 52.992,00
Resultaat	€ 7.374,59

De lagere opbrengst ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door de afname van het aantal marktkooplieden c.q. strekkende meters die ingenomen worden.

Leges

Soort leges	Begroting	Bijgestelde begroting	Opbrengst	Resultaat
Leges Omgevingsvergunningen	€ 365.000,00	€ 345.000,00	€ 361.199,46	€ 16.199,46
Leges Centrale Balie	€ 100.100,00	€ 183.100,00	€ 210.506,18	€ 30.406,18
Totale opbrengst	€ 465.100,00	€ 528.100,00	€ 571.705,64	€ 46.605,64

De meeropbrengst bij de centrale balie heeft met name te maken met hogere inkomsten bij de leges voor huwelijken, naturalisatie en overige diensten. De initieel begrote opbrengst van de leges omgevingsvergunningen is bijgesteld in verband met het deels doorschuiven naar 2025 van het project Vijlen Zuid-Oost. Echter zijn op andere projecten alsnog meeropbrengsten gerealiseerd.

4. Resultaat kostendekkendheid tarieven

Zoals hiervoor vermeld mag de begrote opbrengst van de gebonden heffingen niet meer dan 100% van de begrote kosten bedragen. Voor 2024 is dat ook op realisatieniveau niet aan de orde. Hieronder volgt voor de desbetreffende belastingsoorten een beknopte uitwerking.

Belastingsoort	Begroting		Jaarrekening (totaal resultaat)	
Marktgeld	<i>Kosten</i>	<i>Inkomsten</i>	<i>Kosten</i>	<i>Inkomsten</i>
	€ 52.131	€ 52.131	€ 55.248	€ 45.707
Leges	<i>Kosten</i>	<i>Inkomsten</i>	<i>Kosten</i>	<i>Inkomsten</i>
	€ 788.665	€ 528.100	€ 795.335	€ 571.705

Afvalstoffenheffing

	Onderdeel	format BBV
A	Directe kosten taakveld	€ 1.691.226
B	Inkomsten taakveld	€ -266.446
C = A-B	Netto kosten taakveld	€ 1.424.780
D	Perceptiekosten	€ 41.288
E	Toe te rekenen kosten van taakveld Verkeer en Vervoer	€ -
F	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	€ 145.934
G	Rentekosten reserves/ voorzieningen	€ -
H	Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen	€ 241.136
I	Compensabele BTW	€ 278.671
J	Bate / Last vanuit voorziening	€ 159.156
K = C tm J	Totale kosten	€ 2.290.967
L	Opbrengst heffingen* (zie toelichting baten afvalstoffen)	€ 2.290.967

Rioolheffing

	Onderdeel	bedrag
A	Directe kosten taakveld	€ 1.224.896
B	Inkomsten taakveld	€ -18.926
C = A-B	Netto kosten taakveld	€ 1.205.971
D	Perceptiekosten	€ 52.523
E	Onkruidbestrijding	€ 84.432
F	Toe te rekenen kosten buitendienst	€ -
G	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	€ 196.470
H	Rentekosten reserves/ voorzieningen	€ -
I	Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen	€ 22.896
J	Compensabele BTW	€ 112.733
K	Bate / Last vanuit Voorziening	€ 18.341
L = C tm K	Totale kosten	€ 1.693.366
M	Opbrengst heffingen	€ 1.641.428

5. Overzicht lokale lastendruk

Bij de vergelijking tussen de verschillende gemeenten is de lastendruk 2024 in de gemeente Vaals vergeleken met de tarieven van de omliggende gemeenten over 2024 zoals deze in de "Coelo Atlas lokale lasten 2024" zijn opgenomen.

Vergelijking gemeentelijke belastingdruk eigenaar obv. Coelo Atlas lokale lasten 2024		
Gemeente	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden
Vaals	€1.104	€ 1.191
Simpelveld	€ 1.086	€ 1.127
Meerssen	€ 1.224	€ 1.327
Valkenburg a/d Geul	€ 984	€ 997
Voerendaal	€ 1.157	€ 1.207
Eijsden – Margraten	€ 1.010	€ 1.138
Gulpen – Wittem	€ 1.022	€ 1.148
Gemiddeld Limburg	€ 931	€ 993

Vergelijking gemeentelijke belastingdruk gebruiker (huurder) obv. Coelo Atlas lokale lasten 2024		
Gemeente	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden
Vaals	€ 441	€ 527
Simpelveld	€ 597	€ 638
Meerssen	€ 457	€ 559
Valkenburg a/d Geul	€ 437	€ 450
Voerendaal	€ 652	€ 703
Eijsden – Margraten	€ 243	€ 372
Gulpen – Wittem	€ 239	€ 365
Gemiddeld Limburg	€ 352	€ 412

6. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

In de gemeente Vaals kan kwijtschelding worden aangevraagd voor de onroerende zaakbelastingen, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor de overige belastingen wordt geen kwijtschelding verleend. Beoordeling van de kwijtscheldingsverzoeken vindt plaats op basis van de Leidraad Invordering van de BsGW. Alle deelnemers van BsGW hanteren een kwijtscheldingsnorm van 100% van de bijstandsuitkering. In de praktijk betekent dit dat in principe iedere inwoner met een inkomen op bijstandsniveau kwijtschelding ontvangt, mits er geen vermogen is. Onder vermogen wordt verstaan spaargeld/auto/huis enz. In onderstaand schema een overzicht van het verloop van de verleende kwijtscheldingen over de laatste 5 jaar.

Kwijtschelding			
Belastingjaar	Realisatie	Begroot	Resultaat
2024	€ 246.674	€ 265.000	€ 967
2024 oude jaren	€ 17.359	-	-
2023	€ 271.060	-	-
2022	€ 289.769	-	-
2021	€ 245.887	-	-
2020	€ 221.264	-	-

De aanslagen Diftar 2024 zijn achteraf opgelegd (februari 2025) zodat de kwijtscheldingsbedragen hiervan nog niet zijn verwerkt.

Paragraaf Financiering

1. Inhoud paragraaf

In deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze van financiering van beleid en het beheersen van de financiële risico's die met financiering gelopen worden. Dit taakveld wordt aangeduid met de naam treasury. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer wordende geld- en kapitaalmarkt. Aan de uitvoering van de treasuryfunctie zijn budgettaire consequenties verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel.

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over, en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

2. Beleidskaders

Het beleid van Vaals ten aanzien van de treasuryfunctie is vastgelegd in de beleidsnota:

* Actualisatie Treasurystatuut 2024 (rb. 16.12.2024)

Dit Treasurystatuut is een afgeleide van de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido), welke per 1 januari 2001 is ingesteld. In dit statuut is de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, organisatorische en financiële kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie.

Een belangrijk punt uit het statuut is, dat het verstrekken van leningen aan derden en het garanderen van gelden alleen is toegestaan uit hoofde van een publieke taak. Daarnaast mag het uitzetten van gelden niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico.

Aan de gemeenteraad behoort specifiek de besluitvorming toe van het vaststellen van de treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, globale richtlijnen en limieten. Daarnaast het bewaken van de voortgang, de evaluatie en de verantwoording van de treasuryactiviteiten via het vaststellen van de begroting en de jaarrekening. De uitvoering van het treasurybeleid is gemandateerd aan het college c.q. gedelegeerd aan het hoofd sector bedrijfsvoering.

3. Algemene ontwikkelingen

De renteontwikkeling voor **kortlopende geldleningen**.

In de meerjarenbegroting 2024 is uitgegaan van een rentepercentage van 3 % voor kortlopende geldleningen (geldmarkt). Voor het financieringstekort vallende binnen de kasgeldlimiet werd gerekend op een rentepercentage van 3,5 %.

In 2024 zijn er echter geen kasgeldleningen aangetrokken.

De renteontwikkeling voor **langlopende geldleningen**.

In de meerjarenbegroting 2024 is uitgegaan van een rentepercentage van 4 % voor langlopende geldleningen (kapitaalmarkt). Bij het opstellen van deze paragraaf (medio maart 2025) schommelt het rentepercentage voor een lening met een looptijd van 20 jaar tussen de 3,40 % en de 3,50 %.

Rentetoerekening aan taakvelden.

Met ingang van 1 januari 2017 is het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) drastisch aangepast. Een van de aanpassingen betreft het toerekenen van rente (als onderdeel van de kapitaallasten) aan taakvelden. Er mag in principe niet meer rente toegerekend worden dan het verschil tussen de verschuldigde rente voor korte en lange financiering en de rentebaten. Waarbij wordt aangegeven dat over eigen vermogen en voorzieningen geen rente wordt berekend. Daarnaast moet de toerekening van de rente aan taakvelden plaatsvinden via het taakveld treasury.

Bij het opstellen van de begroting 2024 is het rentepercentage voor toerekening van de rente voor het jaar 2024 berekend op 1,60 % (na afronding). Voor het samenstellen van de jaarrekening dient er een nacalculatie te gebeuren. De nacalculatie voor 2024 kwam uit op 0,65% (-0,95 %). Het vorenstaande leidt tot onderstaand renteschema.

Renteschema 2024		
a) Externe rentelasten over de korte en lange financiering		437.798
b) Externe rentebaten		-/- 191.278
Totaal door te rekenen externe rente		246.520
c1) Toegerekende rente grondexploitatie	-/- 88.548	
c2) Toegerekende rente projectfinanciering	0	
		-/- 88.548
Saldo door te rekenen externe rente		157.972
d1) Rente over eigen vermogen		0
d2) Rente over voorzieningen		0
De aan taakvelden toe te rekenen rente		157.972
e) De werkelijk toegerekende rente		-/- 159.999
f) Renteresultaat op het taakveld treasury		-/- 2.027

Risicobeheer

Het risicobeheer geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie en is het kernonderdeel van een financieringsparagraaf. Onder risico's wordt onder meer het renterisico op de vlottende schuld en het renterisico op de vaste schuld verstaan.

Renterisico voor de vlottende schuld

De werkelijke netto vlottende schuld wordt getoetst aan de toegestane omvang van de kasgeldlimiet. Deze toets vindt per kwartaal plaats. Indien de werkelijke omvang van de vlottende schuld lager is dan de toegestane kasgeldlimiet, is er sprake van ruimte. Indien de werkelijke omvang hoger is dan de wettelijke toegestane omvang, is er sprake van overschrijding. Overschrijding is toegestaan voor een periode van drie kwartalen. Na deze periode moet een plan worden opgesteld om tot consolidatie (kort geld omzetten in lang geld) over te gaan.

Toegestane kasgeldlimiet	2023	2024
Omvang van de jaarbegroting (exploitatie) op 1 januari	€ 38.164.000	€ 42.793.000
Kasgeldlimiet (vastgesteld percentage bij ministeriële regeling)	8,50%	8,50%
Berekende kasgeldlimiet (percentage van de omvang jaarbegroting)	€ 3.244.000	€ 3.637.000
Vlottende schulden:		
Omvang vlottende schuld (in rekening courant) per 31 december	€ 7.000	€ 0
Opgenomen "kort-geld" (leningen met een looptijd korter dan 1 jaar)	€ 0	€ 0
Totaal vlottende schuld:	€ 7.000	€ 0
Vlottende middelen:		
Tegoeden in rekening courant per 31 december	€ 6.843.000	€ 8.996.000
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0
Totaal vlottende middelen:	€ 6.843.000	€ 8.996.000
Toets kasgeldlimiet:		
Totaal vlottende schuld	€ 7.000	€ 0
Totaal vlottende middelen	€ 6.843.000	€ 8.996.000
Toegestane kasgeldlimiet (zie boven)	€ 3.244.000	€ 3.637.000
Ruimte (+) of overschrijding (-/-) per 31 december:	€ 10.080.000	€ 12.600.000

Renterisico van de vaste schuld

De *renterisiconorm* is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De opbouw van de leningenportefeuille dient zodanig te zijn dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassingen en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. Voorkomen moet worden dat in enig jaar een onevenredig groot deel van de leningenportefeuille geherfinancierd moet worden of op basis van de lening-voorwaarden wordt beïnvloed door een herziening van de rente.

Rente risiconorm en renterisico's van de vaste schuld begroting – jaarrekening 2024			
	Begroting 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a – 1b)	0	0	0
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld o/g	€ 2.000.000	0	0
3b. Nieuw aangetrokken vaste schuld u/g	0	0	0
4. Netto aangetrokken vaste schuld (3a – 3b)	€ 2.000.000	0	0
5. Betaalde aflossingen	€ 1.600.000	€ 1.640.000	€ 1.640.000
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	€ 1.600.000	0	0
7. Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	€ 1.600.000	0	0
Rente risiconorm			
8a. Stand van de vaste schuld	0	0	0
8b. Begrotings- c.q. rekeningtotaal	€ 42.793.000	€ 51.510.000	€ 44.553.000
9. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%
10. Rente risiconorm	€ 8.559.000	€ 10.302.000	€ 8.910.600
Toets rente risiconorm			
10. Rente risiconorm	€ 8.559.000	€ 10.302.000	€ 8.910.600
7. Renterisico op vaste schuld	€ 1.600.000	0	0
11. Ruimte (+) / overschrijding (-) (10 – 7)	€ 6.959.000	€ 10.302.000	€ 8.910.600

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, blijft het renterisico op de vaste schuld binnen de renterisiconorm. De voornaamste verklaring voor de afwijking tussen de begroting en de realisatie 2024 is, dat bij het opstellen van de begroting 2024 ervan uitgegaan werd, dat een langlopende lening van € 2.000.000 moest worden afgesloten, terwijl in werkelijkheid geen lening is afgesloten.

EMU-saldo

Het EMU-saldo over de jaarrekening 2024 bedraagt € 5.876.000

5. Overige ontwikkelingen

Schatkistbankieren

Op 26 november 2013 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren aangenomen. Dit houdt in dat vanaf 16 december 2013 de decentrale overheden verplicht zijn hun overtollige middelen aan te houden in de schatkist. Het is toegestaan een relatief klein bedrag, het zogenaamde drempelbedrag buiten de schatkist aan te houden. Voor de gemeente Vaals bedraagt het drempelbedrag € 1.000.000. Het tegoed bij de schatkist per 31 december 2024 was € 9.216.848

6. Conclusie

In 2024 is het treasurybeleid uitgevoerd binnen de gestelde kaders in het treasurystatuut en de voor 2024 opgestelde financieringsparagraaf.

Paragraaf verbonden partijen

1. Inhoud paragraaf

Deze paragraaf behandelt de doelstellingen, activiteiten en de mate van financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden waarin onze gemeente participeert en waarop zij bestuurlijke invloed kan uitoefenen: de zogenaamde verbonden partijen. Verbonden partijen zijn organisaties waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang houdt in dat de gemeente invloed kan uitoefenen op de organisatie, bijvoorbeeld door het hebben van een zetel in het bestuur of stemrecht. Financieel belang verwijst naar het feit dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld aan de organisatie, welke zij kan verliezen in het geval van faillissement of waarvoor de gemeente financieel aansprakelijk kan worden gesteld als de verbonden partij in financiële problemen verkeert.

Naast bestuurlijk en financieel belang is het kenmerkend voor een verbonden partij dat zij een publiek belang behartigt. Indien een verbonden partij ophoudt te bestaan of failliet gaat, is de gemeente verplicht een nieuwe instelling te zoeken die dezelfde activiteiten en doelstellingen voortzet.

Verbonden partijen kunnen bestaan uit gemeenschappelijke regelingen of deelnemingen zoals vennootschappen, stichtingen of verenigingen. Naast de verbonden partijen heeft de gemeente ook relaties met andere derden maar deze vallen niet onder de reikwijdte van deze paragraaf.

2. Beleidskaders

Met de invoering van het dualisme ligt het besluit om toe te treden tot een deelneming niet langer bij de gemeenteraad maar is het een bestuurlijke taak voor het college. De raad stelt echter in deze paragraaf de kaders (visie) vast waarbinnen het college deze taak uitvoert. Deze kaders zijn af te leiden uit de criteria die de raad heeft vastgesteld voor samenwerking.

De raad streeft naar een pragmatische benadering van samenwerking waarbij het aangaan van samenwerkingsverbanden alleen wordt overwogen als de volgende doelen haalbaar zijn:

- een verhoging van de kwaliteit/deskundigheid.
- een verbetering van de effectiviteit.
- een verlaging van de kosten (schaalvoordeel).

Daarnaast stelt de raad de volgende specifieke randvoorwaarden voor deelname aan verbonden partijen:

- Deelname aan een verbonden partij is alleen toegestaan als hiermee een publieke (wettelijke) taak wordt uitgevoerd.
- Deelname in een privaatrechtelijke rechtsvorm is alleen toegestaan als is onderzocht en gemotiveerd waarom uitvoering van de beleidsdoelen niet in een publieke rechtsvorm mogelijk is.

Vanuit haar kader stellende en controlerende taak dient de raad te waarborgen dat het beleid van de verbonden partijen in lijn is met de doelstellingen die in de gemeentelijke programma's zijn vastgesteld.

De gemeente Vaals heeft geen aparte nota over verbonden partijen maar geeft haar visie hierop weer in deze paragraaf. Uit het Verdiepingsonderzoek van de Provincie Limburg blijkt dat Vaals in voldoende mate voldoet aan de voorschriften die gelden voor de paragraaf verbonden partijen.

Overzicht verbonden partijen:

De gemeente Vaals participeert in de volgende verbonden partijen met behorende bijdragen.

Gemeenschappelijke Regelingen (GR)

	Naam verbonden partij	Rekening 2023	Begroot 2024 incl. wijzigingen	Rekening 2024
1.	Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD; Veilig Thuis; JGZ; Producten)	€ 633.860	€ 696.990	€ 692.620
2.	Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg	€ 72.580	€ 70.000	€ 83.360
3.	Omnibuzz	€ 267.660	€ 306.980	€ 306.980
4.	Regionale samenwerking leerplicht en RMC	€ 48.820	€ 66.880	€ 68.880
5.	Regionale samenwerking leerlingenvervoer	€ 115.410	€ 163.000	€ 213.370
6.	Reinigingsdiensten Rd4	€ 1.069.550	€ 1.228.810	€ 1.403.510
7.	RUD Zuid-Limburg	€ 126.270	€ 132.070	€ 114.200
8.	Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht - Heuvellandgemeenten	€ 1.268.140	€ 1.192.432	€ 1.335.794
9.	Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)	€ 1.523.670	€ 1.418.830	€ 1.645.150
10.	Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)	€ 236.760	€ 224.000	€ 218.430
11.	Subsidiëring AntiDiscriminatieVoorziening Limburg	€ 6.470	€ 6.000	€ 6.680
12.	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	€ 982.030	€ 1.050.730	€ 1.084.220
13.	Het Gegevenshuis	€ 130.550	€ 138.900	€ 138.900
	Vennootschappen en coöperaties			
14.	Enexis Holding NV	-	-	-
15.	CSV Amsterdam BV	-	-	-
16.	Rd4 NV	-	-	-
17.	Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	-	-	-
18.	WML	-	-	-

In onderstaand overzicht volgt verdere informatie aangaande de verbonden partijen:

NAAM	1. Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD)				
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam				
VESTIGINGSPLAATS	Heerlen				
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Als publieke gezondheidsdienst zet de GGD zich in voor een gezonde, veilige en veerkrachtige samenleving. Bijzondere aandacht gaat uit naar inwoners in een kwetsbare positie om gezondheidsverschillen te verkleinen en gelijke kansen te bevorderen. Met preventie, signalering en deskundige advisering werkt de GGD aan het versterken van gezondheid en welzijn van jong tot oud. Zo draagt de organisatie bij aan een samenleving waarin iedereen volwaardig en actief kan meedoen.				
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen				
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal.				
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur: Wethouder Jaegers.				
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een jaarlijkse bijdrage van €692.620 voor 2024, verdeeld als volgt: GGD €175.200, Veilig Thuis €124.380, JGZ €327.710, en aanvullende producten €65.330. Deze bijdrage is gebaseerd op een verdeelsleutel voor de basisproducten, waarbij de besluitvorming plaatsvindt via het algemeen bestuur. Aanvullende (niet-basis) producten worden afzonderlijk en op contractbasis ingekocht.				
VERMOGEN	X 1.000	2021	2022	2023	2024
	eigen vermogen	€ 2.196	€ 149	€ 1.107	€ 2.586
	vreemd vermogen	€ 36.685	€ 36.191	€ 35.553	€ 27.269
FINANCIEEL RESULTAAT		2021	2022	2023	2024
	financieel resultaat	€ 216	€ -1.697	€ 1.098	€ 1.479
RISICO'S	De GGD Zuid Limburg stond in 2024 voor meerdere uitdagingen die risico's vormen voor de uitvoering van haar taken. Een blijvend knelpunt is de hardnekkige gezondheidsachterstand in de regio die gepaard gaat met sociaaleconomische ongelijkheid. Het niet tijdig of effectief aanpakken hiervan kan leiden tot grotere gezondheidsverschillen en maatschappelijke uitval. Daarnaast staat de organisatie onder druk door een krappe arbeidsmarkt en beperkte financiële ruimte. De combinatie van stijgende zorgvragen en schaarste aan personeel en middelen vormt een risico voor de kwaliteit en continuïteit van publieke gezondheidstaken. Door deelnemende gemeenten is gekozen om geen weerstandsvermogen op te bouwen bij de GGD. Mogelijke verliesbijdragen worden naar rato inwonertal door de gemeenten gedragen.				
ONTWIKKELINGEN	In 2024 heeft GGD Zuid Limburg zich krachtig ingezet voor het bevorderen van gezondheid en preventie in de regio. Een opvallend initiatief was het programma 'Nu Niet Zwanger', waarmee ruim 500 mensen met een kinderwens zorgvuldig begeleid werden. Ook is het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 opgesteld. Hierin spreekt de GGD de ambitie uit om een robuuste en flexibele organisatie te zijn die inspeelt op landelijke ontwikkelingen zoals het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Binnen de jeugdgezondheidszorg voerde de GGD een pilot uit gericht op kinderen van 0 tot 12 jaar om inzicht te krijgen in hun gezondheid en welzijn. Deze Kind monitor is onderdeel van de bredere inzet op vroeg signalering, kansengelijkheid en mentale veerkracht bij jongeren. Daarnaast bleef de GGD actief op het gebied van infectieziektebestrijding en het stimuleren van vaccinatiebereidheid terwijl ook de inzet op een gezonde leefstijl, samenwerking met partners en het gebruik van data via de Gezondheidsatlas centraal stonden.				

NAAM	2. Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht is centrumgemeente.
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De samenwerking die is vastgelegd in de Centrumregeling Inkoop Jeugdzorg heeft als doel zorg en ondersteuning te bieden die zoveel mogelijk is afgestemd op de jeugdige en zijn/haar ouder(s), om zo dichtbij mogelijk in de vertrouwde omgeving passend bij de behoefte van de jeugdige te komen. Dit versterkt het openbaar belang door zorg te bieden die toegankelijk, kwalitatief hoogstaand en afgestemd is op de lokale context. Naast het organiseren van zorg dicht bij huis en het bieden van integrale hulp streeft de gezamenlijke inkoop van jeugdzorg in Zuid-Limburg er ook naar om sturing op resultaten te realiseren. Dit houdt in dat de effectiviteit van de geboden zorg wordt gemeten en geoptimaliseerd zodat jeugdigen en hun gezinnen daadwerkelijk de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.
BESTUURLIJK BELANG	Geen
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2024: € 83.360) voor ingekochte zorg op basis van feitelijk gebruik via de centrumgemeente en de uitvoeringskosten van de centrumgemeente. Besluitvorming verloopt via bestuurlijk overleg.
RISICO'S	Er bestaat binnen de Jeugdwet nog steeds een risico op nagekomen kosten uit eerdere jaren via de alternatieve route alsmede correcties (met terugwerkende kracht) die door de accountant van de Centrumregeling worden doorgevoerd. Op sommige onderdelen zoals Jeugdzorg Plus alsook de gecertificeerde instellingen wordt regionaal gestuurd met het risico dat er lokaal niet tijdig informatie voorhanden is. Tevens spelen hier ook regio-overstijgende afspraken die de sturing beïnvloeden. Al deze elementen vallen binnen de kosten (en afrekeningen) Jeugdwet die we vanuit de Centrumregeling Maastricht ontvangen.
ONTWIKKELINGEN	In 2024 hebben de zestien gemeenten in Zuid-Limburg hun gezamenlijke inkoop van jeugdzorg verder geoptimaliseerd. Door uniforme contractregie en samenwerking met zorgaanbieders werd de zorg effectiever en efficiënter afgestemd op de behoeften van jeugdigen en hun gezinnen. Daarnaast werd ingezet op preventie en integrale hulp met als doel jeugdigen zo thuis nabij mogelijk te ondersteunen. Deze ontwikkelingen dragen bij aan een zorgsysteem dat zowel kwalitatief hoogstaand als toegankelijk is voor alle jeugdigen in de regio. In 2024 werd bovendien het beleidskader 'Jeugdhulp Zuid-Limburg 2024-2028' vastgesteld waarin de speerpunten normaliseren, integrale hulp en regie, 'in control zijn' en sturen op resultaten centraal staan.

NAAM	3. Omnibuzz			
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam			
VESTIGINGSPLAATS	Sittard-Geleen			
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Omnibuzz is een Gemeenschappelijke Regeling die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) voor 30 Limburgse gemeenten. De bijna 39.500 klanten zijn inwoners die van hun gemeente een indicatie voor WMO vervoer hebben gekregen. De dienstverlening is gericht op optimalisatie van het vervoer voor zowel de reizigers als de deelnemende gemeenten. Omnibuzz voert tevens in een aantal gemeenten ander kleinschalig vervoer uit in opdracht van die gemeente(n).			
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen			
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Beesel, Bergen (L), Brunssum, Gennep, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Simpelveld, Venlo, Venray, Voerendaal, Weert en Beekdaelen.			
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur: Wethouder Jaegers			
FINANCIEEL BELANG	Er wordt een bijdrage van € 306.980 in 2024 geleverd op basis van een verdeelsleutel die is afgeleid van het te behartigen belang en de werkzaamheden. Deze bijdrage dekt de kosten voor personeel en beheer. Alle kosten die verband houden met de uitvoering van het vervoer worden echter gedragen door de individuele gemeenten op basis van het daadwerkelijk gebruik door hun inwoners. De besluitvorming over deze regeling valt onder de bevoegdheid van het algemeen bestuur.			
VERMOGEN	X 1.000	2022	2023	2024
	eigen vermogen	€ 4.422	€ 3.005	€ 1.422
	vreemd vermogen	€ 1.977	€ 4.490	€ 7.608
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2022	2023	2024
	financieel resultaat	€ 3.382	€ 2.070	€ 631
RISICO'S	Binnen deze samenwerking zijn er enkele risico's waar Vaals mee te maken kan krijgen. Zo is de vervoersvraag nog steeds moeilijk voorspelbaar. Dit kan leiden tot afwijkingen tussen begroting en realisatie op gemeenteniveau. Daarnaast blijven er tekorten aan chauffeurs wat de kwaliteit en continuïteit van het vervoer onder druk kan zetten, zeker als de vraag toeneemt. Ook zijn er risico's verbonden aan de stijgende zorgbehoeften van klanten waardoor ritten meer tijd kosten en meer begeleiding vragen. Financieel gezien kunnen prijsstijgingen in het vervoer, zoals brandstofkosten of CAO-loonontwikkeling, leiden tot hogere tarieven. Omdat deze kosten verdeeld worden over de deelnemende gemeenten kan dit tot een hogere bijdrage van Vaals leiden. Verder brengt de toename van wettelijke verplichtingen (zoals digitale toegankelijkheid en privacywetgeving) extra uitvoeringslasten met zich mee waarvoor specialistische kennis nodig is. Deze taken zijn deels uitbesteed maar blijven wel gemeentelijke verantwoordelijkheid.			
ONTWIKKELINGEN	In 2024 heeft Omnibuzz ingezet op verdere verbetering van de dienstverlening en voorbereiding op toekomstige uitdagingen. Er is gewerkt aan verduurzaming van het vervoer onder andere door samenwerking met vervoerders op het gebied van elektrische voertuigen. Ook digitalisering speelde een grote rol met verdere optimalisatie van planningssystemen en klantcommunicatie. Daarnaast is er aandacht voor het chauffeurstekort waarvoor in overleg met vervoerders naar oplossingen wordt gezocht. De samenwerking met gemeenten is versterkt onder andere rondom beleidsontwikkeling en het delen van data. Tot slot kijkt Omnibuzz vooruit naar mogelijke veranderingen in de Wmo en het vervoerslandschap om hier tijdig op in te spelen.			

NAAM	4. Regionale samenwerking leerplicht en RMC
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht is centrumgemeente.
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Doel van de leerplichtwet is te waarborgen dat jongeren in de Gemeente Vaals onderwijs volgen en gebruik maken van hun recht op onderwijs. Door regionale samenwerking ontstaat ruimte voor kwaliteitsverbetering, het toezicht op het handhaven van de leerplicht wordt eenduidiger en meer direct. Ook is de continuïteit van de uitvoering van de functie gewaarborgd. Voor scholen en instellingen is er één adres waar gemeld moet worden. Daarnaast worden de scholen en instelling meer betrokken in het verdere proces en zien ze sneller resultaat van hun melding.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg a/d Geul.
BESTUURLIJK BELANG	Geen
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een vergoeding (2024: € 68.880) voor de kosten voor het personeel op basis van een vooraf vastgestelde kostprijs en formatieberekening. Besluitvorming betreft een bevoegdheid van de raden van de deelnemende gemeenten, het portefeuillehouders overleg adviseert hierin.
RISICO'S	Lichte vorm van een gemeenschappelijke regeling. Beleidsuitgangspunten, begroting en jaarrekening worden in gezamenlijk overleg jaarlijks vastgesteld.
ONTWIKKELINGEN	In 2024 kreeg de Gemeenschappelijke Regeling voor Regionale Samenwerking Leerplicht en RMC in de regio Maastricht een frisse impuls. Maastricht en omliggende gemeenten gingen intensiever samenwerken om problemen als schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten sneller te signaleren en aan te pakken. Er werd ingezet op betere communicatie en data-uitwisseling zodat scholen, ouders en leerlingen tijdig de ondersteuning kregen die nodig was. Door moderne en flexibele afspraken in de regeling konden knelpunten effectiever worden opgelost wat uiteindelijk zorgde voor een inclusiever en efficiënter systeem voor leerplicht en RMC. Deze gezamenlijke aanpak benadrukte de voortdurende inzet om het onderwijs voor elke leerling toegankelijk en veilig te houden.

NAAM	5. Regionale samenwerking Leerlingenvervoer
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht is centrumgemeente.
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Het leerlingenvervoer dient een cruciale maatschappelijke functie. Het heeft als openbaar belang te zorgen dat elk kind, ook zij die door beperkingen of afstand extra ondersteuning nodig hebben, veilig en op tijd op school kunnen komen. De doelstelling is tweeledig: enerzijds wordt door het vervoer de toegang tot onderwijs gewaarborgd waardoor de kans op scholing voor alle kinderen gelijk wordt gehouden en anderzijds worden ouders ontzorgd doordat zij minder verantwoordelijk zijn voor het dagelijks vervoer van hun kinderen. Deze aanpak draagt bij aan een inclusieve onderwijsomgeving en versterkt het sociale vangnet binnen de samenleving.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Vaals, Maastricht, Meerssen, Valkenburg a/d Geul, Eijsden-Margraten en Gulpen-Wittem.
BESTUURLIJK BELANG	Geen
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een vergoeding van de kosten voor het personeel waarbij het aantal afgegeven beschikkingen de maatstaf is en een vergoeding voor de praktische uitvoering van het leerlingenvervoer waarbij het aantal aan een vervoersvoorziening deelnemende leerlingen de maatstaf is. 2024: € 213.370.
RISICO'S	Binnen de regionale samenwerking voor het leerlingenvervoer zijn enkele risico's waar de gemeente Vaals mee te maken kan krijgen. Zo kunnen stijgende vervoerskosten, bijvoorbeeld door hogere brandstofprijzen of krapte op de chauffeursmarkt, leiden tot hogere bijdragen van de deelnemende gemeenten. Ook kunnen wijzigingen in het beleid of in wet- en regelgeving invloed hebben op het aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor vervoer, wat financiële gevolgen kan hebben. Daarnaast blijft het risico bestaan dat bij contractuele of operationele problemen met de vervoerder de kwaliteit van het vervoer tijdelijk onder druk komt te staan.
ONTWIKKELINGEN	In 2024 stond het leerlingenvervoer in Nederland in de schijnwerpers. De Kinderombudsman signaleerde problemen zoals vertragingen en gemiste ophalingen vooral bij kinderen met een beperking wat leidde tot gemiste lestijden en extra stress. Tegelijkertijd werden er door gemeenten en de VNG initiatieven ontplooid om de kwaliteit te verbeteren onder andere via nieuwe modelverordeningen en alternatieve vervoersopties. Personeelstekorten dwongen tot creatieve oplossingen waarbij men streefde naar een meer kindgerichte en efficiënte aanpak zodat elk kind veilig en op tijd op school kon komen.

NAAM	6. Reinigingsdiensten Rd4
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam
VESTIGINGSPLAATS	Heerlen
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Reinigingsdiensten Rd4 verzorgt de inzameling en verwerking van afvalstromen voor de deelnemende gemeenten. Ook beheert de Rd4 de milieuparken in deze gemeenten, verzorgt de straatreiniging, transport, kringloopactiviteiten en gladheidbestrijding. Daarnaast adviseert de Rd4 de gemeenten bij hun afvalbeleid. Rd4 neemt in opdracht van de aangesloten gemeenten de wettelijke afvalzorgplicht volledig voor haar rekening door een zo optimaal mogelijke exploitatie en beheer (maatschappelijk, financieel, milieu) van de gehele afvalketen.
RELATIE	Programma 2. Wonen & Verkeer

MET BELEIDSPROGRAMMA				
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.			
BESTUURLIJK BELANG	Lid dagelijks bestuur: Wethouder Verbeek			
FINANCIEEL BELANG	Bij Rd4 afgenomen diensten worden op contractbasis ingekocht (2024 € 1.403.510). Het algemeen bestuur besluit en informeert de raden van de deelnemende gemeenten.			
VERMOGEN	X 1.000 geconsolideerd	2022	2023	2024
	eigen vermogen	€ 2.858	€ 3.320	€ 4.375
	vreemd vermogen	€ 50.576	€ 34.430	€ 39.740
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000 geconsolideerd	2022	2023	2024
	financieel resultaat	€ -606	€ -322	€ 853
RISICO'S	De gemeente Vaals neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling Rd4 en deelt daarmee in de risico's van de uitvoering van afvalinzameling en reiniging. Rd4 heeft een eigen weerstandsvermogen opgebouwd waarin Vaals in 2024 een aandeel heeft van €81.225. Binnen Rd4 zijn diverse risico's onderkend waaronder arbeidsrisico's door personeelstekorten en wetgeving, materiële risico's zoals schade aan gebouwen of voertuigen en financiële risico's door schommelingen in brandstofprijzen en PMD-vergoedingen. Ook continuïteits- en milieurisico's zijn benoemd evenals mogelijke rentestijgingen bij herfinanciering. Hoewel deze risico's grotendeels binnen Rd4 worden opgevangen kunnen ze indirect gevolgen hebben voor de gemeente Vaals bijvoorbeeld via lagere resultaatuitkeringen of aanvullende bijdragen.			
ONTWIKKELINGEN	In 2024 heeft Rd4 diverse belangrijke ontwikkelingen doorgemaakt die zowel de bedrijfsvoering als de dienstverlening beïnvloeden. Zo werd het textielsorteercentrum verhuisd naar een nieuw pand, dit leidde tot efficiëntere logistiek en betere werkomstandigheden. Daarnaast werd geëxperimenteerd met een waterstofvoertuig voor afvalinzameling als onderdeel van de duurzaamheidsagenda. Het strategisch meerjarenplan 2022–2026 werd geëvalueerd en bevestigd als koersvast. Er werd voortgang geboekt met het Grondstoffenplan en een leiderschapstraject voor leidinggevenden binnen Rd4 gestart. Op sociaal vlak werd de samenwerking met het Werkvoorzieningsschap (WSP) versterkt via een nieuw meerjarig contract. Ook werd er verder gewerkt aan digitalisering en de voorbereiding op een nieuw ERP-systeem als opvolger van Navision. Verder stonden duurzaamheid en CO₂-reductie opnieuw hoog op de agenda. Rd4 investeerde in zonnepanelen, energiezuinige systemen en schonere voertuigen. Ook werd een duurzaamheidsfonds opgezet voor de financiering van emissievrije voertuigen in de toekomst.			

NAAM	7. RUD Zuid-Limburg
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD) is opgericht om namens de deelnemende gemeenten en de provincie Limburg op een deskundige en efficiënte wijze uitvoering te geven aan de wettelijke basistaken op het gebied van milieuvergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Hiermee draagt de RUD bij aan het waarborgen van een veilige, schone en gezonde leefomgeving. Voor de gemeente Vaals betekent dit dat zij verzekerd is van kwalitatief hoogwaardige uitvoering van haar milieutaken met specialistische kennis die lokaal niet altijd beschikbaar is. Het openbaar belang ligt daarmee in een doeltreffende en rechtmatige uitvoering van de milieuwetgeving en een effectieve bescherming van de fysieke leefomgeving.
RELATIE	Programma 2. Wonen & Verkeer

MET BELEIDSPROGRAMMA																
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en de provincie Limburg.															
BESTUURLIJK BELANG	Lid dagelijks en algemeen bestuur : Burgemeester Leunessen															
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2024: € 114.200) aan de kosten op basis van de feitelijke afname. Bij de kostentoerekening worden naast de directe uitvoeringskosten tevens de overheadkosten verdisconteerd. Het algemeen bestuur besluit inzake het financiële en administratieve beheer.															
VERMOGEN	<table><tr><td>X 1.000</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr><tr><td>eigen vermogen</td><td>€ 1.128</td><td>€ 1.810</td><td>€ 3.080</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 2.329</td><td>€ 4.013</td><td>€ 3.071</td></tr></table>				X 1.000	2022	2023	2024	eigen vermogen	€ 1.128	€ 1.810	€ 3.080	vreemd vermogen	€ 2.329	€ 4.013	€ 3.071
X 1.000	2022	2023	2024													
eigen vermogen	€ 1.128	€ 1.810	€ 3.080													
vreemd vermogen	€ 2.329	€ 4.013	€ 3.071													
FINANCIEEL RESULTAAT	<table><tr><td>X 1.000</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr><tr><td>financieel resultaat</td><td>€ -18</td><td>€ 785</td><td>€ 1.307</td></tr></table>				X 1.000	2022	2023	2024	financieel resultaat	€ -18	€ 785	€ 1.307				
X 1.000	2022	2023	2024													
financieel resultaat	€ -18	€ 785	€ 1.307													
RISICO'S	De gemeente Vaals is deelnemer aan de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD Zuid-Limburg) een gemeenschappelijke regeling die uitvoering geeft aan basistaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). De RUD bevindt zich in een transitie naar een robuustere organisatie mede ingegeven door landelijke kwaliteits- en capaciteitseisen. Voor Vaals brengt dit risico's met zich mee. Er bestaat een kans op verminderde uitvoeringscapaciteit of kwaliteitsverlies indien de versterkingstrajecten vertraging oplopen. Daarnaast kan bij financiële tekorten binnen de RUD een aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten worden gevraagd. Door de gezamenlijke aansturing is de invloed van Vaals op deze ontwikkelingen beperkt. Deze risico's zijn betrokken bij de inschatting van het gemeentelijke weerstandsvermogen.															
ONTWIKKELINGEN	In 2024 heeft de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD) verdere stappen gezet richting een robuuste en toekomstbestendige organisatie in lijn met de landelijke vereisten voor omgevingsdiensten. Deze ontwikkeling is onder meer gericht op versterking van de organisatiecapaciteit, verbetering van data gedreven werken en professionalisering van de VTH-processen. Ook is er gewerkt aan een verbeterde samenwerking met de deelnemende gemeenten waaronder de gemeente Vaals. Belangrijke thema's in 2024 waren de implementatie van de Omgevingswet, het opstellen van een bedrijfsplan voor aanvullende taken (plustaken) en het onderzoek naar een nieuwe, eerlijke financieringssystematiek. De naam RUD Zuid-Limburg is in dit kader gewijzigd naar Omgevingsdienst Zuid-Limburg waarmee beter wordt aangesloten bij de bredere rol van de organisatie in het fysieke domein. Deze ontwikkelingen dragen bij aan een effectievere uitvoering van de VTH-taken voor de deelnemende gemeenten.															

NAAM	8. Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht – Heuvellandgemeenten (SZMH)
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht is centrumgemeente
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De Stichting Samenwerking Zuid-Limburg voor Maatschappelijke Hulpverlening (SZMH) ondersteunt gemeenten bij het uitvoeren van taken in het sociaal domein met name op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en beschermd wonen. SZMH fungeert als centrumgemeenteconstructie onder aansturing van de gemeente Maastricht en vervult een coördinerende en uitvoerende rol namens de deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Vaals ligt het openbaar belang in de borging van toegankelijke en kwalitatief goede hulpverlening aan kwetsbare inwoners, het efficiënt beheren van middelen voor maatwerkvoorzieningen en het garanderen van een bovenlokale aanpak van complexe hulpvragen.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 3. Werk & Economie

DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg a/d Geul
BESTUURLIJK BELANG	De regeling is bestuurlijk gezien een 'lichte' regeling: Wethouder Kompier
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage in de kosten (2024: € 1.335.794) voor de uitvoering van het vastgestelde meerjarenplan op basis van een verdeelsleutel. Voor de uitvoering van het lokaal vastgestelde beleid, wordt een afzonderlijke dienstverlenings-overeenkomst gesloten. De financiële zeggenschap ligt bij de afzonderlijke gemeenten.
RISICO'S	De gemeente Vaals loopt via deelname aan SZMH risico's op het gebied van uitvoeringszekerheid, beleidsafstemming en financiële bijdragen. Omdat SZMH werkt met gezamenlijke middelen en uitvoeringsafspraken bestaat het risico dat beleidskeuzes of budgetoverschrijdingen binnen het collectief ook impact hebben op Vaals. Daarnaast is er sprake van beperkte directe sturingsmogelijkheden omdat de uitvoering onder verantwoordelijkheid van de centrumgemeente Maastricht valt. Deze risico's worden gemonitord en zijn meegenomen in de afweging rondom het gemeentelijk weerstandsvermogen.
ONTWIKKELINGEN	In 2024 is binnen SZMH verder gewerkt aan de implementatie van landelijke ontwikkelingen zoals de Hervormingsagenda Jeugd en de doorontwikkeling van beschermd wonen naar een meer lokaal verankerde aanpak (doordecentralisatie). Daarnaast zijn er stappen gezet richting versterking van de uitvoeringspraktijk. Onder meer via gezamenlijke beleidsvorming en verbetering van de toegang tot voorzieningen en optimalisatie van data gedreven sturing. Voor de gemeente Vaals zijn deze ontwikkelingen van belang omdat zij bijdragen aan een stabiel en toekomstbestendig stelsel van maatschappelijke hulpverlening in de regio.

NAAM	9. Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)		
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam		
VESTIGINGSPLAATS	Heerlen		
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De GR WOZL voert namens de deelnemende gemeenten de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit, en biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt beschut werk en begeleiding. Het openbaar belang voor Vaals ligt in het creëren van duurzame werkgelegenheid voor kwetsbare inwoners, het ondersteunen van hun participatie in de samenleving en het efficiënt inzetten van rijksmiddelen via schaalvoordelen en regionale samenwerking. WSP Parkstad is opgericht om de werkgeversdienstverlening in de regio structureel te organiseren. Het doel is om samen met gemeenten, werkgevers te ondersteunen bij het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt. Voor Vaals ligt het openbaar belang in het bieden van arbeidskansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en het versterken van de aansluiting tussen vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt.		
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 3. Werk & Economie		
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beekdaalen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.		
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur: Wethouder Kompier		
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2024: € 1.645.150) in de kosten van het Werkvoorzieningsschap op basis van een verdeelsleutel (WSW-middelen). Het algemeen bestuur stelt regels vast met betrekking tot de organisatie van de administratie en van het beheer van de vermogenswaarden van het Werkvoorzieningsschap.		
VERMOGEN	WOZL hanteert het uitgangspunt dat zij niet over een eigen weerstandsvermogen hoeft te beschikken.		
	X 1.000	2023	2024
	eigen vermogen	€ 942	€ 2.797

	vreemd vermogen	€ 10.935	€ 8.273
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2023	2024
	financieel resultaat	€ 907	€ 2.776
RISICO'S	De belangrijkste risico's voor Vaals als deelnemer zijn de financiële afhankelijkheid van subsidies per arbeidsjaar (AJ), loon- en prijsontwikkelingen en beschikbaarheid van geschikt werk en personeel op kritieke functies. Ook vormt het negatieve exploitatieresultaat van Beschut 2.0 B.V. een aandachtspunt. Door beperkte directe sturingsmogelijkheden kunnen bij tegenvallers extra bijdragen nodig zijn. Deze risico's zijn meegenomen in het weerstandsvermogen van de gemeente. Binnen GR WSP Parkstad bestaan risico's op het gebied van subsidiekortingen, loonontwikkelingen, doorstroom van medewerkers uit beschutte werkplekken, ziekteverzuim en beschikbaarheid van passend werk. Omdat de uitvoering deels via verbonden vennootschappen plaatsvindt bestaat er een financieel risico bij tegenvallende prestaties. De gemeente Vaals kan indirect geconfronteerd worden met aanvullende bijdragen of verminderde dienstverlening. Ook deze risico's zijn betrokken bij de berekening van het gemeentelijk weerstandsvermogen.		
ONTWIKKELINGEN	In 2024 heeft WOZL verdere stappen gezet in het optimaliseren van de uitvoering van de WSW. Daarbij is nauw samengewerkt met GR WSP Parkstad waarmee één organisatie wordt gevormd. Specifieke aandacht ging uit naar het terugdringen van ziekteverzuim, het bieden van passend werk in Beschut 2.0 B.V., en het lean & mean organiseren van bedrijfsprocessen. Ook de huisvestingssituatie is onderwerp van transitie. Daarnaast speelt de voorbereiding op toekomstige doordecentralisatie en de integratie met bredere participatie-instrumenten een rol. Bij GR WSP Parkstad stond in 2024 de verdere samenwerking met GR WOZL centraal. Samen willen ze zorgen voor een betere ondersteuning van werkgevers en een goede begeleiding van werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt. De focus lag op het meer en beter detacheren van medewerkers bij reguliere werkgevers en het voorkomen van onnodige eigen productieactiviteiten. Daarnaast wordt gewerkt aan een toekomstbestendige structuur waarin mensen de kans krijgen om mee te doen op de arbeidsmarkt. Het WSP speelt hierin een belangrijke rol als verbindende schakel tussen werkgevers en mensen die aan het werk willen.		

NAAM	10. Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam
VESTIGINGSPLAATS	Roermond
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De BSGW is in het leven geroepen om de heffing en invordering van lokale belastingen alsmede de uitvoering van de Wet WOZ op een efficiënte en kosteneffectieve manier uit te voeren voor zowel gemeenten als het Waterschap Limburg. De doelstelling van BsGW is het realiseren van schaalvoordelen, kostenverlaging voor de deelnemers, behoud of verbetering van de kwaliteit van dienstverlening en vergroting van digitale dienstverlening. Het openbaar belang dat hiermee wordt gediend is een professionele en gezamenlijke uitvoering van belastingtaken door overheden waardoor middelen rechtmatig, tijdig en doelmatig worden geïnd tegen zo laag mogelijke kosten en met betere service aan burgers en bedrijven.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening
DEELNEMENDE PARTIJEN	Het Waterschap Limburg en de gemeenten Beek, Beekdaalen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal en Weert.
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur: Wethouder Kompier
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage 2024 € 218.434 van Vaals in de kosten overeenkomstig de kostenverdeelssystematiek. Het algemeen bestuur stelt regels

	vast voor het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie.				
VERMOGEN	X 1.000	2021	2022	2023	2024
	eigen vermogen	€ -362	€ 2.002	€ -2.835	€ 5.224
	vreemd vermogen	€ 9.491	€ 8.244	€ 11.817	€ 11.562
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2021	2022	2023	2024
	financieel resultaat	€ -1565	€ 792	€ -1.293	€ 3.723
RISICO'S	De gemeente Vaals is deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling BsGW, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van belastingheffing, -inning en de Wet WOZ. BsGW voert jaarlijks een uitgebreide risicoanalyse uit. Voor 2024 zijn hierin diverse potentiële risico's geïdentificeerd die betrekking hebben op onder andere toenemende bezwaar- en beroepsprocedures (met name rond WOZ en kwijtscheldingen), vertragingen in ICT-implementaties, datalekken, krapte op de arbeidsmarkt en ziekteverzuim. Ook externe factoren zoals wetwijzigingen en economische tegenwind (bijvoorbeeld recessie) kunnen impact hebben op de kostenstructuur van BsGW. Indien de weerstandscapaciteit niet toereikend zou blijken kunnen deelnemers, waaronder de gemeente Vaals, geconfronteerd worden met aanvullende financiële bijdragen.				
ONTWIKKELINGEN	In 2024 heeft BsGW verschillende belangrijke ontwikkelingen doorgemaakt die ook relevant zijn voor de gemeente Vaals als deelnemer in deze gemeenschappelijke regeling. Een centrale ontwikkeling was de verdere digitalisering van de dienstverlening onder andere via de implementatie van nieuwe belasting- en waarderingsapplicaties en een vernieuwde hostingomgeving. Deze ICT-verbeteringen zijn succesvol afgerond en moeten leiden tot efficiëntere processen, betere gegevenskwaliteit en snellere dienstverlening aan inwoners. Verder is de voorbereiding gestart op de invoering van een nieuwe kostenverdeelmethode (KVM) die per 1 januari 2025 in werking treedt. Het doel hiervan is een eerlijkere en transparantere verdeling van kosten onder de deelnemers op basis van actuele productiegegevens en werklust. Ook het Samenwerkingsportaal waarin BsGW en deelnemende gemeenten gegevens uit basisregistraties integreren is in 2024 verder ontwikkeld. Dit moet leiden tot minder dubbel werk en meer consistente objectgegevens tussen WOZ, BAG en BGT. De gemeente Vaals profiteert hiervan via verbeterde datakwaliteit en minder administratieve lasten. Tot slot blijft BsGW inzetten op kostenbeheersing. Door schaalvoordelen en efficiencyverbeteringen zijn de netto-kosten voor deelnemers sinds de oprichting aanzienlijk gedaald en deze lijn wordt ook in de komende jaren voortgezet.				

NAAM	11. Subsiëring Anti Discriminatie Voorziening Limburg
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht en Roermond zijn centrumgemeente
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De Anti Discriminatie Voorziening Limburg (ADV Limburg) voert voor de Limburgse gemeenten de wettelijke taken uit op grond van de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen. Het doel van de ADV is het bestrijden en voorkomen van discriminatie door het bieden van ondersteuning aan inwoners die te maken krijgen met discriminatie, het signaleren van trends, het geven van voorlichting en het bevorderen van bewustwording. Voor de gemeente Vaals ligt het openbaar belang in het waarborgen van een laagdrempelige, onafhankelijke en deskundige voorziening voor discriminatiemeldingen en het bevorderen van gelijke behandeling van alle inwoners.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten uit Zuid-Limburg: Beek, Beekdaalen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal. De gemeenten uit Noord-Limburg: Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Leudal,

	Maasgouw, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo en Weert.
BESTUURLIJK BELANG	Geen
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage van € 6.680 in 2024 ter financiering van de ADV Limburg en de coördinerende taken en werkzaamheden door de centrumgemeente naar rato van het aantal inwoners. ADV factureert jaarlijks in het lopende jaar de werkelijk te betalen bijdrage.
RISICO'S	De risico's voor de gemeente Vaals bij deze subsidierelatie zijn beperkt. Er is een risico dat de toenemende maatschappelijke aandacht voor discriminatie leidt tot een hogere vraag naar ondersteuning en daarmee tot capaciteitsdruk bij de ADV. Ook kunnen veranderingen in wetgeving of landelijke beleidskaders gevolgen hebben voor de taakuitvoering of financieringsstructuur. Als de provincie zich zou terugtrekken of haar bijdrage verlaagt kan dat leiden tot een grotere financiële verantwoordelijkheid voor de deelnemende gemeenten.
ONTWIKKELINGEN	In 2024 heeft ADV Limburg ingezet op het versterken van haar zichtbaarheid en bereikbaarheid in de regio. Daarbij is extra aandacht besteed aan online bereik en samenwerking met maatschappelijke partners en voorlichting op scholen en binnen gemeenten. Ook zijn er stappen gezet in het verbeteren van de registratie en afhandeling van meldingen. Er is sprake van een toenemende bewustwording in de samenleving rondom discriminatie wat mogelijk leidt tot meer meldingen. ADV Limburg speelt hierop in door verder te professionaliseren en regionaal samen te werken aan kennisdeling en beleidsadvies.

NAAM	12. Veiligheidsregio Zuid-Limburg			
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam			
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht			
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) is een wettelijke gemeenschappelijke regeling waarin zestien gemeenten samenwerken aan de brandweezorg, crisisbeheersing, rampenbestrijding en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR). Het doel is een veilige leefomgeving voor inwoners, bedrijven en instellingen. Voor de gemeente Vaals ligt het openbaar belang in het waarborgen van snelle en doeltreffende hulp bij incidenten en crises, een goede voorbereiding op rampen, en het beschermen van de publieke gezondheid en veiligheid.			
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening			
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.			
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur: Burgemeester Leunessen			
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2024: € 1.084.220) op basis van de verdeelsleutel. Het algemeen bestuur stelt financieel beleid, beheer en organisatie vast.			
VERMOGEN	X 1.000	2022	2023	2024
	eigen vermogen	€ 4.387	€ 7.754	€ 10.640
	vreemd vermogen	€ 59.386	€ 58.895	€ 66.319
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2022	2023	2024
	financieel resultaat	€ -402	€ 1.940	€ 632
RISICO'S	De gemeente Vaals loopt via deelname aan de VRZL risico's op verschillende fronten. Financieel gezien is het weerstandsvermogen van de VRZL in 2024 als onvoldoende beoordeeld wat betekent dat onverwachte tegenvallers niet eenvoudig kunnen worden opgevangen zonder gevolgen voor de deelnemende gemeenten. De uitvoering van taken zoals crisisnoodopvang legt bovendien een zware druk op de personele en financiële capaciteit van de organisatie. Daarnaast brengen externe factoren zoals klimaatverandering, geopolitieke spanningen en druk op de zorgketen verhoogde veiligheidsrisico's met zich mee.			

	De spreidingswet en bijbehorende opgaven voor opvang maken de afhankelijkheid van landelijke regelingen groter. Deze risico's worden actief gemonitord maar kunnen bij toename leiden tot extra inzet of financiële bijdragen van deelnemende gemeenten, waaronder Vaals.
ONTWIKKELINGEN	In 2024 stond de VRZL in het teken van flexibiliteit en paraatheid. Er werd gewerkt aan de implementatie van het nieuwe meerjarenbeleidsplan, de doorontwikkeling van bevolkingszorg en de versterking van de crisisorganisatie. Bijzondere aandacht ging uit naar langdurige crises zoals de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de realisatie van tijdelijke opvanglocaties voor asielzoekers. Ook zijn innovaties gerealiseerd zoals de inzet van brandweer-waterscooters en geografische informatiesystemen bij crisisbestrijding. De VRZL bleef daarnaast volop actief in het trainen van crisisfunctionarissen, het verbeteren van de operationele samenwerking met gemeenten en partners, en het voorbereiden op nieuwe risico's zoals militaire dreiging en grootschalige uitval van nutsvoorzieningen.

NAAM	13. Het Gegevenshuis			
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam			
VESTIGINGSPLAATS	Landgraaf			
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Het Gegevenshuis is een gemeenschappelijke regeling die voor deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg taken uitvoert op het gebied van informatiebeheer. De organisatie verzorgt onder meer het beheer van basisregistraties, riool- en groengegevens, ruimtelijke ordening en gebouwinformatie. Voor Vaals ligt het openbaar belang in het betrouwbaar, efficiënt en deskundig beheren van deze essentiële informatie die nodig is voor gemeentelijke processen zoals vergunningverlening, beheer openbare ruimte en beleidsontwikkeling.			
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening			
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Voerendaal, Sittard-Geleen en het Waterschap Limburg. Daarnaast werkt Het Gegevenshuis ook in opdracht van de gemeenten Beesel en Valkenburg a/d Geul, de Stadsregio Parkstad Limburg, de Brandweer Zuid-Limburg en het Regionaal Orgaan Woningcorporaties (ROW) Parkstad Limburg.			
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur: Wethouder Kompier			
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een jaarlijkse bijdrage (2024: € 138.900) op basis van een jaarlijks overeen te komen dienstverleningsovereenkomst.			
VERMOGEN	X 1.000	2022	2023	2024
	eigen vermogen	€ 316	€ 376	€ 296
	vreemd vermogen	€1.061	€ 403	€ 1.683
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2022	2023	2024
	financieel resultaat	€ 299	€ 201	€ 128
RISICO'S	Het risicoprofiel van Het Gegevenshuis is beperkt. De organisatie werkt met dienstverleningsovereenkomsten waarin vooraf producten, aantallen en kosten zijn vastgesteld. Hierdoor zijn risico's op onverwachte kosten klein. Mochten er toch afwijkingen optreden dan worden deze naar rato doorbelast aan de deelnemers. Door het ontbreken van commerciële activiteiten, de transparante voorcalculatie per product en het beperkte bezit van activa, is het opbouwen van een weerstandsvermogen niet noodzakelijk. Eventuele risico's rond ICT-overgang of personeelsinzet zijn beheersbaar mede doordat alleen verplichtingen worden aangegaan bij productafname.			
ONTWIKKELINGEN	In 2024 is Het Gegevenshuis doorgegaan met het leveren van de overeengekomen producten en diensten tegen lagere kosten dan begroot. Dit resulteerde in een positief resultaat van € 127.811. Er is ingezet op verdere			

	professionalisering en voorbereiding op de ICT-migratie. De Europese aanbesteding voor een nieuwe ICT-dienstverlener werd succesvol afgerond en gegund aan Solido. Tegelijkertijd had de organisatie te maken met veel personele wisselingen. Vacatures werden deels ingevuld maar tijdelijke inhuur was nodig om de dienstverlening op peil te houden. De samenwerking met deelnemers is versterkt door groei in productafname en innovatie in onderliggende datatechnologieën.				
NAAM	14. Enexis Holding NV				
RECHTSVORM	Naamloze Vennootschap (NV)				
VESTIGINGSPLAATS	's-Hertogenbosch				
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Enexis Holding N.V. is een regionale netbeheerder en heeft als wettelijke taak om in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland – waaronder Limburg – het energienet voor elektriciteit en gas te beheren. Voor de gemeente Vaals betekent dit dat inwoners en bedrijven verzekerd zijn van betrouwbare en veilige toegang tot energie tegen maatschappelijk aanvaardbare tarieven. Het aandeelhouderschap in Enexis is van publiek belang omdat hiermee invloed wordt gehouden op strategische keuzes rond energietransitie, leveringszekerheid en betaalbaarheid. De gemeente Vaals is via de vereniging VEGAL medeaandeelhouder van Enexis Holding N.V. de regionale netbeheerder voor gas en elektriciteit in delen van Nederland, waaronder Zuid-Limburg. Het aandeelhouderschap wordt uitgeoefend via VEGAL waarin alle Limburgse gemeenten zijn vertegenwoordigd. Het openbaar belang ligt in het waarborgen van een betrouwbare, betaalbare en duurzame energie-infrastructuur voor inwoners en bedrijven. Enexis vervult een wettelijke taak als netbeheerder onder toezicht van de Autoriteit Consument en Markt (ACM).				
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening				
DEELNEMENDE PARTIJEN	Provincie plus tal van gemeenten; de gemeente Vaals is aangesloten bij VEGAL (Vereniging Gemeenten Aandeelhouders in Limburg binnen Enexis Holding).				
BESTUURLIJK BELANG	Aandeelhouder: Wethouder Kompier				
FINANCIEEL BELANG	Het betreft een deelneming in het aandelenkapitaal. Het nominale aandelenpakket bedraagt € 180.900 (180.900 aandelen van nominaal € 1). De boekwaarde van de aandelen bedraagt € 60.805. Aandeelhouders ontvangen jaarlijks dividend. Daarnaast ontvangen de gemeenten nog een inconveniëntentoeslag.				
VERMOGEN	X 1.000	2021	2022	2023	2024
	eigen vermogen	€ 4.241.000	€ 5.441.000	€ 5.320.000	€ 5.538.000
	vreemd vermogen	€ 5.154.000	€ 4.907.000	€ 5.517.000	€ 5.949.000
	* per 30/06/ 2023				
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2021	2022	2023	2024
	financieel resultaat	€ 199.000	€ 1.300.000	€ 72.000	€ 254.000
RISICO'S	De deelname van de gemeente Vaals als aandeelhouder in Enexis Holding N.V. brengt beperkte, maar reële risico's met zich mee. De sterk toenemende investeringsdruk kan op termijn leiden tot spanningen in het financiële beleid van Enexis. Er is sprake van een stijgende schuldenlast terwijl het dividendbeleid mogelijk aangepast moet worden om financiële stabiliteit te behouden. Dit kan directe gevolgen hebben voor de jaarlijkse dividenduitkering aan aandeelhouders zoals Vaals. Daarnaast brengen mogelijke toekomstige betrokkenheid bij warmtenetten en onzekerheden in wet- en regelgeving risico's met zich mee. Hoewel Vaals geen directe zeggenschap heeft worden deze risico's gevolgd via de aandeelhoudersvergadering.				
ONTWIKKELINGEN	In 2024 heeft Enexis haar strategisch plan aangepast in verband met de nieuwe Wet collectieve warmtevoorziening. Daarmee bereidt de organisatie zich voor op een actiever rol in de warmtetransitie, hoewel de aandeelhouders (waaronder				

	gemeenten) kritisch zijn over de financiële en maatschappelijke risico's van warmtenetten. Daarnaast speelt Enexis in op de sterk toenemende investeringsopgave voor het verzoeken en uitbreiden van het netwerk als gevolg van de energietransitie. Door de toename van duurzame opwek en de elektrificatie van de samenleving wordt het netwerk zwaarder belast. Ook wordt gewerkt aan digitalisering en een efficiëntere aansluiting van klanten en marktpartijen. In 2024 boog VEGAL zich over strategische keuzes van Enexis waaronder de mogelijke rol in warmtenetten. VEGAL uitte zorgen over de risico's voor betaalbaarheid en leveringszekerheid. Ook is de liquidatie van Publiek Belang Elektriciteitsproductie (PBE) formeel afgerond. Verder besprak VEGAL de financiële toekomst van Enexis in verband met stijgende investeringen en mogelijke gevolgen voor het dividendbeleid richting aandeelhoudende gemeenten.
--	--

NAAM	15. CSV Amsterdam BV			
RECHTSVORM	Besloten Vennootschap (BV)			
VESTIGINGSPLAATS	's-Hertogenbosch			
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	CSV Amsterdam B.V. (Centrum voor Sociale Verzekeringen) is een vennootschap die namens meerdere gemeenten het formele aandeelhouderschap uitoefent in onder andere Enexis Holding N.V. De gemeente Vaals heeft via CSV Amsterdam B.V. indirect economisch belang in Enexis. Het openbaar belang ligt in het behoud van publieke zeggenschap over de regionale energie-infrastructuur en het waarborgen van een betrouwbare, betaalbare en duurzame energievoorziening.			
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening			
DEELNEMENDE PARTIJEN	Tal van gemeenten; Vaals is aangesloten bij VEGAL (Vereniging Gemeenten Aandeelhouders in Limburg binnen Enexis Holding)			
BESTUURLIJK BELANG	Aandeelhouder (Wethouder Kompiet)			
FINANCIEEL BELANG	De gemeente Vaals heeft in deze vennootschap een deelneming in het aandelenkapitaal. Het nominale aandelenpakket bedraagt € 24 (2.417 aandelen van nominaal groot € 0,01), welke gelijk is aan de boekwaarde.			
VERMOGEN	X 1.000	2022	2023	2024
	eigen vermogen	€ 210	€ 85	€ 8.580
	vreemd vermogen	€13	€ 65	€ 7
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2022	2023	2024
	financieel resultaat	€ -102	€ -126	€ 8.095
RISICO'S	De risico's voor de gemeente Vaals via CSV Amsterdam B.V. zijn zeer beperkt. CSV fungeert primair als administratief aandeelhouder en voert geen commerciële activiteiten uit. Indirect kunnen besluiten rondom dividendbeleid of financiële stabiliteit van Enexis via CSV van invloed zijn op de uitkering aan aandeelhouders. Deze risico's zijn beperkt.			
ONTWIKKELINGEN	In 2024 was er sprake van een stabiele voortzetting van de administratieve rol van CSV in de aandeelhoudersstructuur van Enexis. CSV verricht geen operationele taken maar vertegenwoordigt enkele gemeentelijke aandelenbelangen. Beleidsmatige inbreng vindt vooral plaats via andere besluitvormende organen zoals VEGAL of direct via de Algemene vergadering van aandeelhouders van Enexis. Er zijn in 2024 geen inhoudelijke of financiële wijzigingen in de positie van CSV gemeld.			

NAAM	16. Reinigingsdiensten Rd4 NV																			
RECHTSVORM	Naamloze Vennootschap (NV)																			
VESTIGINGSPLAATS	Heerlen																			
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Reinigingsdiensten Rd4 is een gemeenschappelijke regeling die voor de deelnemende gemeenten, waaronder Vaals, verantwoordelijk is voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, straatreiniging, kringloopactiviteiten en afvalscheiding. Het doel is het duurzaam beheren van grondstoffen en het efficiënt uitvoeren van afval- en reinigingstaken. Voor Vaals ligt het openbaar belang in een schone leefomgeving, het realiseren van circulaire ambities en het bieden van werkgelegenheid aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.																			
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 2. Wonen & Verkeer/ Programma 4. Bestuur & Dienstverlening																			
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.																			
BESTUURLIJK BELANG	Aandeelhouder (Wethouder Kompier)																			
FINANCIEEL BELANG	Bij de RD4 afgenomen diensten worden op contractbasis ingekocht (2024: €1.403.510) Het algemeen bestuur besluit en informeert de raden van de deelnemende gemeenten.																			
VERMOGEN	<table><tr><td>X 1.000 geconsolideerd</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr><tr><td>eigen vermogen</td><td>€ 4.026</td><td>€ 2.495</td><td>€ 3.179</td><td>€ 3.719</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 38.833</td><td>€ 40.448</td><td>€ 38.429</td><td>€ 42.753</td></tr></table>					X 1.000 geconsolideerd	2021	2022	2023	2024	eigen vermogen	€ 4.026	€ 2.495	€ 3.179	€ 3.719	vreemd vermogen	€ 38.833	€ 40.448	€ 38.429	€ 42.753
X 1.000 geconsolideerd	2021	2022	2023	2024																
eigen vermogen	€ 4.026	€ 2.495	€ 3.179	€ 3.719																
vreemd vermogen	€ 38.833	€ 40.448	€ 38.429	€ 42.753																
FINANCIEEL RESULTAAT	<table><tr><td>X1.000</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr><tr><td>financieel resultaat</td><td>€ 1.667</td><td>€ 0</td><td>€ -131</td><td>€ 400.911</td></tr></table>					X1.000	2021	2022	2023	2024	financieel resultaat	€ 1.667	€ 0	€ -131	€ 400.911					
X1.000	2021	2022	2023	2024																
financieel resultaat	€ 1.667	€ 0	€ -131	€ 400.911																
RISICO'S	Voor de gemeente Vaals zijn er bij deelname aan Rd4 meerdere risico's. Zo blijft de afvalmarkt gevoelig voor prijsschommelingen, vooral bij de afzet van gerecycled materiaal zoals textiel. Dit beïnvloedt de inkomsten en kan leiden tot hogere bijdragen. Er is ook onzekerheid over juridische afwikkeling van een ongeval op een overslaglocatie wat mogelijk financiële gevolgen heeft. Daarnaast zijn er risico's bij de implementatie van het nieuwe ERP-systeem, personeelskrapte, stijgende energiekosten en vertraagde investeringen door leveringsproblemen. Hoewel Rd4 een positief resultaat boekte is het weerstandsvermogen licht gedaald.																			
ONTWIKKELINGEN	In 2024 heeft Rd4 een aantal belangrijke stappen gezet. Zo is het textiel sorteercentrum verhuisd naar een nieuwe locatie, zijn er pilots uitgevoerd met duurzame voertuigen (zoals een waterstofinzamelvoertuig), en is verder gebouwd aan het Grondstoffenpark en de kringloopactiviteiten. Ook is de samenwerking met WSP verstevigd via een meerjarig sociaal contract. Intern is gewerkt aan leiderschapsontwikkeling, digitalisering en voorbereiding op de vervanging van het ERP-systeem. Duurzaamheid stond hoog op de agenda, onder andere via zonnepanelen, elektrisch materieel en routeoptimalisatie. Ondanks enkele vertragingen in investeringsprojecten kijkt Rd4 vooruit met een sterke strategische focus.																			

NAAM	17. Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV
ONTWIKKELINGEN	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE) was jarenlang betrokken bij de borging van publieke belangen rondom de kerncentrale Borssele. Deze vennootschap vertegenwoordigde namens aandeelhoudende overheden de publieke belangen in afspraken met de exploitanten zoals veiligheid, duurzaamheid en continuïteit van elektriciteitsproductie. In 2024 is na ondertekening van de uitredingsovereenkomst door alle contractpartijen besloten tot liquidatie van PBE. Er resteerden geen contractuele verplichtingen meer. Het vermogen is vereffend en de vennootschap is opgeheven. Daarmee

	komt een einde aan de rol van PBE binnen het netwerk van publieke energieparticipaties..
--	--

NAAM	18. WML				
RECHTSVORM	Naamloze Vennootschap (BV)				
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht				
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Voorzien in de behoefte aan water in de provincie Limburg en aangrenzende gebieden.				
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 2. Wonen & Verkeer/ Programma 4. Bestuur & Dienstverlening				
DEELNEMENDE PARTIJEN	De Provincie Limburg en de 33 Limburgse gemeenten.				
BESTUURLIJK BELANG	Aandeelhouder (Wethouder Kompier)				
FINANCIEEL BELANG	Alleen de provincie Limburg en de in Limburg gelegen gemeenten kunnen aandeelhouder zijn. De gemeente Vaals heeft in deze vennootschap een deelneming in het aandelenkapitaal. Het nominale aandelenpakket bedraagt € 18.152, en betreft 4 aandelen van nominaal groot € 4.538. Dit aandelenkapitaal is volledig afgeschreven.				
VERMOGEN	X 1.000	2021	2022	2023	2024
	eigen vermogen	€ 194.946	€ 200.459	€ 204.935	n.b.
	vreemd vermogen	€ 397.869	€ 382.490	€ 387.560	n.b.
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2021	2022	2023	2024
	financieel resultaat	€ 6.063	€ 6.603	€ 4.562	n.b.
RISICO'S	Doordat in het verleden reeds afschrijving van het aandelenpakket heeft plaatsgevonden en geen dividend wordt uitgekeerd, blijft het risico beperkt tot benodigde extra bijdragen bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV.				
ONTWIKKELINGEN	Missie: heel Limburg kan rekenen op betrouwbaar drinkwater en waterdiensten op maat, nu en in de wereld van morgen. Het vertrouwen in gezond (drink)water, het stimuleren van duurzaam gebruik en het veiligstellen van de voorzieningen is van groot maatschappelijk belang. De WML bedrijfsdoelen volgen uit de missie en zijn samengevat: - We leveren nu en in de toekomst, 24 uur per dag, 7 dagen in de week betrouwbaar drinkwater aan inwoners, bedrijven en instellingen in Limburg; - Onze klanten zijn tevreden over ons product, onze dienstverlening en prijs; - We ondernemen met oog voor mens en milieu. WML wil middels een verantwoorde bedrijfsvoering de levering van betaalbaar en onberispelijk drinkwater borgen, vandaag en in de toekomst. Het financieel beleid is herijkt (tariefsverhoging). Hierdoor verbetert de schuldratio en voldoet WML vanaf 2025 aan de normen van commerciële banken. Daardoor zijn banken bereid WML te financieren voor investeringen, waarmee de zekerstelling van onze drinkwatervoorziening is geborgd. WML heeft in lijn met de herziene landelijke Beleidsnota Drinkwater en als antwoord op de klimaatverandering, het programma 'Zuinig op (drink)water' opgesteld. Hiermee neemt WML stelling als waterketenpartner. Vanaf 2021 wordt bewust drinkwatergebruik gestimuleerd om de stijgende trend om te buigen en bij te dragen aan een duurzaam watersysteem in ons land en Limburg.				

Paragraaf Grondbeleid

De paragraaf Grondbeleid gaat in op het beleid en de positie die de gemeente inneemt ten aanzien van gronden (onroerend goed) welke gebruikt worden voor een (strategische) ontwikkeling. Gronden in eigendom worden gezien als 'voorraad', een bedrijfsmiddel waarmee op een gewenste toekomstige ontwikkeling gestuurd kan worden. De grondpositie bestaat uit een aantal zogenaamde 'grondexploitaties'. Dat zijn locaties welke in ontwikkeling komen dan wel zijn. Eenmaal afgerond is geen sprake meer van exploitaties.

Bij de ontwikkeling van een gebied is de gemeente gehouden aan de geldende wettelijke en ruimtelijke kaders. Deze zijn vastgelegd in Europese en nationale wet- en regelgeving, maar ook in mogelijke provinciale, regionale en lokale beleidsnota's, kadernota's en visiedocumenten. In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening artikel 212 van de Gemeentewet worden beheersmatige aspecten in paragrafen behandeld. In artikel 11g van deze verordening is het kader aangegeven: "In de paragraaf grondbeleid van de begroting en jaarstukken wordt ingegaan op de uitvoering van het grondbeleid en de financiële ontwikkelingen van de in ontwikkeling genomen projecten."

Grondbeleid heeft een grote financiële impact. De eventuele baten maar ook financiële risico's komen uiteindelijk uit in de Algemene Reserve en zijn daarmee van grote invloed op de algemene financiële positie van de gemeente. Hoewel bij planontwikkelingen en exploitatieberekeningen getracht wordt de risico's zoveel mogelijk te minimaliseren, is het noodzakelijk een algemene buffer achter de hand te houden. Zie hiervoor de paragraaf Risicomanagement en Weerstandsvermogen. Conform de BBV-voorschriften moeten mogelijk te verwachten tekorten op een grondexploitatie direct als 'verlies' worden genomen (ten laste van de algemene reserve). Daarentegen mogen te verwachten overschotten op een grondexploitatie pas als 'winst' worden genomen op het moment dat ze ook daadwerkelijk zijn gerealiseerd (ten gunste van de algemene reserve).

De grondpositie van de gemeente Vaals bestaat momenteel uit de volgende grondexploitaties (onderhanden projecten).

Grond- Exploitaties	Boekw. begin 2024	Lasten in 2024	Baten in 2024	Boekw. eind 2024	Toekomstige ontwikkeling	Resultaat- Verw.
Von Clermontpark	€ 2.148.426	€ 6.127	-€ 714.000	€ 1.440.553	-€ 1.231.000	€ 209.553V
Locatie Beemderlaan	€ 380.000	€ 2.811		€ 382.811	€ 110.000	€ 492.811 BW
Hekkert-terrein	€ 1.000.049			€ 1.000.049	-€ 965.000	€ 35.049V
Pastoerswei Lindenstr.	€ 154.143	€ 51.861	-€ 700.000	-€ 491.854		€ 493.997W
Vereinschoes Koperstr.	€ 225.184		-€ 10.723	€ 214.461	-€ 255.723	€ 41.262W
Esso-locatie	€ 912.246	€ 93.279		€ 1.005.525	-€ 365.000	€ 640.525V
Selzerbeekgebied	€ 72.870	€ 44.121		€ 116.991	€ 110.000	€ 226.991 BW
Vijlen Zuid-Oost fase 3	€ 326.306	€ 29.514		€ 355.820	-€ 1.009.545	€ 653.725W
Totaal	€ 5.219.224	€ 227.713	-€ 1.424.723	€ 4.022.214	-€ 3.606.268	€ 415.946

De restant boekwaarde (verlies) op het Hekkert-terrein kan vooralsnog binnen de grondexploitatie worden opgevangen. Daarbij gaan we nog steeds uit van een verkoopprijs van € 1.000.000, waarvan echter steeds meer de vraag is of dit nog realistisch is. Het nadeel/restant boekwaarde Von Clermontpark zal, zoals hieronder aangegeven, getoetst moeten worden aan de actuele waarde (middels een taxatie). De overige winsten en het verlies op het project Esso komen t.z.t. ten laste/ten gunste van de algemene reserve.

Von Clermontpark

Het stadsvernieuwingproject Von Clermontpark bestaat uit een tweetal onderdelen, enerzijds de 'lange strook' achter vijver De Obelisk met een totale oppervlakte van ca. 6.500 m² en anderzijds de locatie van het voormalige 'Van Houten-gebouw' aan de Beemderlaan. Laudy Vastgoedontwikkeling was geïnteresseerd in een ontwikkeling op beide locaties. Echter is in 2024 (in afstemming met de gemeenteraad) besloten om het gedeelte Beemderlaan/Van Houten-gebouw af te splitsen van dit project en niet te ontwikkelen tot de gedachte nieuwe centrale maatschappelijke voorziening (in combinatie met woningbouw). Laudy heeft in 2024 de procedures gestart voor de omgevingsvergunningen voor de beoogde 27 appartementen en de 16 grondgebonden woningen. Ook is een (tijdelijk) omgevingsplan opgesteld voor de 6 bouwkvavels. Begin 2025 is het omgevingsplan vastgesteld door de raad en zijn de omgevingsvergunningen voor de appartementen en de stadswoningen onherroepelijk geworden. De verkoop loopt voorspoedig. Stand 'verkocht' (behalve wat betreft de bouwkvavels, daar spreken we over 'in optie') eind 2024 is als volgt:

Woonachtig	Stadswoningen gem. prijs € 385.000		Appartementen gem. prijs € 420.000		Bouwkvavels gem. prijs € 175.000		Totaal	
Gemeente Vaals	4	25%	6	22%	3	50%	13	27%
Zuid-Limburg	0	0%	4	15%	1	17%	5	10%
Omgeving Aken	5	31%	0	0%	0	0%	5	10%
Overig	7	44%	5	19%	1	17%	13	27%
Totaal	16/16	100%	15/27	56%	5/6	84%	36/49	74%

Het aanbod in het Von Clermontpark is weliswaar divers qua woontypen, maar qua prijs bevinden ze zich alle in het middensegment.

De 16 stadswoningen zijn inmiddels alle definitief verkocht. De leeftijd van kopers van deze woningen zit in de meeste gevallen rond de 30 (jongeren/jonge gezinnen). Op zich zijn het toch vooral mensen van buiten Vaals die een dergelijke woning gekocht hebben, slechts 25% uit onze gemeente zelf.

De 6 bouwkvavels zijn zeer in trek. Reeds op 5 van de 6 kvavels is een optie genomen, terwijl het omgevingsplan op dat moment nog geregeld moest worden. Ook hier is de leeftijd vooral gelegen rond de 30 (jongeren/jonge gezinnen). Opvallend is ook dat 50% van de optanten uit onze gemeente komen.

De appartementen kennen een relatief forse prijs (zeker voor de Vaalse markt). We zien dat de belangstelling uit onze gemeente nog tegenvalt, vooralsnog slechts 22%. Opvallend is ook dat vanuit de omgeving Aken hier tot nu toe geen belangstelling voor is. De gemiddelde leeftijd van de kopers van de appartementen ligt iets boven de 65 jaar.

In 2024 zijn beperkte kosten (€ 6.127) gemaakt op dit project. Dit betrof met name een nagekomen factuur BsGW inzake gemeentelijke belastingen over de bouwgrond. Daarnaast is het eerste deel, zijnde € 714.000 voor de grond van de 16 stadswoningen, ontvangen. Het overige deel van de totale grondprijs van € 2.000.000 in 2025 worden ontvangen. Rekening houdend met mogelijke kosten i.v.m. infrastructuur zal naar verwachting uiteindelijk een tekort op deze ontwikkeling resteren van € 209.000. Dit tekort zal als restant boekwaarde blijven staan (incl. een eventueel tekort op het Hekkert-terrein, zie hierna) en resterend gemeentelijk eigendom in dit gebied vertegenwoordigen. Of de waarde van die resterende eigendommen in verhouding staan tot de boekwaarde zal t.z.t. via een taxatie duidelijk moeten worden.

Locatie Beemderlaan

De beoogde ontwikkeling van een centrale maatschappelijke voorziening, met eventueel een functie voor huisartsen/apotheek en woonruimten (senioren), in combinatie met woningbouw op deze locatie is zoals aangegeven losgelaten. De locatie Beemderlaan, momenteel dienend als laagdrempelige voorziening voor sociaal-maatschappelijke initiatieven, zal in het kader van het nieuwe Accommodatiebeleid in de loop van 2026 worden opgeheven, waarbij de gevestigde initiatieven een nieuwe plek (o.a. De Suisse) zullen krijgen. Het gebouw zal daarna worden gesloopt. De vrijgekomen ruimte wordt mogelijk ingezet als parkeerterrein, deels t.b.v. de Lidl (die ook het gebouw wenst uit te breiden) en deels als openbare parkeerplaats. De haalbaarheid en financiële consequenties hiervan worden momenteel onderzocht.

In 2024 zijn beperkte kosten gemaakt voor enkele schetsontwerpen voor de toekomstige situatie (€ 2.811). Hoewel de uitwerking nog verre van concreet is houden we rekening met een (minimale) verdere investering van € 110.000 bij aanleg van parkeerplaatsen. Daarmee blijft er uiteindelijk een boekwaarde over voor dit terrein (nu geraamd op ca. € 493.000). Indien het project gerealiseerd is zal een taxatie moeten plaatsvinden om de ontstane boekwaarde af te kunnen zetten tegen een actuele waarde (en dan eventueel een deel van die boekwaarde af te boeken).

Hekkerterrein

Vooralsnog zijn er nog geen concrete ontwikkelingen m.b.t. dit terrein van de voormalige auto-garage. De locatie wordt meegenomen in de in ontwikkeling zijnde Gebiedsvisie Selzerbeek. De boekwaarde staat vooralsnog op ruim € 1.000.000. Mocht het lukken het terrein hiervoor te verkopen dan zou, rekening houdend met nog diverse kosten in terreinaanpassing en/of advisering, wellicht een klein tekort (nu geraamd op € 35.000) resteren. Dit tekort zal dan worden toegevoegd aan de restant boekwaarde Von Clermontpark (zie hierboven).

Pastoerswei

De 18 levensloopbestendige woningen aan de Pastoerswei, met name bedoeld voor de doelgroep 55+, zijn inmiddels allen verkocht. Bijgaand overzicht laat zien welke categorieën besloten hebben te kopen.

Woonachtig	Leeftijd 55+		Jonger dan 55		Totaal	
Gemeente Vaals	4	22%	1	6%	5	28%
Zuid-Limburg	2	11%	1	6%	3	16%
Nederland	5	28%			5	28%
Euregio-Aken	4	22%	1	6%	5	28%
Totaal	15	83%	3	17%	18	100%

In totaal komen er 33 personen wonen in de nieuwe woningen aan de Pastoerswei. Slechts 28% is momenteel reeds inwoner van de gemeente Vaals. In totaal is 83% van de woningen (15) verkocht aan mensen uit de doelgroep, waarvan 4 woningen aan mensen uit Vaals. Gesteld kan worden dat dit (of een dergelijk) project toch beperkte invloed heeft op de gewenste 'doorstroming op de lokale woningmarkt'. Meest uitgesproken reden waarom er relatief weinig mensen uit Vaals hebben gekocht is dat deze aangegeven moeite hebben om de eigen woning in te leveren voor een veel kleinere (en wellicht relatief dure) levensloopbestendige woning. De kopers van 'buitenaf' geven vooral aan dat ze specifiek kiezen voor de woonkwaliteiten van dit gebied en de kern Vaals. Met een gemiddelde verkoopprijs van € 425.000 bevinden deze woningen zich in het 'midden-segment'.

Medio 2024 is, na een langlopend proces voor omgevingsvergunningen, gestart met de aanleg van de infrastructuur. De in de koopovereenkomst overeengekomen grondprijs ad € 700.000 is in 2024 ontvangen. Na verrekening met de resterende boekwaarde alsmede met het afboeken van resterende boekwaarden voor het voormalig schoolgebouw (€ 54.000) resteert uiteindelijk een 'winst' op dit project van bijna € 494.000. Dit bedrag komt ten gunste van de algemene reserve.

Vereinshoes Koperstraat 21/21a

In de grondexploitaties wordt nog rekening gehouden met het object Vereinshoes en bovengelegen woning. De boekwaarde bedraagt ultimo 2024, na afschrijving van € 10.723, nog iets meer dan € 214.000. In het kader van het nieuwe Accommodatiebeleid zal overwogen worden om dit object ofwel aan te houden als gemeentelijk eigendom danwel te vervreemden. Mocht de raad besluiten tot een verkoop dan zou dit, uitgaande van een verkoopprijs van € 300.000 en nog te maken kosten, uiteindelijk tot een boekwinst van € 41.000 (raming) leiden.

Esso-Locatie

Het project van woningcorporatie Vanhier Wonen uit Voerendaal om op deze locatie 37 appartementen (bovenkant sociale huursegment) te realiseren heeft tot nu toe veel hobbels en tegenslagen gekend. In 2024 is hard gewerkt aan de procedure voor het verkrijgen van de omgevingsvergunning (en het voeren van overleg met de omgeving), hetgeen uiteindelijk heeft geresulteerd in een onherroepelijke omgevingsvergunning (begin 2025). In het 3^e kwartaal van 2024 is gestart met de (voorbereidende) bouwwerkzaamheden en begin 2025 ook met de laatste rest-sanering. Volgens de meest actuele planning worden de woningen voor de zomer van 2026 opgeleverd. De koopsom is betaald nadat de vergunning onherroepelijk is geworden. Begin 2025 hebben wij de overeengekomen € 600.000 plus extra compensatie vanwege aan te leggen parkeerplaatsen en afvalvoorzieningen ontvangen. De kosten voor dit project blijven fors. In 2024 is ruim € 94.000 uitgegeven. Het grootste deel daarvan (€ 65.000) betreft overigens de eerste aanleg van riolering en openbare weg, achter langs het project (verantwoordelijkheid gemeente). De overige kosten betreffen vooral de afzetting met hekwerken en de gemeentelijke belastingen. We houden voor 2025 nog rekening met ca. € 100.000 voor de definitieve afwerking en inrichting van de nieuwe weg, € 120.000 voor de restsanering en daarnaast met de genoemde (inmiddels ontvangen) verkoopprijs, € 110.000 als verkoopprijs voor het pand Maastrichterlaan 83, € 10.000 voor de verkoop van de tuinmuur en het restant van de loods en de toegezegde Provinciale subsidie van € 267.500. Daarmee verwachten we een uiteindelijk negatief resultaat van € 641.000 op dit project. Eerder heeft de gemeenteraad reeds een verliesvoorziening Esso gecreëerd van € 500.000. In deze jaarrekening wordt voorgesteld deze voorziening met € 141.000 te verhogen t.l.v. het rekeningresultaat.

Selzerbeekgebied

De gemeenteraad heeft in juli 2023 opdracht gegeven om een zogenaamde Gebiedsvisie voor het Selzerbeekgebied voor te bereiden, waarbij gedacht wordt aan een mix van de functies wonen, werken, studeren en recreëren. Het gebied wordt begrensd door de outdoor-kartingbaan aan de Selzerbeeklaan en de tennisbanen aan de Sneeuwberglaan. Daarnaast wordt ook het gebied ten noorden van deze percelen, gelegen tussen Vlukon en de voormalige sporthal/Grenslanthal, betrokken. Het proces voor opstellen van de Gebiedsvisie loopt nog. Een dergelijke visie vraagt om diverse onderzoeken aan de voorkant, o.a. naar de consequenties voor verkeer/mobiliteit, ecologie, natuur maar bijvoorbeeld ook stikstof. In 2024 is ca. € 44.000 uitgegeven aan dergelijke onderzoeken en we verwachten nog een totaal van € 110.000 aan voorbereidende kosten. Inmiddels beginnen grondeigenaren zich te melden met diverse ideeën voor ontwikkeling. Om deze te concretiseren is echter eerst een besluit van de gemeenteraad nodig. Dat betreft dan het vaststellen van de Gebiedsvisie, welke medio 2025 aan de raad zal voorliggen. Overigens zal het dan nog wel enige tijd duren alvorens de eerste ontwikkeling concreet kan worden omgezet in op te leveren woningen.

Vijlen Zuid-Oost fase 3

In de 3^e fase van het uitbreidingsplan Vijlen Zuid-Oost brengen we in totaal ca. € 6.000 grond in ontwikkeling (waarvan ca. de helft in eigendom is van de gemeente en de andere helft in eigendom van VOC Vastgoedontwikkeling). Beide eigenaren voeren een gezamenlijke grondexploitatie en verkoop (verdeling kosten en opbrengsten naar rato van grondbezit waarop gebouwd wordt). In totaal worden hier 22 woningen gerealiseerd, waarvan 2 tweekappers, 4 patio-woningen, 6 starterswoningen, 7 drive-inwoningen en 3 bouw kavels. In 2024 is vooral gewerkt aan de aanleg van de eerste infrastructuur en het voorbereiden van het verkoopproces. Een forse tegenvaller was de bodemgesteldheid. Het bleek, na uitgebreid noodzakelijk onderzoek, dat de onderlagen in de bodem op bepaalde plaatsen zodanig 'instabiel' is dat extra funderingsmaatregelen nodig zijn. Na onderzoek was het vervolgens nodig om hier goede afspraken met de aannemer over te maken (kostenverhaal). In de tussentijd wordt ook gewerkt aan een integraal Groenplan, waarbij de ontwikkelingen van de eerste 2 fasen integraal beschouwd worden met de 3^e fase (eindafwerking van het project). De omgevingsvergunningen zijn in de 2^e helft van 2024 onherroepelijk geworden, waarna gestart is met de verkoop van de woningen. Inmiddels is de verkoopdrempel gehaald, waardoor er na de zomervakantie in 2025 zal worden gestart met bouwen. De 3 bouw kavels staan al eerder in de verkoop, maar het blijkt tot nog toe dat de verkoop hiervan niet storm loopt. Begin 2025 is pas de eerste van de 3 kavels definitief verkocht. De in 2024 gemaakte kosten van ruim € 29.000 betreffen vooral de genoemde funderingsonderzoeken. Daarnaast met name ook de kosten van de architect (tekeningen t.b.v. de aanvraag voor de omgevingsvergunningen). Vanuit de gezamenlijke grondexploitatie verwachten we de komende jaren (t/m afwerking in 2027) nog ca. € 735.000 aan kosten. Op basis van de verkoopprijzen van de woningen staat daar een opbrengst van ca. € 1.750.000 tegenover. Hiermee komt het uiteindelijke resultaat, zoals nu (hoewel nog zeer voorzichtig) geraamd, uit op ruim € 650.000 positief (later ten gunste van de algemene reserve).

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

1. Inhoud paragraaf

Deze paragraaf beschrijft de gewenste onderhoudstoestand en de bijbehorende onderhoudskosten voor de infrastructuur en voorzieningen binnen de gemeente Vaals, waaronder wegen, riolering, groenvoorzieningen, openbare verlichting en gemeentelijke gebouwen. Onderhoudskosten komen in alle programma's voor, met een nadrukkelijke focus op de programma's Wonen & Verkeer en Mens & Voorzieningen.

De gemeente Vaals beheert onder andere 35.000 meter weg binnen de bebouwde kom, 47.000 meter weg buiten de bebouwde kom, 72.000 strekkende meter riolering, 156.000 vierkante meter openbaar groen en ongeveer 20 gemeentelijke gebouwen. De kwaliteit van deze infrastructuur en voorzieningen, evenals het onderhoud ervan, zijn van cruciaal belang voor het voorzieningenniveau en de hoogte van de bijbehorende lasten.

Volgens artikel 24 van de financiële verordening van de gemeente Vaals 2024 (vastgesteld op 22 april 2024), wordt in deze paragraaf een overzicht gegeven van de onderhoudsplannen voor wegen, groenvoorzieningen, gebouwen, riolering en openbare verlichting. Volledigheidshalve zij vermeld dat het onderhoud aan water gerelateerde economische infrastructuur in de gemeente Vaals niet van toepassing is, aangezien er geen voorzieningen aanwezig zijn die onder het gemeentelijke beheer vallen (zoals havens en waterwegen die zijn omschreven in de regels voor informatievoorschriften IV-3). Dit houdt in dat er geen waterkeringen of andere waterinfrastructuur zijn die directe verantwoording of specifiek onderhoud vereisen volgens de BBV-richtlijnen.

In de jaarrekening 2024 worden de reguliere onderhoudskosten (klein onderhoud) ten laste van de exploitatie gebracht, terwijl de kosten voor groot onderhoud rechtstreeks ten laste van de voorziening worden geboekt.

2. Riolering

Beleidskader

De gemeente Vaals werkt vanuit een integrale visie op rioleringsbeheer en -onderhoud. Dit betekent dat er structureel wordt ingezet op het in kaart brengen van de staat van het rioolstelsel en het uitvoeren van noodzakelijk onderhoud op basis van actuele inspectieresultaten.

In 2024 is de voorgenomen 0-inspectie grotendeels afgerond. Inspecties op locaties waar aanvullende maatregelen zoals een verkeersplan, verkeersregelaars of afstemming met perceeleigenaren nodig waren, worden in het eerste kwartaal van 2025 nog uitgevoerd. Tijdens de inspecties is wortelgroei en spoelcement op diverse plekken verwijderd.

Naast de 0-inspectie is ook de inspectie van het stamriool uitgevoerd. Vanwege de grote diameter en het hoge debiet vereiste dit een complexere aanpak dan reguliere rioolinspecties. Enkele zijtakken van dit stamriool zullen in het eerste kwartaal van 2025 nog worden geïnspecteerd. Tijdens deze inspectie werd in één streng een verslechterde staat van de riolering geconstateerd over een lengte van ongeveer 50 meter. Dit deel is kort na de inspectie volledig vervangen door nieuwe gewapende betonbuizen, waardoor de levensduur met minimaal 60 jaar is verlengd. Daarnaast zijn twee rioolstrengen in het Von Clermontpark succesvol gerelined. Door deze sleufloze methode toe te passen, is de levensduur van de riolering met minimaal 50 jaar verlengd, zonder dat de omgeving of het nabijgelegen nieuwbouwproject hiervan overlast heeft ondervonden.

Gedurende 2024 zijn ook diverse verzakkingen in de openbare ruimte hersteld. De oorzaak hiervan bleek meestal een defecte afdichting van een putkop/putrand of een defecte kolk en/of huisaansluiting. Aangezien dergelijke gebreken niet vooraf via reguliere inspecties kunnen worden vastgesteld, kunnen deze alleen worden opgelost zodra een verzakking optreedt. Het proactief detecteren van deze problemen is technisch uitdagend en economisch niet verantwoord.

Vanuit het rioolbeheer is er ook input geleverd voor het opstellen van de afkoppelstrategie en het Meerjarig Investeringsplan (MIP), gebaseerd op de inspectieresultaten. Dit heeft geleid tot een betere afweging van welke straten prioriteit krijgen in de voorgenomen wegconstructies. Dankzij deze input en de samenwerking met andere disciplines worden verslechterde rioleringen in enkele straten meegenomen in de eerstvolgende wegconstructies. Hierdoor kan het herstel tegelijkertijd plaatsvinden met de reconstructie van de weg, wat kosten bespaart en de mogelijkheid biedt om op andere locaties binnen ons areaal onderhoudswerkzaamheden uit te voeren.

Op basis van de uitgevoerde inspecties en herstelmaatregelen wordt geconcludeerd dat het rioolstelsel van de gemeente Vaals goed blijft functioneren. Het onderhoudsniveau bevindt zich na de herstelwerkzaamheden grotendeels tussen niveau A en B, met incidentele uitschieters naar niveau C. De

komende jaren zal het beheer van de riolering verder worden geoptimaliseerd door middel van periodieke inspecties en planmatig onderhoud, om zo grip te krijgen op de staat en levensduur van het rioolstelsel.

De rioolreconstructie in de Schoolstraat maakt al geruime tijd onderdeel uit van de investeringslijst. Bij de opstelling van het MIP is echter gekozen voor een meer integrale aanpak van riool- en wegconstructies waarbij cyclisch onderhoud is ingeruild voor een bredere afweging op basis van noodzaak samenhang en de gemeentelijke afkoppelstrategie. Binnen deze systematiek is gebleken dat de Schoolstraat evenals de Irmgardstraat, Zevensterweg, Sint Martinusstraat en het Camilluspark op basis van prioritering buiten de concrete projectscope voor deze planperiode valt. Hierdoor zijn in 2024 voor deze locaties geen uitvoeringsmaatregelen of uitgaven gerealiseerd.

Voor de ontwikkeling van de Waterbuffer Noord zijn in 2024 wel stappen gezet, met name in de voorbereidingsfase. De aanbesteding voor de technische uitwerking is begin 2025 succesvol afgerond waarbij firma Ducot als uitvoerende partij is geselecteerd. De planuitwerking is vervolgens gezamenlijk opgestart. Hoewel de projectvoorbereiding in 2024 is gestart zullen de financiële verplichtingen en uitvoering in 2025 plaatsvinden. Dankzij de tijdige aanvang van de technische voorbereiding is vertraging voorkomen. De uitvoering staat gepland voor het vierde kwartaal van 2025.

De relining (investering) van de riolering in het Von Clermontpark stond oorspronkelijk gepland voor uitvoering in 2024. Tijdens de voorbereidingsfase bleek echter dat de beperkte werkruimte in de valput een alternatieve uitvoeringsmethode vereiste. De beoogde UV-uitharding bleek technisch niet haalbaar, waarna is gekozen voor relining via stoom. Deze wijziging vergde extra voorbereidingstijd. Daarnaast speelden ongunstige weersomstandigheden in december 2024 een rol evenals de noodzaak om de betreffende leiding tijdelijk buiten bedrijf te stellen. Omdat deze leiding een essentiële schakel vormt in het hoofdrioolstelsel van Vaals is uit voorzorg besloten de uitvoering uit te stellen. De werkzaamheden zijn inmiddels in 2025 succesvol afgerond.

Financiële Consequenties

De rioolheffing in de gemeente Vaals blijft volledig kostendekkend, wat betekent dat de inkomsten uit de rioolheffing gelijk moeten zijn aan de beheer- en onderhoudskosten. Eventuele overschotten worden toegevoegd aan de voorziening gebonden heffingen en meegenomen in het te bepalen tarief voor het volgende begrotingsjaar. Daarnaast blijft de voorziening riolering fungeren als buffer voor onverwachte grote uitgaven en mogelijke subsidie-uitkeringen voor het afkoppelen van regenwater.

De onderhoudslasten zijn in 2024 begroot op €452.000, terwijl de werkelijke onderhoudslasten €459.000 bedragen. Dit kleine negatieve verschil is te verklaren door hogere onderhoudskosten dan vooraf verwacht. In de laatste maand is er een bypass gemaakt in Mamelis, wat heeft geleid tot onvoorziene kosten van €17.000.

In onderstaande tabel zijn de Onderhoudslasten en kapitaallasten weergegeven.

	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Werkelijk 2024
Onderhoudslasten	€ 302.000	€ 452.000	€459.000
Kapitaallasten	€ 432.000	€473.000	€391.000
Totaal	€ 734.000	€924.000	€850.000

3. Groen

Beleidskader

Het beheer en onderhoud van de groenvoorziening in de gemeente Vaals is onderverdeeld in vier categorieën: beheer beplanting, beheer grassen, beheer bomen en onkruidbeheersing. Voor al deze categorieën wordt een onderhoudsniveau van B nagestreefd, wat inhoudt dat slechts klein onderhoud nodig is om dit niveau te behouden.

Beheer beplanting

Sinds april 2023 worden de plantvakken met vaste planten onderhouden volgens het GreentoColour-concept (G2C) van Griffioen Wassenaar. De vakken worden deskundig beheerd en dragen aanzienlijk bij aan een positieve uitstraling van de openbare ruimte.

In 2024 wordt het beheer van de G2C- vakken voortgezet. Daarnaast is gestart met het vervangen en inboeten van plantvakken die hun houdbaarheidsdatum hebben bereikt. Deze inspanningen hebben zichtbaar bijgedragen aan een aantrekkelijke en kwalitatief verbeterde leefomgeving voor bewoners.

Beheer Grassen

In 2024 is het beheer van de grasvelden over het algemeen goed verlopen. Om verdere optimalisatie van het grasbeheer te realiseren, wordt het maaibestek in 2025 opnieuw aanbesteed. Hierbij wordt gekeken naar innovatieve methoden en technieken die bijdragen aan een duurzamer en bio divers beheer van de grasvegetatie.

De kwaliteit van de grasportvelden, die onder deze categorie vallen, is in april 2024 opnieuw beoordeeld door een externe keuringsinstantie (KIWA). Hieruit bleek dat de velden grotendeels voldeden aan de gestelde kwaliteitseisen, maar dat er op enkele locaties verbeteringen nodig waren. Op basis van deze bevindingen is besloten extra onderhoudswerkzaamheden uit te voeren, zoals het bezanden van de sportvelden. Dit draagt bij aan een betere waterafvoer en -opname, wat essentieel is voor het behoud van de speleigenschappen en de duurzaamheid van de velden.

Dankzij deze aanpassingen blijven de sportvelden optimaal functioneren en voldoen ze aan de gestelde normen. Het jaarlijkse onderhoudsplan is hier inmiddels op aangepast.

Beheer Bomen

In de tweede helft van 2024 is gestart met het actualiseren van de bomenadministratie. Dit proces is ingang gezet naar aanleiding van de resultaten uit de boomveiligheidscontrole (BVC) van 2023. Tijdens deze controle is vastgesteld dat een aantal bomen risico's vormde voor de openbare veiligheid.

In 2024 zijn deze bomen verwijderd en is een reeks snoeiwerkzaamheden uitgevoerd, conform de adviezen uit het boomveiligheidsrapport. Deze maatregelen hebben bijgedragen aan het verminderen van de achterstand in het bomenbeheer en het verbeteren van de kwaliteit van de boomstructuur.

Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen om in het najaar van 2024 en begin 2025 te voldoen aan de zelfopgelegde inboetverplichting. Dit draagt bij aan het gewenste onderhoudsniveau en helpt toekomstige klachten en meldingen over bomen te verminderen.

Beheer Onkruidbestrijding

De aanpak van onkruidbeheersing in de openbare ruimte heeft in 2024 positieve resultaten opgeleverd. Er zijn in 2024 vrijwel geen klachten ontvangen over de uitvoering, wat aangeeft dat de bestrijdingsmethoden effectief zijn en naar tevredenheid van de inwoners worden toegepast.

Dankzij een gestructureerde en duurzame aanpak blijft het openbaar groen er verzorgd en netjes uitzien, wat bijdraagt aan een prettige leefomgeving. Door deze gerichte maatregelen is de kwaliteit van de groenvoorziening in de gemeente Vaals verder verbeterd. Dit draagt bij aan een aantrekkelijke en duurzame leefomgeving voor alle inwoners.

In 2024 heeft een tweetal projecten vertraging opgelopen. De vergroening van het VVV-kantoor is nog niet uitgevoerd omdat het project pas in 2025 is aanbesteed en datzelfde jaar zal worden gerealiseerd. Ook het bomenbeheerplan is vertraagd mede doordat de bestaande data in het beheersysteem onvolledig en onjuist bleek. Het bomenbeheerplan is bedoeld om het beheer en onderhoud van bomen planmatig aan te pakken met aandacht voor onder andere boomveiligheid, onderhoud, herplanting en kostenplanning. Naar verwachting wordt het plan in het derde of vierde kwartaal van 2025 afgerond.

Financiële Consequenties

Het beheer en onderhoud van regulier groen omvat de categorieën beplanting, grassen, bomen en onkruidbestrijding. Voor dit onderhoud is in 2024 een bedrag van €496.000 begroot, terwijl de realisatie uitkomt op €461.000. Dit positieve verschil is te verklaren door voordelige maaikosten van €20.000 in 2024. Daarnaast laten de categorieën onderhoud algemeen en onderhoud bomen respectievelijk een positief verschil van €6.000 en €5.000 zien.

In onderstaande tabel zijn de onderhoudslasten en kapitaallasten weergegeven.

	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Werkelijk 2024
Onderhoudslasten	€394.000	€496.000	€461.000
Kapitaallasten	€ 90.000	€86.000	€82.000
Totaal	€ 484.000	€582.000	€543.000

4. Gebouwen

Beleidskader

In 2022 heeft de gemeente Vaals, in samenwerking met Bremen Bouwadviseurs B.V., het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor gemeentelijke gebouwen geactualiseerd. Het doel van deze actualisatie was om een helder overzicht te krijgen van de huidige staat van het gemeentelijke vastgoed en om inzicht te bieden in de noodzakelijke onderhoudsactiviteiten en kosten voor de komende 10 jaar. Door het op een goed peil houden van de gemeentelijke gebouwen worden de gemeentelijke beleidsdoelen gediend. Dit kan door de vastgoedportefeuille die voor deze doelen beschikbaar zijn in optimale staat te houden, waarbij een langetermijnvisie op duurzaamheid, veiligheid en kostenbeheersing wordt gehanteerd.

De gemeente Vaals beschikt over een breed scala aan gebouwen die variëren in staat van onderhoud en functie. De gebouwen zijn onderverdeeld in verschillende categorieën, afhankelijk van het onderhoudsniveau en de mate van noodzakelijke investeringen. Zo bevinden gebouwen zoals het gemeentehuis, Bergzicht, BMA Vijlen en de Brede School zich in goede staat, waarbij alle belangrijke onderhouds- en verduurzamingsmaatregelen zijn getroffen. Denk hierbij aan recente schilderwerkzaamheden in het gemeentehuis en de vervanging van het ketelhuis met warmtepompen bij de Brede School, evenals de installatie van ledverlichting in het hele pand. Deze investeringen zijn niet alleen noodzakelijk voor de instandhouding van de gebouwen, maar dragen ook bij aan de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed, wat op lange termijn kostenbesparend werkt. Bij voetbalclub Rood-Groen LVC '01 zijn de helft van alle kleedlokalen gerenoveerd en voorzien van warmtepomp airco's. De overige lokalen worden tijdens de zomerstop van 2025 aangepakt. Het regulier en klein onderhoud is op alle locaties volgens het MJOP uitgevoerd. In 2024 zijn diversen grote projecten voor 2025 voorbereid zoals het vervangen van de parkeerinstallatie in de parkeergarage, het toegang- en beveiligingssysteem van het gemeentehuis, de keuring van de lichtmasten en het vervangen van de verlichting op de velden van RKVV Vijlen en tennisclub TC-Mixed. Ook lopen er diversen onderzoeken om uit te zoeken hoe we de stookinstallaties van diversen gebouwen kunnen aanpassen en verduurzamen.

Naast de gebouwen die al in goede staat verkeren (dit zijn Bergzicht, BMA Vijlen, Brede school, de Obelisk, Fractiehuis, Gemeentehuis, de Kopermolen en de Raadskelder) heeft de gemeente Vaals gekozen voor een meer conservatieve aanpak voor een aantal oudere of minder frequent gebruikte gebouwen. Het beleid is om deze gebouwen in stand te houden en enkel regulier onderhoud uit te voeren. De panden Auw Sjoël, Beemderlaan HFD, oud Licom gebouw, BMA Lemiers en de Uitvoeringszaal Lemiers vallen onder deze categorie. Voor deze gebouwen is het onderhoud vooral gericht op het behouden van de huidige staat zonder grote investeringen te doen in vernieuwing of uitbreiding.

Voor Auw Sjoël en BMA Lemiers is een specifiek instandhoudingsplan opgesteld. Dit plan is gericht op het constateren van gebreken en het plannen van noodzakelijk onderhoud binnen een vastgestelde periode. De instandhoudingstermijn is vastgesteld op vijf jaar (2022-2026). Dit biedt een concreet tijdpad voor het behoud van deze panden, met als doel de veiligheid, gezondheid en bedrijfsvoering te waarborgen. Het instandhoudingsplan wordt gebaseerd op de thema's bedrijfsvoering en veiligheid/gezondheid, waarbij wordt gekeken naar de praktische en financiële haalbaarheid van de nodige werkzaamheden.

In de zomer van 2025 wordt, samen met Bremen Bouwadviseurs, het onderhoudsplan voor de komende jaren opnieuw geactualiseerd. Dit biedt de gelegenheid om het onderhoudsplan aan te passen aan de veranderende behoeften van de gemeente, de staat van de gebouwen en de financiële situatie. De actualisatie is een belangrijk moment om niet alleen de technische staat van de panden te evalueren, maar ook om de maatschappelijke en duurzame functie van de gebouwen in het licht van de gemeentelijke doelstellingen opnieuw af te wegen.

Het onderhoud van gemeentelijke gebouwen in Vaals is van groot belang voor zowel de veiligheid van de gebruikers als de financiële gezondheid van de gemeente. De gemeente heeft met de actualisatie van het MJOP een solide basis gelegd voor het verantwoord beheer van haar vastgoed. Het beleid om bepaalde gebouwen in stand te houden met alleen regulier onderhoud en het opstellen van instandhoudingsplannen voor specifiekere panden, toont een pragmatische en toekomstgerichte aanpak. De verdere actualisatie van het onderhoudsplan in 2025 biedt de gemeente de mogelijkheid om flexibele en kostenefficiënte oplossingen te blijven implementeren, rekening houdend met de behoeften van de gemeenschap en de duurzame doelstellingen voor de toekomst.

Financiële Consequenties

Het groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is gebaseerd op het onderhoudsplan Bremen (MJOP), dat in 2022 is vastgesteld. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud is in de voorjaarsnota herzien en vastgesteld op € 401.000. Regulier onderhoud wordt bekostigd uit de exploitatie. In 2024 is hiervoor in totaal € 179.000 uitgegeven, wat € 33.000 lager is dan het begrote bedrag van € 212.000. Deze onderschrijding is met name te verklaren door lagere kosten bij Auw Sjoël waar enkel nog instandhoudingswerkzaamheden. Verder zijn in 2024 enkele keuringen (Scopoe 10) voor het gemeentehuis en de gemeentewerf doorgeschoven naar 2025.

Een deel van het uitgestelde groot onderhoud uit 2023 is in 2024 alsnog uitgevoerd, waaronder de renovatie van de kleedlokalen bij Rood-Groen, schilderwerkzaamheden op diverse locaties en het vervangen van het ketelhuis en warmtepompen in de Brede school. Vanwege aanhoudende krapte op de aannemersmarkt, in combinatie met oplopende levertijden voor materialen, zijn echter niet alle geplande werkzaamheden gerealiseerd. Zo zijn onder andere de vervanging van de parkeerinstallatie in de parkeergarage en het nieuwe toegangscontrolesysteem voor het gemeentehuis doorgeschoven naar 2025.

Daarnaast wordt regelmatig beoordeeld of en op welke onderdelen het MJOP geactualiseerd moet worden. Dit gaan we in 2025 oppakken, zodat het onderhoudsplan wordt afgestemd op de actuele vastgoedportefeuille en de daaraan verbonden onderhoudsbehoefte.

In onderstaande tabel zijn de onderhoudslasten en de mutaties in de voorziening groot onderhoud voor 2024 weergegeven.

	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Werkelijk 2024
Onderhoudslasten	€191.000	€212.000	€179.000
Mutatie voorziening onderhoud	€ 383.000	€401.000	€401.000
Totaal	€ 574.000	€614.000	€580.000

5. Wegen

Beleidskader

Het wegbeheer in onze gemeente wordt uitgevoerd op basis van de richtlijnen voor wegbeheer van Stichting CROW. Dit wordt gecombineerd met een cyclische wegininspectie en aanvullende onderzoeken (zoals visuele inspecties, maatregeltoetsen en asfaltonderzoeken) om te zorgen voor een optimale programmering van het wegennet. Onderhoud aan de wegen wordt uitgevoerd door middel van klein en groot onderhoud.

Klein onderhoud betreft maatregelen van geringe omvang, met als belangrijkste doel het voorkomen van letsel. Deze maatregelen zijn niet planmatig en hebben een incidenteel karakter. Groot onderhoud betreft planmatige maatregelen die bijdragen aan het behoud van de oorspronkelijke kwaliteit en levensduur van het wegareaal. Deze maatregelen worden uitgevoerd op basis van de wegininspectie en onderhoudsplanning. In 2024 is een nieuw Meerjarig Beheer- en Onderhoudsprogramma vastgesteld. In dit plan is toegelicht welke maatregelen op de geïnventariseerde wegen nodig zijn, inclusief een gedetailleerde planning.

Daarnaast zijn in 2024 asfaltreparaties uitgevoerd in de volgende straten: Cottessen, Ceresstraat (kruisingsvlak Jos Francotteweg - Pr. Bernhardstraat), Bosstraat en Mgr. Nolenstraat.

In 2024 heeft de gemeente ook 3000 meter aan scheuren en naden laten vullen. Scheuren en naden in het asfalt leiden tot veroudering en schade van het wegdek. Om dit proces te vertragen, worden deze beschadigingen, die ontstaan door vorst, veroudering en zware belasting, gevuld met bitumineuze voegvulling.

Ook worden er werkzaamheden uitgevoerd door derden aan kabels en leidingen. Deze bedrijven betalen degeneratiekosten ter compensatie van de beschadigingen die ontstaan door hun werkzaamheden aan de ondergrondse infrastructuur.

De inritconstructies tussen de zijstraten en de Maastrichterlaan zijn gefaseerd uitgevoerd. Hierbij zijn de inritblokken vervangen door betonklinkers. Door de toegenomen omvang van de bomen op de Maastrichterlaan zijn de boomroosters aangepast en het straatwerk hersteld. In Vijlen is de inritconstructie en bestrating tussen de Pater Gelissenstraat en het achtergelegen wandelgebied vernieuwd.

Een aantal reconstructies en projecten zijn in 2024 nog niet uitgevoerd omdat deze onderdeel uitmaken van het meerjaren-investeringsplan. Deze zijn reeds opgenomen in de programmering voor de komende jaren en worden op een later moment uitgevoerd.

Financiële consequenties

De onderhoudskosten van de wegen waren in 2024 begroot op €93.000 dit bedrag komt precies overeen met de werkelijke onderhoudskosten.

Voor klein onderhoud wegen, veldwegen en afhandeling van klachten waren de kosten in 2024 begroot op €72.000. Daadwerkelijk is hier €63.000 aan uit gegeven. De werken door derden (in verband met degeneratie) zijn hierin niet opgenomen.

Daarnaast is er in 2024 een voorziening van €2.985.000 gevormd voor de achterstand in groot onderhoud van de wegen, ten behoeve van het beheer- en onderhoudsplan 2024–2027, ten laste van de Algemene reserve. Ook is de voorziening wegeninfrastructuur aangevuld met een bedrag van €276.471.

Voor het jaar 2024 heeft de gemeente Vaals een bedrag van € 127.500 aan degeneratiekosten ontvangen. Deze middelen worden ingezet om de openbare ruimte te herstellen en het kwaliteitsniveau van de kapitaalgoederen te waarborgen.

In onderstaande tabel zijn de onderhoudslasten en kapitaallasten weergegeven.

	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Werkelijk 2024
Reguliere onderhoudslasten	€ 65.000	€72.000	€63.000
Groot onderhoud	€276.000	€93.000	€93.000
Kapitaallasten	€472.000	€492.000	€452.000
Totaal	€748.000	€657.000	€608.000

6. Openbare verlichting

Beleidskader

Het doel van het beleid is om een kader te bieden waarbinnen de openbare ruimte effectief, kostenefficiënt en milieubewust verlicht wordt, binnen de geldende wettelijke bepalingen en richtlijnen. Sociale veiligheid, verkeersveiligheid, comfort, sfeer en duurzaamheid zijn hierbij belangrijke thema's. Het doel voor 2024 was om 40% energie te besparen ten opzichte van het startjaar 2013. Medio zomer 2025 zal uit het nieuwe beheerplan van Spie blijken of deze doelstelling is behaald.

De PL/TL-lampen zijn vanwege verduurzaming in het eerste kwartaal van 2023 uit productie genomen, waardoor het reguliere vervangingsproces van lampen niet meer mogelijk is. Investeren in Ledverlichting levert aanzienlijke besparingen op in zowel energieverbruik als CO₂-uitstoot. Daarnaast zorgt Ledverlichting voor lagere onderhoudskosten, verminderde energiekosten en biedt het technische voordelen. In 2024 zijn al 1030 van de 1060 PL/TL-armaturen vervangen.

Financiële consequenties

De gemeenteraad heeft besloten om 1060 PL/TL-armaturen te vervangen. In 2024 zijn 1030 van de 1060 armaturen vervangen. De vooraf verwachte kosten voor deze investering bedragen €465.000. Van dit bedrag is in 2024 €423.000 uitgegeven.

In 2024 lagen de werkelijke onderhoudskosten op €96.000, terwijl de begrote onderhoudskosten €97.000 waren. De werkelijke energiekosten vielen echter €9.000 hoger uit dan de begrote energiekosten van €90.000. Ter vergelijking, in 2023 waren de werkelijke energiekosten €117.000. Het positieve verschil is te danken aan het verduurzamen van de armaturen, wat heeft geleid tot lagere kosten in 2024. Desondanks zijn de energiekosten in 2024 €18.000 voordeliger dan in 2023, maar deze besparing wordt beperkt door de stijging van de energiebelasting en de verhoogde netbeheerkosten.

In onderstaande tabel zijn de onderhoudslasten en kapitaallasten weergegeven.

	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Werkelijk 2024
Onderhoudslasten	€95.000	€97.000	€96.000
Kapitaallasten	€ 7.000	€14.000	€9.000
Totaal	€ 102.000	€111.000	€105.000

Openbaarheidsparagraaf

1. Inhoud Paragraaf

In deze paragraaf wordt ingegaan op de Wet open overheid (Woo), die op 1 mei 2022 gedeeltelijk in werking is getreden. De Woo ziet toe op openbaarmaking van overheidsinformatie. Openbaarheid is belangrijk om het vertrouwen tussen burger en overheid te vergroten.

De Wet open overheid kent drie plichten. Dat betreft actieve (uit eigener beweging), passieve (op verzoek) openbaarmakingsplicht en de informatiehuishoudingsplicht (duurzaam toegankelijk maken van overheidsinformatie).

Zowel voor het actief alsook voor het passief openbaar maken geldt dat niet alles openbaar mag worden gemaakt. In de Woo is nader aangegeven wanneer dat het geval is. Zo gaat het onder meer om zaken, die

- de eenheid van de Kroon in gevaar kan brengen;
- de veiligheid van de Staat kan schaden;
- bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft (bv. medisch, religieus of seksueel);
- wettelijke identificatienummers betreft (bv. BSN of onderwijsnummer).

Voor de implementatie van de Woo ontvangen we een jaarlijkse bijdrage via de algemene uitkering. De benodigde kosten voor het digitale platform en de verplichte openbaarmakingen van de specifieke categorieën zijn door de tegenwoordige onzekerheden met betrekking tot het ontwikkelen van het landelijke digitale platform nog steeds moeilijk in te schatten. Voor het actief openbaar maken is de zogenaamde Woo-index in het leven geroepen, waarop ook de gemeente Vaals is aangesloten.

Voor de Woo heeft de gemeente Vaals een contactpersoon aangewezen, die bij het team Juridische Zaken is ondergebracht.

Wat betreft het deel van de Woo dat in werking is, opereren wij in overeenstemming met de Woo.

2. Passieve openbaarheid (Woo- verzoeken)

Passieve openbaarmaking betreft het openbaar maken van specifieke documenten op basis van een daartoe strekkend verzoek. Een ieder mag een verzoek om openbaarmaking indienen en hoeft daarbij geen belang te stellen. In 2024 werd de capaciteit van het afhandelingssteam, ondergebracht bij Juridische Zaken, uitgebreid. Hierdoor werd de monitoring en sturing op het proces van het afhandelen van de Woo-verzoeken versterkt. Daarnaast werden generieke processen, kaders en richtlijnen verbeterd om hulpmiddelen beschikbaar te stellen.

3. Actieve openbaarheid

De verplichte actieve openbaarmaking wordt gefaseerd ingevoerd. De eerste tranche van openbaar te maken categorieën is op 1 november 2024 in werking getreden. De gemeente Vaals heeft hieraan voldaan doordat de categorieën 'organisatie en werkwijze' en 'bereikbaarheidsgegevens' conform de Ministeriele regeling van 1 oktober 2024 (Staasblad 2024, nummer 30890) via de Woo-index op de website www.overheid.nl zijn geplaatst. Aldus is voldaan aan het bepaalde in artikel 3.3 Woo. Verder moeten in het kader van de Wet elektronische publicaties (Wep) besluiten en aanverwante documenten, zoals beleid, elektronisch worden bekendgemaakt. Dit geschiedt via www.officielebekendmakingen.nl (onderdeel van www.overheid.nl). Op deze manier worden ook dergelijke documenten openbaar gemaakt, wat aansluit bij het bepaalde in artikel 3.1 Woo. De tweede tranche van actief openbaar te maken documenten zal naar verwachting in de tweede helft van 2025 worden ingevoerd.

Voor de andere actief openbaar te maken informatie hebben we intern voorbereidingen getroffen. Zo hebben we voor de digitale informatiehuishouding software aangeschaft ten behoeve van de anonimisering van documenten en zijn we ook bezig met software voor de informatiehuishouding. Verder zal een separate website in het leven worden geroepen, via welke de desbetreffende categorieën aan informatie zullen zijn te raadplegen.

4. Financiële toelichting

Baten

Voor de implementatie van de Woo ontvangen wij een bijdrage via de algemene uitkering. Deze bedraagt voor afgelopen jaar en de komende jaren:

2024: € 101.836,-;

2025: € 105.383,-;

2026: € 108.929,-;

2027: € 57.408,- (vanaf dit jaar vervalt de incidentele bijdrage vanuit het Gemeentefonds);

2028: € 57.408,-

Lasten

De lasten in dit programmaonderdeel zijn € 66.000,-. Deze lasten bestaan uit personele lasten om verzoeken te behandelen.

Deel 5

Jaarrekening 2024

Balans per 31 december 2024

ACTIVA	2023	2024	PASSIVA	2023	2024
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
Immateriële vaste activa	€ 85.897	€ 77.917	Eigen vermogen	€ 10.309.573	€ 10.194.534
Kosten sluiten geldleningen			Algemene reserve	€ 9.118.100	€ 7.266.941
en saldo agio en disagio	€ -		Bestemmingsreserves	€ 1.191.473	€ 2.927.593
Onderzoek en ontwikkeling	€ -				
Bijdragen activa derden	€ 85.897	€ 77.917			
Materiële vaste activa	€ 24.396.520	€ 24.238.711	Rekeningresultaat	€ 2.241.140	€ -270.460
Economisch nut	€ 11.097.546	€ 11.837.642			
Economisch nut (heffing)	€ 8.697.242	€ 8.339.196			
Maatschappelijk nut	€ 4.601.732	€ 4.061.873			
			Voorzieningen	€ 3.434.122	€ 7.243.570
			Verplichtingen, verliezen en risico's	€ 1.407.275	€ 1.921.054
			Egalisatievoorzieningen	€ 2.026.847	€ 5.322.516
Financiële vaste activa	€ 132.868	€ 129.544	Langlopende schulden	€ 19.472.333	€ 17.832.333
Kapitaalverstrekkingen			Onderhandse leningen		
aan deelnemingen	€ 99.652	€ 99.652	-binnenlandse pensioenfondsen en		
Leningen aan deelnemingen	€ -		verzekeringsinstellingen		
Leningen aan woningcorporaties	€ -		-binnenlandse banken en overige		
Overige langlopende leningen	€ 33.216	€ 29.892	financiële instellingen	€ 19.460.000	€ 17.820.000
Uitzettingen	€ -	€ -	Waarborgsommen	€ 12.333	€ 12.333
Bijdragen activa derden					
Totaal vaste activa	€ 24.615.285	€ 24.446.172	Totaal vaste passiva	€ 35.457.168	€ 34.999.977
VLOTTENDE ACTIVA			VLOTTENDE PASSIVA		
Voorraden	€ 5.982.960	€ 4.059.858			
Onderhanden werk en bouwgronden in exploitatie	€ 5.982.960	€ 4.059.858			
Vorderingen	€ 11.985.595	€ 14.693.661	Vlottende schulden	€ 3.944.902	€ 4.475.595
Vorderingen openbare lichamen	€ 4.526.329	€ 4.716.123	Kasgeldleningen	€ -	€ -
Uitzetting 's Rijks schatkist	€ 7.095.637	€ 9.216.847	Overige schulden	€ 3.944.902	€ 4.475.595
Overige vorderingen	€ 363.629	€ 760.691			
Overige uitzettingen	€ -				
Liquide middelen	€ 7.544	€ 258.773	Liquide middelen	€ 392.393	€ -
Kas- en banksaldi			Kas- en banksaldi		
Overlopende activa	€ 864.761	€ 1.844.663	Overlopende passiva	€ 3.661.682	€ 5.827.554
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen bedragen door voorfinanciering specifieke uitkeringen	€ -	€ -	Verplichtingen	€ 1.660.126	€ 1.658.537
Vooruitbetaalde bedragen	€ 864.761	€ 1.844.663	Specifieke uitkeringen Rijk	€ 1.974.130	€ 3.526.776
			Overige	€ -	€ 614.488
Totaal vlottende activa	€ 18.840.860	€ 20.856.954	Vooruitontvangen bedragen	€ 27.426	€ 27.753
Totaal activa	€ 43.456.145	€ 45.303.126	Totaal passiva	€ 43.456.145	€ 45.303.126
			Bedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstelling of garantiestellingen zijn verstrekt	35.210.700	33.190.827
			Van gemeente Vaals verstrekte garantie	46.294	46.294

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld volgens de geldende voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten Provincies en Gemeenten (BBV). In artikel 24 van het BBV is opgenomen, dat de balans en de toelichting verplichte onderdelen zijn van de jaarrekening. Alle bedragen luiden in euro's (€).

Ook moet in de jaarrekening uitgelegd worden op welke manier het resultaat is bepaald en via welke methode de boekwaarde van bezittingen en schulden worden bepaald. In deze paragraaf zal hier nader op worden ingegaan.

Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Grondslagen van de waardering van activa (bezittingen)

Activa (bezittingen) worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs wordt ook wel de historische kostprijs genoemd. Deze is opgebouwd uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de grond- en hulpstoffen die zijn gebruikt om het goed te vervaardigen. Daarbij komen nog bijkomende kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Ook kunnen een redelijk deel van de indirecte kosten worden meegenomen in de vervaardigingsprijs. Op vaste activa wordt jaarlijks lineair afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. De afschrijvingstermijnen per investering (actief) zijn opgenomen in de Nota Activabeleid gemeente Vaals (raadsbesluit 07 juni 2021). Als er sprake is van een investering gedurende het boekjaar, wordt pas afgeschreven in het daaropvolgende jaar.

Soort activa	Waarderingsgrondslag
Immateriële vaste activa	Immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en duurzame waardeverminderingen. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. De afschrijvingstermijn op kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen is maximaal 5 jaar (ex 212-verordening), tenzij de looptijd van de lening korter is. De afschrijvingstermijn voor de kosten voor onderzoek en ontwikkeling is maximaal 5 jaar (artikel 212-verordening). Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen verminderd met de afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publiek taak
Materiële vaste activa	Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en duurzame waardeverminderingen. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag.
Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en deelnemingen, leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met aflossingen en een eventuele voorziening voor verwachte oninbaarheid. Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan. Uitgezette bedragen met een looptijd langer dan één jaar worden onder de financiële vaste activa opgenomen. Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden onder de vorderingen (vlottende activa) opgenomen.
Voorraden	Voorraden, grond- en hulpstoffen en gereed product, alsmede bouwgronden in exploitatie worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voorraden en deelnemingen moeten tegen de marktwaarde worden gewaardeerd, indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 65 BBV). Voor de bouwgronden in exploitatie geldt, dat de winstneming plaatsvindt volgens de percentage-of-completion methode, hetgeen betekent, dat voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst wordt genomen. Hiervoor geldt de voorwaarde, dat het resultaat op betrouwbare wijze moet kunnen worden ingeschat.

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.
Liquide middelen	De liquide middelen zijn opgenomen tegen de nominale waarde.
Overlopende activa	De overlopende activa zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Afschrijvingstermijnen conform Nota Activabeleid gemeente Vaals 2021

Categorie	Omschrijving	Termijn in jaren
Gronden	Tuinaanleg / groenbeheer	20
	Sportpark velden	25-30
	Sportpark terreinen	25-30
	Aankoop gronden	N.v.t.
Gebouwen	Nieuwbouw	40
	Verbouwing / renovatie / uitbreiding	25
	Terreinafstering (hekwerk)	10
	Installaties (o.a. verwarming)	15
	Inventaris (meubilair)	10
	Telefooncentrale	10
Openbare ruimte	Aanleg / reconstructie van wegen, parkeerplaatsen, woonomgeving, pleinen, fiets- en voetgangerspaden	20
	Kunstwerken	25
	Speeltoestellen	15
	Aanbrengen verkeersvoorzieningen	10-20
	Vervanging openbare verlichting	20
	Aanleg riolering	40
Voorzieningen	Wagenpark < 5.000 kg	7
	Wagenpark > 5.000 kg	12
	Woonwagens	25
	Hardware (server e.d.)	5
	Software (o.a. centrale balie, financiële administratie e.d.)	3-10
Onderzoek	Ontwikkelings- en onderzoekskosten	5

Bovenstaand genoemde afschrijvingstermijnen zijn indicatief bedoeld. De werkelijke gebruiksduurverwachting wordt per actief beoordeeld. Afwijking van bovenstaand genoemde afschrijvingstermijnen vindt enkel plaats wanneer hier op grond van de economische realiteit gegronde redenen toe bestaan. Deze afwijking wordt geformaliseerd middels een separaat raadsbesluit.

Grondslagen voor de waardering van passiva (schulden)

Passiva worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Soort Passiva	Waarderingsgrondslag
Eigen vermogen	Het eigen vermogen bestaat uit de reserves - bestaande uit de algemene reserve en bestemmingsreserves - en het resultaat na bestemming, volgend uit de programmarekening. De balans toont de financiële positie na aanwendungen en toevoegingen aan reserves.
Voorzieningen	Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van: -verliezen of risico's van bepaalde te verwachten verplichtingen, waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is. Er wordt een inschatting gemaakt van het risico en dit wordt afgedekt door het vormen van een voorziening; -kosten die een volgend begrotingsjaar worden gemaakt en die hun oorsprong vinden in het begrotingsjaar. Het doel van deze voorziening is om de kosten gelijkmatig te verdelen over een aantal jaren. Middelen die van derden verkregen zijn en die specifiek moeten worden besteed, worden opgenomen onder voorzieningen. Aan de voorzieningen vindt geen rente-toevoeging plaats. Tenzij bij de betreffende voorziening anders wordt vermeld, worden voorzieningen gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.
Uitzettingen met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde., verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van één jaar of langer.
Netto-vloftende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	Vloftende schulden worden opgenomen tegen de nominale waarde.
Overlopende passiva	Overlopende passiva worden opgenomen tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente zijn gewaarborgd, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is nadere informatie dienaangaande opgenomen.

Grondslagen van de resultaatbepaling

Bij het opstellen van de jaarrekening is het baten- en lastenstelsel gehanteerd. Dit houdt in, dat opbrengsten (baten) en kosten (lasten) zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling. Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercircularis van het boekjaar.

De dividendopbrengsten worden verantwoord op het moment, dat deze betaalbaar worden gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen (personeelskosten) van een jaarlijks gelijkblijvend volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar.

Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa

Volgens balans-indeling worden de immateriële vaste activa als volgt onderverdeeld:

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling van activa;
- bijdragen aan activa in eigendom derden.

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 31.12.2023	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31.12.2024
Kosten sluiten geldleningen en saldo agio / disagio	-	-	-	-	-	-	-
Kosten onderzoek en ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-
Bijdragen activa derden	€ 85.897	-	-	€ 7.980	-	-	€ 77.917
Totaal immateriële vaste activa	€ 85.897	-	-	€ 7.980	-	-	€ 77.917

In de onderstaande tabel worden de bijdragen aan activa in eigendom van derden gespecificeerd.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Boekwaarde 31.12.2023	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31.12.2024
Zaal Lemiers	€ 16.668	-	-	€ 1.668	-	-	€ 15.000
Restauratie orgel Kopermolen	€ 3.796	-	-	€ 3.796	-	-	-
Behoud oudste gebouw	€ 65.433	-	-	€ 2.516	-	-	€ 62.917
Totaal bijdrage aan activa in eigendom van derden	€ 85.897	-	-	€ 7.980	-	-	€ 77.917

Materiële vaste activa

Volgens balans-indeling worden de materiële vaste activa als volgt onderverdeeld:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31.12.2023	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31.12.2024
Investerings met economisch nut	€ 11.097.546	€ 1.629.975	€ 55.942	€ 833.937	-	-	€ 11.837.642
Investerings met economisch nut met heffing	€ 8.697.242	-	-	€ 358.046	-	-	€ 8.339.196
Investerings met maatschappelijk nut	€ 4.601.732	€ 8.120	-	€ 547.979	-	-	€ 4.061.873
Totaal materiële vaste activa	€ 24.396.520	€ 1.638.095	€ 55.942	€ 1.739.962	-	-	€ 24.238.711

In onderstaande tabellen worden de investeringen met economisch nut en de investeringen met maatschappelijk nut gespecificeerd. Investerings hebben een economisch nut als ze verhandelbaar zijn of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

Investerings met economisch nut	Boekwaarde 31.12.2023	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31.12.2024
Gronden en terreinen	€ 2.698.365	€ 1.070.264	€ 51.442	€ 153.577	-	€ 3.563.612
Woonruimten	€ 46.750	-	-	€ 3.201	-	€ 43.549
Bedrijfsgebouwen	€ 6.618.448	€ 12.821	€ 4.500	€ 376.551	-	€ 6.250.218
Vervoermiddelen	€ 546.696	-	-	€ 84.277	-	€ 462.419
Machines, apparaten en installaties	€ 1.187.287	€ 546.888	-	€ 216.331	-	€ 1.517.844
Totaal investeringen met economisch nut	€ 11.097.546	€ 1.629.973	€ 55.942	€ 833.936	-	€ 11.837.642

Ten opzichte van 2023 neemt de boekwaarde toe. De vermeerderingen (toename boekwaarden) worden veroorzaakt door uitgaven op: de hercategorisatie (uit de grondexploitatie) van Uitvoeringszaal Lemiers, vervanging lichtarmaturen, de aanschaf van een zoutsilo, verduurzaming van de sporthal en een upgrade van hardware.

De vermindering betreft de verkoop van gronden bij de voormalige Aloysiuschool en de voormalige kleuterschool aan de Lindenstraat.

Investerin- gen met economisch nut met heffing	Boekwaarde 31.12.2023	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijv- ingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31.12.2024
Gronden en terreinen	€ 5.760.820	-	-	€ 190.075	-	-	€ 5.570.745
Grond-, weg- en waterbouw- kundige werken	€ 2.936.422	-	-	€ 167.972	-	-	€ 2.768.450
Totaal investeringen met economisch nut met heffing	€ 8.697.242	-	-	€ 358.047	-	-	€ 8.339.196

Ten opzichte van 2023 neemt de boekwaarde af, dit vloeit voort uit de reguliere afschrijvingen.

Investerin- gen met maatschap- pelijk nut	Boekwaarde 31.12.2023	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijv- ingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31.12.2024
Grond-, weg- en waterbouw- kundige werken	€ 4.601.732	€ 8.120	-	€ 547.979	-	-	€ 4.061.873
Totaal investeringen met maatschap- pelijk nut	€ 4.601.732	€ 8.120	-	€ 547.979	-	-	€ 4.061.873

Ten opzichte van 2023 neemt de boekwaarde per saldo af. Dit vloeit voort uit de reguliere afschrijvingen op de investeringen.

De vermeerderingen (toename boekwaarden) wordt veroorzaakt door uitgaven op lopende projecten, zoals o.a. de verkeersveiligheid, verder werden watertappunten aangekocht.

Financiële vaste activa

Volgens de balansindeling vindt de onderverdeling van de financiële vaste activa plaats in:

- kapitaalverstrekingen aan deelnemingen;
- leningen aan woningcorporaties;
- leningen aan deelnemingen;
- overige langlopende leningen;
- overige uitzettingen met een rente-typische looptijd langer dan één jaar;

Financiële vaste activa	31.12.2023	31.12.2024
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	€ 99.652	€ 99.652
Leningen aan deelnemingen	-	-
Overige langlopende geldleningen	€ 33.216	€ 29.892
Overige uitzettingen met een rente-typische looptijd langer dan één jaar	-	-
Totaal financiële vaste activa	€ 132.868	€ 129.544

Per onderdeel worden de belangrijkste gegevens uiteengezet.

Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen

De aandelen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel tegen de marktwaarde, indien deze lager is dan de verkrijgingsprijs. De gemeente bezit de volgende aandelen.

Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	31.12.2023	31.12.2024	In boekjaar betaalbaar gesteld dividend
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ 38.847	€ 38.847	€ 39.036
Enexis Holding NV	€ 60.805	€ 60.805	€ 71.918
Reinigingsdiensten Rd4	-	-	€ 10.500
Totaal kapitaalverstrekingen deelnemingen	€ 99.652	€ 99.652	€ 121.454

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden volgens de geldende voorschriften verantwoord in het jaar waarin het recht op ontvangst ontstaat (dit is dus het jaar waarin de aandeelhoudersvergadering plaatsvindt).

Overige langlopende geldleningen	31.12.2023	31.12.2024
Lening tennishal	€ 33.216	€ 29.892
Totaal kapitaalverstrekingen deelnemingen	€ 33.216	€ 29.892

Op 23 december 2023 werden de tussen de gemeente en de tennishal geldende erfpacht voorwaarden bij notariële akte gewijzigd. De tennishal is hierdoor erfpachtbelasting verschuldigd. De voor rekening van de tennishal komende overdrachtsbelasting wordt door de Gemeente voldaan, hierdoor krijgt de Gemeente uit dien hoofde een vordering op de tennishal. De Tennishal verbindt zich om de vordering in 120 gelijke maandelijkse termijnen ad € 277,- euro af te lossen. Per jaar is de tennishal over het niet afgeloste deel van de vordering 2 % rente verschuldigd.

Voorraden

De voorraden bestaan uit bouwgronden in exploitatie. Op de boekwaarde is tot en met 2015 rente bijgeschreven.

Grondexploitaties	Boekwaarde 31.12.2023	Vermeer- dering investe- ringen	Verminder- ing investe- ringen	Afschrijv- ing winstn- eming	Boekwaarde 31.12.2024	Voorzienin- g verliesla- tend complex	Balanswaard e 31.12.2024
Von Clermontpark	€ 3.454.603	-	€ 714.000	-	€ 2.740.603	-	€ 2.740.603
BP Vijlen 3 ^e fase	€ 326.306	€ 30.259	€ 746	-	€ 355.819	-	€ 355.819
Herinrichting omgeving Lindenstraat 4	€ 154.143	€ 2.560	* € 648.557	-€ 491.854	-	-	-
Rehabilitatie omgeving Esso- station	€ 912.246	€ 93.279	-	-	€ 1.005.525	-€ 650.000	€ 355.525
Ontwikkeling plangebied Aken-Vaals	€ 10.640	-	-	-	€ 10.640	-	€ 10.640
Beemderlaan	€ 373.872	€ 8.938	-	-	€ 382.810	-	€ 382.810
Uitvoeringszaal Lemiers	€ 1.025.967	-	€ 1.025.967	-	-	-	-
Totaal grondexploitaties	€ 6.257.777	€ 135.036	€ 2.389.270	-€ 491.854	€ 4.495.397	-€ 650.000	€ 3.845.397

- Betreft verkoopopbrengst € 700.000 minus afschrijving € 51.443 grond Aloysiuschool en kleuterschool Lindestraat.

Grondexploitaties	Boekwaarde 31.12.2024	Verwachte vermeerderingen / nog te maken kosten	Verwachte verminderingen / nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat nominale waarde
Von Clermontpark	€ 2.740.602	€ 125.029	-€ 2.286.000	-€ 153.000
BP Vijlen 3 ^e fase	€ 355.819	€ 705.729	p.m.	-€ 1.665.274
Herinrichting omgeving Lindenstraat 4	-	-	-	-
Rehabilitatie omgeving Esso- station	€ 1.005.525	€ 682.500	-€ 1.047.500	-€ 578.000
Ontwikkeling plangebied Aken- Vaals	€ 10.640	p.m.	p.m.	p.m.
Beemderlaan	€ 382.810	€ 110.000	p.m.	-
Totaal grondexploitaties	€ 4.495.397	€ 1.623.258	-€ 3.333.500	€ 2.396.274

Uit bovenstaand overzicht blijkt, dat bij de rehabilitatie van de omgeving Esso-station een verlies verwacht wordt van € 650.000. Hiervoor is een voorziening gevormd, die in mindering is gebracht op de boekwaarde van de voorraden. De overige veranderingen van de boekwaarde van de voorraden is helemaal toe te schrijven aan de bouwgrond-exploitatie. In de paragraaf Grondbeleid worden de mutaties per grondexploitatie uitgebreid toegelicht.

Voorraden	Boekwaarde 31.12.2023	Vermeer- dering inve- ringen	Verminder- dering inve- ringen	Afschrijving	Boekwaarde 31.12.2024	Voorziening verliesla- tend complex	Balanswaarde 31.12.2024
Koperstraat 21 + 21a	€ 225.183	-	-	€ 10.722	€ 214.461	-	€ 214.461
Totaal voorraden	€ 225.183	-	-	€ 10.722	€ 214.461	-	€ 214.461

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	31.12.2023	31.12.2024
Vorderingen op openbare lichamen	€ 4.526.328	€ 4.716.123
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	€ 7.095.637	€ 9.216.847
Overige vorderingen	€ 405.243	€ 803.579
Af: voorziening voor oninbaarheid	-€ 41.614	-€ 42.888
Totaal uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	€ 11.985.594	€ 14.693.661

De openstaande debiteuren hebben een normaal verloop. Van het totaal te vorderen bedrag op openbare lichamen heeft € 127.647 betrekking op de compensabele BTW, die pas na 1 juli 2025 wordt ontvangen. Daarnaast heeft € 1.023.712 betrekking op de vordering op de BSGW inzake de afrekening van onder andere de toeristenbelasting en diffar.

De voorziening voor oninbaarheid (dubieuze debiteuren) wordt op de vorderingen in mindering gebracht. Van dit gedeelte van de vorderingen is niet zeker of deze ook daadwerkelijk binnen zullen komen. Betreffende voorziening is in 2024 toegenomen met € 1.274

Ingaande 2014 moet in de toelichting op de balans in het kader van Schatkistbankieren nader informatie over het drempelbedrag worden verstrekt. Verwezen wordt naar onderstaande tabel.

Schatkistbankieren	2024
Drempelbedrag	€ 1.000.000
Gemiddeld bedrag buiten 's Rijks Schatkist 1 ^e kwartaal 2024	-€ 253.809
Gemiddeld bedrag buiten 's Rijks Schatkist 2 ^e kwartaal 2024	-€ 294.503
Gemiddeld bedrag buiten 's Rijks Schatkist 3 ^e kwartaal 2024	-€ 235.094
Gemiddeld bedrag buiten 's Rijks Schatkist 4 ^e kwartaal 2024	-€ 143.050

Liquide middelen

Liquide middelen	2023	2024
Bank voor Nederlandse Gemeenten	-	€ 250.833
Rabobank	€ 2.592	€ 5.252
Kasgeld	€ 4.953	€ 2.688
	€ 7.545	€ 258.773

De stand van de liquide middelen betreft steeds een momentopname per 31 december van het jaar. Het kan daarom zijn dat per jaar de stand van de liquide middelen sterk verschilt. Voor de financieringsbehoefte kan de gemeente gebruik maken van een kortlopende kredietfaciliteit bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De hoogte van deze faciliteit is onderdeel van de treasuryfunctie. Hierover leest u meer in de paragraaf Financiering.

Overlopende activa

De overlopende activa betreffen vooruitbetaalde kosten voor 2024. Facturen die betrekking hebben op 2025 en in 2024 al aan de gemeente worden gestuurd en betaald moeten worden voor 31 december 2024 staan op de balans onder de vooruitbetaalde facturen. Deze kosten horen namelijk in 2025 thuis en niet in 2024. De functionele verantwoording in 2025 heeft inmiddels plaatsgevonden. Daarnaast dienen hier de nog te ontvangen bedragen te worden opgenomen, waarvan de afwikkeling in een volgend boekjaar te verwachten is.

Overlopende activa	31.12.2023	31.12.2024
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	€ 864.761	€ 1.844.663
Totaal overlopende activa	€ 864.761	€ 1.844.663

Eigen vermogen

Eigen vermogen	31.12.2023	31.12.2024
Algemene reserve	€ 9.118.100	€ 7.266.941
Bestemmingsreserves	€ 1.191.473	€ 2.927.593
Saldo rekening na bestemming	€ 2.241.140	- €270.460
Totaal eigen vermogen	€ 12.550.713	€ 9.924.074

Algemene Reserve	Balans 31.12.2023	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Balans 31.12.2023
Algemene reserve	€ 9.118.100	€ 2.241.547	€ 743.967	-€ 4.836.673	-	€ 7.266.941
Totaal algemene reserve	€ 9.118.100	€ 2.241.547	€ 743.967	-€ 4.836.673	-	€ 7.266.941

Algemene Reserve

Voor de aard en het doel van de Algemene Reserve wordt verwezen naar de **Nota Reserves en Voorzieningen 2021**, zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 14 december 2020.

De volgende mutaties hebben plaatsgevonden in de Algemene Reserve:

- Toevoeging t.l.v. jaarrekeningsaldo 2023: € 2.241.547
- Toevoeging winst uit verkoop Pastoerswei: € 493.967
- Toevoeging t.b.v. algemene reserve: € 250.000
- Onttrekking t.b.v. incidentele lasten Omgevingswet: € -47.500
- Onttrekking t.b.v. incidentele lasten DIV: € -13.000
- Onttrekking t.b.v. afrekening energiearmoede: € -91.000
- Onttrekking t.b.v. afrekening Oekraïne: € -18.172
- Onttrekking t.b.v. voeding reserve overloop: € -182.000
- Onttrekking t.b.v. additionele voeding reserve Ontwikkelfonds: € -1.000.000
- Onttrekking t.b.v. vorming reserve Buitenfonds: € -400.000
- Onttrekking t.b.v. vorming reserve Kwetsbare Groepen: € -100.000
- Onttrekking t.b.v. vorming voorziening achterstand groot onderhoud wegen: € -2.985.000

Jaarrekeningsaldo 2023

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2023 is besloten het jaarresultaat van € 2.241.547 toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Pastoerswei

De winst uit de grondexploitatie Pastoerswei (Lindenstraat) is met een bedrag van € 493.967 toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Storting in Algemene Reserve

In de begroting 2023 is vastgesteld dat structureel een bedrag van € 250.000 aan de Algemene Reserve wordt toegevoegd. Dit bedrag is ten behoeve van 2024 toegevoegd.

Omgevingswet

Voor 2024 is in de Algemene Reserve een bedrag van € 332.500 gereserveerd voor de invoering van de Omgevingswet, met name voor incidentele lasten voor inhuur ter voorbereiding daarop. In 2024 is hiervan € 47.500 besteed aan inhuur, verrekend met de gereserveerde middelen.

Nu de implementatie van de wet is afgerond, de nieuwe werkprocessen zijn ingevoerd en de aandachtspunten van de digitale werkomgeving duidelijk zijn, blijkt tijdelijke personele inhuur noodzakelijk om alle vernieuwingen te verwerken in de organisatie. Het resterende bedrag van € 285.000 wordt daarom doorgeschoven naar 2025.

Incidentele lasten DIV

In de begroting 2023 is voor 2024 een bedrag van € 13.000 opgenomen voor incidentele lasten voor documentaire informatievoorziening (DIV). Dit bedrag is overeenkomstig het doel besteed en aan de Algemene Reserve onttrokken.

Afrekening energiearmoede

Met de decembercirculaire 2023 is een bedrag van € 884.000 beschikbaar gesteld voor ondersteuning van huishoudens met een laag inkomen bij het betalen van de energierekening.

De regeling liep tot 1 juli 2024. De uitvoering is in handen van Sociale Zaken Maastricht Heuvelland (SZMH), die begin 2024 circa € 500.000 heeft ontvangen. Het restantbedrag van € 384.000 is gereserveerd in de Algemene Reserve.

Uit de eindafrekening van SZMH blijkt dat nog € 91.000 nodig was voor afhandeling. Dit bedrag is verrekend met de gereserveerde middelen, waarna een restant van € 293.000 is vrijgevallen in de Algemene Reserve.

Afrekening Oekraïne

Voor de opvang van ontheemde Oekraïners is in de begroting 2024 rekening gehouden met een tekort van € 250.000, te dekken uit de Algemene Reserve.

Dit tekort was gebaseerd op kosten voor beëindiging van de opvang in Hotel de Linde (herstelkosten, huur).

De daadwerkelijke onttrekking was lager dan begroot en bedraagt € 18.172.

Reserve Overloop

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2023 is besloten een bedrag van € 182.000 te storten in de reserve Overloop. Dit bedrag is onttrokken aan de Algemene Reserve.

Additionele storting in reserve Ontwikkelfonds

Bij de jaarrekening 2023 is besloten een extra bedrag van € 1.000.000 te storten in het Ontwikkelfonds.

Daarmee is vooruitlopend op de financiële uitdagingen van komende jaren (o.a. het 'ravijnjaar' 2026) voldaan aan de verplichte jaarlijkse storting van € 250.000 voor de jaren 2025–2028.

Deze storting dient tevens om de reserve op het gewenste niveau te houden in verband met de Regiodeal. Het bedrag is onttrokken aan de Algemene Reserve.

Vorming van nieuwe reserves

Bij de jaarrekening 2023 is besloten twee nieuwe reserves te vormen:

- Reserve Buitenfonds: € 400.000
 - Reserve Kwetsbare Groepen: € 100.000
- Beide bedragen zijn onttrokken aan de Algemene Reserve.

Beheersplannen

In 2024 zijn de beheersplannen voor de openbare ruimte vastgesteld. Op basis hiervan is een voorziening van € 2.985.000 gevormd voor achterstallig groot onderhoud van wegen. Dit bedrag is onttrokken aan de Algemene Reserve, conform het raadsbesluit van 10 juni 2024.

Bestemmingsreserves	Balans 31.12.2023	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Verminderi ng ter dekking van afschrijving en	Balans 31.12.2024
Ontwikkelfonds	€ 407.748	-	€ 1.276.393	-€ 26.393	-	€ 1.657.748
Ontwikkelfonds buitengebied	-	-	€ 400.000	-	-	€ 400.000
Kwetsbare groepen	-	-	€ 100.000	-	-	€ 100.000
Overloop	€ 205.780	-	€ 182.000	-€ 195.879	-	€ 191.901
Uniformen-fonds	€ 31.151	-	-	-	-	€ 31.151
Re-integratie	€ 224.000	-	-	-	-	€ 224.000
Minimabeleid	€ 31.692	-	-	-	-	€ 31.692
Parkeerbonds Vaals	€ 36.102	-	-	-	-	€ 36.102
Masterplan openbare ruimte	€ 255.000	-	€ 191.000	-€ 191.000	-	€ 255.000
Totaal bestemmingsreserves	€ 1.191.473	-	€ 2.149.393	-€ 413.272	-	€ 2.927.594

Bestemmingsreserves

- Toevoeging reserve Ontwikkelfonds: € 1.276.000
- Toevoeging/vorming reserve Buitenfonds: € 400.000
- Toevoeging/vorming reserve Kwetsbare Groepen: € 100.000
- Toevoeging reserve Overloop: € 182.000
- Toevoeging reserve Masterplan Openbare Ruimte: € 191.000
- Onttrekking reserve Masterplan Openbare Ruimte: € -191.000
- Onttrekking reserve Overloop: € -195.879
- Onttrekking reserve Ontwikkelfonds: € -26.393

Reserve Ontwikkelfonds

De reserve ontwikkelfonds is een permanente bestemmingsreserve met als doel impulsen te geven aan ontwikkelingen die de fysieke en sociaal-maatschappelijke situatie in een buurt of wijk kunnen verbeteren. Bedoeling is tevens dat dit fonds als "hefboom" werkt, waarbij gemeentelijke middelen in het fonds worden aangevuld door andere partners of via subsidies.

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2023 is besloten om aanvullend een bedrag van € 1.000.000 te storten in de reserve Ontwikkelfonds (ten laste van de Algemene Reserve). Hiermee is in één keer voldaan aan de verplichte jaarlijkse storting van € 250.000 voor de jaren 2025 t/m 2028. Dit besluit is genomen om, vooruitlopend op verwachte financieel moeilijke jaren (zoals het zogeheten ravijnjaar 2026), beleidsruimte te behouden en tegelijkertijd de reserve Ontwikkelfonds op het benodigde niveau te houden (bijvoorbeeld met het oog op de Regiodeal).

Daarnaast is in de begroting 2024 structureel een bedrag van € 250.000 opgenomen ten gunste van de reserve Ontwikkelfonds. Dit bedrag is ook daadwerkelijk toegevoegd voor 2024.

Het bedrag van € 26.393 betreft een correctieboekings voor 2023. Deze boeking is in 2024 administratief hersteld via de reserve Ontwikkelfonds aangezien geen boekingen meer mogelijk zijn in het betreffende boekjaar (2023) zelf. Omdat hetzelfde bedrag is toegevoegd en onttrokken, is het effect op de omvang van de reserve per saldo nihil.

Vorming van nieuwe reserves

Met de vaststelling van de jaarrekening 2023 is besloten om twee nieuwe reserves te vormen, ten laste van de Algemene Reserve:

- Reserve Buitenfonds: € 400.000
- Reserve Kwetsbare Groepen: € 100.000

Beide bedragen zijn toegevoegd aan de betreffende nieuwe reserves.

Beide reserves zijn permanente bestemmingsreserves. Het doel van reserve buitenfonds is het bevorderen van landschapsbescherming en -ontwikkeling. Het fonds is bedoeld om adequaat te kunnen inspelen op kansen en ontwikkelingen die zich voordoen, met name via het instrument van cofinanciering. De reserve kwetsbare

groepen is bedoeld als additionele ondersteuning voor kwetsbaren op maatschappelijk vlak en bij huisvesting, die verder gaat dan wettelijk voorgeschreven.

Reserve Overloop

De permanente bestemmingsreserve overloop is gevormd voor nog niet ingezette budgetten van een afgesloten jaar.

Bij de jaarrekening 2023 is besloten om € 182.000 te storten in de reserve Overloop, ten laste van de Algemene Reserve.

In de jaarrekening 2024 vallen diverse posten uit de reserve Overloop (oorspronkelijk uit de jaarrekening 2022) vrij ten gunste van het resultaat, omdat deze middelen niet opnieuw zijn begroot. Het gaat om een totaal van € 34.879, bestaande uit:

- € 17.000 uitvoeringskosten klimaatakkoord (DAS-systeem)
- € 11.000 POK-gelden
- € 4.879 re-integratie
- € 2.000 training raadsleden

Van de in 2023 begrote € 182.000 in de reserve Overloop is € 161.000 daadwerkelijk besteed aan de beoogde doelen, te weten:

- € 100.000: amendement "Zoek de noden"
- € 40.000: taalonderwijs en vervoer Oekraïners
- € 21.000: inburgering

Deze bestedingen worden nader toegelicht in de exploitatie op de betreffende beleidsvelden. Het resterende bedrag van € 21.000 wordt overgeheveld naar 2025, omdat enkele activiteiten pas dan (volledig) worden uitgevoerd. Dit betreft onder andere een subsidie aan MEE.

Reserve Masterplan Openbare Ruimte

De tijdelijke bestemmingsreserve Masterplan Openbare Ruimte is gevormd in afwachting van de beheersplannen groot onderhoud wegen en openbare verlichting.

In de Najaarsnota 2022 is besloten om het groot onderhoud aan wegen in 2023 en 2024 te dekken uit de reserve Masterplan Openbare Ruimte. Hiervoor is een bedrag van € 191.000 aan deze reserve toegevoegd.

Deze toevoeging is mogelijk gemaakt door een vrijval van de dotatie aan de voorziening binnen het beleidsveld Wegen, waardoor de kosten binnen de begroting zijn gedekt. Omdat hetzelfde bedrag is toegevoegd en onttrokken, is het netto-effect op de omvang van de reserve nihil.

Voorzieningen

Voorzieningen	Boekwaarde 31.12.2023	Boekwaarde 31.12.2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 1.407.275	€ 1.921.054
Egalisatievoorzieningen	€ 2.026.847	€ 5.322.516
Totaal voorzieningen	€ 3.434.122	€ 7.243.570

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	Boekwaarde 31.12.2023	Toevoegingen	Vrijval	Aanwendungen	Boekwaarde 31.12.2024
Uitkeringen gewezen wethouders	€ 184.000	-	-	-	€ 184.000
Voormalig personeel	€ 52.429	-	-	-€ 14.418	€ 38.011
Kwaliteitsfonds landelijke inpassing	€ 19.203	€ 15.680	-	-	€ 34.883
Pensioenen gewezen wethouders	€ 1.125.300	€ 495.348	-€ 67.362	-	€ 1.553.286
Verlofsparen	€ 26.343	€ 30.042	-	-	€ 56.385
Bindingsbeleid	-	€ 54.489	-	-	€ 54.489
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 1.407.275	€ 595.559	-€ 67.362	-€ 14.418	€ 1.921.054

Egalisatievoorzieningen	Boekwaarde 31.12.2023	Toevoegingen	Vrijval	Aanwendungen	Boekwaarde 31.12.2024
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 1.462.744	€ 401.571	-	-€ 534.510	€ 1.329.805
Rioleringen	€ 140.606	-	-€ 10.360	-	€ 130.246
Achterstand groot onderhoud	-	€ 2.985.000	-	-	€ 2.985.000
Woningbouwinitiatieven	€ 40.040	-	-	-	€ 40.040
Rioolheffing	€ 122.929	€ 18.341	-	-	€ 141.270
Afvalstofheffing	€ 260.528	€ 159.156	-	-	€ 419.684
Wegen infrastructuur	-	€ 276.471	-	-	€ 276.471
Totaal egalisatievoorzieningen	€ 2.026.847	€ 3.840.539	-€ 10.360	-€ 534.510	€ 5.322.516

De volgende voorzieningen worden aan de activazijde van de balans opgenomen en vallen daardoor buiten het saldo van de voorzieningen.

Voorzieningen elders gepresenteerd op balans	Boekwaarde 31.12.2023	Toevoegingen	Vrijval	Aanwendungen	Boekwaarde 31.12.2024
Dubieuze debiteuren	€ 41.614	€ 1.274	-	-	€ 42.888
Verliezen bestemmingsplannen	€ 500.000	€ 150.000	-	-	€ 650.000
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's elders gepresenteerd	€ 541.614	€ 151.274	-	-	€ 692.888

Voorzieningen

Voor de aard en het doel van de voorzieningen wordt verwezen naar de *Nota Reserves en Voorzieningen 2021*, zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 14 december 2020.

De volgende mutaties hebben in 2024 plaatsgevonden:

- Toevoeging kwaliteitsfonds landelijke inpassing: € 15.680
- Toevoeging pensioenen gewezen wethouders: € 495.348
- Toevoeging verlofsparen: € 30.042
- Vorming voorziening bindingsbeleid: € 54.489
- Toevoeging onderhoud gemeentelijke gebouwen: € 401.571
- Vorming voorziening achterstand groot onderhoud wegen: € 2.985.000
- Toevoeging rioolheffing: € 18.341
- Toevoeging afvalstoffenheffing: € 159.156
- Toevoeging wegeninfrastructuur: € 276.471
- Onttrekking/aanwending voormalig personeel: € -14.417
- Onttrekking pensioenen gewezen wethouders: € -67.362
- Onttrekking onderhoud gemeentelijke gebouwen: € -534.510
- Onttrekking rioleringen: € -10.360

Voorziening Kwaliteitsfonds Landelijke Inpassing

Bij het toestaan van nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied wordt een kwaliteitsverbetering vereist. Deze kan door de initiatiefnemer op een andere locatie worden uitgevoerd. Indien dit niet mogelijk is, wordt een financiële bijdrage gestort in het kwaliteitsfonds. Dit fonds is een doelfonds dat gericht is op verbetering van de kwaliteit van het buitengebied.

Voorziening Pensioen Voormalige Wethouders

De voorziening *Pensioen voormalige wethouders* is eind 2023 gevormd op basis van een actuariële berekening door APG, en betreft toekomstige pensioenverplichtingen. Door toepassing van de contantewaardemethode is de hoogte van de voorziening gevoelig voor rentewijzigingen. De rekenrente voor 2024 is 1% lager dan in 2023, wat resulteert in een bijstelling van € 389.348.

De commissie BBV heeft recent verduidelijkt dat deze voorziening ook op nominale waarde mag worden verantwoord, als alternatief voor de contante waardering. Verantwoording op nominale waarde voorkomt jaarlijkse fluctuaties in het resultaat. Deze methode heeft dan ook de voorkeur.

Voor overstap op de nominale waardering is een eenmalige aanvullende bijstelling van € 106.000 nodig. In totaal is er daarom € 495.348 toegevoegd aan de voorziening.

Daarnaast zijn de lopende pensioenbetalingen van € 67.362 onttrokken aan de voorziening.

Voorziening Verlofsparen

Met twee medewerkers zijn inmiddels afspraken gemaakt over het sparen van verlofuren met het oog op eerder uittreden. De voorziening moet voldoende zijn om aan deze verplichting te voldoen. Op basis van het aantal gespaarde uren en het bijbehorende brutoloon is een bedrag van € 30.042 berekend en toegevoegd.

Voorziening Bindingsbeleid

Eind 2024 is via de Alleo-app een persoonlijk ontwikkelbudget van € 500 per medewerker beschikbaar gesteld. Vanwege de late invoering is hier nauwelijks gebruik van gemaakt. Daarom is besloten het budget in 2025 alsnog beschikbaar te stellen. De voorziening is per balansdatum (31-12-2024) gevormd. Het resultaatteffect bedraagt € 54.489.

Voorziening Onderhoud Gemeentelijke Gebouwen

Het *Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) Bremen*, vastgesteld in 2022, is leidend voor het groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen. De jaarlijkse dotatie van € 401.571 is geïndexeerd (CPI) en naar rato verdeeld over de gebouwen. Regulier onderhoud is ten laste van de exploitatie gebracht. Door personeelstekorten bij aannemers kon een deel van het geplande groot onderhoud in 2024 niet worden uitgevoerd. Er is in totaal € 534.510 besteed aan gepland onderhoud.

Het MJOP zal in de loop van 2025 worden geactualiseerd.

Voorziening Achterstand Groot Onderhoud Wegen

In de raadsvergadering van 10 juni 2024 zijn de beheersplannen openbare ruimte vastgesteld. Op basis daarvan is een voorziening van € 2.985.000 gevormd voor achterstallig groot onderhoud aan wegen. De middelen zijn onttrokken aan de Algemene Reserve; de vorming van de voorziening heeft dus geen resultaatteffect.

Voorzieningen Rioolheffing en Afvalstoffenheffing

De dotaties voor de egalisatievoorzieningen rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn in 2024 opnieuw berekend en toegevoegd aan de bijbehorende voorzieningen.

Voorziening Voormalig Personeel

Deze voorziening is bedoeld ter dekking van verplichtingen en risico's in het kader van het arbeidsvoorwaardenbeleid en wettelijke verplichtingen jegens voormalig personeel (zoals uitkeringsrechten). Het onttrokken bedrag van € 14.417 betreft het verschil tussen het oude salaris bij de gemeente en het nieuwe salaris van een voormalig medewerker.

Voorziening Rioleringen

De onttrekkingen aan deze voorziening betreffen bijdragen aan burgers in verband met het afkoppelen van hemelwater

Vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	Boekwaarde 31.12.2023	Opgenomen in 2024	Aflossing en nieuwe leningen	Totale schuld 31.12.2024	Aflossing in 2025	Boekwaarde 31.12.2024
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 19.460.000	-	-	€ 19.460.000	€ 1.640.000	€ 17.820.000
Waarborgsommen	€ 12.333	€ 200	€ 200	€ 12.333	-	€ 12.333
Totaal vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	€ 19.472.333	€ 200	€ 200	€ 19.472.333	€ 1.640.000	€ 17.832.333

Staat van vaste geldleningen

Datum geldlening	Rente-percentage	Boekwaarde 31-12-2023	Opgenomen in 2024	Aflossingen in 2024	Totale schuld 31.12.2024	Aflossing in 2025	Boekwaarde 31.12.2025	Rente-last 2024
05.01.06	3,365	€ 960.000	-	€ 120.000	€ 840.000	€ 120.000	€ 720.000	€ 30.618
16.01.07	3,975	€ 990.000	-	€ 120.000	€ 870.000	€ 120.000	€ 750.000	€ 36.417
24.04.07	4,500	€ 900.000	-	€ 100.000	€ 800.000	€ 100.000	€ 700.000	€ 37.471
01.06.11	4,250	€ 3.750.000	-	€ 500.000	€ 3.250.000	€ 500.000	€ 2.750.000	€ 149.727
09.09.14	1,990	€ 6.300.000	-	€ 400.000	€ 5.900.000	€ 400.000	€ 5.500.000	€ 122.385
14.06.19	0,760	€ 8.200.000	-	€ 400.000	€ 7.800.000	€ 400.000	€ 7.400.000	€ 61.180
Totalen		€ 21.100.000	-	€ 1.640.000	€ 19.460.00	€ 1.640.000	€ 17.820.000	€ 437.798

De waarborgsommen hebben betrekking op huurders van gemeentelijke gebouwen, woonwagens, garageboxen en gronden.

Netto-vloftende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Netto-vloftende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	31.12.2023	31.12.2024
Kasgeldleningen	-	-
Overige schulden	€ 3.944.902	€ 4.475.595
Banksaldi	-	-
Totaal netto-vloftende schulden met een rente-typische looptijd korter dan een jaar	€ 3.944.902	€ 4.475.595

Overlopende passiva

Overlopende passiva	31.12.2023	31.12.2024
Verplichtingen die in het lopende jaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	€ 1.660.126	€ 1.658.537
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbetalingen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	€ 1.974.130	€ 3.526.776
Overige vooruit ontvangen bedragen, die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	€ 27.426	€ 642.241
Totaal overlopende passiva	€ 3.661.682	€ 5.827.554

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbetalingen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	Boekwaarde 31.12.2023	Gereserveerd bedrag	Vrijgevalen bedragen en terugbetalingen	31.12.2024
Rijk				
Onderwijsachterstandenbeleid	€ 82.563	€ 9.179	-	€ 91.742
Onderwijsachterstandenbeleid Corona	€ 11.238	-	€ 11.138	€ 100
Inburgering	€ 30.132	€ 209.641	€ 40.530	€ 199.243
Onderwijsroute	€ 9.152	€ 9.088	€ 9.152	€ 9.088
Cliëntenonderzoek	€ 36.197	-	€ 32.618	€ 3.579
Gezondheidszorg	€ 20.000	-	-	€ 20.000
Gezond en actief leven akkoord	€ 58.950	€ 226.028	€ 212.783	€ 72.195
Integraal zorgakkoord	€ 30.000	€ 126.000	€ 51.728	€ 104.272
Versterken bibliotheekvoorziening	€ 206.124	-	€ 32.276	€ 173.848
Informatiepunt digitale overheid	-	€ 10.232	-	€ 10.232
Sanering verkeerslawaaï Lemiers / Mamelis	€ 41.750	-	-	€ 41.750
Sanering verkeerslawaaï Maastrichterlaan	€ 143.550	€ 535.280	-	€ 678.830
Advies Warmtetransitie	€ 3.724	-	-	€ 3.724
Reductie energiegebruik	€ 41.076	-	-	€ 41.076
Energiearmoede	€ 320.227	-	78.584	€ 241.643
Klimaatbeleid CDOKE	€ 278.574	€ 330.585	107.324	€ 501.835
NIP	€ 310.739	€ 541.788	15.000	€ 837.527
NPLW	-	€ 199.226	24.764	€ 174.462
SPUK Hulp toeslagenregeling	€ 2.094	-	-	€ 2.094
Provincie Limburg				
Doe Mee	€ 11.657	-	€ 3.995	€ 7.662
Jeugd 2025	-	€ 21.905	-	€ 21.905
Combinatiefunctionaris	€ 15.320	-	€ 15.320	-
Krimpgelden Bergzicht	€ 25.141	-	-	€ 25.141
Laaggeletterdheid	€ 4.130	-	-	€ 4.130
Sportstimulering / sportakkoord	€ 36.780	-	€ 20.725	€ 16.055
Omgevingswet	€ 12.604	-	€ 12.604	-
Energiek Heuvelland	€ 150.688	-	€ 26.190	€ 124.498
Energiek Vaals	€ 18.000	-	€ 1.029	€ 16.971
Ruilwinkel	€ 19.732	-	-	€ 19.732
Delta glasvezel	€ 53.988	€ 29.454	-	€ 83.442
Totaal voorschotbetalingen	€ 1.974.130	€ 2.248.406	€ 695.760	€ 3.526.776

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen baten die betrekking hebben op 2025 en eventueel volgende jaren. Daarnaast worden hier de verplichtingen opgenomen die in het lopende jaar zijn opgebouwd, maar in toekomstige jaren worden betaald.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In dit hoofdstuk zijn de verplichtingen opgenomen, die niet uit de balans zijn te herleiden. Dit kunnen verplichtingen zijn in de vorm van borg en garantstellingen aan natuurlijke en rechtspersonen. Belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor de komende jaren is gebonden, worden hier ook vermeld.

Gewaarborgde geldleningen	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Boekwaarde 31.12.2023	Boekwaarde 31.12.2024
Woningcorporaties				
Stichting Krijtland Wonen	€ 1.784.757	50 %	€ 641.951	€ 562.170
Stichting Krijtland Wonen	€ 746.330	50 %	€ 326.095	€ 300.341
Stichting Krijtland Wonen	€ 1.085.881	50 %	€ 390.576	€ 342.035
Stichting Krijtland Wonen	€ 1.034.940	50 %	€ 644.120	€ 616.492
Stichting Krijtland Wonen	€ 198.150	50 %	€ 123.323	€ 118.034
Stichting Krijtland Wonen	€ 308.912	50 %	€ 192.258	€ 184.012
Stichting Krijtland Wonen	€ 2.405.035	50 %	€ 1.666.930	€ 1.607.062
Stichting Krijtland Wonen	€ 5.000.000	50 %	€ 5.000.000	€ 5.000.000
Stichting Krijtland Wonen	€ 5.000.000	50 %	€ 2.500.000	€ 2.250.000
Stichting Krijtland Wonen	€ 2.400.000	50 %	€ 800.000	€ 640.000
Stichting Krijtland Wonen	€ 3.500.000	50 %	€ 3.500.000	€ 3.500.000
Stichting Krijtland Wonen	€ 4.500.000	50 %	€ 3.150.000	€ 3.000.000
Stichting Krijtland Wonen	€ 5.000.000	50 %	€ 3.666.667	€ 3.333.333
Stichting Krijtland Wonen	€ 750.000	50 %	€ 510.000	€ 480.000
Stichting Krijtland Wonen	€ 1.500.000	50 %	€ 1.100.000	€ 1.050.000
Stichting Krijtland Wonen	€ 3.750.000	50 %	€ 2.000.000	€ 1.750.000
Stichting Krijtland Wonen	€ 2.650.000	50 %	€ 1.885.000	€ 1.723.000
Stichting Krijtland Wonen	€ 2.400.000	50 %	€ 1.200.000	€ 960.000
Stichting Krijtland	€ 4.793.997	50%	€ 3.895.340	€ 3.729.000
Heton	€ 2.650.000	100 %	€ 2.029.683	€ 1.952.847
Padelbanen TMC Mixed	€ 92.500	50%	-	€ 92.500
Totaal gewaarborgde geldleningen	€ 54.950.502		€ 35.469.373	€ 33.190.827

Verstrekte Bankgaranties	Omschrijving	Garantiebedrag per 31.12.2024	Uitbetalingen op basis garantstelling
CBRE DRET Custodian	Huurpenningen parkeergarage Beemderlaan	€ 46.294	-

Zowel voor de gewaarborgde geldleningen, als de verstrekte bankgarantie zijn 2024 geen betalingen gedaan uit hoofde van aanspraken op verleende borg- en garantstellingen.

Overzicht meerjarige contracten

Nr.	Sector	Cluster	Leverancier	Jaar	Duur	Omschrijving	Jaarlijkse kosten
1.	Maatschappij	-	Heton	2015	30 jaar	Onderhoud sportcomplexen	€ 350.000
2.	Maatschappij	-	VVV Zuid-Limburg	2020	6 jaar	Subsidie	€ 115.495
3.	Maatschappij	-	Gemeente Maastricht	2013	GR	Leerlingenvervoer	€ 153.000
4.	Maatschappij	-	Landal GreenParks Hoog Vaals	2017	10 jaar	Dienstverlening en toegankelijkheid park	€ 60.000
5.	Maatschappij	-	WOZL detachering	2012	1 jaar, stilzwijgende verlenging	Papier prikken	€ 20.000
6.	Ruimte	Infrastructuur	WOZL BV	2014	stilzwijgende verlenging	Detachering	€ 65.200
7.	Ruimte	Infrastructuur	Vebego Groen	2024	1 jaar	Onderhoud maaien kernen	€ 71.000
8.	Ruimte	Infrastructuur	Van der Valk	2008	5 jaar, verlengd tot 31.12.2019	Rioolinspectie	€ 54.300
9.	Ruimte	Infrastructuur	Dolmans	2024	1 jaar	Onderhoud sportvelden	€ 47.000
10.	Ruimte	Infrastructuur	Aquaco	1979	einde 31.12.2020	Onderhoud beregeningsinstallaties	€ 2.100
11.	Ruimte	Infrastructuur	RD4	2023	2 jaar	Onkruidbestrijding	€ 69.500
12.	Ruimte	Infrastructuur	Provincie Limburg	2019	3 jaar	Onderhoud groenstrook N278	€ 5.000
13.	Ruimte	Infrastructuur	Schaapskooi Mergelland	2023	3 jaar	Begrazen met schapen	€ 10.000
14.	Ruimte	Infrastructuur	Wielerclub Trappedoelies	2017	1 jaar met stilzwijgende verlenging	Onderhoud mountainbikeroute	€ 1.700
15.	Ruimte	Infrastructuur	Vaessen	2024	2 jaar	Onderhoud hagen buitengebied	€ 20.000
16.	Ruimte	Infrastructuur	Ziut	2016	10 jaar	Onderhoud openbare verlichting	€ 95.000
17.	Bedrijfsvoering	Financiën & Control	Ecclesia	2025	1 jaar	Eigendommen- en brandverzekering	€ 69.500
18.	Bedrijfsvoering	Financiën & Control	G4s	2019	4 jaar	Parkeerservice en directe geldverwerking	€ 28.000
19.	Bedrijfsvoering	Financiën & Control	RSM Nederland Accountants NV	2022	4 jaar	Accountantsdiensten	€ 61.000
20.	Bedrijfsvoering	I & A	TMobile	2024	stilzwijgende verlenging	Telefonie	€ 35.000

21.	Bedrijfsvoering	I & A	Canon Business Center	2023	1 jaar met stilzwijgende verlenging	Kopieerapparatuur	€ 23.000
22.	Bedrijfsvoering	I & A	Eurofiber	2009	5 jaar, stilzwijgende verlenging	Internet	€ 30.000
23.	Bedrijfsvoering	I & A	Ziggo zakelijk	2017	stilzwijgende verlenging	Ethernet VPN, Internet en telefonie	€ 20.800
24.	Bedrijfsvoering	I & A	BCT BV	2001	stilzwijgende verlenging	Corsa platform informatiemanagement	€ 29.000
25.	Bedrijfsvoering	I & A	Isilinx	2007	20 jaar	Glasvezelkabel	€ 12.500
26.	Bedrijfsvoering	I & A	Pink Roccade	2003	7 jaar, Stilzwijgende verlenging	Applicatie middelen	€ 14.200
27.	Bedrijfsvoering	I & A	Microsoft	2024	1 jaar, stilzwijgende verlenging	Microsoft Office	€ 10.000
28.	Bedrijfsvoering	I & A	BCT BV	2019	stilzwijgende verlenging	Liber platform informatiemanagement	€ 33.000
29.	Bedrijfsvoering	I & A	iBabs	2018	stilzwijgende verlenging	Digitale vergadertool	€ 20.000
30.	Bedrijfsvoering	I & A	De Ree	2010	stilzwijgende verlenging	Beheer- en beschrijftool archieven	€ 3.800
31.	Bedrijfsvoering	I & A	Validsign	2019	stilzwijgende verlenging	Integratietool digitale handtekeningen	€ 8.500
32.	Bedrijfsvoering	I & A	Interaction Next	2020	stilzwijgende verlenging	Xential Saas oplossing	€ 9.000
33.	Bedrijfsvoering	Parkeren	Cannock Chase	2020	2 jaar, stilzwijgende verlenging	Naheffingsaanslagen parkeerbelasting	€ 6.000
34.	Bedrijfsvoering	I & A	PinkRoccade	2018	Stilzwijgende verlenging	Hosting Makelaar Suite	€ 18.000
35.	Facilitair bedrijf	-	Vattenfall	2023	5 jaar	Gas	afhankelijk van verbruik
36.	Facilitair bedrijf	-	Vattenfall	2023	5 jaar	Electriciteit	afhankelijk van verbruik
37.	P & O	-	Centraal Beheer Achmea	2024	Stilzwijgende verlenging	WIA Verzekering	€ 59.500
38.	Ruimte	Infrastructuur	Henssen Groen	2023	3 jaar	Maaien bermen	€ 59.000
39.	Bedrijfsvoering	Juridische Zaken	Melior Verzekeringen	2025	1 jaar	Aansprakelijkheidsverzekering	€ 44.000

Baten, lasten en toelichting 2024

In dit onderdeel wordt belicht op welke wijze het rekeningresultaat 2024 tot stand is gekomen, gezien vanuit de afwijkingen per programma ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2024:

Rekeningresultaat 2024	Begroting 2024			Rekening 2024			Resultaat-afwijking	
(bedragen * € 1.000)	Primair							
Programma's	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Abs.	%
Mens & Voorzieningen	-12.457	2.313	-10.144	-15.299	4.406	-10.893	-749	-7%
Wonen & Verkeer	-8.523	5.338	-3.185	-11.854	5.858	-5.996	-2.811	-88%
Werk & Economie	-8.779	6.294	-2.485	-9.788	6.778	-3.010	-525	-21%
Bestuur &	-5.344	488	-4.856	-5.550	644	-4.906	-50	-1%
Subtotaal programma's	-35.103	14.433	-20.670	-42.491	17.686	-24.805	-4.135	-20%
Overhead	-4.325	14	-4.311	-5.315	219	-5.096	-785	-18%
Financiering / algemene dekkingsmiddelen	-2.569	28.346	25.777	-3.704	33.335	29.631	3.854	15%
Totaal	-41.997	42.793	796	-51.510	51.240	-270	-1.066	134%

en gezien vanuit de afwijkingen per programma ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024 ten behoeve van de autorisatie van de overschrijding van de lasten:

Rekeningresultaat 2024	Begroting 2024			Rekening 2024		
(bedragen * € 1.000)	na wijzigingen					
Programma's	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mens & Voorzieningen	-13.766	2.474	-11.292	-15.299	4.406	-10.893
Wonen & Verkeer	-12.570	5.424	-7.146	-11.854	5.858	-5.996
Werk & Economie	-9.689	6.863	-2.826	-9.788	6.778	-3.010
Bestuur & Dienstverlening	-5.769	578	-5.191	-5.550	644	-4.906
Subtotaal programma's	-41.794	15.339	-26.455	-42.491	17.686	-24.805
Overhead	-4.971	34	-4.937	-5.315	219	-5.096
Financiering/ algemene dekkingsmiddelen	-3.393	34.094	30.701	-3.704	33.335	29.631
Totaal	-50.158	49.467	-691	-51.510	51.240	-270

Voor een toelichting wordt verwezen naar onderdeel B.2 van deel 3 van deze jaarrekening.

Informatie Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op de gemeente Vaals. Het voor de gemeente Vaals toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000 voor medewerkers in loondienst (algemeen bezoldigingsmaximum).

Gegevens 2024		
bedragen x € 1	J.H.M. Bertram	F.L.M.H. Coenen
Functiegegevens	Gemeente secretaris	Griffier
Datum van tot	01-01/31-12	01-01/31-12
Omvang dienstverband	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	116.611	69.939
Beloningen betaalbaar op termijn	19.087	12.446
<i>Subtotaal</i>	<i>135.698</i>	<i>82.385</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	233.000	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	135.698	82.385
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens overschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023		
bedragen x € 1	J.H.M. Bertram	F.L.M.H. Coenen
Functiegegevens	Secretaris / Algemeen Directeur	Griffier
Datum van tot	01-01/31-12	01-01/31-12
Omvang dienstverband	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	111.715	78.419
Beloningen betaalbaar op termijn	17.805	10.619
<i>Subtotaal</i>	<i>129.520</i>	<i>89.038</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	129.520	89.038
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens overschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2024 bedragen x € 1	P. Hovens
Functiegegevens	Griffier
Datum van tot	25-3/31-12
Aantal kalendemaanden functievervulling in het kalenderjaar	10
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	928
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 221,00
Maximum op basis van de normbedragen per maand	278.400
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	205.088
Bezoldiging	
Bezoldiging in de betreffende periode	116.000
Bezoldiging gehele periode	116.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terug- ontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	116.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens overschuldigde betaling	N.v.t.

Staat van reserves en voorzieningen

Omschrijving	1-1-2024	Resultaatbestemming	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2024
9000000 (R) Algemene reserve	€ 9.118.100	€ 2.241.547	€ 743.967	€ -4.836.672	€ 7.266.942
AR ALGEMENE RESERVE	€ 9.118.100	€ 2.241.547	€ 743.967	€ -4.836.672	€ 7.266.942
9100230 (BR) Ontwikkelfonds	€ 407.748		€ 1.276.393	€ -26.393	€ 1.657.748
9100240 (BR) Ontwikkelfonds buitengebied			€ 400.000		€ 400.000
9100250 (BR) Kwetsbare groepen			€ 100.000		€ 100.000
9100180 (BR) Overloop	€ 205.780		€ 182.000	€ -195.879	€ 191.901
9100190 (BR) Uniformenfonds	€ 31.151				€ 31.151
9100200 (BR) Reintegratie	€ 224.000				€ 224.000
9100120 (BR) Minimabeleid	€ 31.692				€ 31.692
9200170 (BR) Parkeerfonds Vaals	€ 36.102				€ 36.102
9300220 (BR) Masterplan openbare ruimte	€ 255.000		€ 191.000	€ -191.000	€ 255.000
BR SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVE	€ 1.191.473	€ -	€ 2.149.393	€ -413.272	€ 2.927.594
R SUBTOTAAL RESERVES	€ 10.309.573	€ 2.241.547	€ 2.893.360	€ -5.249.944	€ 10.194.536
9300110 (V) Dubieuze debiteuren	€ 41.614		€ 1.274		€ 42.888
9300201 (V) Egalisatie rioolheffing	€ 122.929		€ 18.341		€ 141.270
9300202 (V) Egalisatie afvalstofheffing	€ 260.528		€ 159.156		€ 419.684
9200075 (V) Pensioenen gewezen wethouders	€ 1.125.300		€ 495.348	€ -67.362	€ 1.553.286
9300215 (V) Verlofsparen	€ 26.343		€ 30.041		€ 56.384
9200085 (V) Bindingsbeleid	€ -		€ 54.489		€ 54.489
9200080 (V) Uitkeringen gewezen wethouders	€ 184.000				€ 184.000
9300210 (V) Voormalig personeel	€ 52.429			€ -14.417	€ 38.011
9300055 (V) Achterstand groot onderhoud wegen	€ -		€ 2.985.000		€ 2.985.000
9300120 (V) Verliezen bestemmingsplannen	€ 500.000		€ 150.000		€ 650.000
9300100 (V) Rioleringen	€ 140.606			€ -10.360	€ 130.246
9300040 (V) Onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 1.462.744		€ 401.571	€ -534.510	€ 1.329.805
9300170 (V) Kwaliteitsfonds	€ 19.203		€ 15.680		€ 34.883
9300180 (V) Woningbouwinitiatieven	€ 40.040				€ 40.040
9300050 (V) Wegen infrastructuur	€ -		€ 276.471		€ 276.471
V SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	€ 3.975.734		€ 4.587.372	€ -626.649	€ 7.936.457
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	€ 14.285.307	€ 2.241.547	€ 7.480.732	€ -5.876.593	€ 18.130.993

Rechtmatigheidsverantwoording 2024

In de rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties (exclusief SISA-regelingen) het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Voor de complete rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar onderdeel 2.7 van de paragraaf Bedrijfsvoering.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 16 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.088.060. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 957.751 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 1.088.060.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

- Begrotingscriterium € 14.831,-
- Voorwaardencriterium € 942.920,- aan fouten en € 76.288,- aan onduidelijkheden.
- Misbruik – en oneigenlijk gebruik criterium; geen bevindingen.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Rechtmatigheidsverantwoording		
Begrotingscriterium		
1A	Overschrijding van de lasten programma Mens & Voorziening	€ -
	Overschrijding van de lasten Programma Wonen & Verkeer	€ -
	Overschrijding van de lasten Programma Werk & Economie	€ -
	Overschrijding van de lasten Programma Bestuur & Dienstverlening	€ -
1B	Overschrijding van investeringsbudgetten	€ 14.831
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ -
A	<i>Saldo begrotingsonrechtmatigheden</i>	€ 14.831
B	<i>Saldo begrotingsonrechtmatigheden = A</i>	€ 0
Voorwaardencriterium		
	Onrechtmatige aanbesteding vanuit de doorloop van oude (doorlopende) contracten en op nieuwe contracten	€ 115.111
	Inkoopcontracten die niet als rechtmatig kunnen worden beschouwd doordat (een deel van) de onderbouwing ontbreekt	€ 0
	Inkoopcontracten die niet correct zijn aanbesteed	€ 827.809
	<i>Totaal Voorwaardencriterium</i>	€ 942.920
M&O Criterium		€ 0
	Er zijn geen bevindingen boven de rapportagegrens	
TOTAAL AAN RECHTMATIGHEIDSAFWIJKINGEN		€ 957.751

SiSa Bijlage Jaarrekening 2024

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscod	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgevoerde plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgevoerde plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (jaalnee) Nee: reeks 1 f Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (jaalnee) Nee: reeks 1 f Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aand'controlen D2 Indicator: B2101	Aand'controlen n.v.t. Indicator: B2102	Aand'controlen n.v.t. Indicator: B2103	Aand'controlen n.v.t. Indicator: B2104	Aand'controlen n.v.t. Indicator: B2105	
			0	8	Nee	Nee	Nee	
			Reeks 1	Reeks 1				
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aand'controlen R Indicator: B2106	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aand'controlen n.v.t. Indicator: B2107				
			10	10				
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aand'controlen R Indicator: B2108	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aand'controlen R Indicator: B2109	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aand'controlen R Indicator: B2110	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aand'controlen R Indicator: B2111	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aand'controlen R Indicator: B2112	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aand'controlen R Indicator: B2113
			10	10	10	10	10	10
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2114	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2115	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2116	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2117	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2118	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2119
			10	10	10	10	10	10
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2120	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2121	Normbedrag onderdeel f x aantal diegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2122	Normbedrag onderdeel f x aantal diegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2123	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aand'controlen n.v.t. Indicator: B2124	Reeks 2
			10	10	10	10	10	10
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2120	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2121	Normbedrag onderdeel f x aantal diegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2122	Normbedrag onderdeel f x aantal diegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2123	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aand'controlen n.v.t. Indicator: B2124	Reeks 2
			10	10	10	10	10	10
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2120	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2121	Normbedrag onderdeel f x aantal diegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2122	Normbedrag onderdeel f x aantal diegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aand'controlen R Indicator: B2123	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aand'controlen n.v.t. Indicator: B2124	Reeks 2
			10	10	10	10	10	10
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitsnormen (conform artikel 153, eerste lid WPO) Aand'controlen R Indicator: D8101	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) Aand'controlen R Indicator: D8102	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en ouderstebeelden (conform artikel 158 WPO) Aand'controlen R Indicator: D8103	Correctie besteding (jaar T-1) Let op bij correctie verder verwijzen bij indicator D5 Aand'controlen R Indicator: D8104	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aand'controlen R Indicator: D8105	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) Aand'controlen R Indicator: D8106
			119.408	186.038	111.968	10	182.562	191.742
			Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aand'controlen R Indicator: D8107	Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aand'controlen R Indicator: D8108		
			1					
			2					
			100					

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Ondervijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Ondervijs				
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03				
			127.246	10	127.246	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)				
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07			
			10	111.137	10	Ja			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor de gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor de gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma			
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11			
			1						
			2						
10									
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikkingnummer/referentie nummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06	
			1	560164934	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	132.276	1173.848	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	132.276
			2						
			100						
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07						
			1	Nee					
			2						
			100						

IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Vgr)	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerverk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06
			1 BSV/24/00236	10	10	10	10	10
			2 BSV/24/00237	10	10	10	10	10
			100 2015030-03	10	10	10	10	10
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
			1 BSV/24/00236	10	10	10		Nee
			2 BSV/24/00237	10	10	10		Nee
100 2015030-03	10	10	10		Nee			
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1 060935 Gemeente Maastricht	S2022) Zaaknummer 31178250 en nummer 50000005263	10	193.811	10	1411.632
			2					
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1 060935 Gemeente Maastricht	S2022) Zaaknummer 31178250 en nummer 50000005263	Ja			
			2					
			15					
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Naamnummer maatregel	Maatregel algegrond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			1 060935 Gemeente Maastricht	S2022) Zaaknummer 31178250 en nummer 50000005263				
			2					
			15					

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 63 Participatiewet Gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wv	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente L1 Participatiewet (PW) Aand controle R Indicator: G3101	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente L1 Participatiewet (PW) Aand controle R Indicator: G3102	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aand controle R Indicator: G3103	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aand controle R Indicator: G3104	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aand controle R Indicator: G3105	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aand controle R Indicator: G3106
			14.334.250 Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz) Aand controle R Indicator: G3107	199.795 Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz) Aand controle R Indicator: G3108	1171.127 Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente L6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aand controle R Indicator: G3109	1650 Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aand controle R Indicator: G3110	126.032 Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aand controle R Indicator: G3111	10 Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aand controle R Indicator: G3112
			119.001 Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie Gemeente Participatiewet (PW) Aand controle R Indicator: G3113	18.329 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aand controle n.v.t. Indicator: G3114	10	10	10	10
			10	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) Gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wv.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aand controle R Indicator: G3107	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aand controle R Indicator: G3108	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aand controle R Indicator: G3109	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aand controle R Indicator: G3110	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aand controle R Indicator: G3111	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aand controle R Indicator: G3112
			10 BBZ vóór 2020 - levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aand controle R Indicator: G3107	10 BBZ vóór 2020 - kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aand controle R Indicator: G3108	12.014 BBZ vóór 2020 - levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aand controle R Indicator: G3109	10 BBZ vanaf 2020 - kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aand controle R Indicator: G3110	10 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aand controle n.v.t. Indicator: G3111	10
			10	10	10	10	Ja	

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wv	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aand controle n.v.t. Indicator: G4101	Aand controle R Indicator: G4102	Aand controle R Indicator: G4103	Aand controle R Indicator: G4104	Aand controle R Indicator: G4105	Aand controle R Indicator: G4106
		1 Tozo 1 (1 mei tot 1 juni 2020)	10		10	10	122.262	1344
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	10		10		12.250	
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	10		10	11.293	12.550	1105
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	10		10	10	1600	10
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	10		10	10	10	10
		6 Totaal	10		10	11.293	127.662	1449
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			Aand controle n.v.t. Indicator: G4107	Aand controle R Indicator: G4108	Aand controle R Indicator: G4109	Aand controle n.v.t. Indicator: G4110		
		1 Tozo 1 (1 mei tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		0	Ja			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
		6 Totaal	0	0	N.v.t.			
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
			Aand controle n.v.t. Indicator: G4111	Aand controle R Indicator: G4112	Aand controle R Indicator: G4113	Aand controle R Indicator: G4114	Aand controle R Indicator: G4115	
		1 Tozo 1 (1 mei tot 1 juni 2020)						
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						

			6 Totaal Kopie regeling Aand controle n.v.t. Indicator: G4116	10 Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aand controle R Indicator: G4117	10 Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aand controle R Indicator: G4118	10 Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie Gemeente Aand controle R Indicator: G4119	10
			1 Tozo 1 (1 mei tot 1 juni 2020) 2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020) 3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021) 4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021) 5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021) 6 Totaal	10 10 10 10 10 10	10 10 10 10 10 10	10 10 10 10 10 10	10

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021(jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wvgr	Besteding (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G1001</i> 113.646	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G1002</i> 10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G1003</i> Nee	
SZW	G12	Kwitschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wvgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwitschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G1201</i> 10	Gederfde baten die voortvloeien uit kwitschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G1202</i> 10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G1203</i> Nee	
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wvgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G1301</i> 10	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G1302</i> 10	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G1303</i> 10	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G1305</i> Nee
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H401</i> 132.130	Totale werkelijke berekende uitkering <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H402</i> 137.773		
			Activiteiten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H403</i> 1 Onderhoud kleedkamers 100	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H404</i> 120.356 117.423	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw v.10%; (jaar T) Onroerende zaken <i>Aard controle R Indicator: H405</i> 120.356 10	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw v.10%; (jaar T) Roerende zaken <i>Aard controle R Indicator: H406</i> 10 117.423
					Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw v.10%; (jaar T) Dienstverlening door derden <i>Aard controle R Indicator: H407</i> 10	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H408</i>

VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H1201	Cumulative besteding (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: H1202	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? Aard controle n.v.t. Indicator: H1203			
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H2101	Toelichting - indien bij H2101 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht Aard controle n.v.t. Indicator: H2102	Nee Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H2103	Cumulative besteding (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: H2104	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H2105	
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-	Naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H3001	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H3002	134.000 Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel Aard controle R Indicator: H3003	147.803 Cumulative besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H3004	Nee Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/Nee) n.v.t.? Aard controle n.v.t. Indicator: H3005	Meegevoert aan de monitoring (Ja/Nee) n.v.t.? Aard controle n.v.t. Indicator: H3006
			1 Lokaal Sportakkoord 2 Brede regeling combinatiefuncties 3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden 4 Kansrijke Start 5 Mentale Gezondheid 6 Aanpak overgewicht en 7 Valpreventie 8 Leefomgeving 9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek 10 Versterken sociale basis 11 Mantelzorg 12 Eén tegen eenzaamheid 13 Welzijn op recept 14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD 15 Coördinatiekosten regionale aanpak Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H3007	13.917 168.274 115.256 112.205 13.615 133.350 136.234 17.628 11.907 127.462 17.628 17.628 17.246 11.907 15.570	117.830 161.722 124.685 120.998 11.652 1.933 138.441 16.146 1.835 124.735 10 11.530 13.281 13.707	120.952 116.212 146.961 134.126 13.700 115.881 154.430 113.782 12.227 136.053 13.101 14.631 11.705 14.674 112.056	Ja Ja Ja Ja Nee Ja Ja Ja Ja Ja Ja Ja Ja Ja Ja	Ja Ja Ja Ja Ja Ja Ja Ja Ja Ja Ja Ja Ja Ja N.v.t. N.v.t.

VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H35B01</i> 1 061883 Gemeente Sittard-Geleen 2	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: H35B02</i> 121.728	
-----	------	--	---	---	--

VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06</i>
			609	135.555	1150.621	43	12.510	110.118
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning -bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bevoegd direct zijn haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09</i>			
			634	140.518	187.983			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (v.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (v.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (v.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (v.o. vervangen koelkasten, vasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energiekosten tot gevolg	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15</i>
			2.878	2.001	0	0	753	0

VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van 1429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage II besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) alleen van	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid.
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J94/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J94/03</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J94/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J94/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: J94/06</i>
			1. LA03-03603312	115.000	0	0		115.000
			2.					
			100.					
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinigheid	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09</i>			
			1.	10	10	Nee		
			2.					
			100.					

VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Algesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Algesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: J105/06</i>
			1. 2023-0000036224	37	Ja	0	N.v.t.	193.280
			2.					
			20.					
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijs categorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijs categorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Algesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/12</i>
			1. 2023-0000036224	1736.557	Ja		34	N.v.t.
			2.					
			20.					
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14</i>				
			1. 2023-0000036224	Nee				
			2.					
			20.					
KGK	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T): salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan
			<i>Aard controle R Indicator: K28/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: K28/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: K28/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: K28/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06</i>
			174.258	10	133.068	174.258	10	10
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07</i>					
			Nee					

Aen M	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen nomdbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t.b.v de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			12.364.055	1686.938		1134.872	10	127.067
		Totaal bedrag vorderingen (l onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen nomdbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
		Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 vermindert met 03	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11	
		10	10	10	13.212.392	110.193.100		

Bijlage taakvelden BBV

TAAKVELDENREKENING GEMEENTE VAALS 2024				
	Primair	Actueel	Rekening	Programma
0 - Bestuur en ondersteuning	-18.308.149	-23.762.097	-22.178.465	
0.1 - Bestuur	1.032.534	1.621.034	1.632.966	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	833.200	774.700	830.371	
3.5.1 Ingeleend personeel	0	190.000	201.212	
3.8 Overige goederen diensten	130.782	140.782	120.614	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	30.000	5.000	4.432	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	32.000	32.000	41.919	
7.2 Mutatie Voorzieningen	0	472.000	427.986	
7.3 Afschrijvingen	6.349	6.349	6.349	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	203	203	83	
<i>Baten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	0			
0.2 - Burgerzaken	1.118.952	1.134.901	1.058.556	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	740.628	775.628	750.938	
3.5.1 Ingeleend personeel	0	0	0	
3.8 Overige goederen diensten	297.980	306.480	294.685	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	37.000	81.500	65.517	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	133.948	138.897	142.572	
7.3 Afschrijvingen	12.252	15.252	15.252	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	244	244	99	
<i>Baten</i>				
3.7 Leges en andere rechten	-103.100	-183.100	-210.506	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	0			
0.4 - Overhead	5.225.839	5.519.413	5.635.165	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	3.153.152	3.091.152	3.237.893	
2.1 Belastingen	6.270	6.270	4.379	
3.5.1 Ingeleend personeel	0	167.500	291.717	
3.8 Overige goederen diensten	1.826.118	2.134.458	2.026.832	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	5.500	5.500	5.270	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	11.500	11.500	5.433	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	8.750	8.750	11.358	
7.2 Mutatie voorzieningen	98.518	4.903	133.581	
7.3 Afschrijvingen	130.988	124.437	150.021	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	18.943	18.943	7.307	
<i>Baten</i>				
3.5.2 Verhuur personeel aan derden	-100	-100	0	
3.6 Huren	-12.000	-12.000	-17.223	
3.8 Overige goederen diensten	-21.800	-21.800	-167.107	
4.3.1 uitkering rijk	0	-20.100	-15.722	
4.3.2 Bijdrage gemeente	0	0	-38.573	
0.5 - Treasury	-47.579	-201.986	-27.557	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	56.040	55.240	55.444	
2.1 Belastingen	436	436	553	
3.8 Overige goederen diensten	10.055	11.358	14.243	
5.1 Rente	437.798	437.798	437.798	
7.2 Mutatie voorzieningen	1.441	1.513	1.514	
7.3 Afschrijvingen	6.035	6.053	6.137	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	2.344	2.344	953	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	0			
3.8 Overige goederen diensten	-200	-200	-195	
5.1 Rente	0	-155.000	-191.278	
5.2 Dividenden en winsten	-121.454	-121.454	-110.423	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	-440.074	-440.074	-242.303	

0.61 - OZB woningen	-1.606.585	-1.541.585	-1.618.337	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	0	0	0	
3.5.1 Ingeleend personeel	0	65.000	59.960	
3.8 Overige goederen diensten	10.925	10.925	9.657	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	46.964	46.964	10.813	
4.4.8 Oninbaar GB	8.622	8.622	21	
<i>Baten</i>				
2.2.1 belastingen op producenten	-1.673.096	-1.673.096	-1.698.788	
0.62 - OZB niet-woningen	-608.118	-608.118	-564.137	B&D
<i>Lasten</i>				
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	15.199	15.199	53.609	
4.4.8 Oninbaar GB	2.790	2.790	118	
<i>Baten</i>				
2.2.1 belastingen op producenten	-626.107	-626.107	-617.865	
0.63 - Parkeerbelasting	-797.000	-747.000	-698.748	W&V
<i>Lasten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	6.000	6.000	0	
<i>Baten</i>				
3.7 Leges en andere rechten	-727.000	-677.000	-691.707	
3.8 Overige goederen diensten	-76.000	-76.000	-7.041	
0.64 - Belasting overig	-32.963	-36.163	-30.223	B&D
<i>Lasten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	30.177	30.177	25.000	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	1.321	1.321	11.084	
4.4.8 Oninbaar GB	339	339	514	
<i>Baten</i>				
2.2.1 belastingen op producenten	-30.000	-30.000	-29.067	
2.2.2 belastingen op huishoudens	-34.800	-38.000	-37.755	
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-24.387.804	-25.230.804	-25.135.486	B&D
<i>Baten</i>				
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	-24.387.804	-25.230.804	-25.135.486	
0.8 - Overige baten en lasten	2.098.075	-311.289	196.118	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	736.000	174.500	133.609	
3.8 Overige goederen diensten	1.373.872	-473.992	6.746	
7.2 Mutatie voorzieningen	0		55.763	
7.3 Afschrijvingen	6.000	6.000		
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	2.203	2.203		
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-20.000	-20.000	0	
3.8 Overige goederen diensten	0			
0.9 - Vennootschapsbelasting	0	0	0	
0.10 - Mutaties reserves	-303.500	-3.360.500	-2.356.584	B&D
<i>Lasten</i>				
7.1 Mutatie reserves	691.000	2.373.000	2.893.360	
<i>Baten</i>				
7.1 Mutatie reserves	-994.500	-5.733.500	-5.249.943	
0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	-270.197	B&D

1 - Veiligheid	1.811.152	1.813.450	1.851.645	
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	1.066.984	1.109.282	1.108.256	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	30.300	30.300	23.665	
3.8 Overige goederen diensten	17.720	17.720	13.435	
4.3.2 Bijdrage gemeenten	0	0	0	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	1.018.427	1.090.725	1.077.959	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	537	537	218	
<i>Baten</i>				
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	-30.000	-7.021	
1.2 - Openbare orde en veiligheid	744.168	704.168	743.389	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	579.450	539.450	504.958	
3.8 Overige goederen diensten	142.968	142.968	231.829	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	6.000	6.000	8.289	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	15.750	15.750	19.804	
<i>Baten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	0	0	-111	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	-21.379	
2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	2.435.026	5.619.888	5.414.674	
2.1 - Verkeer en vervoer	1.846.738	4.930.122	4.757.119	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	380.540	375.140	374.250	
2.1 Belastingen	2.943	2.943	3.735	
3.5 Inhuur	0	85.000	50.884	
3.8 Overige goederen diensten	806.914	688.792	686.463	
7.2 Mutatie voorzieningen	9.632	3.271.587	3.271.693	
7.3 Afschrijvingen	613.251	543.202	544.751	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	92.058	92.058	32.465	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	0			
3.8 Overige goederen diensten	-58.600	-128.600	-207.121	
2.2 - Parkeren	588.288	689.766	657.555	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	76.850	76.850	76.783	
2.1 Belastingen	3.350	3.350	8.850	
3.5.1 Ingeleend personeel	47.500	41.500	43.732	
3.8 Overige goederen diensten	418.435	530.913	493.841	
7.3 Afschrijvingen	37.977	32.977	32.977	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	4.176	4.176	1.372	
2.3 - Recreatieve havens	0	0	0	W&V
2.4 - Economische havens en waterwegen	0	0	0	W&V
2.5 - Openbaar vervoer	0	0	0	W&V
3 - Economie	-1.395.316	-1.365.753	-1.327.086	
3.1 - Economische ontwikkeling	31.140	31.140	29.500	W&E
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	14.100	14.100	14.100	
3.8 Overige goederen diensten	17.040	86.040	82.220	
<i>Baten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	0	-69.000	-96.274	
7.5 Overige verrekeningen	0	0	29.454	
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	

3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-5.911	-5.763	4.845	W&E
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	23.558	23.358	24.101	
2.1 Belastingen	173	173	138	
3.8 Overige goederen diensten	31.593	31.918	30.395	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	0	0		
4.4.8 Oninbaar GB	240	240	0	
7.2 Mutatie voorzieningen	360	378	378	
7.3 Afschrijvingen	1.281	1.286	1.307	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	176	176	72	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-7.000	-7.000	-5.880	
3.7 Leges en andere rechten	-52.992	-52.992	-45.617	
3.8 Overige goederen diensten	-3.300	-3.300	-49	
3.4 - Economische promotie	-1.420.545	-1.391.130	-1.361.431	W&E
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	14.100	14.100	14.100	
3.8 Overige goederen diensten	43.471	80.471	71.002	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	44.031	44.031	42.121	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	118.000	118.000	120.930	
4.4.8 Oninbaar GB	93	93	93	
7.3 Afschrijvingen	9.421	9.421	9.421	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	754	754	306	
<i>Baten</i>				
2.2.1 belastingen op producenten	-1.632.000	-1.632.000	-1.595.068	
2.2.2 belastingen op huishoudens	-18.415	-26.000	-24.336	
4 - Onderwijs	767.065	784.482	742.881	
4.1 - Openbaar onderwijs	0	0	0	M&V
4.2 - Onderwijshuisvesting	96.635	96.635	74.961	M&V
<i>Lasten</i>				
2.1 Belastingen	7.655	7.655	0	
3.8 Overige goederen diensten	4.716	4.716	3.739	
7.2 Mutatie voorzieningen	540	540	0	
7.3 Afschrijvingen	62.668	62.668	62.668	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	21.056	21.056	8.554	
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	670.430	687.847	667.920	M&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	18.800	18.000	15.266	
2.1 Belastingen	27.015	27.015	37.469	
3.8 Overige goederen diensten	251.635	268.935	277.107	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	66.879	66.879	68.879	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	174.000	217.000	225.337	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	132.507	132.507	28.197	
7.2 Mutatie voorzieningen	48.072	50.489	51.091	
7.3 Afschrijvingen	150.026	150.026	150.026	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	48.008	48.008	19.503	
7.5 Overige verrekeningen	0	-16.500	0	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-12.512	-40.512	41.717	
3.8 Overige goederen diensten	0	0	-2.800	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	-234.000	-234.000	-226.594	
7.5 Overige verrekeningen	0	0	-17.278	
5 - Sport, cultuur en recreatie	3.668.853	4.111.864	3.694.764	
5.1 - Sportbeleid en activering	324.303	294.303	315.756	M&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	141.890	141.890	129.490	
3.5.1 Ingeleend personeel	0			
3.8 Overige goederen diensten	117.170	117.170	156.536	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	0	0	0	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	83.243	53.243	78.302	
7.4 Rente	0	0	598	
<i>Baten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	-18.000	-18.000	-17.040	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	0	0	-32.130	
7.5 Overige verrekeningen	0			

5.2 - Sportaccommodaties	749.043	789.844	727.656	M&V
<i>Lasten</i>				
2.1 Belastingen	10.532	10.532	7.383	
3.8 Overige goederen diensten	611.158	644.648	654.432	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	44.109	44.859	42.459	
7.2 Mutatie voorzieningen	78.218	78.218	0	
7.3 Afschrijvingen	37.071	37.632	37.632	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	10.925	10.925	4.525	
<i>Baten</i>				
3.3 Pachten	-20.720	-20.720	-20.720	
3.6 Huren	-4.250	-4.250	-4.250	
3.8 Overige goederen diensten	-18.000	-12.000	6.196	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	0			
5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	774.756	851.059	790.556	M&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	104.710	104.660	106.984	
2.1 Belastingen	21.684	21.684	22.084	
3.8 Overige goederen diensten	339.055	432.093	423.506	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	167.757	167.757	107.098	
7.2 Mutatie voorzieningen	86.449	90.746	90.856	
7.3 Afschrijvingen	132.390	132.409	153.016	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	27.661	27.661	17.951	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-92.750	-113.750	-117.897	
3.8 Overige goederen diensten	-12.200	-12.200	-13.041	
7.5 Overige verrekeningen	0			
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0			
5.4 - Musea	73.985	70.542	73.250	M&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	1.880	1.880	1.880	
2.1 Belastingen	1.985	1.985	0	
3.8 Overige goederen diensten	17.762	17.762	17.447	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	33.376	33.376	39.508	
7.2 Mutatie voorzieningen	11.204	11.761	11.775	
7.3 Afschrijvingen	11.259	11.259	11.259	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	2.319	2.319	942	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-5.800	-5.800	-7.071	
4.3.1 uitkering Rijk	0	-4.000	-2.490	
5.5 - Cultureel erfgoed	49.330	52.086	49.975	M&V
<i>Lasten</i>				
2.1 Belastingen	181	21	20	
3.8 Overige goederen diensten	1.606	9.906	10.078	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	32.727	30.081	27.603	
7.2 Mutatie voorzieningen	5.261	5.523	5.529	
7.3 Afschrijvingen	8.016	8.016	8.016	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	1.539	1.539	625	
<i>Baten</i>				
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	0	-3.000	-1.897	
5.6 - Media	188.350	208.350	190.630	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	19.750	19.750	20.356	
2.1 Gemeentelijke belastingen	0	0	1.700	
3.8 Overige goederen diensten	1.600	1.600	33.162	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	167.000	187.000	167.688	
7.5 Overige verrekeningen	0			
<i>Baten</i>				
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	0	0	-10.232	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	0	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	0	0	0	
7.5 Overige verrekeningen	0	0	-22.044	

5.7 - Openbaar groen en (openlucht)recreatie	1.509.086	1.845.679	1.546.941	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	622.070	629.870	629.810	
2.1 Belastingen	23.644	23.644	29.561	
3.5.1 Ingeleend personeel	50.000	60.000	82.727	
3.8 Overige goederen diensten	675.708	999.576	675.006	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	4.070	4.070	3.881	
7.2 Mutatie voorzieningen	14.770	15.504	15.523	
7.3 Afschrijvingen	118.580	112.771	114.101	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	14.094	14.094	5.654	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-8.200	-8.200	-7.324	
3.8 Overige goederen diensten	-5.650	-5.650	-1.998	
6 - Sociaal domein	10.450.017	11.642.640	11.382.866	
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	2.410.183	2.600.140	1.981.659	M&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	1.100.620	1.156.120	1.250.440	
2.1 Belastingen	5.061	5.061	6.516	
3.5.1 Ingeleend personeel	262.000	415.500	276.222	
3.8 Overige goederen diensten	123.053	287.300	4.009.860	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	188.773	188.773	71.666	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	217.000	14.175	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	2.266.526	2.101.526	463.056	
7.2 Mutatie voorzieningen	19.247	957	20.228	
7.3 Afschrijvingen	542	542	542	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	182	182	74	
7.5 Overige verrekeningen	0	114.000	30.000	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-3.000	-3.000	-3.000	
3.8 Overige goederen diensten	0	0	-5.938	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	-1.550.321	-1.881.321	-3.901.403	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-2.500	-2.500	-30.829	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	0		-219.951	
7.5 Overige verrekeningen	0			
6.3 - Inkomensregelingen	1.825.244	1.836.499	2.012.444	W&E
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	211.360	204.360	204.763	
2.1 Belastingen	910	910	478	
3.4.1 Specifieke uitkeringen in natura	35.000	35.000	28.624	
3.8 Overige goederen diensten	49.336	52.491	110.275	
4.1.1 Sociale uitkeringen in geld	4.669.882	5.011.982	5.100.599	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	1.192.432	1.365.432	1.365.796	
4.4.8 Kapitaaloverdrachten - overige instellingen en personen	265.000	265.000	264.043	
<i>Baten</i>				
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	-4.598.676	-5.098.676	-5.062.135	
6.4 - Begeleide participatie	1.464.522	1.690.522	1.658.718	W&E
<i>Lasten</i>				
2.1 Belastingen	436	436	0	
3.4.1 Begeleiding	0	0	42.294	
3.8 Overige goederen diensten	33.000	33.000	13.697	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	1.418.826	1.644.826	1.590.096	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	12.260	12.260	12.631	
6.5 - Arbeidsparticipatie	238.182	208.622	202.166	W&E
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	0	0	0	
3.8 Overige goederen diensten	0	38.674	88.822	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	142.930	142.930	75.007	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	95.252	27.018	38.337	

6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	160.000	210.000	218.888	M&V
<i>Lasten</i>				
3.4.1 Specifieke uitkeringen in natura	160.000	210.000	218.888	
6.71 A- huishoudelijke hulp WMO	1.013.940	1.148.940	1.049.375	M&V
<i>Lasten</i>				
3.4.1 Specifieke uitkeringen in natura	990.000	1.125.000	979.042	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	26.440	28.040	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	61.440	35.000	82.293	
<i>Baten</i>	0	0		
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	-37.500	-37.500	-40.000	
6.71 B- Begeleiding WMO	450.000	589.060	675.657	M&V
<i>Lasten</i>				
3.4.1 Specifieke uitkeringen in natura	450.000	513.000	608.783	
3.8 Overige goederen en diensten	0	0	23.975	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	113.560	91.000	
<i>Baten</i>				
3.8 Overige goederen en diensten	0	0	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	-37.500	-48.101	
7.2 Mutatie voorzieningen	0	0	0	
6.71 C- Dagbesteding WMO	0	180.000	174.770	M&V
<i>Lasten</i>				
3.4.1 Specifieke uitkeringen in natura	0	180.000	174.770	
6.71 D- Overige maatarrangementen WMO	0	288.911	236.017	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	321.415	250.485	
<i>Baten</i>				
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	-32.504	-14.468	
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	M&V
<i>Lasten</i>				
3.4.1 Inkomensoverdrachten - gemeenten		0	0	
4.3.2 Inkoop jeugd			0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden		0	0	
<i>Baten</i>				
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	
6.72a - jeugdhulp begeleiding	425.000	425.000	442.420	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkoop jeugd	425.000	425.000	464.325	
<i>Baten</i>				
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	-21.905	
6.72b - jeugdhulp behandeling	450.000	450.000	640.047	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkoop jeugd	450.000	450.000	640.047	
6.72c - jeugdhulp dagbesteding	0	0	0	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	
6.72d - jeugdhulp zonder verblijf overig	100.000	100.000	0	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	100.000	100.000	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	
6.73 A - Pleegzorg	150.000	150.000	78.985	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	150.000	150.000	78.985	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	

6.73 B - Gezinsgericht	0	0	64.788	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	64.788	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	
6.73 C - jeugdhulp met verblijf overig	1.055.000	1.055.000	1.353.955	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkoop jeugd	1.055.000	1.055.000	1.353.955	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0			
6.74 A - Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	120.000	120.000	5.336	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkoop jeugd	120.000	120.000	5.336	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	
6.74 B - Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	40.000	40.000	48.983	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkoop jeugd	40.000	40.000	48.983	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	
6.74 C - Gesloten plaatsing	0	0	0	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	116.316	118.316	0	M&V
<i>Lasten</i>				
3.8 Overige goederen diensten		0	0	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	116.316	118.316	0	
6.82 A- Jeugdbescherming	125.000	125.000	259.757	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	125.000	125.000	259.757	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	
6.82 B- Jeugdreclassering	35.000	35.000	0	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	35.000	35.000	0	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	
7 - Volksgezondheid en milieu	-24.191	-31.013	-153.507	
7.1 - Volksgezondheid	681.697	648.349	660.250	M&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	85.160	85.160	100.674	
3.5 Inhuur	0	0	29.985	
3.8 Overige goederen diensten	41.320	41.320	59.957	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	772.217	521.869	506.865	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	0			
<i>Baten</i>				
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	-217.000	0		
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	-37.231	
7.5 Overige verrekeningen	0			

7.2 - Riolering	-339.227	-341.436	-364.008	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	168.120	165.720	191.821	
2.1 Belastingen	1.308	1.308	1.660	
3.5 Inhuur	0	0	58.473	
3.8 Overige goederen diensten	495.543	510.438	539.475	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	55.330	55.330	52.523	
4.4.8 Oninbaar GB	6.277	6.277	91	
7.2 Mutatie voorzieningen	4.323	4.538	22.884	
7.3 Afschrijvingen	374.559	359.640	363.905	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	144.362	144.362	55.531	
<i>Baten</i>				
2.2.1 Belastingen op producenten	-1.588.449	-1.588.449	-1.649.786	
2.2.1 Belasting op huishoudens	0			
3.6 Huren	0			
3.8 Overige goederen diensten	-600	-600	-585	
4.3.3	0			
7.2 Mutatie voorzieningen	0			
7.3 - Afval	-687.590	-685.959	-674.933	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	176.805	174.605	178.617	
2.1 Belastingen	1.199	1.199	1.522	
3.5 Inhuur	0	0	8.155	
3.8 Overige goederen diensten	1.377.615	1.381.198	1.313.509	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	77.900	77.900	53.637	
4.4.8 Oninbaar GB	8.779	8.779	-347	
7.2 Mutatie voorzieningen	3.963	4.160	163.321	
7.3 Afschrijvingen	23.912	23.963	24.192	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	5.553	5.553	2.258	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	0			
3.7 Leges en andere rechten	-2.274.765	-2.274.765	-2.312.507	
3.8 Overige goederen diensten	-88.551	-88.551	-107.290	
7.2 Mutatie voorzieningen	0			
7.4 - Milieubeheer	302.074	329.148	221.928	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	88.026	102.026	2.395	
3.5.1 Ingeleend personeel	0	13.000	26.904	
3.8 Overige goederen diensten	127.820	82.048	278.282	
4.3.2 Inkomensoverdracht gemeente	281.101	281.101	0	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	150.000	132.074	167.239	
4.7 Overige verrekeningen	157.000	157.000	0	
<i>Baten</i>				
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	-220.772	-157.000	-1.606.879	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - Gemeenten	-281.101			
4.3.4 Inkomensoverdrachten - Provincies	0	-281.101	0	
7.5 Overige verrekeningen	0		1.353.988	
7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	18.855	18.885	3.255	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	9.742	9.742	8.442	
3.8 Overige goederen diensten	15.113	15.143	9.695	
<i>Baten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	-6.000	-6.000	-14.882	
8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	761.443	1.186.540	572.228	
8.1 - Ruimtelijke ordening	775.413	1.008.478	463.673	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	245.500	234.500	273.914	
2.1 Belastingen	2.110	2.110	2.383	
3.5.1 Ingeleend personeel	82.500	285.500	314.045	
3.8 Overige goederen diensten	343.209	394.209	192.476	
7.2 Voorziening	0	0	150.000	
7.3 Afschrijvingen	62.112	52.177	55.285	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	41.982	41.982	79.575	
<i>Baten</i>				
3.1 Verkoop gronden	0	0	-493.967	
3.6 Huren	-2.000	-2.000	0	
3.8 Overige goederen diensten	0	0	-97.434	
7.5 Overige verrekeningen	0		-12.604	

8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0	W&V
8.3 - Wonen en bouwen	-13.970	178.062	108.555	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	302.000	258.000	299.121	
2.1 Belastingen	1.262	260	1.359	
3.5.1 Ingeleend personeel	0	85.000	0	
3.8 Overige goederen diensten	58.364	179.366	144.948	
7.3 Afschrijvingen	2.800	13.832	13.923	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	753	753	3.636	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-14.149	-14.149	6.768	
3.7 Leges en andere rechten	-365.000	-345.000	-361.199	
3.8 Overige goederen diensten	0	0	0	

Totale lasten	42.575.812	48.704.905	51.882.595
Totale baten	-42.575.812	-48.704.905	-51.882.595
Saldo	0	0	0

Verplichte beleidsindicatoren BBV

Beleidsindicator	Eenheid	Peiljaar	Waarde
Bestuur en ondersteuning – formatie	FTE per 1.000 inwoners	2024	10,33
Bestuur en ondersteuning – bezetting	FTE per 1.000 inwoners	2024	10,06
Bestuur en ondersteuning – apparaatskosten	Kosten per inwoner	2024	€ 1.542,76
Bestuur en ondersteuning – externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2024	12,0% - €1.450.689
Bestuur en ondersteuning - overhead	% van totale lasten	2024	10,3%

Bron: eigen gegevens

Beleidsindicator	Eenheid	Peiljaar	Waarde Vaals	Waarde Nederland
Veiligheid – verwijzingen HALT	Aantal per 1.000 jongeren	2024	9	9
Veiligheid – winkeldiefstallen	Aantal per 10.000 inwoners	2024	27,67	21,70
Veiligheid – geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2024	2,5	4,3
Veiligheid – diefstallen uit woning	Aantal per 10.000 inwoners	2024	3,0	2,9
Veiligheid – vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 10.000 inwoners	2024	38,53	40,18
Economie – functiemenging	Percentage	2023	28,8%	54,2%
Economie – vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2023	134,4	181,8
Onderwijs – absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2023	12,4	6,3
Onderwijs – relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2023	28	27
Onderwijs – vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2023	2,8%	2,4%
Sport, cultuur en recreatie – niet sporters	Percentage	2022	50,4%	46,4%
Sociaal domein – banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2022	391,6	825,4
Sociaal domein – jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2019	1%	1%
Sociaal domein – kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2023	8%	6%
Sociaal domein – netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2024	60,1%	73,2%
Sociaal domein – werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2023	3%	2%
Sociaal domein – personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2024	454,3	343,6
Sociaal domein – lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	2024	282,3	203,1
Sociaal domein – jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	10,3	13,7
Sociaal domein – jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	1,1%	1,0%
Sociaal domein – jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2024	0,7%	0,4%
Sociaal domein – cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	2024	380	650
Volksgesondheid en milieu – omvang huishoudelijk restafval	Kilogram/inwoner	2022	118	152
Volksgesondheid en milieu – hernieuwbare elektriciteit	Percentage	2022	15,6%	40,9%
VHROSV – gemiddelde WOZ-waarde	Duizend Euro	2024	220	379
VHROSV – nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2023	0,9	9,1
VHROSV – demografische druk	Percentage	2024	81,6%	70,4%
VHROSV – gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	2024	1.146	957
VHROSV – gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	2024	1.229	1.050

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Vaals

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024**Ons oordeel**

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de gemeente Vaals te Vaals gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van de gemeente Vaals op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2024;
2. de balans per 31 december 2024;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
4. de sisa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

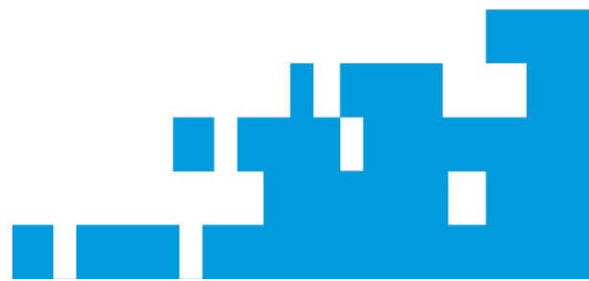
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol jaarrekening 2024 van de gemeente Vaals en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Vaals zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikte is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 515.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de gemeenteraad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 10.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, sisa-, of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeente Vaals en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent en op de uitkomsten daarvan.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd. De organisatie heeft diverse maatregelen verweven in de interne beheersing binnen de diverse processen. Een interne frauderisicoanalyse waarin frauderisico's worden geïdentificeerd en relevante interne controlemaatregelen worden gedefinieerd om deze frauderisico's te mitigeren is vooralsnog niet gestructureerd aanwezig.

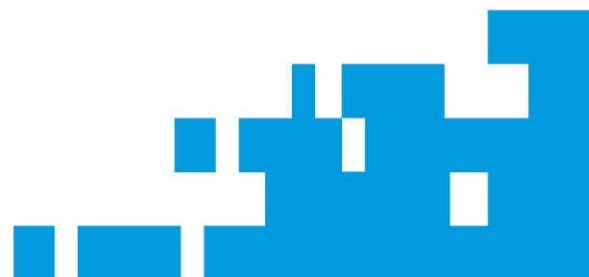
Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij de leden van het management en gevraagd of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude.

Als onderdeel van ons proces inzake het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormen voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Doorbreking van interne beheersingsmaatregelen door de leiding van de organisatie

Het management bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Hoewel het risico dat het management interne beheersingsmaatregelen doorbreekt in sommige entiteiten groter is dan in andere, is het in alle entiteiten aanwezig. Als gevolg van de onvoorspelbaarheid van de wijze waarop het management interne beheersingsmaatregelen doorbreekt, vormt dit een risico op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude en vormt het om die reden een significant risico. Dit betreft een vanuit de regelgeving verplicht frauderisico dat geadresseerd dient te worden tijdens de jaarrekeningcontrole.

Wij hebben inzicht verkregen in de voor de financiële administratie gehanteerde dagboeken, alsmede de aard van de journalisering die op deze dagboeken plaatsvinden. Tevens hebben wij het bestaan van het proces omtrent het doorvoeren van memoriaalboekingen getoetst. Op basis van het inzicht in dagboeken en journalisering hebben wij voor de dagboeken waarop memoriaalboekingen plaatsvinden, onderzoek verricht naar de doorgevoerde memoriaalboekingen met name gericht op overboekingen tussen programma's c.q. taakvelden.

Wij hebben inzicht verkregen in de wijze waarop het betalingsproces is vormgegeven en hebben de aanwezigheid van het vierogenprincipe in het betalingsproces getoetst. Wij hebben gegevensgerichte werkzaamheden ten aanzien van uitgaande betalingen uitgevoerd, uitgaande van een risico op onrechtmatige betalingen als gevolg van onterechte wijzigingen in een bankrekeningnummer van een crediteur.

Wij hebben inzicht verkregen in de wijze waarop de gemeente het proces ten aanzien van schattingen heeft vormgegeven. Wij hebben werkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van de jaarrekeningposten waarvoor een materieel schattingsrisico is geconstateerd, waaronder de voorzieningen inclusief de debiteurenvoorziening. Hierbij hebben wij door middel van diverse detailwerkzaamheden aansluitingen gemaakt tussen de verantwoording en de onderliggende brondocumentatie.

Wij hebben geïdentificeerd of er sprake is van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

Voorts hebben wij in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Tevens hebben wij kennisgenomen van advocatenbrieven en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor signalen van fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Frauderisico dat de Europese en gemeentelijke aanbestedingsregels niet worden nageleefd

Gemeenten doen zaken met een omvangrijk aantal leveranciers. Het risico bestaat dat de Europese en gemeentelijke aanbestedingsregels niet worden nageleefd om opdrachten onterecht aan bevriende partijen te kunnen gunnen, hetgeen tot onrechtmatige besteding van middelen leidt.

Wij hebben door middel van het voeren van interviews inzicht verkregen in het aanbestedingsproces van de gemeente. Tevens hebben wij werkzaamheden uitgevoerd om het bestaan van het aanbestedingsproces vast te stellen.

Wij hebben werkzaamheden uitgevoerd uitgaande van de cumulatieve (meerjarige) bestedingen per leverancier. Hierbij hebben wij deelwaarnemingen uitgevoerd, waarbij wij voor bestedingen die de Europese, dan wel de gemeentelijke drempelwaarden overschrijden aansluiting hebben gezocht met de onderliggende aanbestedingsdocumentatie.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Zoals toegelicht in de paragraaf "Weerstandvermogen en risicobeheersing" in de jaarstukken heeft het college van burgemeester en wethouders een beoordeling opgesteld van de mogelijkheden van de gemeente om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie op te vangen en de bedrijfsvoering zonder tussenkomst van de provinciale toezichthouder voort te zetten.

Wij hebben onder andere de volgende werkzaamheden uitgevoerd om de risico-inschatting van het college van burgemeester en wethouders te evalueren:

- Kennisnemen van de analyse in de paragraaf "Weerstandvermogen en risicobeheersing" van het college van burgemeester en wethouders en overwegen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle van de jaarrekening kennis hebben genomen en het bevragen van de organisatie over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten die ten grondslag liggen aan deze analyse.

- Kennisnemen van de meerjarenbegroting en de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden.
- Inzicht verkrijgen in de verplichte financiële kengetallen in relatie tot de gangbare ratio's in de sector.
- Inwinnen van inlichtingen over kennis inzake het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere exploitatie.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de sisa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking sisa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking sisa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering sisa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking sisa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fraude of fouten niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

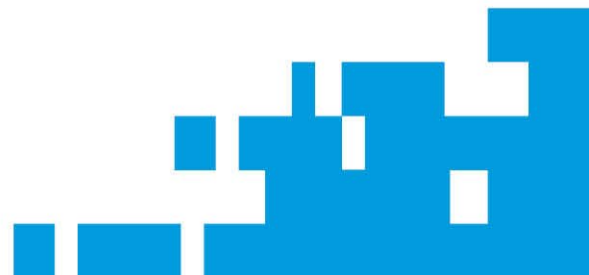
Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader behorend bij het controleprotocol jaarrekening 2024 van de gemeente Vaals en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude en fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol jaarrekening 2024 van de gemeente Vaals, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Heerlen, 27 juni 2025
RSM Netherlands Accountants N.V.

drs. S.J.M. Prevoo RA

